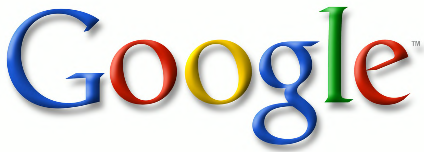

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07592117 5

Ref

SPAANSCHE

SPRAAKKUNST.

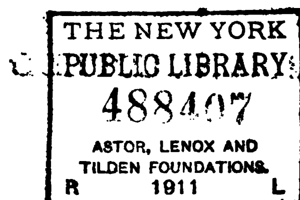
ZAMENGESTELD

DOOR

AUGUST LEBEREGT STATIUS MULLER.

Gedrukt te CURAÇAO *ter Drukkerij van*
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz.
1839.

VOORBERIGT.

De handels betrekkingen tusschen deze kolonie en derzelver naburen aan de noordelijke kust van Zuid Amerika hebben de spaansche taal zoo algemeen alhier gemaakt, dat eene spraakkunstige kennis dezer taal eene behoefte geworden is voor den beschaafden stand dezer kolonie. Met uitzondering toch van weinige Noord Amerikanen en Engelschen, die deze kolonie bezoeken, zyn de vreemdelingen meest allen Columbianen en Spanjaarden, en zelfs spreken bijkans al de vreemdelingen van andere natien, die alhier aankomen, de spaansche taal, zoo dat men, deze taal kennende, zich aan allen kan doen verstaan. Deze behoefte en het gemis van eene spaansche en nederduitsche spraakkunst heeft mij doen ondernemen deze spraakkunst zamentestellen, en ik heb gemeend het best hierin te kunnen slagen door de spraakkunst der

spaansche koninklijke akademie, zoo veel het bestek van dit leerboek toelaat, natevolgen. Ook heb ik ten dienste der scholen in navolging der nieuwe gemeenzame leerwijze, door H. Scheerder, *eene verzameling van woorden laten voorafgaan. Deze verzameling van woorden en die van spreekwijzen, welke als aanhangsel bij de spraakkunst gevoegd is, heb ik door behulp van eenen vriend, den Heer* Andres Lebel de Goda, *doctor in de regten, uit het gemeld leerboek van* Scheerder *uit het Fransch overgezet. Aan dezen Heer, die mij ook in de correctie van het spaansche gedeelte dezer spraakkunst geholpen heeft, moet ik hier openlijk mijnen dank betuigen.*

Ik vertrouw, dat men de fouten, welke hierin geslopen zijn, met inschikkelijkheid zal verschoonen, en ik zal mijne moeite beloond vinden, wanneer dit werk het nut sticht, hetwelk ik daarmede beoogd heb.

AUGUST MULLER.

September 1839.

INHOUD.

Bladz.

Verzameling van woorden . . . . 1.
Inleiding tot de Spraakkunst . . . . 69.

Eerste afdeeling.

Over de letters van de spaansche taal . . . . 70.

Tweede afdeeling.

Over de taaldeelen, derzelver eigenschappen en veranderingen in het algemeen . . . . 73.
Over de lidwoorden en derzelver eigenschappen en veranderingen . . . . 75.
Het niet bepalend lidwoord . . . . 79.
Over de naamwoorden en over derzelver eigenschappen en veranderingen . . . . 80.
Over de getallen . . . . 81.
Verbuiging der Naamwoorden . . . . 83.
Aanmerkingen op het gebruik van het voorzetsel *á* in den vierden naamval . . . . 86.
Over de bijvoegelijke naamwoorden . . . . 89.
Over het gebruik der bijvoegelijke naamwoorden . . . 90.
Eene nadere verdeeling der naamwoorden . . . . 97.
De trappen van vergelijking . . . . 100.
Telwoorden . . . . 104.
Over de geslachten der zelfstandige naamwoorden . . . 107.
Over de voornaamwoorden . . . . 118.
Persoonlijke voornaamwoorden . . . . „
Over het gebruik der persoonlijke voornaamwoorden . 122.
Verbinding van een werkwoord met een voornaamwoord 124.
Aanwijzende voornaamwoorden . . . . 126.
Bezittelijke voornaamwoorden . . . . „
Betrekkelijke voornaamwoorden . . . . 127.
Vragende voornaamwoorden . . . . 129.
Over de onbepaalde voornaamwoorden . . . . 130.
Over de werkwoorden . . . . 137.
Over de vervoeging der werkwoorden . . . . „
Over de wijzen der werkwoorden . . . . „

INHOUD.

	Bladz.
Over de tijden der werkwoorden	138.
Het vormen der tijden	145.
Vervoeging van het hulpwoord *Háber*, hebben	146.
Vervoeging van het hulpwoord *Tener*, hebben	148.
Vervoeging van het hulpwoord *Ser*, wezen of zijn	149.
Vervoeging van het hulpwoord *Estar*, wezen of zijn	151.
Aanmerkingen op *Ser* en *Estar*	153.
Vervoeging der regelmatige werkwoorden	157.
Vervoeging van een wederkeerig werkwoord	161.
Vervoeging van lijdende werkwoorden	163.
Aanmerkingen op den lijdenden vorm	165.
Onregelmatige werkwoorden en derzelver vervoeging	166.
Onregelmatige werkwoorden van de eerste vervoeging	"
Onregelmatige werkwoorden van de tweede vervoeging	171.
Onregelmatige werkwoorden van de derde vervoeging	187.
Eene alphabetische lijst van regelmatige werkwoorden met onregelmatige deelwoorden en van die, welke beide een regelmatig en een onregelmatig deelwoord hebben	203.
Onpersoonlijke werkwoorden	204.
Persoonlijke werkwoorden, welke somtijds onpersoonlijk gebezigd worden	207.
Over de Bijwoorden	209.
Aanmerkingen over het gebruik van eenige bijwoorden	210.
Over de Voorzetsels	213.
Over het gebruik der Voorzetsels	[illegible]
Over de Voegwoorden	221.
Over de Tusschenwerpsels	223.

VERZAMELING

VAN

WOORDEN,

WELKE IN DE DAGELYKSCHE VERKEERING HET MEEST IN GEBRUIK ZYN.

COLECCION

DE LAS

PALABRAS

QUE MAS SE USAN EN LA CONVERSACION FAMILIAR.

DE TELWOORDEN. — ***NOMBRES DE LOS NUMEROS.***

Een, *uno.*
Twee, *dos.*
Drie, *tres.*
Vier, *cuatro.*
Vijf, *cinco.*
Zes, *seis.*
Zeven, *siete.*
Acht, *ocho.*
Negen, *nueve.*
Tien, *diez.*
Elf, *onze.*
Twaalf, *doce.*
Dertien, *trece.*
Veertien, *catorce.*
Vijftien, *quince.*
Zestien, *diez y seis.*
Zeventien, *diez y siete.*
Achttien, *diez y ocho.*
Negentien, *diez y nueve.*
Twintig, *veinte.*
Een en twintig, *veintiuno.*
Twee en twintig, *veintidos.*
Drie en twintig, *veintitres.*
Vier en twintig, *veinticuatro.*
Vijf en twintig, *veinticinco.*
Zes en twintig, *veintiseis.*
Zeven en twintig, *veintisiete.*
Acht en twintig, *veintiocho.*
Negen en twintig, *veintinueve.*
Dertig, *treinta.*
Een en dertig, *treinta y uno.*
Twee en dertig, *treinta y dos.*
Veertig, *cuarenta.*
Een en veertig, *cuarenta y uno.*
Twee en veertig, *cuarenta y dos.*
Vijftig, *cincuenta.*
Een en vijftig, *cincuenta y uno.*
Twee en vijftig, *cincuenta y dos.*
Zestig, *sesenta.*
Een en zestig, *sesenta y uno.*
Twee en zestig, *sesenta y dos.*
Zeventig, *setenta.*
Een en zeventig, *setenta y uno.*
Twee en zeventig, *setenta y dos.*
Tachtig, *ochenta.*
Een en tachtig, *ochenta y uno.*
Twee en tachtig, *ochenta y dos.*
Negentig, *noventa.*
Een en negentig, *noventa y uno.*
Twee en negentig, *noventa y dos.*

Honderd, *ciento.*	Duizend, *mil.*
Honderd een, *ciento y uno.*	Tien duizend, *diez mil.*
Honderd twee, *ciento y dos.*	Honderd duizend, *cien mil.*
Twee honderd, *docientos,*	Een millioen, *un millon.*
Drie honderd, *trecientos.*	Tien millioen, *diez millones.*
Vier honderd, *cuatrocientos.*	Honderd millioen, *cien millones.*
Vijf honderd, *quinientos.*	Duizend millioen, *mil millones.*

DE DAGEN.	*NOMBRE DE LOS DIAS.*
Zondag, *Domingo.*	Donderdag, *Jueves.*
Maandag, *Lunes.*	Vrijdag, *Viernes.*
Dingsdag, *Martes.*	Zaturdag, *Sábado.*
Woensdag, *Miércoles.*	

DE MAANDEN.	*NOMBRE DE LOS MESES.*
Januarij, *Enero.*	Julij, *Julio.*
Februarij, *Febrero.*	Augustus, *Agosto.*
Maart, *Marzo.*	September, *Septiembre.*
April, *Abril.*	October, *Octubre.*
Mei, *Mayo.*	November, *Noviembre.*
Junij, *Junio.*	December, *Diciembre.*

Twee maal twee is vier.	*Dos veces dos, son cuatro.*
Twee maal drie is zes.—enz.	*Dos vez tres, son seis.—etc.*

DEELEN VAN HET MENSCHELYKE LIGCHAAM, enz.	PARTES DEL CUERPO HUMANO etc.

Het ligchaam of lijf, *el cuerpo.*
een lid, *un miembro.*
het hoofd, *la cabeza.*
de haren, het haar, *los cabellos.*
het hoofdhaar, *la cabellera.*
het voorhoofd, *la frente.*
de schedel, *el cráneo.*
de rimpels, *las arrugas.*
het aangezigt, *la cara.*
de wezenstrekken, *las facciones.*
eene wenkbraauw, *una ceja.*
een oog, *un ojo.*
de oogen, *los ojos.*
de oogappel, *la niña del ojo.*
het wit van het oog, *el blanco del ojo.*
het ooglid, *el párpado.*
de ooghaartjes, *las pestañas.*
een oor, *una oreja.*
de neus, *la nariz.*
de tip of het topje van den neus, *la punta de la nariz.*
het neusgat, *la ventana de la nariz.*
de wang, *la mejilla.*
het kakebeen, *la quijada.*
de lip, *el lábio.*
de mond, *la boca.*
het verhemelte, *el cielo de la boca.*
de huig, *la campanilla.*
het speeksel, *la saliba.*
een tand, *un diente.*
eene kies, *una muela.*
een uitwassende tand, *un sobrediente.*
een oogtand, *un colmillo.*
een melktand, *un dientico (de niño).*
het tandvleesch, *la encia.*
de tong, *la lengua.*
de keel, *la garganta.*
de kin, *la barba.*
de baard, *la barba, (el pelo de)*
de knevels, *los bigotes.*
de hals, *el cuello.*

de nek, *la nuca.*
de borst, *el pecho.*
een schouder, *una espalda.*
de arm, *el brazo.*
de regterarm, *el brazo derecho.*
de linkerarm, *el brazo izquierdo.*
de voorarm, *el antebrazo.*
de elleboog, *el codo.*
de hand, *la mano.*
de regterhand, *la mano derecha.*
de linkerhand, *la mano izquierda.*
het gewricht van de hand, *la muñeca.*
de gewrichten, *las coyunturas.*
de vingers, *los dedos.*
de duim, *el pulgar.*
de voorste vinger, *el indice.*
de pink, *el dedo chiquito.*
een nagel, *una uña.*
de vuist, *el puño.*
de knokkels, *los nudos (de los dedos).*
de rug, *las espaldas.*
de ruggegraat, *el espinazo.*
de buik, *la barriga.*
de navel, *el ombligo.*
de heup, *la cadera.*
de lendenen, *los riñones.*
eene rib, *un costado.*
de zijde, *el costado.*
de dij, *el muslo.*
de bil, *la nalga.*
de knie, *la rodilla.*
de knieschijf, *la choquezuela.*
het been, *la pierna.*
de kuit, *la pantorrilla.*
de voet, *el pie.*
de wreef of wrijf, *el cuello del pie.*
de enkel, *el tobillo.*
de hiel, *el talon.*
de voetzool, *la planta del pie.*
een teen of toon, *un dedo del pie.*
de groote teen, *el dedo grande del pie.*

de kleine teen, *el dedo pequeño del pie.*
het vel, *el cutis.*
het vleesch, *la carne.*
het been, *un hueso.*
de beenderen, *los huesos.*
de zenuwen, *los nervios.*
eene pees, *un tendon.*
de spieren, *los músculos.*
de vezelen, *las fibras.*
de hersens, *el cerebro.*
de maag, *el estómago.*
de ingewanden, *las entrañas.*
de darmen, *los intestinos.*

de longen, *el pulmon.*
het hart, *el corazon.*
het bloed, *la sangre.*
de pols, *el pulso.*
eene ader, *una vena.*
eene slagader, *una arteria.*
de lever, *el hígado.*
de milt, *el bazo.*
de nieren, *los riñones.*
het merg, *la medula.*
het vet, *la gordura.*
de lies, *la ingle.*
de gal, *la hiel.*

EIGENSCHAPPEN VAN HET LIGCHAAM EN DE ZIEL ENZ. — PROPIEDADES DEL CUERPO Y DEL ALMA ETC.

De zinnen, *los sentidos.*
het gezigt, *la vista.*
het gehoor, *el oido.*
de reuk, *el olfato.*
de smaak, *el gusto.*
het gevoel, *el tacto.*
de adem, *el aliento.*
de ademhaling, *la respiracion.*
de stem, *la voz.*
de spraak, *la palabra.*
het zweet, *el sudor.*
de zweetgaten, *los poros.*
de rust, *la quietud.*
de beweging, *el movimiento.*
de slaap, *el sueño.*
het nachtwaken, *la vijilia.*
een droom, *un ensueño.*
een wensch, *un deseo.*
een zucht, *un suspiro.*
een lonk, *una ojeada.*
een kus, *un beso.*
de tranen, *las lágrimas.*
de houding, *el aire.*
het gelaat, *el semblante.*

de gestalte, *la talla.*
de gang, *el andar.*
de gebaren, *los jestos.*
het stilzwijgen, *el silencio.*
het gepraat of gesnap, *la parleria.*
het lagchen, *la risa.*
een glimlach, *una sonrisa.*
de ziel, *el alma.*
de rede, *la razon.*
het geheugen, *la memória.*
de gedachte, *el pensamiento.*
de wil, *la voluntad.*
het oordeel, *el juicio.*
het verstand, *el entendimiento.*
de inbeelding, *la imajinacion.*
de inborst, *el humor.*
de vreugde, *el júbilo.*
de droefheid, *la tristeza.*
de vrolijkheid, *la jovialidad.*
de deugd, *la vertud.*
de ondeugd, *el vicio.*
de wijsheid, *la sabiduría.*
de dwaasheid, *la locura.*

MANSKLEEDEREN ENZ. — VESTIDOS DEL HOMBRE ETC.

Eene kleerkas, *un escaparate.*
de kleeding, *el vestido de ceremónia.*

de kleederen, *la ropa.*
de kleederen, *el equipaje.*
een hoed, *un sombrero.*

eene muts, *un gorro.*
eene pruik, *una peluca.*
eene hemd, *una camisa.*
een hemdje, *una camiseta.*
een half hemd, *una camisilla.*
een overhemd, *una camiseta con pechera.*
de hom, *la pechera.*
eene plooi, *una pliegue.*
eene das, *una corbata.*
de galgen, *las tirantes.*
een rok, *una casaca.*
een overrok, *un sobretodo.*
een jas, *un capote.*
een mantel, *una capa.*
een buis of wanbuis, *un jubon.*
de kraag, *el cuello.*
de opslagen, *las botas de la casaca.*
de voering, *el forro.*
eene mouw, *una manga.*
een borstrok, *un ajustador.*
een kiel, *un mandil.*
een vest, *uua chupa.*
een vestje, *un chaleco.*
de zak, *la faldriquera.*
een horologiezak, *un relojera.*
een knoop, *un boton.*
een knoopsgat, *un ojal.*
eene mof, *un manguito.*
de pels, *una pelliza (capote forrado en pieles).*
het pelswerk, *el forro de pieles.*
een handschoen, *un guante.*
eene want, *un guante sin dedos.*
een zakdoek, neusdoek, *un pañuelo de faldriquera.*
eene broek, *un calzon.*
eene lange broek, *un pantalon.*
eene onderbroek, *un calzoncillo.*
kouzen, *médias.*
onderkouzen, *calzetines.*
de kouzenbanden, *las ligas.*
sokken, *escarpines.*
slopkouzen, *poláinas.*
de schoenen, *los zapatos.*
de riemen, *las tirillas de cuero.*
laarzen, *botas.*
halve laarzen, *medias botas.*
rijglaarzen, *los borceguies.*
de kappen, *las cófias.*
de schachten, *las cañas.*
een laarzenknecht, *un tirabotas.*
een laarzenbeen, *un ensanchador de botas.*
de muilen, *las chinelas.*
het schoensmeer, *el cerote.*
de schoenschuijer, *el cepillo.*
sporen, *espuelas.*
klompen of holblokken, *zuecos.*
een gesp, *una hevilla.*
een degen, *una espada.*
een rotting, *un baston.*
een regenscherm, *un paragua.*
eene doos, *una cajeta.*
eene snuifdoos, *una cajeta de polvo.*
een horlogie, *un reloj.*
een horlogieketting, *una cadena de reloj.*
een cachet of signet, *un sello de cartas.*
een kam, *un péine.*
haarpoeder, *polvos.*
een scheermes, *una nabaja.*
een bril, *los anteojos.*
eene beurs, *una bolsa.*
eene brieventasch, *una cartera.*
een zakboekje, *un librito de memória.*
linnengoed, *ropa blanca.*
laken, *paño.*
de zelfkant, *la orilla.*
fluweel, *terciopelo.*
leder, *cuero.*

VROUWENKLEEDEREN ENZ. | VESTIDOS DE LAS MUJERES ETC.

Een japon, *un vestido.*
een rok, *una busquiña.*
een bovenrok, *una enagua de encima.*

een onderrok, *una enagua de abajo* of *zagalejo.*
een keurslijf, *un corsé.*
de veter, *el cordon para la agujeta.*
de nestel, *la agujeta.*
een boezelaar, voorschoot, *un delantal.*
eene jurk, *un mandil.*
een jak, *una casaquilla.*
eene muts, *una gorra.*
eene kornetmuts, *un tocado.*
een halsdoek, *un pañuelo de los ombros* of *pañoleta.*
een halsdoekje, *una gargantilla.*
een halshemdje, *una camiseta.*
een kraagje, *una lechuguilla.*
een kraagmanteltje, *una peregrina.*
een shawl, *un charle.*
eene sabel, *una palatina.*
een bonten mantel, *un capote de pieles.*
een manteltje, *una manteleta.*
een schoudermanteltje, *una mantellina.*
een sluijer, *un velo.*
een gordel, *un ceñidor.*
handschoenen, *guantes.*
moffen, *manguitos.*
linten, *cintas.*
eene koord, *un cordon.*
een strik, *un lazo.*
een kwast, *una borla* of *un flueco.*
een oorring, *un zarcillo.*
oorringen, *zarcillos.*
oorhangers, *colgantes.*
een gouden ketting, *una cadena de oro.*
een halssnoer, *un collar.*
een parelsnoer, *un collar de perlas.*
juweelen, *joyas.*
kleinoodien, *prendas.*
een diamant, *un diamante.*
edelgesteenten, *pedreria.*
edelgesteenten, *piedras preciosas.*
een juweelkistje, *un cofrecito de prendas.*
een ring of vingerring, *una sortija.*
een armband, *un brazalete.*
eene kaptafel, *un tocador.*
een nachtgewaad, *la ropa de levantarse.*
blanketsel, *afeito* of *arrebol.*
pommade, *pomada.*
een bloemkrans, *una guirnalda.*
eene haarnaald, *una aguja de pelo.*
haarspelden, *agujas de pelo.*
een krulijzer, *un hierro de hacer bucles.*
een kam, *un péine.*
een wyde kam, *un escarmenador.*
een haarkam, *un peine espeso.*
een friseerkam, *un peine de rizar.*
een karette kam, *un peineta.*
eene kammendoos, *una cajeta de péines.*
eene medaillon, *un medallon.*
een knipbeursje, *una bolsa de resorte.*
een breizak, *un ridículo.*
een vingerhoed, *un dedal.*
een speldenkussen, *una almohadilla.*
eene speld, *un alfiler.*
eene naald, *una aguja.*
garen, *hilo.*
het garenzakje, *la bolsa de costura.*
breinaalden, *agujas de medias.*
een koker, *un estuche.*
eene schaar, *las tijeras.*
eene doos, *una cajita.*
eene werkdoos, *un costurero.*
een brei-of werkzak, *una bolsa.*
een naaikussen, naaikistje, *una almohadilla.*
een waaijer, *un abanico.*
een zonnescherm, *un quitasol.*
kant, *encaje.*
satijn, *raso.*
zijde, *seda.*

taf, *tafetan.*
breikatoen, *algodon.*
katoen, *jenero de algodon.*
wol, *lana.*
neteldoek, *musolina.*
kamerdoek, *linon.*
diemet, *tela de hilo y algodon.*
baai of Vriesche baai, *rizo.*
bombazijn, *bombasi.*
batist, *batista.*
katoen-batist, *percala.*
gaas, *gaza.*

DE BLOEDVERWANTSCHAP ENZ. | EL PARENTEZCO, ETC.

De bloedverwanten, nabestaanden, *los parientes.*
de ouders, *los padres.*
de vader, *el padre.*
de moeder, *la madre.*
de zoon, *el hijo.*
de dochter, *la hija.*
de broeder, *el hermano.*
de zuster, *la hermana.*
de oudste zoon, *el primojénito.*
de oudste dochter, *la primojénita.*
de jongste zoon, *el ultimo hijo.*
de jongste dochter, *la ultima hija.*
de tweede zoon, *el segundojénito.*
mijn ouder broeder, *mi hermano mayor.*
mijne oudere zuster, *mi hermana mayor.*
mijn jonger broeder, *mi hermano segundo.*
mijne jongere zuster, *mi hermana segunda.*
een halve broeder, *un medio-hermano.*
eene halve zuster, *una medio-hermana.*
tweelingen, *jemelos.*
een tweelingbroeder, *un hermano jemelo.*
eene tweelingzuster, *una hermana jemela.*
de grootvader, *el abuelo.*
de grootmoeder, *la abuela.*
de kleinzoon, *el nieto.*
de kleindochter, *la nieta.*
de overgrootvader, *el bisabuelo.*
de overgrootmoeder, *la bisabuela.*
de voorouders, *los abuelos.*
de voorvaders, *los antepasados.*
mijn oom, *mi tio.*
mijne tante, *mi tia.*
de oudoom, *el hermano de mis abuelos.*
de oudtante, *la hermana de mis abuelas.*
de neef, (broeders of zusters zoon), *el sobrino.*
de neef, (ooms of tantes zoon), *el primo.*
de nicht, (broeders of zusters dochter), *la sobrina.*
de nicht, (ooms of tantes dochter), *la prima.*
de schoonvader, *el suegro.*
de schoonmoeder, *la suegra.*
de schoonbroeder of zwager, *el cuñado.*
de schoonzuster, *la cuñada.*
de behuwdzoon, *el yerno.*
de behuwd dochter, *la nuera.*
de vaderschap, *la paternidad.*
de moederschap, *la maternidad.*
de broederschap, *la fraternidad.*
de vaderliefde, *el amor paternal.*
de moederliefde, *el amor maternal.*
de broederliefde, *el amor fraternal.*
de kinderliefde, *el amor filial.*
de huwelijksliefde, *el amor conyugal.*
de bruidegom, *el novio,*
de bruid, *la novia.*

de ondertrouw, *la esploracion de voluntad.*
de ondertrouwden, *los desposórios.*
de geboden, *las amonestaciones.*
de huwelijksgift, *la dote.*
de bruiloft, *la boda.*
het huwelyk, *el casamiento.*
de nieuwgetrouwden, *los recien-casados.*
de man, *el marido.*
de vrouw, *la mujer.*
een echtgenoot, *un esposo.*
eene echtgenoot, *una esposa.*
het huisgezin, *la familia.*
het huishouden, *el menaje.*
de meester, baas of heer, *el amo.*
de meesteres, *el ama.*
de huishoudster, *la casera.*
een kind, *un niño.*
de baker, *la asistente.*
de min, *la nodriza.*
de zuigeling, het minnekind, *el hijo de leche.*
de peetoom, *el padrino.*
de peettante, *la madrina.*
het petekind, *el ahijado.*
een jongen, *un muchacho.*
een meisje, *una muchacha.*
een weduwenaar, *un viudo.*
eene weduwe, *una viuda.*
een weeskind, weesjongen, *un huérfano.*
een weesmeisje, *una huérfana.*
de voogd, *el tutor.*
de voogdes, *la tutora.*
de voogdijschap, *la tutela.*
een toeziende voogd, *un contutor.*
een onmondige, *un pupilo.*
een minderjarige, *un menor.*
eene erfenis, *una heréncia.*
een erfgenaam, *un heredero.*
eene erfgename, *una heredera* of *heredero.*
een mede-erfgenaam, *un cocheredero.*
de nalatenschap, *la sucecion.*
een uiterste wil, *un testamento.*

een legaat, *un legado.*
de inboedel, *el inventário.*
de roerende goederen, *lo mueble.*
een oud man, grijsaard, *un anciano.*
eene oude vrouw, *una vieja.*
een jongeling, *un joven.*
eene jonge dochter, *una joven.*
een opvoeder of gouverneur, *un ayo.*
eene opvoedster of gouvernante, *un aya.*
de bedienden, dienstboden, *los criados* of *sirvientes.*
de lijfknecht, *el lacayo.*
de knecht, *el criado de mano.*
de meid, *la criada de mano.*
de kamerdienaar, *el criado de adentro.*
de kamenier, *la criada de adentro.*
een kantoorbediende, *un dependiente.*
een winkelknecht, *un mozo de tienda.*
eene winkeldochter, *una moza de tienda.*
een kommensaal, *un cómensal.*
de tuinman, *el jardinero.*
de tuinmansvrouw, *la jardinera.*
de koetsier, *el cochero.*
de kok, *el cocinero.*
de keukenmeid, *la cocinera.*
de kindermeid, *la cuidadora de los niños.*
de naaister, *la costurera.*
de waschvrouw, *la labandera.*
de strijkster, *la planchadora.*
de stopster, *la zurcidora.*
de stijfster, *la almidonadora.*
de schoonmaakster, *la limpiadora.*
de melkboer, *el vendedor de leche.*
de melkboerin, *la vendedora de leche.*
de fruitverkooper, *el frutero.*
de fruitvrouw, *la frutera.*

de groenboer, *el verdulero.*
de groenvrouw, *la verdulera.*
een boer, *un labrador* of *campesino.*
eene boerin, *una labradora* of *campesina.*
een vriend, *un amigo.*
eene vriendin, *una amiga.*
een vijand, *un enemigo.*
eene vijandin, *una enemiga* of *enemigo.*
de buurman, *el vecino.*
de buurvrouw, *la vecina.*
een vreemdeling, *un estranjero.*
eene vreemdelinge, *una estranjera.*
een dief, *un ladron.*
een bedelaar, *un mendigo.*

VAN DE SCHOOL ENZ. — DE LA ESCUELA ETC.

De school, *la escuela.*
de klasse, *la clase.*
de leermeester, *el maestro.*
de leermeesteres, *la maestra.*
de onderwyzer, *el preceptor.*
de onderwijzeres, *la preceptora.*
de ondermeester, *el ayudante.*
de ondermeesteres, *la ayudante.*
een leerling, *un dicípulo.*
een kweekeling, *un alumno.*
een scholier, *un muchacho de escuela.*
eene scholierster, *una muchacha de escuela.*
een medescholier, *un condicipulo.*
de scholieren, *los muchachos de escuela.*
de kostkinderen, *los pensionistas.*
de halve kostkinderen, *los semipensionistas.*
een dagscholier, *un nopensionista.*
eene belooning, *un prémio.*
eene loftuiting, *un elójia.*
eene straf, *un castigo.*
eene boete, *una multa.*
het zwart bord, *la pizarra de lienzo.*
eene tafel, *una mesa.*
de bank, *el banco.*
de lessenaar, *el escritório.*
een schoolbord, eene doos, *una caja.*
het boek, *el libro.*
de les, *la leccion.*
een blad, *un pliego.*
eene bladzijde, *una pájina.*
eene vouw, *una marca.*
eene letter, *una carta.*
een klinker, eene klinkletter, *una vocal.*
een tweeklank, *un ditongo.*
een drieklank, *un tritongo.*
een medeklinker, *una consonante.*
eene lettergreep, *una sílaba.*
een woord, *una palabra.*
een regel, *una línea.*
eene lei, *una pizarra de piedra.*
eene lijst, *un marco.*
eene griffie, *un lapiz.*
eene spons, *una esponja.*
de schrijfkunst, *la escritura.*
een schrift, *una escritura,*
het schrijfboek, *el cuaderno.*
een voorschrift, *una muestra.*
eene streep, *un rasgo de pluma.*
een beentje, *un palote.*
een neêrhaal, *un grueso de la letra.*
een ophaal, *un delgado de la letra.*
het potlood, *el lapiz.*
de teekenpen, *el lapizero.*
een passer, *un compas.*
het liniaal, *la regla.*
eene pen, *una pluma.*
een boutje, *una pluma para escribir mui fino.*
de spleet, *la hendidura.*
de bek, *el pico.*
de punt, *la punta.*
een pennenkoker, *un estuche de plumas.*

een bos pennen, *un mazo de plumas.*
een pennemes, *un cortaplumas.*
de inkt, *la tinta.*
een inktkoker, *un tintero.*
eene inktvlak, *un borron.*
eene pen vol inkt, *una pluma llena de tinta.*
het zand, *la arenilla.*
de zandkoker, *la salvadera.*
een brief, *una carta.*
een briefje, *una esquela.*
de dagteekening, *la fecha.*
de onderteekening, *la firma.*
een omslag, *la cubierta.*
lak, *lacre.*
ouwels, *obleas.*
een signet, *un sello.*
een opschrift, *un sobrescrito.*
een vouwbeen, *una plegadera.*
papier, *papel.*
een boek papier, *una manilla de papel.*
een riem papier, *una resma de papel.*
postpapier, *papel de cartas.*
vloeipapier, *papel de borrador.*
bordpapier, *carton.*
het lezen, *la lectura.*
de spelling, *la ortografia.*
de zinscheiding, *la puntuacion.*
eene comma, *una coma.*
een comma-punt, *un punto y coma.*
een dubbelpunt, *dos puntos.*
een punt, *un punto.*
een vraagteeken,, *un interrogante.*
een uitroepingsteeken, *una esclamacion.*
een verwonderingsteeken, *una admiracion.*
een abeboek, *un abecedário.*
een spelboek, *un libro para deletrear.*
een leesboek, *un libro para leer.*
de spraakkunst, *la gramática.*
eene spraakkunst, *una gramática.*
de grondregels, *los princípios.*
eene fout, *una falta.*
de rekenkunde, *la aritmética.*
cijferen, *numerar.*
rekenen, *contar.*
eene cijferletter, *un número.*
de telling, *la numeracion.*
de optelling, *el sumar.*
de aftrekking, *el restar.*
de vermenigvuldiging, *el multiplicar.*
de deeling, *el partir.*
een rekenboek, *un libro de aritmética.*
de aardrijkskunde, *la geografia.*
de geschiedenis, *la história.*
eene zinsnede, *una frase.*
een volzin, *un periodo.*
eene uitdrukking, *una espresion.*
eene spreuk, *una sentencia.*
een grondregel, *una mácsima.*
een spreekwoord, *un provérbio.*
een dichtstuk, *un poema.*
een dichter, *un poeta.*
de dichtkunst, *la poesia.*
het onrijm, *la prosa.*
een schrijver, *un autor.*
de titel, *el título.*
de voorrede, *el prefácio.*
een hoofdstuk, *un capítulo.*
een vers, *un verso.*
een boekdeel, *un volumen.*
een onderwerp, *una matéria.*
een opstel, *un tema.*
eene verklaring, uitlegging, *una esplicacion.*
een taakwerk, *un trabajo.*

VAN DE TAFEL ENZ.

DE LA MESA ETC.

De tafel, *la mesa.*
het tafellaken, *el mantel.*
een servet, *una servilleta.*
een schotel, *una fuente.*

de salaadschotel, *la ensaladera.*
eene soepkom, *una sopera.*
een couvert (mes, vork, lepel en servet), *un cubierto.*
een bord, *un plato.*
een tafelring, *un redondela.*
het mes, *el cuchillo.*
het scherp, *el trinchante.*
het heft, *el mango.*
eene vork, *un tenedor.*
een lepel, *una cuchara.*
een glas, *un vaso.*
een wijnglas, *un vaso para vino.*
een bierglas, *un vaso para cerbeza.*
een beker, *una copa.*
zout, *sal.*
het zoutvat, *el salero.*
peper, *pimienta.*
de peperbos, *la pimentera.*
olie, *azeite.*
het oliefleschje, *la azeitera.*
azijn, *vinagre.*
het azijnfleschje, *la vinagrera.*
een oliestel, *unas azeiteras.*
mostaard, *mostaza.*
het mostaardpotje, *la mostazera.*
saus, *salsa.*
de sauskom, *la salsera.*
boter, *mantequilla.*
het eijerdopje, *el huevero.*
eene kruiddoos, *una cajeta de especeria.*
specerijen, *espécias.*
kaneel, *canela.*
gember, *jenjibre.*
foelie, *macis.*
kruidnagelen, *clavos espécia.*
eene nootmuskaat, *una nuez-moscada.*
limoensap, *zumo de limon.*

konfituren, *dulces.*
een konfituurglas, *una compotera.*
eene vaas, *un tazon.*
eene karaf, *una botella de cristal.*
eene flesch, *una botella.*
de kurk, *la tapa de la botella).*
de kurketrekker, *el tirabuson.*
eene kruik, *una cántaro.*
een kruikje, *un cantarita.*
aardewerk, *vajilla.*
zilvergoed, *vajilla de plata.*
kristallen glazen, *vasos de cristal.*
een schenkblad, een theeblad, *una bandeja,*
een koffijblad, *una hortera.*
de trekpot, theepot, *la tetera.*
de koffykan, *la cafetera.*
de chocoladekan, *la chocolatera.*
de melkkan, *el pote para leche.*
een thee-of schenkketel, *una olla (de cobre) para calentar água.*
een kopje, *una tasa.*
een schoteltje, *un platico.*
een tafelkomfoor, *una estufilla.*
eene lamp, *una lámpara.*
de pit, *la mecha.*
de kandelaar, *el candelero.*
de kaars, *la vela.*
het kaarssmeer, *el sebo.*
eene nachtkaars, *una vela de dormir*
eene gegoten kaars, *una vela de molde.*
eene waskaars, *una bujia.*
de snuiter, *las despaviladeras.*
het snuiterbakje, *el platillo de las despaviladeras.*
het snuitsel, *la paveza.*
een blaker, *un palmatória.*
een domper, *un apagador.*

VAN HET VOEDSEL ENZ.

Het voedsel, *el alimento.*
levensmiddelen, *víveres.*
de visch, *el pescado.*
het brood, *el pan.*

DEL ALIMENTO ETC.

wittebrood, tarwebrood, *pan blanco.*
roggebrood, *pan negro, ó de centeno.*

nieuwbakkenbrood, *pan tierno.*
oudbakkenbrood, *pan duro.*
de korst, *la corteza (del pan).*
de kruin, *el mijajon (del pan).*
de boter, *la mantequilla.*
een boterham, *una rebanada con mantequilla.*
de kaas, *el queso.*
de soep, *la sopa.*
groentesoep, *potaje.*
een boutje, *un muslo.*
gevogelte, *aves.*
wild, wild gevogelte, *cazeria de aves.*
wildbraad, *venado.*
eene pastei, *un pastél.*
het gebak, *la pasteleria.*
de groenten, *las legumbres.*
de salade, *la ensalada.*
het vleesch, *la carne.*
het vet, *la gordura.*
gekookt vleesch, *cocido.*
gebraden vleesch, *asado.*
vleeschnat, *caldo.*
het ontbijt, *el almuerzo.*
het middagmaal, *la comida.*
het avondmaal, *la cena.*
de maaltijd, *la comida en su hora.*
een gastmaal, *un banquete.*
de geregten, *los manjares ó guisos.*
een tusschengeregt, *un intermédio.*
het nageregt, *el postre.*
de spijzen, *los alimentos.*
de gereed gemaakte spijzen, *comidas hechas.*
ossenvleesch, *carne de novillo.*
kalfsvleesch, *carne de ternero.*
schapenvleesch, *carne de carnero.*
lamsvleesch, *carne de cordero.*
eene schijf, *una tajada.*
eene kalfsschijf, *una tajada de ternero.*
gehakt vleesch, *picadillo.*
gefruit vleesch, *guisado.*
geroost vleesch, *carne asada en parrillas.*
hoofdvleesch of hoofdkaas, *carne adobada.*
de nier, *el riñon.*
een kalfschinkel, *un muslo de ternero.*
een harst, *un lomo de vaca.*
een schapenbout, *una pierna de carnero.*
eene ossentong, *una léngua de vaca.*
varkensvleesch, *puerco.*
spek, *tocino.*
eene ham, *un jamon.*
reuzel, *manteca de puerco.*
ribbetjes, *costillitas.*
een speenvarken, *un lechon.*
eene worst, *una salchicha.*
eene braadworst, *un salchichon.*
worsten, *salchichones.*
dikke worsten, *salchichones gruesos.*
een beuling, *una morsilla.*
de lever, *el higado.*
een ei, *un huevo.*
een hard ei, *un huevo duro.*
een zacht ei, *un huevo cocido.*
eene beschuit, *un viscocho.*
een krakeling, *una hojuela.*
eene wafel, *un barquillo.*
eene taart, *una torta.*
eene struif, of een eijerkoek, *una tortilla.*
een pannekoek, *un buñuelo.*
een oliekoek, *un buñuelo con azeite.*
rijst, *arroz.*
gort, *harina de avena.*
gierst, *cebada.*
gepelde garst, *cebada pelada.*
meel, *harina.*
bloem van meel, *harina flor.*
zemelen, *salvado.*
gist of gest, *levadura.*
deeg of beslag, *pasta.*

VAN DE DRANKEN ENZ. | DE LAS BEBIDAS ETC.

De drank, *la bebida.*
water, *água.*
melk, *leche.*
room, *crema.*
thee, *té.*
koffij, *café.*
chocolade, *chocolàte.*
limonade, limoendrank, *limonada.*
amandeldrank, *orchata.*
bier, *cerbeza.*
dun of ligt bier, *cerbeza blanca.*
zwaar bier, *cerbeza doble.*
sterk bier, *cerbeza fuerte.*
wijn, *vino.*
witte wijn, *vino blanco.*
roode wijn, *vino tinto.*
bleekroode wijn, *vino clarete.*
Moezelwijn, *vino de Mosela.*
Bordeaux wijn, *vino de Burdeos.*
Bourgonje wijn, *vino de Borgoña.*
Champanje wijn, *vino de Champaña.*

Rijnsche wijn, *vino del Rin.*
Rijnsche bleeker, *vino tinto del Rin.*
Spaansche wijn, *vino de España.*
Malaga wijn, *vino de Málaga.*
Madera wijn, *vino de Madera.*
nieuwe wijn, *vino nuevo.*
oude wijn, *vino viejo.*
verschaalde wijn, *vino torcido.*
vervalschte wijn, *vino adulterado.*
wrange wijn, *vino ágrio.*
hoofdige wijn, *vino fuerte.*
most, *mosto.*
meê of mede, *hidromel* of *aguamiel.*
punch, *punche.*
appeldrank, *cidra.*
perendrank, *bebida de peras.*
hippokras, *vino, azucar y canela, Hipocras.*
brandewijn, *aguardiente.*
jenever, *jinebra.*

VAN HET HUIS ENZ. | DE LA CASA ETC.

Een gebouw, *un edificio.*
een logement, *una posada.*
een paleis, *un palácio.*
een kasteel, *un castillo.*
een huis, *una casa.*
een balkon of uitstek, *un balcón.*
de gevel, *la fachada.*
de stoep, *las gradas.*
de drempel of dorpel, *el umbral de la puerta.*
een post of stijl, *un poste.*
de deur, *la puerta.*
eene glazen deur, *una puerta con vidrieras.*
eene oprijpoort, *una puerta cochera.*
het slot, *la cerradura.*
de sleutel, *la llave.*
de grendel, *el cerrojo.*
de klink, *el picaporte.*
de wervel, *la taravilla.*

de schel of bel, *la campanilla.*
het voorhuis, *el portal* of *zaguan.*
een gang, *un pasadizo.*
een ingang, *una entrada.*
het venster, *la ventana.*
een raam, *un bastidor.*
een schuifraam, *una ventana de corredera.*
de luiken, *los postigos.*
een glas, *un vidrio.*
eene ruit, *una vidriera.*
de kamer, *el aposento.*
eene zijkamer, *un cuarto.*
de voorkamer, *la antecámara.*
de provisiekamer, *la despensa.*
de dessertkamer, *la reposteria.*
het portaal, *el portal.*
de zaal, *el salon.*
eene zaal, *una sala.*
het beschot, *el tabique, pared con forro de tabla.*

eene studeerkamer, *un gabinete.*
een insteekkamertje, *un entresuelo.*
eene hangkamer, *un camaranchon* of *sobradillo.*
eene schuifdeur, *una puerto embutida.*
eene scheideur, *una puerto de dos ojas.*
een bovengang, *un corredor.*
een smalle gang, *un pasadizo.*
een uitgang, *una salida.*
de keuken, *la cocina.*
de kelder, *la cueva* of *subterráneo.*
de plaats, *el pátio.*
het sekreet, *el comun* of *secreta.*
het gemak, *la privada* of *letrina.*
de regenbak, *la cisterna.*
de pomp, *la bomba.*
een put, *un pozo.*
een trap, *una escalera.*
een trap of trede, *un escalon.*
de leuning, *el pasamano.*
een geheime trap, *una escalera escusada.*
eene galerij, *un corredor.*
eene verdieping, *un piso.*
de eerste boven-verdieping, *el primer piso.*
de tweede verdieping, *el segundo piso.*
de derde verdieping, *el tercer piso.*
de onderste verdieping, *el bajo de la casa.*

een balk, *una viga.*
de zolder, *la guardilla.*
de zoldering, *el cieloraso.*
de vliering, *el desvân.*
het dak, *el techo.*
de goot, *la canal.*
eene dakpan, *una teja.*
de windwijzer, *la veleta* of *jiraldilla.*
de muur, *la pared.*
de steen, *el ladrillo.*
de kalk, *la cal.*
het cement, *el cimiento.*
de tras, *el yeso.*
de pleister, *la mezcla real.*
de schoorsteen, *la chimenea.*
de oven, *el horno.*
de houten vloer, *el suelo de tabla.*
de steenen vloer, *el enladrillado.*
het beschot, *el tabique.*
een luik, *un escotillon.*
eene luifel, *un corbertizo.*
een uithangbord, *una señal.*
eene schutting, *una division de madera.*
een riool, *un albañal.*
een stal, *una caballeriza.*
het koetshuis, *la cochera.*
een hondenhok, *una perrera.*
het duivenhok, *el palomar.*
het kippen- of hoenderhok, *el gallinero.*
de schuur, *la troj.*

VAN DE KAMER ENZ. — DEL CUARTO ETC.

Het behangsel, *la tapizeria.*
het tapijt, *el tapiz.*
de matten, *las esteras.*
eene kristallen of metalen kroon, *una araña.*
de spiegel, *el espejo.*
een spiegelglas, *un cristal.*
een spiegeltafeltje, *un tocador.*

een damspiegel, *un espejo grande sobre la chimenea, ó entre dos ventanas.*
een staand uurwerk, *un reloj de sala.*
de tafel, *la mesa.*
een stoel, *una silla.*
een armstoel, een leuningstoel, *una poltrona.*

een stoel zonder leuning, *un taburete.*
een vouwstoel, *una silla que se dobla.*
een stoelkussen, *un cojin.*
een ruststoel, *un canapé.*
eene sofa, *un sofá.*
een zitbankje, *un banquito.*
een voetbankje, *un banquito para los pies.*
eene stoof, *un braserillo.*
eene latafel, *una cómoda.*
eene ladekas, *un escaparate con gavetas.*
eene schrijftafel, een schrijflessenaar, *un bufete.*
eene aanregttafel, *un aparador.*
eene kas, kleerkas, *un escaparate.*
eene lade, *una gaveta.*
een laadje, *una gavetilla.*
een kapstok, *una percha.*
een ledekant, *una cama imperial.*
eene bedstede, *una cama.*
het bed, *el colchon de pluma.*
het hoofdeneind, *el espaldar de la cama.*
het voeteneind, *el pié de la cama.*
de bedstijlen, *los pilares de la cama.*
eene deken, *una colcha.*
een slaaplaken, *una sábana.*
een oorkussen, *una almohada.*
eene kussensloop, *una funda de almohada.*
de hoofdpeuluw, *la almohada larga* of *almohadon.*
de matras, *el colchon de cerda.*
de stroozak, *el jergon.*
eene onderlaag, *una tarima para los colchones.*
eene gordijn, *una cortina.*
eene gordijnroede, *una varilla de cortina.*
een kamerpot, *una vasinilla.*
eene lampetkan, *un jarro para agua.*
de wieg, *la cuna.*
de kreb of kribbe, *el pesebre.*
eene slaapbank, *un catre.*
eene vuurmand, *un calentador de ropa.*
de pendule, *el reloj de mesa.*
de slinger, *la péndola.*
een schoorsteen, *una chimenea.*
een vuurscherm, *una pantalla de chimenea.*
eene schilderij, *una pintura* of *cuadro.*
de lijst, *el marco.*
een borstbeeld, *un busto.*
een portret, eene beeldtenis, *un retrato.*
eene geknipte beeldtenis, *un retrato de perfil.*
eene vogelkooi, *una jaula.*
een vogelorgeltje, *un organito para enseñar canarios.*
een koffer, *un baul* of *cofre.*
een koffertje, *un cofresito.*
eene geldkist, *una caja fuerte* of *arca del dinero.*
een reiskoffer, *una balica.*
eene nachtlamp, *un velon.*
een mangel, *una calandria.*

VAN DEN SCHOORSTEEN ENZ. — DE LA CHIMENEA ETC.

De kagchel, *la estufa.*
de haard, vuurhaard, *el fogon.*
het vuurijzer, haardijzer, *el caballete de hierro que sostiene la leña en la chimenea.*
de plaat, *la tapadera.*
een ijzer om den haard, *el pretil.*
de pook, *el atizador.*
de aschschop, *la paleta.*
de tang, *las tenazas.*
een blaasbalg, eene blaaspijp, *un fuelle.*
het vuur, *el fuego.*
steenkolen, *carbones.*

turf, *turbas, con que se hace carbon.*
een turf, *una turba.*
eene kool, *un carbon.*
eene doove kool, *un carbon apagado.*
gloeijende kolen, *brasa* of *áscua.*
asch, *ceniza.*
een blok brandhout, *un leño.*
een brandend hout, *un tizon.*
een takkebos, *un haz de leña.*
de vlam, *la llama.*
eene vonk, *una chispa.*
de rook, *el humo.*
het roet, *el hollin.*

VAN DE KEUKEN ENZ. — DE LA COCINA ETC.

Keukengereedschap, *bateria de cocina* of *utensilios de cocina.*
aardewerk, *loza vidiada.*
delftsch aardewerk, *loza.*
porselein, *porcelana.*
eene regtbank, *una mesa de cocina.*
eene aanregttafel, *un aparador.*
eene etenskas, spinde, *una alacena.*
een fornuis, *un fogon aparte.*
de aschpot, aschkolk, *el cenizero.*
de kettinghaak, *la llares.*
een hangijzer, *el asa.*
eene treeft, *una trébedes,*
een komfoor, *una estufilla.*
een doofpot, *un apagador del fuego.*
de rooster, *las parrillas.*
een spit, *un asador.*
het braadspit, *la rueda que hace volver el asador.*
eene braadpan, *una grasera.*
de lardeerpriem, *la mechera.*
eene taartpan, *una tortera.*
een wafelijzer, *un molde para hacer barquillos.*
eene stoofpan, *una caserola.*
een vleeschketel, een kookketel, *una marmita.*
een ketel, *un caldero.*
een groote ketel, *una caldera de cobre.*
een waterketel, *un escalfador.*
een schenkketel, *una olla.*
eene tuit, *un cañuto.*
een bekken, *una páila.*
een aarden pot, *un puchero de barro.*
een ijzeren pot, *un puchero de hierro.*
eene pan, *un sarten.*
een pannetje, *un sartensito.*
een deksel, *una tapa de olla.*
een schuimspaan, *una espumadera.*
het schuim, *la espuma.*
eene vergiettest, *un colador.*
een trechter, *un embudo.*
eene teems, *un cedazo fino* of *tamis.*
eene zeef, *un cedazo comun.*
eene rasp, *un rayo.*
een vijzel, *un mortero.*
een stamper, *un pilon.*
een houten vijzel, *un mortero de palo.*
een hakmes, *un machete.*
een hakbord, *una hachuela.*
een spekmes, *un cuchillo de cocina.*
een handdoek, *una toalla.*
een vaatdoek, *un paño.*
een korf, *una batea.*
eene mand, *una cesta.*
eene tafelmand, *una canasta de asas.*
een emmer, *un cántaro.*
een hengsel, *un asa.*
een bezem, *una escoba.*
een bezemsteel, *un palo de escoba.*
een stoffer, *un escoba de limpiar paredes y techos.*

eene borstel of een schuijer, *un cepillo.*
eene schoenborstel,*una escobilla de zapatos.*
een vuurslag, *un eslabon.*
eene tonteldoos,*una caja de yesca.*
het tondel, *la mecha.*
de zwam, *la yesca.*
een vuursteen, *una piedra de chispa.*
een zwavelstok, *una pajuela.*

VAN DEN KELDER ENZ.

De kelder, *la bodega.*
de stelling, *el poino.*
eene ton, een vat, *un tonel.*
een okshoofd, *una barrica.*
een vaatje, *un barril.*
de duigen, *las duelas.*
een hoepel, *un aro.*
het zwikje of tapje van eene ton, *el bitoque.*
de sponde, het stopsel, *el tapon.*
het spondsgat, *el ahujero.*
de bodem, *el fonde del tonel.*

DE LA BODECA ETC.

eene kraan, *un cañuto para el tonel.*
eene groote kraan, *una espita.*
een hevel, *una cantimplora.*
een trechter, *un embudo.*
eene kelderboor, *un taladro.*
eene kuip, *una tina.*
eene kleine kuip, *una cubeta.*
de tobbe,waschtobbe,*el barreño.*
het tobbetje, *el barreñito.*
eene muizenval, *una ratonera.*
eene rattenval, *una trampa.*

VAN DEN TUIN ENZ.

Een buitengoed, *un campo.*
eene buitenplaats, *una casa de campo.*
een koepel of tuinhuis,*una casita en el jardin.*
de tuin, *el huerto.*
de moestuin, *la huerta.*
een prieël, *la boveda que hacen los emparrados y árboles.*
een vischvijver, *un vivero (de pescado).*
een vijver, *un estanque.*
eene kom, *un sortidor de aguas.*
de fontein, *la fuente.*
een watersprong, *un chorro de agua.*
een waterval, *un cascada.*
het bloemperk, *el cuadro de jardin.*
eene laan, *una alameda.*
eene wandeldreef, *un paseo.*
een doolhof, *un laberinto.*
een voetpad,*una senda* of *vereda.*
eene hegge, *un vallado.*
eene graszode, *un cesped.*

DE LA HUERTA ETC.

het grasveld, *el cesped.*
een bloempot, *un pote de flores.*
het groen, *el verdor.*
onkruid, *yerba.*
brandnetels, *ortigas.*
distelen, *cardos.*
een doren, *un espino.*
wilgenrijs, *mimbre.*
eene hark, *una mielga.*
eene spade, *una azada.*
een wiedijzer, *una escardilla.*
een gieter, *una regadera.*
een molshoop, *un montoncillo de tierra sacado por el topo.*
eene mollenval, *una trampa para topas.*
de groenten, *las legumbres.*
de vruchten, *las frutas.*
de bloemen, *las flores.*
de boomen, *las arboles.*
een boomgaard, *un huerto de frutales. Verjel.*
de vruchtboomen, *los árboles frutales.*
de leiboomen, *los espaldares.*

een lage boom, *un árbol enano.*
de schutting, *la cerca.*
een broeibak, *una era para mantener el calor.*
eene broeikas, *un invernadero para las plantas.*

VAN DE GROENTEN ENZ. | DE LAS LEGUMBRES ETC.

De groenten, *las legumbres.*
de kruiden, *las yerbas.*
moeskruiden, *verduras.*
de geneeskruiden, *las yerbas medicinales.*
eene kool, *una col.*
koolen, *coles.*
roode kool, *coles rosas.*
witte kool, *coles blancas.*
bloemkool, *coliflor.*
savooijekool, *coles de Saboya, y de Milan.*
boerenkool, *coles verdes.*
kappertjeskool, *repollos.*
zuurkool, *col encurtida.*
een wortel, *una zanahória.*
wortelen, *zanahórias.*
pinksternakels, *nabo redondo.*
een beet- of kroot, een beetwortel, *una remolacha.*
eene schorseneer, *una escorzonera.*
andijvie, *escarolas.*
cichorei, *chicória.*
spinazie, *espinaca.*
porselein, *verdolaga.*
eene aspersie, *un espárrago.*
selderij, *ápio.*
kalaloe, *bledo.*
gingabo, *quimbombo.*
pampoen, *ahuyama.*
papaje, *lechoza.*
gulden appels, *tomates.*
lange kalbas, *calabaza dulce.*
een poment, *un ají.*
een zoete poment, *un pimiento.*
roode peper, sakataai, *pimenton.*
cicers, (eene soort van erwten), *garbanzos.*
rockoe, *achiote.*
eene boon, *una haba.*
snijboonen, *habichuelas* of *judias.*
tuinboonen, *habas grandes.*
eene erwt, *un guisante.*
groene erwten, *guisantes verdes.*
graauwe erwten, *guisantes pardos.*
witte erwten, *guisantes blancos.*
peulen, *guisantes en vaina.*
doperwten, *guisantes desgranados.*
linzen, *lentejas.*
een aardappel, (*papas* of *patatas*,) *una papa.*
eene raap, een knol, *un navo.*
radijzen, (zoo wel lange als knol radijs) *rábanos.*
rammenas, *rábano picante, silvestre.*
aardakers, *arvejas silvestres.*
salade, *ensalada.*
kropsalade, *lechuga flamenca.*
veldsalade, *yerba de ensalada.*
een komkommer, *un pepino.*
een agurkje, *un pepino encurtido.*
artisjokken, *alcachofas.*
uijen, *cebollas.*
prei, *puerros.*
boonenkuid, *ajedrea* (*planta olorosa*).
peterselie, *perejil.*
zuring, *acedera.*
kervel, *perifollo* (*para guisos y ensalada*).
dolle kervel, *cicuta.*
dragon, *estragon* (*para ensalada*).
pimpernel, *pimpinela.*
salie, *sálvia.*
wijnruit, *ruda.*
kers, *berros.*
knoflook, *ajo.*
sjalotten, *chalotas.*

VAN DE VRUCHTEN ENZ.

Eene vrucht, *una fruta.*
een appel, *una manzana.*
eene peer, *una pera.*
eene perzik, *un albérchigo.*
eene abrikoos, *un albericoque.*
eene pruim, *una ciruela.*
eene kers, *una cereza.*
zoete kersen, *cerezas dulzes,*
zure kersen, *cerezas agrias,*
eene kriek, *una guinda.*
eene morel, *una guinda garrafal.*
eene aardbezie, *una fresa.*
eene aalbes, *una grosella.*
roode bessen, *grosellas encarnadas.*
witte bessen, *grosellas blancas.*
zwarte bessen, *grosellas negras.*
eene kruisbes, *una grosella verde.*
blaauwe bessen, *arándano.*
eene moerbezie, *una mora.*
eene framboos, *una frambuesa.*
eene noot, *una nuez.*
eene hazelnoot, *una avellana.*
eene druif, *una uba.*
een tros, *un racimo.*
een druiventros, *un racimo de ubas.*
witte druiven, *ubas blancas.*
blaauwe druiven, *ubas negras.*
razijnen, *pasas.*
krenten, *pasas de Corinto.*
eene vijg, *un higo.*
een amandel, *un almendra.*
een mispel, *un níspero.*

DE LAS FRUTAS ETC.

eene kwe-peer, *un membrillo.*
een oranjeappel, *una naranja dulze.*
een citroen, *un limon.*
eene kastanje, *una castaña.*
eene groote kastanje, *una castaña grande.*
een meloen, *un melon.*
eene olijf, *una azeituna.*
eene dadel, *un datil.*
een granaatappel, *una granada.*
een eikel, *una bellota.*
eene watermeloen, *una patilla.*
eene goejabe, *una guayaba.*
eene mamaje, *un mamei.*
eene bacobe, *un camburé.*
eene banane,(pisang) *un plátano.*
eene kleine banane, *un dominico.*
een zuurzak, *una guanábana.*
een schopappel, *un riñon.*
een casjoe, *un merei.*
eene tamarinde, *un tamarindo.*
een ananas, *una piña.*
eene kokosnoot, *un coco.*
wilde druif, *uba de la mar.*
makakpruim, *ciruela.*
gele makakpruim, *jobo.*
knippen, *mamones.*
mango, *mangó.*
roos appel, *poma rosa.*
advocaat, *aguacate.*
chinas appelen, *chinos.*
zoete limoen, *limon dulce.*
limoen, *limon.*
suikerriet, *caña.*

VAN DE BLOEMEN ENZ.

Eene bloem, *una flor.*
een bloemknop, *un boton.*
de steel, *el tallo.*
een blad, *una hoja.*
een bloembol, *una cebolla de flor.*
een bloempot, *un pote of jarro para flores.*
eene roos, *una rosa.*

DE LAS FLORES ETC.

een rozeknop, *un boton de rosa.*
eene ontlokene roos, *una rosa abierta.*
eene lelie, *un lis.*
eene nagelbloem, *un aleli.*
eene muurbloem, *una aleli amarillo.*

eene fluweelbloem, of duizendschoon, *un amaranto.*
eene nachtschoone, *una maravilla de noche.*
eene tulp, *un tulipan.*
een viooltje, eene vioolbloem, *una violeta.*
driekleurige violetten, *pensamientos.*
een anjelier, *un clavél.*
een afrikaan, *un clavél de la India.*
eene zonnebloem, *un jirasol.*
eene tijloos, *una junquillo.*
eene goudsbloem, *una caléndula.*
een hiacint, *un jacinto.*
eene madelief, *una margarita.*
een ranonkel, *un ranúnculo.*
eene tuberoos, *una tuberosa.*
een slaapbol, *una amapola.*
eene blaauwe korenbloem, *un aciano.*
eene roode korenbloem of kollebloem, *un ababol.*
eene anemoon of klaproos, *una anémona.*
eene sijring, *una lila.*
eene lischbloem, *un lírio cárdeno.*
eene lelie der dalen, *un lírio de los valles.*
riddersporen, *espuelas de caballero.*
eene pioen, *una peonia.*
een ruiker, *un ramillete.*
de jasmijn, *el jazmin.*
de kamperfoelie, *la madreselva.*
alsem, *ajenjo.*
tijm, *tomillo.*
rozemarijn, *romero.*
mariolen, *mejorana.*
munt, *menta.*
huislook, *siempreviva.*
anijs, *anis.*

OVER DE BOOMEN ENZ. — DE LOS ARBOLES ETC.

Een boom, *un arbol.*
de wortel, *la raiz.*
de stam, *el tronco.*
de bast, *la corteza.*
een tak, *un brazo* of *una rama.*
een blad, *una hoja.*
een ingeënte boom, *un arbol enjertado.*
een jonge wilde boom, *un arbolito bravio para enjentar.*
een wilde boom, *un arbol silvestre.*
een lage boom, *un arbol enano.*
een hooge boom, *un arbol alto.*
een boompje, *un arbolito.*
een heester, *un arbusto.*

DE VRUCHTBOOMEN. — LOS ARBOLES FRUTALES.

Een appelboom, *un manzano.*
een perenboom, *un pero.*
een pruimboom, *un ciruelò.*
een kersenboom, *un cerezo.*
een notenboom, *un nogal.*
een abrikoosboom, *un albaricoque.*
een perzikboom, *un durazno.*
een mispelboom, *un níspero.*
een kwe-perenboom, *un membrillo.*
een bessenboompje, *un grosellero.*
een kruisbeziënboompje, *un grosellero.*
een frambozenboom, *un sangüeso.*
een moerbeziënboom, *un moral.*
een hazelnotenboom, *un avellano.*
een kastanjeboom, *un castaño.*
een wijngaard, *una vid* of *viña.*
een wijnstok, *una cepa* (*de vid*).
een amandelboom, *un almendro.*
een vijgeboom, *una higuera.*
een olijfboom, *un olivo.*

een citroenboom, *un limonero.*
een oranjeboom, *un naranjo.*
een granaatboom, *un granado.*
een kokosboom, *un cocotero.*
een katoenboom, *una mata de algodon.*
een koffijboom, *un cafeto.*
een dadelboom, *un datil.*

---

een rozeboompje, *un rosal,*
een sijringeboom, *una lila.*
een eikenboom, *un roble.*
een dennenboom, *un abeto* of *pinabete.*
een lindeboom, *un tilo.*
een populierboom, *un álamo.*
een ijpenboom, *un tejo.*
een abeelboom, *un álamo blanco.*
een beukenboom, *una haya.*
een olmboom, *un olmo.*
een esschenboom, *un fresno.*
een berkenboom, *un abedúl* of *álamo blanco.*
een elzenboom, *un álamo líbico* of *blanco.*
een vlierboom, *un sahuco.*
een wilgenboom, *un sauce.*
een treurwilg, *un sauce sepulcral.*
een pijnboom, *un pino.*
een palmboom, *un palmero.*
een laurierboom, *un laurél.*
een hagedoorn, *un espino blanco.*
een hulstboom (steekpalm), *un acebo.*
een cipresboom, *un ciprés.*
een cederboom, *un cedro.*
een ahornboom, *un arce.*
klimop, *yedra.*
een boomkweekerij, *un cultivo del arboleda.*
een boomkweeker, *un jardinero.*

OVER DE VOGELEN ENZ. — DE LAS AVES ETC.

Een vogel, *un pájaro.*
de veren, *las plumas.*
het dons, *el plumon* of *plumion.*
de vleugels, *las alas.*
het nest, *el nido.*
de eijeren, *los huebos.*
een nest vol, *una nidada.*
het broedsel, *los huebos echados para empollar.*
eene duif, een doffer, *un pichon.*
eene duif, *una paloma.*
eene jonge duif, *un pichonsillo.*
eene tortelduif, *una tórtola.*
eene tamme duif, *un pichon de pajarera.*
eene ruigvoetige duif, *una paloma tripolina.*
een wilde duif, *una paloma torcaz.*
een haan, *un gallo.*
de bek, *el pico.*
de lel, *la barba.*
de kam, *la cresta.*
de kuif, *el copete de las aves.*
de krop, *el buche.*
de sporen, *el espolon del gallo.*
de klaauwen, *las garras de las aves.*
een haantje, *un gallito.*
een jonge haan, *un gallipollo.*
eene kip, of eene hen, *una gallina.*
een hoentje, *un pollo.*
een kuiken, of een kieken, *un pollito.*
een jong gemest hoen, *una polla.*
een kalkoensche haan, *un pavo.*
een jonge kalkoen, *una pavipollo.*
een kalkoensche hen, *una pava.*
een kapoen, *un capon.*
eene eend, *una pata.*
eene jonge eend, *un patico.*
een eendvogel, een woerd, *un pato.*
een taling, *una cerceta* (*ave acuática*).
eene wilde eend, *un pato de monte.*

eene jonge wilde eend, *un patico de monte.*
eene snip, of snep, *una chocha perdiz.*
eene kleine snep, *un pollito de chocha perdiz.*
eene watersnip, eene poelsnip, *una gallineta ciega.*
een patrijs, *una perdiz.*
jonge patrijzen, *pichones de perdiz.*
eene lijster, *un tordo.*
een kwartel, *una cordorniz.*
eene meerle, *una mirla.*
eene meerkoet, of een waterhoen, *una zarceta (ave acuática).*
eene zeeëend, *un pato de la mar.*
eene zwaan, *un cisne.*
een ooijevaar, *una cigüeña.*
eene gans, *un ganso.*
een gent (mannetje gans), *un anade macho.*
eene jonge gans, *un pollo de ganso.*
eene trapgans, *una avutarda.*
een jonge trapgans, *una avutarda pichon.*
een paauw, *un pavoreal.*
een kanarievogel, *un canário.*
een zijsje, *una pardilla.*
een leeuwerik, *una alondra.*
een nachtegaal, *un ruiseñor.*
een bastaard nachtegaal, *una curruca.*
een winterkoningje, *un regaliolo.*
een koekoek, *un cuclillo.*
een kievit, *un ave fria* of *frailecillo.*
een vink, *un pinzon.*
een goudvink, *un verderon.*
een roodvink, *un frailecillo.*
eene mees, koolmees, *un paro.*
een distelvink, putter, *un jilguero.*
eene musch, mosch, *un gorrion.*
een roodborstje, *un petirojo.*
een kwikstaart, *una motolita.*
een ekster, *una urraca.*
een sperwer, *un gavilan.*
een specht, *un pico.*
een groene specht, *un picoverde.*
een gele specht, een weduwaal of kersendief, *un chapariz.*
een wouw of kiekendief, *un milano.*
een hop, *una abubilla.*
een tureluur, *una cugujada.*
een spreeuw, *un estornino.*
een tamme spreeuw, *un estornino manso.*
een hazelhoen, *un francolin.*
een lepelaar, *un picocuchara.*
een roerdomp, *un alcaravan.*
een reiger, *una garza.*
een kraanvogel, *una grulla.*
een valk, *un alcon.*
eene kraai, *una corneja.*
eene raaf, *un cuervo.*
eene zwaluw, *una golondrina.*
eene vleermuis, *un murciélago.*
een nachtuil, *un buho.*
eene zeemeeuw, *una povíota.*
een papegaai, *un loro.*
een fazant, *un faisan.*
eene fanzante, *una faisana.*
een jonge fazant, *un faisan pollo.*
een ijsvogel, *un alcion.*
een havik, *un azor.*
een gier, *un buitre.*
een lammergier, *un cordor.*
een arend, *un águila.*
een jonge arend, *un aguilucho (pichon del águila.)*
een struis, *un avestruz.*
een pellikaan, *un pelícano.*
een kolibrietje, *un colibrí.*
een trekvogel, *un ave de pasa.*
de roofvogels, *las aves de rapiña.*
de klaauwen der roofvogels, *las garras del ave de rapiña.*
de zangvogels, *los pájaros de canto.*
de watervogels, *las aves acuáticas.*

OVER DE VISSCHEN ENZ.	DE LOS PECES ETC.
Een visch, *un pescado.*	een bokking, *un arenque curado,* of *ahumado.*
zeevisch, *pescado de mar.*	een ansjovisch, *una anchova.*
riviervisch, *pescado de rio.*	een spiering, *un esperinque (pescado de mar y rio.)*
de kuit, *la desovacion.*	een kreeft, *una langosta.*
de hom, *la lechecilla de peces.*	de scharen, *los cuernos.*
de gal, *la hiel.*	eene garnaal, *un salicote.*
de kieuwen, *las agallas.*	eene oester, *una ostra.*
de vinnen, *las aletas.*	eene mossel, *una almeja.*
de graten, *las espinas.*	eene poel, *una murela.*
de schubben, *las escamas.*	een steur, *un sollo del mar.*
eene kabeljaauw, *una truchuela.*	een zeekreeft, *un cabrajo.*
labberdaan of zoutevisch, *bacalao.*	eene krab, *un cangrego.*
stokvisch, *pejepalo.*	een voren, *un góbio.*
een leng stokvisch, *una merlusa*	eene blei, *una breca.*
een schelvisch, *una pescadilla.*	een grondel, *un góbio (del rio).*
een zalm, *un salmon.*	een makreel, *una caballa.*
een elft, *un sábalo.*	eene zeelt, *una tenca.*
tarbot, *rodaballo.*	eene forel, *una trucha.*
een rog, *una raya.*	eene aliekruik, *una pechina.*
een snoek, *un sollo del rio.*	een negenoogprik, *una lamprea.*
eene schol, *una plantiga.*	een brasem, *un sargo.*
eene tong, *un lenguado.*	een goudvisch, *un dorado.*
een baars, *un perchado.*	een bruinvisch, *una marsopa.*
eene bot, *una platija.*	een zwaardvisch, *un pejeespada.*
eene schar, *una latija.*	een potvisch, *un chacalote.*
een karper, *una carpa.*	een haai, *un tiburon.*
een aal, paling, *una anguila.*	een walvisch, *una ballena.*
een haring, *un arenque.*	traan, *azeite de ballena.*
een panharing, *un arenque fresco.*	
een pekelharing, *un arenque fresçal.*	

DE TWEESLACHTIGE DIEREN.	DE LOS ANFIBIOS.
Een krokodil, *un cocodrillo* of *caiman.*	een vischotter, *una nútria.*
eene schildpad, *una tortuga,*	eene hagedis, *un lagarto.*
een bever, *un castor.*	eene pad, *un sapo.*
	een kikvorsch, *una rana.*

OVER DE DIEREN ENZ.	DE LOS ANIMALES ETC.
Een dier, *un animal.*	een horenbeest, *una res vacuna.*
viervoetige dieren, *cuadrúpedos.*	een werkbeest, *una acémila.*
een beest, *una béstia.*	een lastdier, lastbeest, *una bestia de carga.*
een wild dier, *una fiera.*	een hond, *un perro.*
een tam dier, *un animal doméstico.*	

een schoothond, *un perrito lanudo.*
een mop, *un perrito dogo.*
een keeshond, *un perrolobo.*
een krulhond, *un perro de água.*
een bulhond, *un mastin.*
een dog, *un dogo.*
een patrijshond, *un perrito faldero.*
een brak, *un perrito raposero.*
een hazewindhond, *un lebrél.*
eene kat *un gato.*
een kater, *un gato entero (no capado).*
een katje, *un gatico.*
de pooten, *las patas.*
een bok, *un cabron.*
eene geit, *una cabra.*
een geitje, *un cabrito.*
een paard, *un caballo.*
de hoef, *el casco.*
de hals van het paard, *el pescuezo.*
de manen, *la crin del pescuezo.*
het haar van de manen en van den staart, *la crin.*
de staart, *la cola.*
een muilezel, *un mulo.*
eene muilezelin, *una mula.*
een ezel, *un burro.*
eene ezelin, *una burra.*
een jonge ezel, *un borriquito.*
een ezelsveulen, *un pollino.*
een kaapsche ezel, *una zebra.*
het vee, *el ganado (en todas sus clases.)*
het hoorn vee, *el ganado vacuno.*
de schapen, *el ganado lanár.*
de kabrieten, *el ganado cabrió.*
de paarden, *el ganado caballar.*
de muilen, *el ganado mular.*
de ezels, *el ganado asnal.*
eene kudde, *un rebaño.*
de beesten, *las béstias.*
een stier, *un toro.*
een os, *un buei.*
een jonge os, *un novillo.*
eene koe, *una vaca.*
een kalf, *un ternero.*
de horens, *los cuernos.*
een varken, *un puerco of cerdo.*
een varkenssnuit, *un hocico de puerco.*
een speenvarken, *un lechon.*
een ram, *un carnero padre.*
een schaap, *una oveja.*
een hamel, *un carnero capado.*
een lam, *un cordero.*
een lammetje *un corderito.*
een konijn, *un conejo.*
eene voedster, *una coneja.*
een jong konijntje, *un gazapo.*
een haas, *una liebre.*
een jonge haas, *un lebrato.*
eene rat of rot, *una rata.*
eene muis, *un raton.*
een mol, *un topo.*
eene tuin, veld-of landmuis, *un raton de monte.*
een eékhorentje, *una ardilla.*
een vos, *un zorro.*
een aap, *un mono.*
een baviaan, *un mono grande.*
een kameel, *un camello.*
een drommedaris, *un dromedário.*
een olifant, *un elefante.*
de olifantssnuit, *la trompa.*
de snuit, *el hocico.*
de muil, *la jeta.*
een neushoorn, *un rinoceronte.*
een eenhoorn, *un unicórnio.*
een hert, *un venado.*
eene hinde, *una venada.*
een jong hert, *un cerbato.*
een rendier, *un renjifero.*
eene gems, *una gamuza of rupicabra.*
een steenbok, *un cabron montés.*
een reebok, *un corzo.*
eene reegeit, *una gamuza.*
een reebokje, *un corcito.*
een leeuw, *un leon.*
eene leeuwin, *una leona.*
een jonge leeuw, *un leonsito.*
de muil, *la boca.*

een luipaard, *un leopardo.*
eene hijena, *una hiena.*
een tijger, *un tigre.*
eene tijgerin, *una tigra.*
de bek, *la boca.*
de klaauwen, *las garras.*
een panter, *una pantera.*
een buffelos, *un búfalo.*
een kameel, *un camello. De Africa.*
een kameleon, *un camaleon.*
een wolf, *un lobo.*
eene wolvin, *una loba.*
een jonge wolf, *un lobato.*
een beer, *un oso.*
eene beerin, *una osa.*
een jonge beer, *un oserno.*
een wild zwyn, *un jabalí.*
een jong wild zwyn, *un jabato.*
een zwynskop, *una cabeza de jabalí.*
de slagtanden, *los colmillos.*
een egelzwyn, *un erizo.*
een stekelvarken, *un puercoespin.*
een marter, *una marta.*
een sabeldier, *una sebellina.*
een eland, *una danta.*
een hermelyn, *un armiño.*
een kastoor, *un castor.*
een bever, *un bíbaro. Espécie de nútria.*
een fret, *un huron.*
een das, *un gamo.*
een dasse, *una gama.*
een bunsing, *un veso.*
eene wezel, *una comadreja.*
een otter, *una nútria.*
eene marmot, *una marmota.*
eene vledermuis, *un murciélago.*
eene bergrot, *un liron.*
een krokodil, *un cocodrilo.*
een rivierpaard, *un hipopótamo.*
het mannetje, *el macho.*
het wyfje, *la hembra.*
de jongen, *los cachorros.*

OVER DE KRUIPENDE DIEREN EN DE INSEKTEN OF BLOEDELOOZE DIERTJES.

DE LOS REPTILES É INSECTOS.

Een venynig dier, *un animal venenoso.*
eene slang, *una culebra.*
eene boschslang, *una serpiente.*
eene ratelslang, *un cascabel.*
eene adder, *una víbora.*
een sprinkhaan, *una langosta.*
een kriekje, *un grillo.*
een krekel, *una cigarra.*
een pissebed, *una cucaracha.*
een duizendbeen, *un cienpies.*
eene slak, huisjesslak, *un caracol.*
eene slak zonder huisje, *una baboza.*
eene schelpslak, *una limaza.*
een schorpioen, *un escorpion.*
een bloedzuiger, *una sanguijuela.*
eene spin, een spinnekop, *una araña.*
een spinneweb, *una tela de araña.*
eene tarantula of vergiftige spin, *una tarántula.*
eene myt, *un arador.*
eene mier, *una hormiga.*
een mierennest, *un hormiguero.*
een worm, *un gusano.*
een wormpje, *un gusanillo.*
een oorworm, *un gusano del oido.*
een aardworm, *una lombriz de tierra.*
een houtworm, *un gusano de palo.*
een zyworm, *un gusano de seda.*
een lintworm, *una solitária.*
eene honigbij, *una abeja.*
een bijenkorf, *una colmena.*
een bijenzwerm, *un enjambre.*
de honig, *la miel.*
eene honigraat, *un panal.*
het was, *la cera.*
eene tor, *un escarabajo.*

eene gouden tor, *un escarabajo.*
een meikever, *un abejorro.*
een schalebijter, *un escarabajo curnuto.*
eene hommel, *un zángano ó abejarron.*
eene wesp, *un avispa.*
een glinsterworm, *un cocuyo.*
een wespennest, *un avispero.*
eene horzel, *un avispon.*
een angel, *un aguijon.*
een paardenvlieg, *un tábano.*
eene spaansche vlieg, *una cantárida.*
eene vlieg, *una mosca.*
een vliegje, *un moscon.*
eene mug, *un mosquito.*
een witje, vlinder, een kapelletje, *una mariposa.*
eene rups, rijp, *una oruga.*
eene mot, *una polilla.*
eene vloo, *una pulga.*
het ongedierte, *los piojos, pulgas, chinches, y otras sabandijas.*

SPEELGOED, KINDERSPELEN ENZ. | DE LOS JUEGOS DE LOS NIÑOS ETC.

Een spel, *un juego.*
een speeltuig, *un juguete.*
eene uitspanning, *un recreo.*
een tijdverdryf, *un pasatiempo.*
een vermaak, *una diversion.*
een stokpaardje, *un caballito.*
een hoepel, *un aro.*
de stok, *el baston.*
een bal, *una bola.*
een speelbal, *una pelota.*
een dryftol, *una peonza.*
eene zweep, *un látigo.*
een punttol, taatstol, *un trompo.*
een dróaitolletje, *una perinola.*
een twaalfkantig tolletje *una bola de doce caras.*
een vlieger, *un cometa, volador ó papagaya.*
het touw, *la cuerda.*
een touwtje, *una cuerdita.*
een pluimbal, *un volante ó rehilete.*
een palet, *una raqueta.*
een kaatsplankje, *una paleta.*
een sneeuwbal, *una pelota de nieve.*
een fluitje, *un pito.*
een wippertje, *un boliche.*
een ratel, *una sonaja.*
knikkers, *metras de barro.*
marmels, aliekassen, *metras de marmol.*
stelten, *zancos.*
een hobbelpaard, *un caballo de palo.*
eene schaats, *un patin.*
het grabbelspel, *el arrebatiña.*
haasje-over, bok-sta-vast, *á la una daba la mula.*
schuilhokje, schuilvinkje, *el escondite ó gárgole.*
handje-klap, *la gallina ciega.*
blindemannetje, *la gallina ciega.*
een blinddoek, *una venda.*
handje boven, *una mano sobre otra.*
even of oneven, *pares ó nones.*
kruis of munt, *cruz ó sello. Con una moneda.*
het hinken, *á la cojcojita ó corcojeta.*
eene koot, *la taba.*
het koten, het kootspel, *el juego de la taba.*
het ganzenbord, *el juego de la oca.*
een dobbelsteen, *un dado.*
het pandspel, *las prendas.*
de tooverlantaren, *la linterna májica.*
de trommel *el tambor.*
de rinkelbom, *el tamboril.*
schoppen, *columpiarse.*
eene schop of schongel, *un columpio.*
een slingerkoord, *una honda.*

het loopen, *la carrera.*
het springen, *el salto.*
het steekspel, *la carrera de la sortija.*

OVER DE STAD. — DE LA CIUDAD.

Eene stad, *una ciudad.*
eene voorstad, *un subúrbio.*
eene poort, *una puerta.*
een poortje, *un postigo.*
eene kleine poort, *una puerta falsa.*
eene vesting, *una fortaleza.*
een bolwerk, *un bastion.*
de stadsgrachten, *los fosos.*
de stadsmuur, ringwal, *la muralla.*
de binnencingels, *los baluartes.*
het kasteel, *la ciudadela.*
eene straat, *una calle.*
eene kruisstraat, *una encrucijada.*
eene steeg, *una callejuela.*
eene gracht (het water, de burgwal), *un canal.*
eene gracht, (de vaste grond, eene kaai), *un muelle.*
eene brug, *un puente.*
eene ophaalbrug, *un puente levadizo.*
eene leuning, *una calzada.*
een plein, *una plaza.*
eene hoofdkerk, *una catedral.*
eene kerk, *una iglésia.*
een toren, *una torre.*
een klokkentoren, *un campanário.*
eene kapel, *una capilla.*
een klooster, *un convento.*
eene abdij, *una abadia.*
het kerkhof, *el cementério.*
het stadhuis, *la casa de ayuntamiento.*
het raadhuis, *la casa de ayuntamiento.*
de beurs, *la lonja.*
de schouwburg, *el coliseo.*
het gasthuis, *el hospital.*
een godshuis, *un hospício.*
het pensioen fonds, *el montepio.*
de lombard, de lomberd, *la caja de socorro.*
de bank van leening, *la caja de descuento.*
het weeshuis, *la casa de huerfanos.*
het vondelingshuis, *la casa de espositos.*
de waag, *el peso.*
de stadswaag, *el peso de la ciudad.*
het tolhuis, *la aduana.*
de munt, *la casa de moneda.*
de brievenpost, *la casa de correo.*
de paardenpost, *la posta.*
het posthuis, *la casa de posta.*
de postwagen, *la dilijéncia.*
de vleeschhal, *la carniceria.*
de vischmarkt, *la pescaderia.*
eene markt, *un mercado.*
de botermarkt, *el mercado de mantequilla.*
de groenmarkt, *el mercado de legumbres.*
de kaasmarkt, *el mercado de queso.*
de graanmarkt, *el mercado de grano.*
de ossenmarkt, *el mercado de reses.*
de eijermarkt, *el mercado de huebos.*
de oude kleermarkt, de voddenmarkt, *la ropavejeria.*
de haven, *el puerto.*
de scheepstimmerwerf, *el carpenero.*
het dok, *el dique.*
het tuighuis, wapenhuis, *el arsenal.*
de rijschool, *el picadero.*
een molen, *un molino.*

een windmolen, *un molino de viento.*
een watermolen, *un molino de água.*
een brandspuit, *una bomba para fuego.*
de gevangenis, *la cárcel.*
het gevangenhuis, *la casa de detencion ó de arresto.*
het werkhuis, *la casa de mendigos.*
het verbeterhuis, *la casa de correccion.*
het rasphuis, *la casa de correccion.*
het dolhuis, *la casa de locos.*
een logement, *una posada de personas decentes.*
een koffijhuis, *un café.*
eene herberg, *un meson.*
eene kroeg, *una taberna.*
eene opene tafel, *una mesa de huéspedes.*
een huis, waar men opene tafel houdt, *una fonda.*
eene gaarkeuken, *un bodegon.*
een inwoner, *un habitante.*
een burger, *un vecino.*
een stedeling, *un ciudadano.*
een wykmeester, *un comisário de barrio.*
eene wyk, *un bárrio.*
de Jodenbuurt, *el barrio de los judios.*
de woonplaats, *el domicilio.*
de woning, *la mansion.*
de buurt, *el vecindário.*
eene met ruwe steenen bevloerde straat, *una calle empedrada.*
eene met platte steenen regelmatig bevloerde straat, *una calle enlozada.*
het voetpad langs de huizen, *la acera.*
het gedeelte van het dak, dat uit de muur steekt, *el alero.*
eene laan, *un alameda.*
de stoep, *el pretil.*

VAN DEN SCHOUWBURG ENZ.

DE LA COMÉDIA ETC.

De schouwburg, *el coliseo.*
het tooneel, *el teatro.*
eene tooneelversiering, *una decoracion.*
een scherm, *un bastidor.*
een achterscherm, *un telonsito.*
de gordijn, *el telon.*
de bak, *el pátio.*
eene loge, *un palco.*
de galerij, *la galeria.*
de minste plaats (de staan- of schellingsplaats), *la cazuela.*
een treurspel, *una trajédia.*
een tooneelspel, een tooneelstuk, *una comédia.*
een zangspel, *una ópera.*
een tooneelstuk, *un drama.*
een ballet, *un báile de teatro.*
de aanschouwers, *los espectadores.*
een tooneelspeler, *un cómico.*
eene tooneelspeelster, *una comica.*
een akteur, *un actor.*
eene aktrice, *una actriz.*
een orchest, *una orquesta.*
een lootje, *un billete de entrada.*
een tooneelplakaat, *un cartel.*
eene rol, *un papel.*
een rollezer, *un apuntador.*
de toejuiching, *el aplauso.*
het gefluit, *los silbidos.*

VAN DE MUNTEN.

Een gulden, *un florin.**
een halve gulden, *un medio florin.*
een vijf stuiver stuk, *moneda de plata que tiene cuarta parte de un florin. Un real.*
een dubbeltje, *moneda de plata que tiene la decima parte de un florin.*
een stuiver, *moneda de plata que tiene la veintena parte de un florin.*
een cent, *un centavo.*
een halve cent, *un medio centavo.*
een driekantje, *una peseta ó medio florin.*
eene schelling, *un real.*
kleingeld, *moneda menuda.*
een daalder, *moneda de plata, igual á 6 reales macuquinas.*

DE LAS MONEDAS.

eene kroon, *un escudo.*
een dukaton, *un ducado de plata, que tiene 562 maravedis y medio de vellon.*
een dukaat, *un ducado de oro.*
een drie gulden stuk, *moneda de plata que tiene tres florines.*
een vijf gulden stuk, *moneda de oro que tiene cinco florines.*
een tien gulden stuk, *moneda de oro que tiene diez florines.*
een gouden ryder, *moneda de oro que tiene catorce florines.*
goudgeld, *moneda de oro.*
zilvergeld, *moneda de plata.*
kopergeld, *moneda de cobre.*
papierengeld, *papel-moneda.*
banknoot, *papel de banco.*

Eene harde piaster of spaansche mat, *un duro.*
eene piaster of stuk van achten, *un peso macuquino.*
eene reaal, *un real macuquino.*
eene halve reaal, *un medio.*
een kwart reaal, *un cuartillo.*
een achtste reaal, *un huebo ú octavo.*
een dobloen, *una onza de oro.*
een halve dobloen, *una media onza de oro.*
een kwart dobloen, *un doblon.*
een achtste dobloen, *un doblonsito ó medio doblon.*
een zestiende dobloen, *el veinten ó escudito.*
eene spaansche reaal, *un real de vellon (la veintena parte de un duro).*

Een centime, *un centavo de franco.*
een halve frank, *un medio franco.*
een frank, *un franco.*
een twee frankstuk, *una pieza de dos francos.*
een vijf frankstuk, *una pieza de cinco francos.*
een pond vlaamsch, *una libra flamenca.*
een pond sterling, *una libra esterlina.*
een louis, *un luis.*
een napoleon, *un napoleon.*
eene guinje, *una guinea.*
een gedenkpenning, *una medalla.*

OVER DE GEWIGTEN EN MATEN.

Een nederlandsch pond, *un quilogramo (2 libras, 2 onzas, 12 adarmes y 15 granos, peso de castilla).*

DE LOS PESOS Y MEDIDAS.

eene once of ons, *un hectogramo (3 onzas, 5 adarmes y 20 granos, peso de castilla).*

* Un florin tiene 40 centavos de duro.

een lood, *un decagramo* (*docientos granos y medio de la libra castellana, ó poco mas de cinco adarmes y medio*).
een wigtje, *un gramo* (*veinte granos del marco de castilla*).
eene korrel, *un decigramo* (*dos granos de la libra castellana*).

Eene nederlandsche el, *un metro*. (*Fundamento de todas las medidas francesas. Es tres pies castellanas, y 5889 diez milesimas, mui poco mas de 7 pulgadas*).
een palm, *un decimetro*.
een duim, *un centimetro*.
eene streep, *un milimetro*.

Een vat, *un hectolitro* (49½ *azumbres en liquidos*).
eene kan, *un litro* (80 *pulgadas cúbicas de castilla, ó poco menos de medio azumbre en liquidos, ó la quinta parte de un celemin en áridos*).
een maatje, *un decilitro* (8 *pulgadas cúbicas de la medida de castilla*).
een vingerhoed, *un centilitro* (*la centesima parte del litro*).

Een last, *un lastre* (*dos toneladas*).
een mud of zak, *un hectolitro* (*una fanega y 9 celemines*).
een schepel, *un decalitro* (*décima parte del hectolitro*).
een kop, *un litro* (*la quinta parte de un celemin en áridos*).

Eene mijl, *un quilometro* (1197 *varas castellanas*).
eene roede, *un decametro* (35 *pies*, 10 *pulgadas y* 8 *líneas de castilla*).

Een bunder, *una hectárea* (*un cuadro con* 359 *pies por lado, y contiene* 128,804 *pies, ó* 2¼ *fanegas de tierra, medida de Madrid, ó yugada y media de castilla.*)
eene vierkante roede, *un área* (*un cuadrado de tierra de* 38 *pies castellanos*).
eene vierkante el, *una centárea* (*la centisima parte del área*).

Een pond, *una libra*.
een halfpond, *média libra*.
een vierendeel, *cuarto de libra*.
eene once of ons, *una onza*.
een lood, *média onza*.
een centenaar (100 pond), *un quintal*.
Een goudgewigt, *un pesito para pesar moneda*.
een mark, *un marco*.
een engels, *un esterlino* (*peso de* 20½ *granos*.
een aas, *un grano*.
eene el, *una ana*.
een vadem, *una braza*.
een voet, *un pié*.
een duim, *una pulgada*.
eene roede, *una pértica* (*medida de tierra*).
een morgen, *una fanega francesa de tierra, media de Toledo, de* 400 *estadales, y el estadal* 11 *pies*.

een morgen lands, *una fanega de tierra.*
een bunder, *una medida de tierra de 4840 varas cuadradas.*
eene schrede, *un paso.*
eene mijl, *una milla.*
een uur gaans, *una legua.*
een mud, *un moyo, (medida de 133 azumbres en liquidos, y 33 fanegas en áridos).*
een schepel, *medida de granos.*
eene pijp, *una pipa.*
een okshoofd, *una barrica.*
een anker, *un barril de media carga.*
een vaatje, *un barril.*
eene ton, *un tonél.*
een pot, *dos pintas, ó un azumbre.*
eene pint, *una pinta.*

VAN DE SPELEN, VERMAKEN, TYDVERDRYVEN, UITSPANNINGEN, ENZ.

DE LOS JUEGOS, DIVERCIONES, PASATIEMPOS, RECREOS, ETC.

Het dampspel, *juego de damas.*
een dambord, *un tablero.*
eene schijf, *un peon.*
een dam, *una dama.*
het kaartspel, *juego de náipes.*
het aas, *el as.*
de heer, *el rey.*
de vrouw, *el caballo.*
de boer, *la sota.*
de tien, *el diez.*
eene party, een spel, *una partida.*
het lomberen of lomberspel, *el tresillo.*
het kadriljespel of de kadrilje, *el cuadrillo ó rapilla.*
het piketten, *juego de los cientos.*
de troef, *el triunfo.*
de slagen, *las bazas.*
het verlies, *la pérdida.*
de winst, *la ganáncia.*
de inleg, *la polla.*
de voorhand, *la mano.*
het voordeel van het eerst te spelen, *los privilégios del que es mano.*
het lotto-spel, *loteria de cartones.*
een enkele trek, *un número ganado.*
eene ambe, *un ambo.*
een terne, *un terno.*
een kwaterne, *un cuaterno.*
eene quine, *una quina.*
de loterij, *la loteria de suerte.*
een lot, *un lote.*
een loterijbriefje, *un billete de loteria.*
het hoogste lot, *el primer prémio.*
een niet, *un billete blanco.*
de dobbelsteenen, *los dados.*
een dobbelkroes, *un cuerno.*
de oogen, *los puntos.*
een worp, *una suerte.*
een dobbelhuis, *una casa de juego.*
een dobbelaar, speler, *un jugador.*
een dobbelspel; een kansspel, *un juego de azar.*
een kunstspel, *un juego de habilidad.*
een slechte speler, eene kruk, *un chamben.*
het schaken, het schaakspel, *el ajedrez.*
een schaakbord, *un tablero de ajedrez.*
de stukken, *las piezas.*
de koning, *el rey.*
de koningin, *la dama.*
het kasteel, *la torre.*
het paard, *el caballero.*
de raadsheer, *el alfil.*
de boer of pion, *el peon.*
schaakmat, *jaque mate.*
het kolfspel, *juego de pelota por el suelo.*
eene kolfbaan, *una corralon del juego.*

eene kolf, *una manigueta.*
een bal; kolfbal, *una bola.*
het kegelspel, *el juego de bolos.*
een kegelspel, eene kegelbaan, *el sitio en que se juega bolos.*
het kaatsspel, *la pelota, el juego de pelota.*
de terugkaatsing, *el bote ó salto de la pelota.*
het maliënspel, *el juego de mallo.*
de maliebaan, *el mallo.*
het biljartspel, *el billar.*
een biljart, *un billar.*
een zakje, *un tronera.*
een bal, *una bola.*
een biljartstok, eene *queue, un taco.*
de eerste stoot, *la partida.*
het draaibord, *la ruleta.*
een vierkantje op een dam of schaakbord, *un tablero.*
eene harddraverij, *una carrera de caballos.*
eene sledevaart, *una carrera de trineos.*
de loopbaan, *la carrera.*
de renbaan, *el campo de pella.*
het steken naar den ring, *la sortija.*
een ridderspel, *corrida de cañas.*
een steekspel, *un torneo.*
een koordendanser, *un marómero.*
het paardenspel, *los caballos en circo.*
het geestenspel, *la fantasmagoria.*
de chineesche schimmen, *las sombras chinescas.*
een goochelaar, *un jugador de manos.*
goochelaarskunsten, *juegos de manos.*
eene weddenschap, *una apuesta.*
zwemmen, *nadar.*
schermen, *jugar al florete.*
dansen, *baylar.*
springen, *brincar.*

VAN DEN STAL. — DE LA CABALLERIZA.

Een paard, *un caballo.*
een veulen, *un potro.*
een hit, *una jaca.*
een harddraver, *un caballo de carrera.*
een koetspaard, *un caballo de coche.*
een rijpaard, *un caballo de silla.*
een trekpaard, *un caballo de tiro.*
een lastpaard, *un caballo de carga.*
een huurpaard, *un caballo de alquiler.*
een schichtig paard, *un caballo rezeloso.*
een wild paard, *un caballo fogoso.*
een span, *un tiro de caballos ó mulas para coche.*
de borst, *el pretal.*
de manen, *la crin.*
de hals, *el cuello.*
de hoef, *el casco.*
het kruis of het achterste van een paard, *las ancas ó grupa.*
eene steigering, *una corveta.*
een achteruitslag, *una coz.*
de stap, *el paso.*
de telgang, *la andadura.*
de draf, *el trote.*
de ren, *el galope.*
eene koets, *un coche.*
eene halve koets, *un calesin.*
eene rouwkoets, *un carro de muerto.*
eene huurkoets, *un coche de alquiler.*
eene reiskoets, *un coche de camino.*
het portier, *la portezuela del coche.*

de glazen, *los vidrios.*
de optrede, *el estribo.*
de uitzetijzers, *el pescante.*
de bok, *el asiento del cochero.*
eene sjecs, *una silla.*
eene fourgon, *una galéra.*
een kabriolet, *un birlocho.*
eene kales, *una calesa.*
een postwagen, *un coche dilijéncia.*
een wagen, *un carromato.*
eene kar, *una carreta.*
eene vuilniskar, eene mestkar, *un carro para basura.*
eene slede, *una rastra* of *carreton sin ruedas.*
een kruiwagen, *un carreton de solo una ruéda.*
een rijtuig, *un carruaje.*
het wiel, *la rueda.*
eene as, *un eje.*
het onderstel, *el rodaje, que son varas y ruedas.*
de dissel, *la lanza.*
de veren, *los muelles.*
de hangriemen, *los carrcones.*
een paardentuig, *los arreos.*
het dekkleed, *la cubierta de la silla del caballo,* of *guardapolvo.*
een leireep, *una correa.*
de leisels, *la rienda.*
het hoofdstel, *la cabezada (del freno).*
een toom, *una brida.*
een zadel, *una silla.*
een engelsche zadel, *una silla inglesa.*
een pakzadel, *una albarda,* of *enjalma.*
het gebit, *el freno.*
de kinketen, *la barbada.*
de staartriem, *la grupera.*
de buikriem, *la cincha.*
een riem, *una correa.*
eene spoor, *una espuela.*
een roskam, *un almohaza.*
de krib, *el pesebre.*
de stalknecht, *el palafrenero.*
de pikeur, *el escudero.*
een postiljon, *un postillon.*
hooi, *yerba, pasto, heno.*
haver, *avena.*
stroo, *paja.*
gras, *yerba.*
mest, *estiercol.*
een mesthoop, *un estiercolero.*
eene hooivork, *una horquilla para recojer el heno.*

VAN HET LEVEN. — DE LA VIDA.

Het leven, *la vida.*
de geboorte, *el nacimiento.*
de gezondheid, *la salud.*
het menschelijke geslacht, *el jénero humano.*
de mensch, *el hombre.*
de man, *el marido.*
de vrouw, *la mujer.*
een kind, *un niño.*
een jongeling, *un joven.*
de jongelingen, *los jovenes.*
een grijsaard, een oud man, *un viejo.*
eene oude vrouw, *una vieja.*
een besje, *una vieja.*
de tijdperken des levens, *las edades de la vida.*
de kindsheid, *la infáncia.*
de jeugd, *la juventud.*
de jongelingschap, *la adolescéncia.*
de bloei des levens, *la flor de la edad.*
de mannelijke jaren, *la edad viril.*
de rijpe jaren, *la edad madura.*
de ouderdom, *la vejez.*
de dood, *la muerte.*

DE LIGCHAMELYKE GEBREKEN. | **LAS FALTAS CORPORALES.**

De blindheid, *la ceguedad.*
een blinde, *un ciego.*
een schele, *un bizco.*
een eenoogige, *un tuerto.*
de doofheid, *la sordera.*
een doove, *un sordo.*
de stomheid, *la mudez.*
een stomme, *un mudo.*
een doofstomme, *un sordo-mudo.*
de lamheid, *la paralisis.*
een lamme, *un paralítico.*
een manke, *un manco.*
een kreupele, *un cojo.*
een verminkte, *un estropeado.*
een bogchel, *una corcoba.*
een gebogchelde, *un corcobado.*
een stotteraar, een stamelaar, *un tartamudo.*
een kaalkop, *un calvo.*
een dwerg, *un enano.*
een reus, *un jigante.*

DE ZIEKTEN. | **LAS ENFERMEDADES.**

Eene ziekte, *una enfermedad.*
eene ongesteldheid, *una indisposicion.*
de genezing, *la cura.*
de beterschap, *la convalecéncia.*
de herstelling, *el restablecimiento.*
eene kwaal, *un mal.*
de pijn of smart, *el dolor.*
de tandpijn, *el dolor de muelas.*
het uitkomen der tanden, *la denticion.*
de hoofdpijn, *el dolor de cabeza.*
de schele hoofdpijn, *la jaqueca.*
de kinderpokken, *la viruela.*
de koepokken, *la vacuna.*
de inënting met de kinderpokken, *la inoculacion.*
de koepokinënting, *la vacunacion.*
de mazelen, *el sarampion.*
het roodvonk, *el tabardillo.*
de roos, *la erisipela.*
de engelsche ziekte, *la raquitis.*
de knokkelziekte, *el gafo.*
de koorts, *la calentura.*
een aanval der koorts, *un acceso.*
de huivering, *el calofrio.*
de alledaagsche koorts, *la calentura cuotidiana.*
de anderendaagsche koorts, *la terciana.*
de derdendaagsche koorts, *la cuartana.*
de scharlakenkoorts, *la escarlatina.*
eene zinking, *una flucsion.*
eene zinkingkoorts, *una calentura catarral.*
eene zinkingziekte, *una enfermedad catarral.*
eene zenuwziekte, *una enfermedad de nérvios.*
de vallende ziekte, *la epilépsia.*
eene slaapziekte, *un letargo.*
eene slapeloosheid, *un insonnio.*
het kolijk, *el cólico.*
het zijdewee, de pleuris, *la pleuresia.*
de roode loop, *la disentéria.*
een buikloop, *una diarrea.*
de waterzucht, *la hidropesia.*
de geelzucht, *la ictericia.*
de jicht, *la gota.*
de kramp, *el calambre.*
de kanker, *el cancer.*
de tering, *la consumpcion.*
eene aamborstigheid, *el astma.*
eene borstkwaal, *una enfermedad pulmonaria,* of *de pecho.*
eene beroerte, *una apoplejia.*
eene flaauwte, *un desmayo.*
eene bezwijming, *un baliido,* of *desvanecimiento.*
eene hartklopping, *una palpitacion.*
stuipen, *convulsiones.*

de duizeligheid *el vértigo.*
de ijlhoofdigheid, *el delírio.*
de zinneloosheid, *la deméncia*, of *enajenacion mental.*
de razernij, *el frenesi.*
de pest, *la peste.*
de besmetting, *el contájio.*
het schurft, *la sarna.*
de steen, *la piedra.*
het graveel, *el mal de piedra.*
de scheerbuik, *el escorbuto.*
het koudvuur, *la gangrena.*
de hoest, *la tos.*
eene verkoudheid, *la reuma.*
eene verkoudheid in het hoofd, *un romadizo.*
de kinkhoest, *un romadízo fuerte.*
eene heeschheid, *una ronquera.*
het niezen, *el estornudo.*
de hik, *el hipo.*
eene wond, eene wonde, *una llaga.*
eene brandwond, *una quemadura.*
geronnen bloed, *sangre cuajada.*
een litteeken, *una cicatriz.*
eene kwetsuur, *una herida.*
eene krab, *un rasguño.*
eene zwelling, *una hinchazon.*
eene klier, *una glándula.*
eene bloedvin, *un divieso.*
een gezwel, *un apostema.*
eene zweer, *un tumor.*
de etter, *el pus.*
de fijt of vijt, *el panadizo.*
de melaatschheid, *la lepra,*
eene wrat, *una berruga.*
winterhanden, *sabañon.*
winterhielen, *sabañon en el talon del pié.*
een likdoorn, *un callo.*
eene verstuiking, *una torcedura de pié.*
eene kneuzing, *una contusion.*
eene verrekking, *una dislocacion.*
een scheeve nek, *pescuezo torcido.*
een nijdnagel, *un padrastro.*
de jeuking, *la comezon.*
eene buil, *una joroba.*
eene breuk, *una hérnia.*
de misselijkheid, *mal de corazon.*
de braking, *el vómito.*
de walging, *la nausea.*
een drankje, *una bebida.*
een geneesmiddel, *una medicina.*
eene artsenij, *un medicamento.*
een buikzuiverend middel, *una purga.*
eene purgatie, *una evacuacion.*
een braakmiddel, *un vomitivo.*
pilletjes, *píldoras.*
een lavement, *una lavativa.*
eene slikartsenij, *un electuario*, of *opiata.*
een afkooksel van kruiden, *una tisana.*
eene pleister, *un emplasto.*
eene pap, *una cataplasma.*

VAN DEN TYD EN DE JAARGETYDEN. — DEL TIEMPO Y DE LAS ESTACIONES.

De tijd, *el tiempo.*
het begin, *el princípio.*
het midden, *el médio.*
het einde, *el fin.*
een oogenblik, *un momento.*
een oogenblik, een omzien, *un pestañar.*
eene seconde, *un segundo.*
eene minuut, *un minuto.*
een half kwartier, *médio cuarto de hora.*
een kwartier, *un cuarto de hora.*
een half uur, *média hora.*
drie kwartier, *tres cuartos de hora.*
een uur, *una hora.*
anderhalf uur, *hora y média.*
drie ure, *tres horas.*
zeven ure, *siete horas.*
kwartier over drieën, *las tres y cuarto.*
half vier, *las tres y média.*

kwartier voor vieren, *las tres y tres cuartos*, of *las cuatro menos cuarto.*
tien minuten voor vieren, *las cuatro menos diez minutos.*
twintig minuten over vieren, of tien minuten voor half vijf, *las cuatro y veinte minutos.*
een dag, *un dia.*
een dag lang, *todo el dia.*
een etmaal, *veinticuatro horas.*
de nacht, *la noche.*
de morgen, de ochtend, *a mañana.*
de morgenstond, *la madrugada.*
de voormiddag, *antes del médio dia.*
middag, twaalf ure, *médio dia.*
half een (des namiddags), *doce y média del dia.*
de namiddag, *despues del médio dia.*
de tijd na het middagmaal, *despues de comer.*
de avondstond, *la tarde.*
de avond, *prima noche.*
middernacht, twaalf ure, *média noche.*
half een (des nachts), *las doce y média de la noche.*
de dageraad, *la aurora.*
de schemering, *el crepúsculo.*
het krieken van den dag, *el alba.*
het aanbreken van den dag, *el amanecer.*
het hanegekraai, *el canto del gallo.*
de zonnenopgang, *la salida del sol.*
de zonnenondergang, *la puesta del sol.*
schemeravond, *entre dos luces.*
tusschen licht en donker, *á boca de noche.*
de donkerheid, *la oscuridad.*
de duisternis, *las tinieblas.*

Van daag, heden, *hoi.*
morgen, *mañana.*
overmorgen, *pasado-mañana.*
gisteren, *ayer.*
eergisteren, *antier.*
des anderendaags, *al siguiente dia.*
de dag te voren, *la víspera.*
twee dagen te voren, *el antevíspera.*
twee dagen daarna, *despues de pasado-mañana.*
een dag, *un dia.*
acht dagen, *ocho dias.*
over acht dagen, *en ocho dias.*
veertien dagen, *quince dias.*
eene week, *una semana.*
de verledene week, *la semana pasada.*
de toekomende, de aanstaande week, *la semana que viene.*
de vorige week, *la semana última.*
eene maand, *un mes.*
een vierendeeljaars, *tres meses*, of *un trimestre.*
een half jaar, *seis meses*, of *un semestre.*
een jaar, *un año.*
een jaar lang, *todo el año.*
dit jaar, *este año.*
een schrikkeljaar, *un año bisiesto.*
een ingelaschte dag, *un dia por médio.*
eene eeuw, *un siglo.*
eene halve eeuw, *médio siglo.*
een jaargetijde, *una estacion.*
de vier jaargetijden, *las cuatro estaciones.*
de lente, *la primavera.*
de zomer, *el verano.*
de herfst, *el otoño.*
de winter, *el invierno.*
de hondsdagen, *la canícula.*
eene jaartelling, *una era.*
een tijdstip, een tijdpunt, *una época.*

een tijdperk, een tijdvak, *un periodo.*
een almanak, een tijdwijzer, *un almanaque*, of *calendário.*
een zandlooper, *un reloj de arena* of *un ampolleta.*
een zonnewijzer, *un reloj de sol.*

DE FEESTDAGEN ENZ. | LOS DIAS DE FIESTA ETC.

Een feestdag, *un dia de fiesta.*
nieuwjaarsdag, *año nuevo.*
nieuwjaarsgiften, *aguinaldos.*
drie koningendag, *Reyes*, of *Epifania.*
vrouwendag, *la Candelária*, of *Purificacion.*
vastenavond, *Martes de carnestolendas.*
vastenavondvreugd, *el carnaval.*
aschdag, *Miércoles de ceniza.*
de vaste, *la cuaresma.*
de half vaste, *média cuaresma*, of *la mitad de la cuaresma.*
Maria boodschap, *la Anunciacion.*
Quatertemper, *las cuatro témporas.*
Palmzondag, *Domingo de ramos.*
Palmzondag, *Páscua florida.*
de goede week, *la semana santa.*
Witte Donderdag, *Jueves santo.*
Goede Vrijdag, *Viernes santo.*
Paschen, *páscua de resurreccion.*
Paaschdag, *dia de páscua.*
de Zondag na Paschen, *Domingo de quasimodo.*
de kruisdagen, *las rogaciones.*
Hemelvaartsdag, *la Ascencion.*
Pinkster, *páscua de pentecostés.*
Sakramentsdag, *dia de Corpus.*
Sint Jan, *San Juan.*
Maria hemelvaart, *la Asumpcion.*
Sint Michiel, *San Miguel.*
de kermis, *la féria.*
Allerheiligen, *todos-santos.*
Allerzielen, *Finados.*
Sint Nikolaas, *San Nicolás.*
Kersavond, *víspera de navidad.*
Kerstijd, *navidad.*
Kersdag, *dia de navidad.*
Allerkinderen, *inocentes.*
een jaarlijksch feest, *un anniversário.*
een verjaardag, *cumpleaños.*
de naamdag, *el dia de su santo.*
een vleeschdag, *un dia de carne.*
een vischdag, *un dia de pescado.*
een vastendag, *un dia de ayuno.*
een werkdag, *un dia de trabajo.*
een dank- en bededag, *un dia de oracion.*

WAARDIGHEDEN, EERTITELS EN STATEN. | DIGNIDADES, TITULOS Y ESTADOS.

Eene monarchij, eene alleenheersching, *una monarquia.*
eene mogendheid, *una poténcia.*
een monarch, *un monarca.*
een keizer, *un emperador.*
eene keizerin, *una emperatriz.*
een keizerrijk, *un império.*
een koning, *un rey.*
eene koningin, *una réina.*
een koningrijk, *un réino.*
een onderkoning, *un virey.*
eene onderkoningin, *un viréina.*
een aartshertog, *un archiduque.*
eene aartshertogin, *una archiduquesa.*
een aartshertogdom, *un archiducado.*
een groothertog, *un gran-duque.*
eene groothertogin, *una gran-duquesa.*
een groothertogdom, *un gran-ducado.*

een assuradeur, een verzekeraar, *un asegurador.*
een baardscheerder, een barbier, *un barbero.*
een bakker, *un panadero.*
een bakkersknecht, *un mozo de panaderia.*
een banketbakker, *un confitero.*
een bankier, *un banquero.*
een beeldhouwer, *un escultor.*
een behanger, *un entapizador.*
een bergwerker, *un minero.*
een besteller, *un factor.*
een betaalsheer, *un pagador.*
een bleeker, *un lavandero.*
eene bleekster, *una lavandera.*
een blikslager, *un ojalatero.*
een bloemist, *un florista.*
een bode, *un ordinário, de pueblo á pueblo.*
een boekbinder, *un encuadernador de libros.*
een boekdrukker, *un impresor.*
een boekhouder, *un tenedor de libros.*
een boekverkooper, *un librero.*
een boer, *un labrador.*
eene boerin, *una labradora.*
een bontwerker, *un peletero.*
een boomkweeker, *un jardinero.*
een bottelier, een keldermeester, *un despensero* of *repostero.*
een bouwmeester, *un arquitecto.*
een brander, *un destilador.*
eene breister, *una calcetera.*
een breukmeester, *un fabricante de bragueros.*
een brievenbesteller, *un cartero.*
een brouwer, *un cervecero.*
een cipier, *un carcelero.*
een daglooner, *un diarista.*
een dansmeester, *un maestro de báile.*
een deurwaarder, *un portero,* of *ujier.*
een diamantslijper, *un diamantista,* of *lapidário.*
een doodgraver, *un sepulturero.*
een droogist, *un droguista.*
een droogscheerder, *un esquilador.*
een equipagiemeester, *un maestro de viveres.*
een essaijeur, een geldproever, *un ensayador.*
een ezeldrijver, *un borriquero.*
een fijnschilder, *un pintor.*
een fruitverkooper, *un frutero.*
eene fruitvrouw, *una frutera.*
een gaarkok, *un pastelero.*
een gaaswerker, *un tejedor de gazas.*
een gareelmaker, *un guarnicionero.*
een geestelijke, *un eclesiástico.*
een geleerde, *un sábio.*
een glasblazer, *un vidriero, qué hace vídrios.*
een glaskooper, *un mercader de vídrios.*
een glazenmaker, *un vidriero, que pone vídrios.*
een godgeleerde, *un teólogo.*
een goochelaar, *un jugador de manos.*
een goudslager, *un batidor de oro.*
een goudsmid, zilversmid, *un platero.*
een grasmaaijer. *un guadañero.*
een graveerder, *un gravador.*
een groenboer, *un verdulero.*
eene groenvrouw, *una verdulera.*
een grutter, *un tratante en harina.*
een handelaar, *un comerciante.*
een handschoenmaker, *un guantero.*
een hansworst, *un arlequín.*
een heelmeester, *un cirujano.*
een herbergier, *un tabernero.*
een herder, *un pastor.*
een hoedenmaker, *un sombrerero.*
een hoefsmid, *un mariscal,* of *herrador.*

een hoogleeraar, *un profesor.*
een horologiemaker, *un relojero.*
een hovenier, *un jardinero.*
een houthakker, *un leñatero.*
een huisschilder, *un pintor de casas.*
een jager, *un cazador.*
een juwelier, *un joyero.*
een ijzerkooper, *un herrero.*
een kaarsenmaker, *un velero, (para luz).*
een kaartenmaker, *un fabricante de naipes.*
een kalkbrander, *un calero.*
een kantoorbediende, *un dependiente.*
een kamerbehanger, *un entapizador.*
een kamerdienaar, *un criado de adentro.*
eene kamenier, *una criada de adentro.*
een kammenmaker, *un peinero.*
een kanongieter, *un fundidor de cañones.*
een kapper, *un peluquero.*
een kassier, *un cajero.*
een kargardoor, *un corredor de buques.*
een kastenmaker, *un ebanista.*
een ketellapper, *un calderero.*
een kladschilder, *un embadurnador con la brocha.*
een (oude) kleerkooper, *un prendero.*
eene (oude) kleerkoopster, *una prendera.*
een kleermaker, *un sastre.*
een klokgieter, *un fundidor de campanas.*
een knoopmaker, *un botonero.*
een koetsenmaker, *un maestro de coches.*
een koetsier, *un cochero.*
een koffermaker, *un cofrero (que hace cofres).*
een koffijhuishouder, *un amo de café (casa).*
een kok, *un cocinero.*
een kolenbrander, *un carbonero.*
een koopman, *un comerciante.*
een komenijsman, *un especiero.*
een kopergieter, *un fundidor de cobre.*
een koperslager, *un calderero.*
een koordendanser, *un maromero.*
een korenmaaijer, *un segador.*
een kousenwever, *un mediero (que hace medias).*
een kramer, *un lonjista.*
een kruidenier, *un especiero.*
een kruidenverkooper, *un herbolario.*
een kruidmenger, *un farmacéutico.*
een kruijer, *un ganapan.*
een kwakzalver, *un curandero (charlatan).*
een laarzenmaker, *un botero.*
een lakenbereider, *un fabricante de paños.*
een lakenkooper, *un mercader de paños.*
een landbouwer, *un cultivador* of *agricultor.*
een landmeter, *un agrimensor.*
een lastdrager, *un esportillero.*
een lantarenmaker, *un farolero.*
een leeraar, *un doctor en teolojia.*
een leeraar in de kunsten, *un maestro en artes.*
een leerjongen, *un aprendiz.*
een leerling, *un discípulo.*
een leerlooijer, *un curtidor.*
een leermeester, *un maestro.*
een leertouwer, *un zurrador.*
een leestenmaker, *un hormero.*
een lettergieter, *un fundidor de letras.*
een letterzetter, *un impresor.*
een leidekker, *un pizarrero.*

een lijndraaijer, een touwslager, *un cordelero.*
eene linnennaaister, *una costurera en lienzo.*
een logementhouder, *un posadero.*
een loodgieter, *un trabajador en plomo.*
een luitmaker, vioolmaker, *un fabricante de guitarras.*
een makelaar, *un corredor.*
een mandenmaker, *un cestero.*
een marskramer, *un buhonero.*
een matroos, *un marinero.*
een melkboer, *un vendedor de leche.*
eene melkboerin, *una que vende leche.*
een messenmaker, *un cuchillero.*
een metselaar, *un albañil.*
een modderman, *un limpiador de fangos.*
eene modemaakster, *una modista.*
een molenaar, *un molinero.*
een munter, *un monedero.*
een mutsenmaker, *un fabricante de gorros.*
een muzijkant, *un músico.*
een muzijkmeester, *un maestro de música.*
eene nachtwacht, *un sereno.*
eene naaister, *una costurera.*
een notaris, *un escribano público.*
een oesterman, *un vendedor de ostras.*
een oliekooper, *un aceitero.*
een olieslager, *el que hace aceite.*
een omroeper, *un pregonero.*
een onderwijzer, *un maestro.*
een ontvanger, *un receptor.*
een oogmeester, *un oculista.*
een opkooper, *un monopolista* of *logrero.*
eene opkoopster, *una logrera.*
een opperman, *un oficial de albañil.*
een opvoeder, *un ayo.*
eene opvoedster, *una aya.*
een ossendrijver, *un boyero.*
een paardenkooper, *un corredor de béstias.*
een pachter, *un arrendatário.*
een pakker, *un enfardador.*
een pannenbakker, *un tejero.*
een papiermaker, *un fabricante de papel.*
een perkamentmaker, *un pergaminero.*
een passementmaker, *un pasamanero (que hace pasamanos).*
een pasteibakker, *un pastelero.*
een plaatsnijder, *un gravador.*
een portier, *un portero.*
een postknecht, *un postillon.*
een potsenmaker, *un bufon.*
een pottenbakker, *un ollero.*
een pruikmaker, *un peluquero.*
een raffinadeur, een zuiveraar, *un refinador.*
een regtsgeleerde, *un jurisconsulto.*
een rekenaar, *un aritmético.*
een rekenmeester, *un maestro de aritmética.*
een rektor, *un rector.*
een rookverdrijver, *el que limpia las chimeneas para que no hagan humo.*
een schaapherder, *un pastor.*
een schaarslijper, *un amolador de cuchillos.*
een schatter, *un tasador,* of *justipreciador.*
een scheepstimmerman, *un constructor de barcos.*
een schermmeester, *un maestro de esgrima.*
een schilder, *un pintor.*
een schipper, *un barquero.*
een schoenpoetser, *un limpiador de zapatos.*
een schoenlapper, *un zapatero de viejo.*
een schoenmaker, *un zapatero.*
een schoolmeester, *un maestro de escuela.*

een schoorsteenveger, *un deshollinador.*
een schrijfmeester, *un maestro de escribir.*
een schrijnwerker, *un carpintero de talla.*
een schrijver, *un escritor.*
een schrijver, *un autor.*
een schuijermaker, *un trabajador de escobillas.*
een schuitenvoerder, *un gabarrero, (de gabarra).*
een slager, *un carnicero.*
een slotenmaker, *un cerrajero.*
een smid, *un herrero.*
een snuisterijverkooper, *un quincallero.*
een spekslager, *un tocinero,* of *salchichero.*
een speldenmaker, *un alfilerero.*
een spiegelmaker, *un fabricante de espejos. Espejero.*
een spijkermaker, spijkersmid, *un fabricante de clavos.*
eene spinster, *una hiladora,* of *hilandera.*
een sporenmaker, *un fabricante de espuelas.*
een stalknecht, *un palafrenero.*
een steenhouwer, *un picapedrero.*
een steensnijder, *un cantero.*
een stijfselmaker, *el fabricante de almidon.*
eene stijfster, *una almidonadora.*
een stoelenmaker, *un fabricante de sillas.*
een stoelenmatter, *un oficial que empaja las sillas.*
een stoker, *un destilador.*
eene stopster, *una zurcidora.*
een straatmaker, *un empedrador.*
eene strijkster, *una planchadora de ropa.*
een student, *un estudiante.*
een stuurman, *un piloto.*
een suikerbakker, *un refinador de azucar,* of *confitero.*
een taalmeester, *un maestro de lenguas.*
een tandmeester, *un dentista.*
een tapijtwerker, *un tapicero.*
eene tapijtwerkster, *una tapicera.*
een teekenmeester, *un maestro de dibujo.*
een timmerman, *un carpintero.*
een tinnegieter, *un peltrero.*
een tolk, *un intérprete.*
een tollenaar, een tolontvanger, *un aduanista,* of *peajero.*
een tooneelspeler, *un actor.*
eene tooneelspeelster, *una actriz.*
een tuinier, *un jardinero.*
een turfdrager, *un conductor de turba, con que se hace carbon.*
een uitdrager, *un revendedor.*
eene uitdraagster, *una revendedora.*
een vergulder, *un dorador.*
een vertaler, *un traductor.*
een beëedigd vertaler, *un traductor jurado.*
een verwer, *un tintorero.*
een ziller, *un desollador de reses.*
een vischverkooper, een vischboer, *un vendedor de pescado.*
eene vischverkoopster, eene vischvrouw, *una vendedora de pescado.*
een vischwijf, *una verdulera.*
een visscher, *un pescador.*
een vleeschhouwer, *un carnicero.*
een vloerlegger, *un enladrillador.*
een voerman, *un carretero.*
een vogelkooper, *un vendedor de gallinos y volateria.*
een vogelvanger, *un cazador de pájaros.*
een volder, *un batanero.*
een vuilnisman, *el que limpia las calles.*
een waard, *un huesped.*
een waardeerder, een schatter, *un tasador, que pone precio.*

eene waardin, *una huéspeda.*
een wagenmaker, *un carretero.*
een wapensmid, *un armero.*
een waschlichtmaker, *un cerero.*
eene waschvrouw, *una lavandera.*
een wever, *un tejedor en tela, de seda ó lana.*
een wieldraaijer, *un tornero.*
een wijngardenier, *un viñador.*
een wijnkooper, *un mercader de vinos.*
een wijnlezer, *un vendimiador.*
een wisselaar, *un cambista.*
een uitwerker, *un carpintero de muebles.*
een wolkammer, *un escardador de lana.*
eene wollenaaister, *una costurera de vestidos.*
een wondheeler, *un cirujano.*
een zaadverkooper, *un tratante en granos y semillas.*
eene zaadverkoopster, *una tratante en granos y semillas.*
een zaaijer, *un sembrador.*
een zadelmaker, *un sillero* of *guarnicionero.*
een zager, *un aserrador.*
een zanger, *un cantador.*
een zangmeester, *un maestro de canto.*
eene zangster, eene zangeres, *una cantadora.*
een zeemtouwer, een zeembereider, *un zurrador.*
een zeepzieder, *un jabonero.*
een zoutzieder, *un refinador de sal.*
een zwaardveger, *un espadero, el que monta, limpia y bruñe las espadas.*

DEUGDEN, ONDEUGDEN, HARTSTOGTEN, HOEDANIGHEDEN ENZ. — VIRTUDES, VICIOS, PASIONES, CUALIDADES ETC.

De achterklap, *la maledicéncia.*
de arglistigheid, *la astúcia.*
de armoede, *la pobreza.*
de barmhartigheid, *la misericórdia.*
het bederf, *la corrupcion.*
de behendigheid, *la destreza.*
de belangloosheid, *el desinteres.*
de beminnelykheid, *la amabilidad.*
de bereidwilligheid, *la prontitud.*
de beschroomdheid, *la timidez.*
het bijgeloof, *la supersticion.*
de bloohartigheid, *la cobardia.*
de boosheid, *la maldad.*
de braafheid, *la probidad.*
de buigzaamheid, *la docilidad.*
de dankbaarheid, *la gratitud,* of *reconocimiento.*
de dapperheid, *la bravura,* of *el valor.*
de deernis, *la piedad.*
de deugd, *la virtud.*
het doorzigt, *la sagacidad.*
de drift, de ijver, *el ardor.*
de drift, *la pasion.*
de droefheid, *la tristeza.*
de droefgeestigheid, *la melancolia.*
de dronkenschap, *la borrachera.*
de dwaasheid, *la locura.*
de dwaling, *el error.*
de dweepzucht, *el fanatismo.*
de edelmoedigheid, *la jenerosidad.*
de eendragt, *la concórdia.*
de eenzaamheid, *la soledad.*
de eerlijkheid, *la integridad,* of *honradez.*
de eerzucht, *la ambicion.*
de eigenliefde, *el amor propio.*
de eigenzinnigheid, *el capricho.*
de erkentenis, de erkentelijkheid, *el reconocimiento.*
de fortuin, *la fortuna.*
de fierheid, *la altivez.*
het geduld, *la paciéncia.*
de gedweeheid, *la docilidad.*

de geestdrift, *el entusiasmo.*
de geestigheid, *la agudeza.*
de gehoorzaamheid, *la obediéncia.*
de gematigdheid,*la temperáncia.*
het geloof, *la fe.*
de genegenheid, *la afeccion.*
de gestrengheid, *la severidad.*
de getrouwheid, *la fidelidad.*
de gevoeligheid, *la sensibilidad.*
de gierigheid, *la avarícia.*
de goedertierenheid, *la cleméncia.*
de goddeloosheid, *la impiedad.*
de godsvrucht, *la piedad.*
de goedheid, *la bondad.*
de gramschap, *la ira, colera* of *enojo.*
de grootheid, *la esceléncia.*
de grootmoedigheid, *la magnanimidad.*
de gulzigheid, *la gula.*
de haat, *el ódio.*
de hardnekkigheid, *la ostinacion.*
de heiligheid, *la santidad.*
de herbergzaamheid, *la hospitalidad.*
de hevigheid, *la veheméncia.*
de hoogmoed, *el orgullo.*
de hoop, *la esperanza.*
de huichelarij, *la hipocrecia.*
de ingetogenheid, *la moderacion.*
de inschikkelijkheid, *la condescendéncia.*
de jaloerschheid, *la envídia.*
de ijdelheid, *la vanidad.*
de ijver, *el zelo.*
een ijveraar, *un zelador.*
de kieschheid, *la delicadeza.*
de kleinheid, *la pequeñez.*
de kracht, de sterkte, *la fuerza.*
de kuiperij, *la intriga.*
de kwaadaardigheid, *la malignidad.*
de kwaadwilligheid, *la malevoléncia.*
de kwakzalverij, *el charlatanismo.*
de laagheid, *la bajeza.*
de lafhartigheid, *la cobardia.*
de ledigheid, *la ociosidad.*
de leerzaamheid, *la docilidad.*
de leugen, *la mentira.*
de liefde, *el amor.*
de christelijke liefde, *la caridad.*
de ligtgeloovigheid, *la credulidad.*
de ligtzinnigheid, *la lijereza.*
de luiheid, *la pereza.*
de matigheid, *la sobriedad* of *temperáncia.*
het medelijden, *la compasion.*
de meineedigheid, *el perjúrio.*
de menschelijkheid, de menschlievendheid, *la humanidad.*
de mildadigheid, *la liberalidad.*
de minzaamheid, *la afabilidad.*
de spraakzaamheid,*la amenidad.*
de moed, *el valor.*
de moedeloosheid, *el desaliento.*
de morsigheid, *el desaseo.*
de naaktheid, *la desnudez.*
de naarstigheid, *la dilijéncia.*
de naijver, *la emulacion.*
de nalatigheid, *la neglijéncia.*
de nederigheid, *la humildad.*
de nieuwsgierigheid, *la curiosidad.*
de nijd, *la envídia.*
de nijverheid, *la indústria.*
de noodzakelijkheid, *la necesidad.*
de nuttigheid, *la utilidad.*
de onachtzaamheid, *la dejadez.*
de onbeschoftheid, *la brutalidad.*
de onbesuisdheid, *el aturdimiento.*
de ondankbaarheid, *la ingratitud.*
de ondervinding, *la esperiéncia.*
de ondeugd, *el vício.*
de ondeugendheid, *la ruindad.*
het ongeduld, *la impaciéncia.*
de ongehoorzaamheid, *la desobediéncia.*
de ongetrouwheid, *la infidelidad.*

de ongodsdienstigheid, *la impiedad.*
de onschuld, *la inocéncia.*
de onversaagdheid, *la intrepidez.*
de onverschilligheid, *la indiferéncia.*
de openhartigheid, *la franqueza.*
de oplettendheid, *la atencion.*
de opregtheid, *la sinceridad* of *candor.*
de opvliegendheid, *la cólera* of *el transporte.*
de praatzucht, *la parleria.*
de pracht, *el lujo.*
de rampspoed, *el infortúnio.*
de regtvaardigheid, *la justícia.*
de roem, *la glória.*
de roemzucht, *la ambicion.*
de schande, *la vergüenza.*
de scherpzinnigheid, *la sagacidad.*
de scherts, *la ironia.*
de schoonheid, *la belleza.*
de schrik, *el terror.*
de schurkerij, *la trapaceria.*
de snelheid, *la rapidez.*
de spaarzaamheid, *la economia.*
de spijt, *el pesar.*
de staatszucht, *la ambicion de mando.*
de standvastigheid, *la constáncia.*
de stilzwijgendheid, *el siléncio.*
de stoutmoedigheid, *el arrojo.*
de teergevoeligheid, *la ternura.*
de tegenspoed, *la adversidad.*
de toegevendheid, *la condescendéncia.*
de toorn, *la cólera.*
de traagheid, *la lentitud.*
de trotschheid, *la sobérbia.*
de trouwloosheid, *la perfídia.*
de valschheid, *la falsedad.*
de veinzerij, *el disimulo.*
de verbastering, *la depravacion.*
de verblinding, *la obcecacion.*
de verdraagzaamheid, *la toleráncia.*
de verkleefdheid, *la adhesion.*
de verkwisting, *la prodigalidad.*
de vermetelheid, *la temeridad.*
de verontwaardiging, *la indignacion.*
het vertrouwen, *la confianza.*
de verwaandheid, *la arrogáncia.*
de verwijfdheid, *la molície.*
de vleijerij, *la lisonja.*
de vlijt, *la aplicacion.*
de volharding, *la perseveráncia.*
de voorzigtigheid, *la prudéncia.*
de vrees, *el temor.*
de vreugde, *el júbilo.*
de vriendschap, *la amistad.*
de vrijheid, *la libertad.*
de vroomheid, *la probidad.*
de waarheid, *la verdad.*
de waarheidsliefde, *la veracidad.*
de wanhoop, *la desesperacion.*
het wantrouwen, *la desconfianza.*
de weekheid, *la suavidad.*
de weêrzin, *el disgusto.*
de weldadigheid, *la beneficéncia.*
de wellevendheid, *la urbanidad.*
de welvoegelijkheid, *la decéncia.*
de welwillendheid, *la benevoléncia.*
de wereldsgezindheid, *el mundano.*
de werkzaamheid, *la asiduidad.*
de wijsheid, *la sabiduria.*
de woede, *el furor.*
de woeker, *la usura.*
een woekeraar, *un usurero.*
de wraak, de wraakzucht, *la venganza.*
de wreedheid, *la crueldad.*
de wroeging, *el remordimiento.*
de zachtzinnigheid, *la dulzura.*
de zedelijkheid, *la moralidad.*
de zedigheid, *la modéstia.*
de zelfopoffering, *el sacrifício propio.*
de zelfzucht, *el egoismo.*
de zindelijkheid, *la limpieza.*
de zorgeloosheid, *la indoléncia.*
de zorgvuldigheid, *la solicitud.*
de zwakheid, *la debilidad.*

VAN HET PLATTE LAND, DEN LANDBOUW ENZ.

Het land, het buiten, *el campo.*
het landleven, *la vida del campo.*
een dorp, *un lugar,*
een gehucht, *un lugarejo* of *aldea.*
het kerspel, *una parróquia.*
eene buitenplaats, *una casa de campo.*
eene landhoeve, *una quinta.*
eene pachthoeve, *un cortijo.*
een landbouwer, *un labrador* of *cultivador.*
een boer, *un campesino.*
eene boerin, *una campesina.*
een pachter, *un arrendatário.*
een zaaijer, *un sembrador.*
een korenmaaijer, *un segador.*
een maaijer, *un guadañero.*
eene boerderij, een boerenbruiker, *una granja.*
een beestenstal, *un establo.*
een paardenstal, *una caballeriza.*
eene schuur, *una troj.*
een dorscher, *un apaleador en la troj.*
een dorschvlegel, *un trillo de mano.*
het hooi, *el heno.*
een hooiberg, *un henil.*
de mest, *el estiercol.*
een mesthoop, *el estercolero.*
de mesting, *el cebudero* of *engordadero.*
de grond, *el terreno.*
eene kar, *un carro.*
een ploeg, *un arado.*
eene egge, *un rastrillo.*
eene spade, *un azada.*

DEL CAMPO, AGRICULTURA ETC.

eene schop, *una pala.*
eene hark, *una rastra.*
een houweel, *un azadon.*
eene hak, *un azada* of *azadon.*
eene hooivork, eene mestvork, *una horquilla.*
eene zeissen, *una guadaña.*
eene sikkel, *una hoz.*
eene wan, *un bieldo para aventar paja.*
eene zeef, *una criba.*
de zaaitijd, *el tiempo de sembrar.*
de hooitijd, *la siega del heno.*
de oogsttijd, *la siega de todo grano.*
de oogst, *la cosecha.*
de wijnoogst, *la vendímia.*
de nalezing, *el rebusco.*
de scheertijd, *la esquila* of *esquileo de las ovejas.*
een akker, *un campo, una tierra.*
de tarwe, *el trigo candeal.*
het koorn, *el trigo.*
de rogge, *el centeno.*
de garst, *la cebada.*
de haver, *la avena.*
kleine mais, *millo.*
de boekweit, *el harina sarracena* of *alfarfon.*
eene schoof, *una gavilla de mieses.*
het stroo, *la paja.*
een bos stroo, *un haz de paja.*
gebakt stroo, *paja picada.*
het gras, *la yerba.*
de weide, *la praderia.*
het weiland, *el pasto.*
het gras- of hooiland, *el prado.*

OVER DE FABRYKEN ENZ.

Eene blaauwverwerij, *una tintoreria en azul.*
eene bakkerij, *una panaderia.*
eene bleekerij, *una blanqueaduria.*

FABRICAS ETC.

eene boekdrukkerij, *una imprenta,*
eene brouwerij, *una cerveceria,*
eene glasblazerij, *una vidrieria,*
eene geschutgieterij, *una fundicion de cañones,*

eene gieterij, *una fundicion.*
eene hoedenmakerij, *una sombrereria.*
eene katoendrukkerij, *una fabrica de estampones* of *jenero estampado.*
eene klokgieterij, *una fundicion de campanas.*
een kopermolen, *un molino de cobre.*
een korenmolen, *un molino de harina.*
een lakenfabryk, *una fábrica de paños.*
eene lijnbaan, *una cordeleria.*
eene looijerij, eene leerlooijerij, *una teneria.*
eene messenmakerij, *una cuchilleria.*
een oliemolen, *un molino de azéite.*
eene pannenbakkerij, *una tejeria.*
eene papiermakerij, *una fábrica de papel.*
een papiermolen, *un molino de papel.*
eene pottenbakkerij, *una fábrica de vidriados.*
eene raffinaderij, *una refineria.*
eene scheepstimmerwerf, *un carenero.*
eene smederij, *una herreria.*
eene smelterij *una fundicion.*
een smeltoven, *un hornillo.*
eene spijkersmederij, *una fábrica de clavos.*
eene spinnerij, *una hilanderia.*
eene stijfselmakerij, *un almidoneria.*
eene stijfselfabrijk, *una fábrica de almidon.*
eene stokerij, *un destilatório.*
een stookketel, *un alambique.*
eene touwslagerij, *una cordeleria.*
een verwerij, *una tintoreria,*
de visscherij, *la pesca.*
een volmolen, *un molino de batan.*
een zaagmolen, *un molino de aserrar madera.*
eene zeepziederij, *una jaboneria.*
eene zoutkeet, *una salineria.*
eene zwartverwerij, *una tintoreria en negro.*

OVER DE GEREEDSCHAPPEN EN WERKTUIGEN.

UTENSILIOS E INSTRUMENTOS.

Een beitel, *un escoplo.*
eene bijl, *un hachuela.*
eene groote bijl, *un hacha.*
eene boor, *una barrena.*
een hamer, *un martillo.*
eene nijptang, *las tenazas.*
een spijker, *un clavo.*
eene kram, *una grapa.*
een haakspijker, *un gancho.*
een haak, *un gárfio.*
een spijkerbak, *un cajon de clavos.*
een drijfijzer, *un sacaclavo.*
een winkelhaak, *una escuadra.*
eene schaaf, *un cepillo.*
de krullen, de spaanderen, *las virutas.*
een werkbank, *un banco.*
eene draaibank, *un torno.*
eene zaag, *una sierra.*
het zaagsel, *el serrin* of *aserraduras.*
een splinter, *una astilla.*
eene vijl, *una lima.*
vijlsel, *limaya.*
een aanbeeld, *un yunque.*
eene schroef, *un tornillo.*
eene katrol, *una garrucha.*
een houten hamer, *un mazo.*
eene pen, *una clavija.*

eene slaglijn, *una cuerda.*
een schietlood, *un plomo.*
een waterpas, *un nivél.*
eene pers, *una prensa.*
een boom, *una palanca.*
een handboom, *una cigüeña.*
een hefboom, *una barra.*
eene handspaak, *un espeque.*
een windas, *una cábria.*
een heiblok, *un pison.*
eene dommekracht, *un gato.*
een steiger, *un andamio.*
eene schraag, *una tijera.*
eene schutschraag, *un caballete.*
het timmerwerk, *el maderamen.*
het metselwerk, *la albañileria.*
de troffel, *la trulla* of *cuchara del abañil.*

DE METALEN enz. — LOS METALES etc.

Eene mijn, *una mina.*
een metaal, eene bergstof, *un metal.*
de mijnstoffen, *los minerales.*
de ersts, *el metal en estado mineral.*
de metalen, *los metales.*
de half-metalen, *los semimetales.*
het goud, *el oro.*
het zilver, *la plata.*
platina, wit goud, *platina.*
verguld zilver, *plata sobredorada.*
het koper, *el cobre.*
het staal, *el azero.*
het ijzer, *el hierro.*
het tin, *el estaño.*
het lood, *el plomo.*
het blik, *la oja de lata.*
het kwikzilver, *el azogue.*
spinsbek, *semilor* of *tumbaga.*
het kwik, *el mercúrio.*
geelkoper, *laton* of *cobre amarillo.*
roodkoper, *cobre rojo.*
brons, *bronze.*
gegoten metaal, gegoten ijzer, *metal fundido.*
gouddraad, *hilo de oro.*
zilverdraad, *hilo de plata.*
koperdraad, *alambre de cobre.*
ijzerdraad, *alambre de hierro.*
buskruid, *pólvora de cañon.*
de zwavel, *el azufre.*
het krijt, *la creta, piedra caliza blanca.*
het glas, *el vidrio.*
spiesglas, *antimónio.*
talk, moscovisch glas, *talco.*
zoutsteen, *nitro.*
salpeter, *salpitre.*
jodenlijm, *betun.*
de pleister, het gips, *el yeso.*
kalk, *cal.*
marmer, *marmol.*
een keisteen, *un pedernal.*
een toetsteen, *una piedra de toque.*
een zeilsteen, *un iman.*
edelgesteenten, *piedras preciosas.*
de diamant, *el diamante.*
een topaas, *un topasio.*
een agaat. *un ágata.*
albaster, *alabastro.*
koraal, *coral.*
kristal, *cristal.*
minerale wateren, *aguas minerales.*

DE KLEUREN. — LOS COLORES.

Het blaauw, *el azul.*
het blond, *el rúbio.*
het bruin, *el moreno.*
het geel, *el amarillo.*
het groen, *el verde.*
het grijs of graauw, *el gris.*

het karmozijn, *el carmesi.*
het oranje, *el naranjado.*
het paars, *el violeta.*
het purper, *el púrpureo.*
het rood, *el rojo.*
het scharlaken, *la escarlata.*
het vaal, *el leonado.*
het wit, *el blanco.*
het zwart, *el negro.*
de roodheid, *el encarnado.*
de witheid, *la blancura.*
de zwartheid, *la negrura.*
blaauwachtig, *azulado.*
bruinachtig, *prietura.*
geelachtig, *amarillento.*
groenachtig, *verdoso.*
grijsachtig, *pardusco, de mezclilla.*
roodachtig, *coloradizco.*
witachtig, *blanquizco.*
zwartachtig, *negruzco.*
het bleekblaauw, *el azul bajo.*
det donkerblaauw, *el azul de rey.*
het hemelsblaauw, *el azul celeste* of *azur.*
het lichtblaauw, *el azul mui bajo.*
het kastanjebruin, *el castaño.*
het donkerbruin, *el moreno cargado.*
het lichtbruin, *el moreno claro.*
het roodbruin, *el castaño rojizo.*
het donkergeel, *el amarillo de manet.*
het bleekgeel, *el amarillo bajo.*
het citroengeel, *el limon.*
het goudgeel, *el amarillo dorado.*
het hooggeel, *el amarillo subido.*
het stroogeel, *el amarillo de paja.*
het donkergroen, *el verde subido.*
het grasgroen, *el verde de yerba.*
het lichtgroen, *el verde claro.*
het zeegroen, *el verdemar.*
het aschgraauw, *el cenizienta.*
het donkergraauw, *el gris prieto.*
het lichtgraauw, *el gris blanco.*
het zilvergraauw, *el gris plateado.*
het donkerrood, *el rojo subido.*
het hoogrood, *el amapola.*
het appelbloesem, *el gris de limo.*
het blanketsel, *el afeito.*
het glitzwart, *el mui prieto.*
het groene, het loof, *el verdor.*
het parelkleur, *el gris de perla.*

OVER HET HEELAAL ENZ.

De stoffe, *la matéria.*
de natuur, *la naturaleza.*
het heelal, *el universo.*
de wereld, *el mundo.*
de aarde, *la tierra.*
de hemel, *el cielo.*
het uitspansel, *el firmamento.*
het ledige, *el vacio.*
de dampkring, *la atmósfera.*
de hemelsche lígchamen, *los cuerpos celestes.*
de zon, *el sol.*
de zonnestralen, *los rayos del sol.*
de maan, *la luna.*
eene star, *una estrella.*
eene dwaalster, *un planeta.*
eene staartster, *un cometa.*
een wachter, *un satélite.*

DEL UNIVERSO ETC.

de hemellichten, *los astros.*
eene loopbaan, *una órbita.*
de omwenteling, *la revolucion.*
een starrenbeeld, *una constelacion.*
de melkweg, *la via láctea.*
nieuwe maan, *luna nueva.*
volle maan, *luna llena.*
het eerste kwartier, *primer cuarto de luna.*
het laatste kwartier, *ultimo cuarto de luna.*
eene verduistering, *un eclipse.*
eene zonsverduistering, *un eclipse de sol.*
eene maansverduistering, *un eclipse de luna.*
de omtrek, *la circunferéncia.*

het middelpunt, *el centro.*
de rust, *el descanzo.*
de aantrekkingskracht, *la atraccion.*
de zwaartekracht, *la gravitacion.*

OVER DE HOOFDSTOFFEN, DE LUCHTVERHEVELINGEN ENZ. — DE LOS ELEMENTOS, METEOROS ETC.

De lucht, *el áire.*
het vuur, *el fuego.*
de aarde, *la tierra.*
het water, *el água.*
de zee, *la mar.*
de vloed, *el flujo.*
de ebbe, *el reflujo.*
het getij, *la marea.*
de stroom, *la corriente.*
eene wolk, *una nube.*
de regenboog, *el arco-iris.*
het noorderlicht, *la aurora boreal.*
het zuiderlicht, *la aurora austral.*
de wind, *el viento.*
de regen, *la llúvia.*
de sneeuw, *la nieve.*
eene sneeuwvlok, *un copo de nieve.*
de hagel, *el granizo.*
de vorst, *la helada* of *el yelo.*
het ijs, *el hielo* of *agua conjelada.*
eene ijsschots, *un témpano de hielo* of *carámbano.*
een ijskegel, *un cerrion.*
de dooi, *el deshielo.*
de ijzel, *el aguanieve.*
de rijm, de rijp, *la escarcha.*
de dauw, *la rosada.*
de mist, de nevel, *la niebla.*
een damp, *un vapor.*
de dampen, *las ecsalaciones.*
eene uitwaseming, *una ecsalacion.*
de honigdauw, *el añublo. Daño por las nieblas.*
de avondlucht, *el sereno.*
een dwaallicht, *un fuego-fatuo.*
een luchtverschijnsel, *un fenómeno.*
het licht, *la luz.*
de schaduw, *la sombra.*
de duisternis, *la oscuridad.*
een wonderteeken, *un prodigio.*

VAN HET WEDER ENZ. — DEL TIEMPO ETC.

De luchtgesteldheid, *la temperatura.*
de droogte, *la sequedad.*
de vochtigheid, *la humedad.*
de warmte, de hitte, *el calor.*
de koelte, *el fresco.*
een zachte wind, *un viento agradable.*
eene stijve koelte, *un viento fresco.*
de noordewind, *el viento al norte.*
de oostewind, *el viento al est.*
de zuidewind, *el viento al sur.*
de westewind, *el viento al oest.*
een draaiwind, *un turbillon* of *remolino.*
een storm, *una tempestad.*
een orkaan, *un uracan.*
de stofregen, *la llovizna.*
eene bui, *un aguacero.*
eene Maartsche bui, *un aguacero de marzo.*
eene hoos, *una manga.*
eene stortregen, een plasregen, *un chaparron* of *chubasco.*
de stortvloed, *el torrente.*
eene overstrooming, *una inundacion.*
de zondvloed, *el dilúvio.*
eene aardbeving, *un terremoto.*
een onweder, *una tormenta.*
het weerlicht, *el relámpago.*
de bliksem, *el rayo.*
de donder, *el trueno.*

God, *Dios.*
de godheid, *la divinidad.*
de almagtige, *el todopoderoso.*
de almagt, *la omnipoténcia.*
de voorzienigheid, *la providéncia.*
de Heere, *el Eternal.*
Onze lieve Heer, *el buen Dios.*
de Onderhouder, *el conservador.*
de Schepper, *el creador.*
de schepping, *la creacion.*
de Drieënigheid, *la trinidad.*
de Heilige Geest, *el Espiritu santo.*
Jezus Christus, *Jesucristo.*
de Zaligmaker, *el Salvador.*
de Heiligmaker, *el santificador.*
de heiligmaking, *la santificacion.*
de Verlosser, *el redentor.*
de verlossing, *la redencion.*
de Vergelder, *el renumerador.*
de Trooster, *el consolador.*
het lijden, *la pasion.*
de opstanding, *la resurreccion.*
de hemelvaart, *la ascencion.*
de jongste dag, de dag des oordeels, *el dia del juicio.*
de onsterfelijkheid, *la inmortalidad.*
de eeuwigheid. *la eternidad.*
het eeuwige leven, *la vida eterna.*
de heerlijkheid, *la glória.*
de zaligheid, *la salvacion.*
de gelukzaligheid, *la salvacion.*
de gelukzaligen, *los bienaventurados.*
een aartsengel, *un arcángel.*
een engel, *un ángel.*
een heilige, *un santo.*
een geest, *un espíritu.*
het paradijs, *el paraiso.*
het geloof, *la fé.*
de hoop, *la esperanza.*
de liefde, *la caridad.*

VAN DE ONDERSCHEIDENE GODSDIENSTEN ENZ. | DE LOS DIFERENTES CULTOS ETC.

Het christendom, *el cristianismo.*
de christenheid, *la cristiandad.*
een christen, *un cristiano.*
eene gezindte, *una secta.*
een kerkgenootschap, *una comunidad.*
het pausdom, *el papismo.*
de roomsche godsdienst, *la relijion católica.*
een roomschgezinde, *un católico.*
het protestantendom, *el protestantismo.*
een protestant, *un protestante.*
de hervorming, *la reforma.*
een hervormde, een gereformeerde, *un reformado.*
het lutherdom, *el luteranismo.*
een lutheraan, *un luterano.*
een remonstrant, *un remonstrante.*
een mennoniet, *un mennonita.*
een jansenist, *un jansenista.*
een kwaker, *un quákero.*
een hernhutter, *un hernuta.*
een zendeling, *un misionero.*

Het Jodendom, *el judaismo.*
een jood, *un judio.*
een rabbijn, *un rabino.*
het turkendom, (de leer van Mahomet), *el mahometismo.*
de turksche godsdienst, *el islamismo.*
het heidendom, *el paganismo.*
een heiden, *un pagano.*
de valsche goden, *los dioses falsos.*
de afgoderij, *la idolatria.*
een afgod, *un ídolo.*
een afgodendienaar, *un idólatra.*

een geloovige, *un fiel.*
de ongodsdienstigheid, *la irreligion.*
het ongeloof, de ongeloovigheid, *la incredulidad.*
een ongeloovige, *un incrédulo.*
het bijgeloof, *la supersticion.*
een bijgeloovige, *un supersticioso.*
de schijnheiligheid, *la hipocrecia.*
een schijnheilige, *un hipócrita.*
de dweeperij, *el fanatismo.*
een dweeper, *un fanático.*
de dwaling, *el error.*
een afvallige, *un apóstata.*
een afvallige van den Mahomedaanschen godsdienst, *un renegado.*
de bekeering, *la conversion.*
een bekeerde, *un convertido.*

De openbaring, *la revelacion.*
de bijbel, *la biblia.*
de wet, *la ley.*
het evangelie, *el evanjélio.*
het onze Vader, het gebed des Heeren, *la oracion dominical.*
het geloof, *el símbolo de los apóstoles.*
de tien geboden, *el decálogo.*
de heilige Schrift of Schriftuur, *la sagrada escritura.*
het oude testament, *el antiguo testamento.*
het nieuwe testament, *el nuevo testamento.*
een zendbrief, *una epístola.*
een psalm, *un salmo.*
een psalmboek, *un saltério.*
een lofzang, *un himno.*
de spreuken van Salomon, *los provérbios.*
een aartsvader, *un patriarca.*
een profeet, *un profeta.*
eene voorzegging, *una profecia.*
een evangelist, *un evanjelista.*
een apostel, *un apostol.*
een martelaar, *un martir.*
de marteldood, *el martírio.*
eene godspraak, *un oráculo.*
een leerstuk, *un dogma.*
de preek, *la prédica.*
de predikatie, *el sermon.*
de catechismus, *el catecismo.*
eene kerk, *una iglésia.*
een tempel, *un templo.*
eene jodenkerk, *una sinagoga.*
een hoogepriester, *un pontífice.*
een offerpriester, *un sacrificador.*
eene Mahomedaansche kerk, *una mezquita.*
de koran, *el alcoran.*
een offer, *un sacrifício.*
eene offerande, *una ofrenda.*
het vasten, *el ayuno.*
de reiniging, *la purificacion.*
het gebed, *la oracion.*
de zonde, *el pecado.*
een zondaar, *un pecador.*
de boete, *la peniténcia.*
de vergiffenis, *el perdon.*
de openlyke godsdienst, *el servício divino.*
de predikstoel, *la cátedra.*
de toehoorders, *los oyentes.*
een orgel, *un órgano.*
een orgelist, *un organista.*
eene galerij, *una galeria.*
eene armbus, eene armbos, *un cepo. Para limosnas.*
de zegen, *la bendicion.*
de dood, *la muerte.*
het lijk, *el muerto.*
het overlijden, *el fallecimiento.*
de doodkist, *el ataud.*
eene doodkist, *un sepulcro.*
eene lijkbaar, *una parihuela* of *andas.*
de rouw, *el luto* of *el duelo.*
het sterfhuis, *la casa mortuória.*
een aanspreker, *un encargado del entierro.*
een drager, *un cargador.*
een doodgraver, *un sepulturero.*
de kuil, *la sepultura.*

het graf, *el túmulo.*
eene begrafenis, *un entierro.*
de lijkstaatsie, *los funerales.*
de lijkplegtigheid, *la pompa fúnebre.*
de lijkstoet, *el acompañamiento.*
de lijkpredikatie, *la oracion fúnebre.*
eene graftombe, *una tumba.*
een grafschrift, *un epitáfio.*
een praalgraf, *un mausoléo.*

VAN DEN ROOMSCHEN GODSDIENST. — DE LA RELIJION CATOLICA.

De paus, *el papa.*
de heilige stoel, *la santa silla.*
een kardinaal, *un cardenal.*
een aartsbisschop, *un arzobispo.*
een aartsbisdom, *un arzobispado.*
een bisschop, *un obispo.*
een bisdom, *un obispado.*
een vikaris, *un vicário.*
de geestelijkheid, *el clero.*
een deken, *un dean.*
een kanonik, een domheer, *un canónigo.*
een aartspriester, *un archipreste.*
een priester, *un presbítero.*
een pastoor, *un cura párroco.*
eene pastorij, *un curato.*
een biechtvader, *un confesor.*
een kerkvoogd, *un prelado.*
een abt, *un abad.*
eene abdis, *una abadesa.*
eene abdij, *una abadia.*
een kloostervoogd, een prioor, *un prior.*
eene priores, priorin, *una priora.*
eene kloostervoogdes, *una superiora.*
een klooster, *un convento.*
een monnik, *un fráile.*
eene non, eene geestelijke dochter, eene klopje, *una relijiosa* of *monja.*
eene begijn, *una beata.*
een koster, een kerkbewaarder, *un sacristan.*
het hoog altaar, *el altar mayor.*
een altaar, *un altar.*
het koor, *el coro.*
een biechtstoel, *un confesonário.*
de doopvonte, *las pilas del bautismo.*
het kruis, *la cruz.*
een wijwatervat, *una pila de água bendita.*
het wijwater, *el água bendita.*
een wierookvat, *un incensário.*
eene waskaars, *una vela de çera.*
de mis, *la misa.*
de hoogmis, *la misa mayor.*
een stille mis, *una misa rezada.*
de kelk, *el caliz.*
de hostie, *la hóstia.*
de vesper, *las vísperas.*
het lof, de avondgodsdienst, *la accion de grácias.*
een bidbankje, *un reclinatório.*
een zanglessenaar, *un facistol.*
een rozekrans, *un rozário.*
de sakramenten, *los sacramentos.*
de doop, *el bautismo.*
het vormsel, *la confirmacion.*
het heilig sakrament des altaars, *la eucaristia.*
de biecht, de belijdenis, *la confesion.*
het heilig (laatste) oliesel, *la estremauncion.*
het priesterschap, *el orden sacerdotal.*
het huwelijk, *el matrimónio.*
eene kerkvergadering, *un concílio.*

VAN DEN PROTESTANTSCHEN GODSDIENST.

DE LA RELIJION PROTESTANTE.

Een predikant, *un ministro.*
een predikant, *un predicador.*
een leeraar, *un pastor.*
een proponent, *un proponente.*
de kerkeraad, *el consistório.*
een ouderling, *un anciano.*
een diaken, *un diácono.*
een voorzanger, *un lector.*
een koster, *un conserje.*
een kathechiseermeester, *un catequista.*
een ziekentrooster, *un consolador.*
het doophuis, *el batistério.*
het heilig avondmaal, *la santa cena.*
eene sijnode, eene kerkvergadering, *un sínodo.*

OVER DE AARDRYKSKUNDE.

DE LA JEOGRAFIA.

De aarde, *la tierra.*
het land, *la tierra.*
het water, *el água.*
het vasteland, *el continente.*
een eiland, *una isla.*
een schiereiland, *una península.*
eene landengte, *un istmo.*
een berg, *una montaña.*
een vuurspuwende berg, een vulkaan, *un volcan.*
eene bergketen, *una cordillera.*
een heuvel, *una colina.*
een dal, eene vallei, *un valle.*
eene bergengte, *una garganta.*
duinen, *los mogotes de arena en la playa.*
eene rots, *una roca* of *piedra.*
eene klip, *un escollo.*
eene zandbank, *un banco de arena.*
eene kaap, *un cabo.*
een voorgebergte, *un promontório.*
de kust, *la costa.*
het strand, *la playa* of *la ribera.*
eene heide, *un matorral.*
eene woestijn, eene wildernis, *un desierto.*
de zee, *la mar.*
eene zeeëngte, *un estrecho.*
eene golf, *un golfo.*
eene baai, *una baia.*
een archipel, *un archipiélago.*
een meer, *un lago.*
een stroom, *la corriente del rio.*
eene groote rivier, *un rio caudaloso.*
eene rivier, *un rio* (de *toda clase*).
eene beek, een vliet, *un arroyo.*
een watersprong, *un chorro de água.*
een waterval, *una cascada.*
eene bron, *un manantial.*
een moeras, *un ciénega* of *un pantano.*
eene haven, *un puerto.*
eene reede, *una rada.*
de hoofdwindstreken, *los puntos cardinales. Son los 4. de la esfera, ó los 4 vientos, N. S, E. y O.*
het noorden, *el septentrion* of *el norte.*
het oosten, *el oriente* of *el est.*
het zuiden, *el medio dia* of *el sur.*
het westen, *el occidente* of *el oest.*
de werelddeelen, *las partes del mundo.*
Europa, *la Europa.*
Azië, *el Asia.*
Afrika, *el Africa.*
Amerika, *la América.*
Australië, *la Australásia.*
Oceanie, *la Occeania.*
Polynesiën, *la Polinésia.*
de landen en staten van Europa, *los paises y estados de Europa,*

Noord-Europa, *la Europa septentrional.*
Engeland, *Inglaterra.*
Schotland, *Escósia.*
Ierland, *Irlanda.*
Denemarken, *Dinamarca.*
Zweden, *Suecia.*
Noorwegen, *Noruega.*
Rusland, *Rúsia.*
Polen, *Polónia.*
Pruissen, *la Prúsia.*
Midden-Europa, *Europa centrál.*
de Nederlanden, *los Paises bajos.*
Frankrijk, *Fráncia.*
het Duitsch verbond, *la confederacion jermánica.*
Oostenrijk, *Austria.*
Beijeren, *Babiera.*
Saksen, *Sajonia.*
Hanover, *Hanober.*
Wurtemberg, *Gurtemberg.*
Baden, *Baden,*
Hessen-Darmstad, *Hesse.*
Hessen-Kassel, *Hesse-electoral.*
Zwitserland, *Suisa.*
Bohemen, *Boémia.*
Hongarije, *Ungria.*
Gallicië, *Galitzia.*
Illijrie, *Iliria.*
Zuid-Europa, *Europa meridional.*
Portugal, *Portugal.*
Spanje, *España.*
Sardinië, *Cerdeña.*
de beide Siciliën, *las Dos-Sicilias.*
Europeesch Turkije, *Turquia europea.*
de Ionische eilanden, *las islas jónicas.*
de Italiaansche staten, *los estados de Itália.*
het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk, *el reino lombardo-veneto.*
de Kerkelijke Staat, *el estado de la iglésia.*
Toskanen, *Toscana.*
Parma, *Parma.*
Modena, *Módena.*
Lucca, *Lucca.*

De hoofdsteden van Europa, *las capitales de la Europa.*
Londen, *Londres.*
Edinburg, *Edimburgo.*
Dublin, *Dublin.*
Koppenhagen, *Copenague.*
Stokholm, *Estocolmo.*
Christiania, *Cristiania.*
St. Petersburg, *Sampetesburgo.*
Warschau, *Varsóbia.*
Berlin, *Berlin.*
Amsterdam, *Amsterdam.*
Parijs, *Paris.*
Weenen, *Viena.*
Munchen, *Munic.*
Dresden, *Dresde.*
Hanover, *Hanober.*
Stutgard, *Estugard.*
Carlsruhe, *Carlisle.*
Darmstad, *Darmstat.*
Kassel, *Cassel.*
Bern, *Berna,*
Praag, *Praga.*
Ofen, Buda, *Ofen. Buda.*
Lemberg, *Leopoldo.*
Leibach, *Leibac.*
Lissabon, *Lisboa.*
Madrid, *Madrid.*
Turin, *Turin.*
Napels, *Nápoles.*
Konstantinopel, *Constantinopla.*
Korfu, *Corfú.*
Milaan, *Milan.*
Rome, *Roma.*
Florence, *Floréncia.*
Parma, *Parma.*
Modena, *Módena.*
Lucca, *Lucca.*

De vrije steden, *las ciudades libres.*
Lubeck, *Lubec.*
Hamburg, *Amburgo.*
Bremen, *Bremen.*
Frankfort, *Francfort.*
Cracau, *Cracóvia.*

Andere voorname steden van Europa, *otras principales ciudades de Europa.*
Moskou, *Moscou.*
Koningsbergen, *Konisberg.*
Dantzig, *Dantsich.*
Presburg, *Presburgo.*
Regensberg, *Ratisbona.*
Leipzig, *Leipsich.*
Maagdenburg, *Magdeburgo.*
Venetië, *Venécia.*
Palermo, *Palermo.*
Messina, *Mesina.*
Cagliari, *Cagliari.*
Genua, *Jénova.*
Aken, *Aix-la-Chapelle.*
Keulen, *Colónia.*
Mentz, *Mogúncia.*
Kleef, *Cleves.*
Gulich, *Juliers.*
Tweebruggen, *Dos-puentes.*
Kamerijk, *Cambrai.*
Rijssel, *Lila.*
Bazel, *Basilea.*
Geneve, *Jinebra.*

De voornaamste zeeën van Europa, *los mares principales de Europa.*
de Yszee, *el mar glaciál.*
de Oostzee, *el mar báltico.*
de Noordzee, *el mar del norte.*
de Atlantische oceaan, *el occeano atlántico.*
de Spaansche zee, *el mar de España.*
de Middellandsche zee, *el Mediterráneo.*
de Archipel, *el Archipiélago.*
de Egaische zee, *el mar de Egeo.*
de zee van Marmora, *el mar de Marmara.*
de Zwarte-zee, *el mar negro* of *Ponto-Euxíno.*
de zee van Azof, *el mar de Azof.*

De voornaamste golven van Europa, *los principales golfos de Europa.*
de Witte-zee, *el mar-blanco.*
de Bothnische golf, *el golfo de Botnia.*
de Finlandsche golf, *el golfo de Finlándia.*
de Rigasche golf, *el golfo de Riga.*
de bogt van Frankryk, *el golfo de Gascuña.*
de golf van Lyon, *el golfo de Lion.*
de golf van Genua, *el golfo de Jénova.*
de golf van Venetië, *el golfo de Venécia,* of
de Adriatische zee, *el mar Adriático.*
de golf van Tarente, *el golfo de Tarento.*
de golf van Salonika, *el golfo de Salónica.*

De grootste zeeëngten van Europa, *los mayores estrechos de Europa.*
de Sont, *el Sund.*
de groote Belt, *el gran Belt.*
de kleine Belt, *el pequeño Belt.*
het kanaal, *la Mancha.*
de straat van Calais, *el paso de Cales.*

de straat van Gibraltar, *el estrecho de Jibraltar.*
de straat van Messina, *el estrecho de Mesina.*
de Dardanellen, *los Dardanelos.*
de Hellespont, *el Helesponto.*

de straat van Konstantinopel, *el estrecho de Constantinopla.*
de Bosforus, *el Bósforo.*
de zeeëngte van Kaffa, *el estrecho de Cafa.*

De voornaamste rivieren van Europa, *los principales rios de Europa.*
de Rijn, *el Rin.*
de Maas, *el Méusa.*
de Schelde, *el Escalda.*
de Seine, *el Sena.*
de Loire, *el Lóira.*
de Garonne, *el Garona.*
de Rhône, *el Ródano.*
de Donau, *el Danúbio.*
de Elbe, *el Elba.*

de Oder, *el Oder.*
de Weichsel, *el Vistula.*
de Wolga, *el Volga.*
de Don, *el Don.*
de Dwina, *el Duina.*
de Teems, *el Támesis.*
de Minho, *el Miño.*
de Douro, *el Duero.*
de Taag, *el Tajo.*
de Ebro, *el Ebro.*
de Po, *el Po.*
de Tiber, *el Tiber.*

De voornaamste bergen van Europa, *las principales montañas de Europa.*
de Alpen, *los Alpes.*
de Pyreneeën, *los Pirineos.*

de Apennijnen, *los Apeninos.*
de Karpaten, *el monte Krapac.*
de Hekla, *el Ecla.*
de Vesuvius, *el Vesúbio.*
de Etna, *el Etna.*

De voornaamste eilanden van Europa, *las principales islas de Europa.*
Ysland, *Islándia.*
Zeeland, *Selándia.*
Funen, *Fiónia.*
Majorka, *Mayorca.*
Minorka, *Menorca.*
Sardinië, *Cerdeña.*

Korsika, *Córcega.*
Elba, *Elba.*
Malta, *Malta.*
de Ionische eilanden, *las islas Jónicas.*
Korfu, *Corfú.*
Kandia, *Cándia.*
Negropont, *Negro-ponto.*

De schierlanden van Europa, *las penínsulas de Europa.*
Jutland, *Jutlándia.*
Morea, *Morea.*

de Krim, *la Criméa.*
de landëngte van Korinthe, *el istmo de Corinto.*

OVER DE MUZYKINSTRUMENTEN, DE MUZYK, DEN DANS, ENZ.

DE LOS INSTRUMENTOS DE MUSICA, DE LA MUSICA, DEL BAILE ETC.

Een snaarinstrument, *un instrumento de cuerda.*
eene viool, *un violin.*

een zakviooltje, *un violin de faldriquera.*
de snaren, *las cuerdas.*

de kam, *el puente.*
een strijkstok, *un arco de violin.*
harst, *la pez* of *resina para el arco.*
een goed violist, *un buen violinista.*
een slecht speler, *un rasguñador,* (*que toca mal el violin*).
eene klavecimbaal, *un clave.*
het klavier, *el teclado.*
eene piano, *un piano.*
eene forte-piano, *un fortepiano.*
eene piano-forte, *un fortepiano.*
een bas, *un bajo.*
eene violoncel, *un violon* of *violoncelo.*
eene guitar, *una guitarra.*
eene harp, *un arpa.*
eene lier, *una gaita.*
eene luit, *un laúd.*
een blaasinstrument, *un instrumento de viento.*
eene fluit, *una flauta.*
eene dwarsfluit, *una flauta travesera.*
eene klarinet, *un clarinete.*
eene flageolet, *una flautilla pastoril.*
een hoorn, *una trompa.*
een wald- of jagthoorn, *una bocina.*
eene trompet, *una trompeta.*
eene schuiftrompet, eene bazuin, *un sacabuche.*
een hobo, *un oboé.*
eene fagot, een basson, *un bajon.*
een klaroen, *un clarin.*
een serpent, *un serpenton.*
de bekkens, *los platillos.*
een orgel, *un órgano.*
een orgelpijp, *un cañon.*
het voetklavier, de groote pijpen, *las teclas del órgano, que se tocan con los pies.*
een klokkenspel, *un relox de campanillas.*

een doedelzak, *una zampoña* of *gáita.*
een zingorgeltje, *un organito para enseñar canários.*
eene noot, *una nota.*
eene heele noot, *una breve.*
eene halve noot, *una minima.*
een kwart, *una seminima.*
eene achtste, *una corchea.*
eene zestiende, *una semicorchea.*
eene twee en dertigste, *una fusa.*
eene vier en zestigste, *una semifusa.*
eene be-mol (zachte toon), *un bemol.*
een be-duur, (harde toon), *un bequadro.*
kruis, *un sostenido.*
F. kruis, *un fa sostenido.*
een rustpunt, *un calderon.*
een toon, *un tono.*
een muzyksleutel, *una llave.*
de gamme, tafel der toonkunde, *el diapazon.*
de maat, *el compás.*
de zangmuzyk, *la música bocal.*
een lied, een zangstukje *una cancion.*
een liedje, *una cancionsilla.*
een straatdeuntje, *una jácara.*
de wijze, *el áire.*
eene aria, *un ária.*
eene kleine aria, *una arista.*
een concert, *un concierto.*
eene avond- of nachtmuzyk, *una serenata.*
eene morgenmuzyk, *una alborada.*
het dansen, de dans, *el báile.*
eene buiging, *una cortesia.*
eene positie, *una posision.*
een pas, *un paso.*
een flikker, *una cabriola.*
een rigodon, *un rigodon.* (*Contradanza de ocho*).
een menuet, *un minuet.*
een paar, *una pareja.*

eene quadrille, eene Fransche contredans, *una cuadrilla.*
een Engelsche contredans, *úna contradanza inglesa.*
eene Schotsche dans, *una escocesa.*
een ballet, *un baile teatral.*
de schermkunst, het schermen, *la esgrima.*
een stoot, *una estocada* of *botonazo.*
een schermdegen, een fleuret, *un florete.*
het paardrijden, *la equitacion.*
eene rijschool, eene manege, *un picadero.*

VAN DEN KOOPHANDEL ENZ. | DEL COMERCIO ETC.

De handel, *el negócio.*
de koophandel *el comércio.*
een handelaar, *un comerciante.*
een koopman, *un mercader.*
een koopman in het groot, *un mercader por mayor.*
een koopman in het klein, *un mercader por menor.*
een bankier, *un banquero.*
een boekhouder, *un tenedor de libros.*
het boekhouden, *la teneduria de libros.*
een kassier, *un cajero.*
een kantoorbediende, *un dependiente.*
een reizende kantoorbediende, *un dependiente-viajero.*
een kargadoor, een scheepsmakelaar, *un corredor de buques.*
een makelaar, *un corredor.*
een bankeroetier, *un bancarrotero,*
een bankeroet, *una bancarrota.*
een schuldenaar, *un deudor.*
een schuldeischer, *un acreedor.*
een kantoor, *un escritório.*
een magazijn, *un almacen.*
een winkel, *una tienda.*
een uitstalbank, *un banco de mercancias.*
een wisselbrief, *una libranza.*
eene rekening, *una cuenta.*
het crediet, *el crédito.*
het crédit, *el haber.*
het debet, *el debe.*
eene kwitantie, *un finiquito.*
eene assignatie, *una orden de pago.*
het debiet, *el despacho.*
de nering, *la ocupacion.*
een klant, *un parroquiano.*
de winst, *la ganáncia.*
het verlies, *la pérdida.*
de verkooping, *la venta.*
de betaling, *el pago.*
koopen, *comprar.*
verkoopen, *vender.*
winnen, *ganar.*
verliezen, *perder.*
zenden, *enviar.*
ontvangen, *recibir.*
betalen, *pagar.*
afkorten, *reducir.*
leenen, *prestar.*
afleenen, *tomar* of *pedir prestado.*
uitkiezen, *escojer.*
bieden, *ofrecer.*
dingen, *tratar.*
wegen, *pesar.*
inpakken, *embalar* of *empaquetar.*
uitpakken, ontpakken, *desembalar.*
laden, *cargar.*
lossen, *descargar.*
inschepen, *embarcar.*
ontschepen, *desembarcar.*
de lading, *la carga.*
vertrekken, *partir.*
het vertrek, *la salida.*
aankomen, *llegar.*
de aankomst, *la llegada.*

DROOGERYEN, VERFWAREN, ENZ. | **DROGAS, MERCANCIAS DE TINTORIA, ETC.**

Het loodwit, *el albayalde.*
het vermiljoen, *el vermellon.*
aluin, *alumbre.*
pluimaluin, *amianto.*
eene aluingroef, *una fábrica de alumbre.*
koperrood, *caparrosa.*
kopergroen, *verde-gris.*
oker, berggeel, *ocre.*
gele oker, *ocre amarillo.*
roode oker, *ocre rojo.*
saffraan, *azafran.*
karmijn, *carmin.*
weede, pastel, *pastel.*
meekrap, *rubia.*
sterk water, *agua fuerte.*
vitriool, *vitriolo.*
lak, *laca.*
amber, *ambar.*
barnsteen, *ambar amarillo.*
lazuursteen, *lapislázuli.*
konzenilje, *cochinilla.*
indigo, *añil.*
lakmoes, *jirasol.*
blaauwsel, *azul de engrudo,* of *almidon azul.*

berlijnsch blaauw, *azul de Prúsia.*
zwartsel, *hollin.*
gittegom, *gutagambar.*
souda, *sosa.*
galnoten, *agallas.*
potasch, *potasa.*
drooge stijfsel, *almidon.*
gekookte stijfsel, *engrudo.*
blaauwe stijfsel, *engrudo azul.*
witte stijfsel, *engrudo blanco.*
gom, *goma.*
zeep, *jabon.*
loog, *lejia.*
lijm, *cola.*
stopverf, *luto,* of *malta.*
was, *cera.*
honig, *miel.*
pik, pek, *pez.*
teer, *brea.*
hars, *resina.*
het soldeersel, *la soldadura.*
de roest, *la herrumbre,* of *orin que toma el metal.*
de schimmel, *la corrupcion.*

VAN DE ZEEVAART EN DE SCHEEPVAART. | **DE LA MARINA Y DE LA NAVEGACION.**

Een admiraal, een vlootvoogd, *un almirante.*
een ondervlootvoogd, *un vicealmirante.*
een schoutbijnacht, *un contralmirante.*
een stuurman, *un piloto.*
een onderstuurman, *un pilotin.*
de schipper, *el máestre.*
de kapitein, *el capitan.*
een loods, een loodsman, *un práctico.*
een bootsman, *un contramáestre.*
een bottelier, *un despensero.*
een scheepskok, *un cosinero.*
een konstapel, *un condestable.*

het scheepsvolk, *la tripulacion.*
een matroos, *un marinero.*
een kajuitjongen, *un muchacho de cámara.*
een zeesoldaat, *un marinero.*
een galeiboef, *un condenado á galeras.*
een schip, *un navio.*
een schip, *un buque.*
een oorlogschip, *un navio de guerra.*
een koopvaardijschip, *un buque mercante.*
een linieschip, *un navio de línea.*
een fregat, *una fragata.*
een brik, *un bergantin.*

een brander, *un brulote.*
een kaper, *un corsario.*
een zeeroover, *un pirata.*
een vrijbuiter, een zeeschuimer, *un pirata.*
eene galei, *una galera.*
eene trekschuit, *una barca de caballos.*
eene volksschuit, *un barco cubierto (para los rios á la sirga).*
eene pakschuit, *una barca mercante.*
een beurtschip, *una barca de ordenanza.*
eene pakketboot, *un paquebot.*
eene sloep, *una chalupa.*
een sloepriem, *un remo de chalupa.*
een riem, *un remo.*
een haak, *un garabato.*
een boom, *un bichero.*
een hoosvat, *un achicador.*
eene schuit, *una barca (para rios).*
een bootje, *una canoa,* of *un esquife.*
een ligter, *un alijo.*
eene kaag, *una especie de bote.*
eene zolderschuit, *una gabarra (barco chato).*
een vlot, *una balsa.*
eene vloot, *una flota.*
een smaldeel, *una escuadra.*
een zeestrijd, *un combate naval.*
zeetroepen, *tropas de marina.*
de entering, *el abordaje.*
de enterhaken, *los rezones,* of *anclotes de cuatro uñas.*
de inscheping, *el embarco.*
de ontscheping, *el desembarco.*
de landing, *el desembarco de tropas.*
de mast, *el palo.*
de groote mast, *el palo mayor.*
de fokkemast, *el palo de trinquete.*
de bezaansmast, *el palo de mesana.*
de mars van een schip, *la cofa.*
de groote steng, *el mastelero mayor.*
de kleine steng, *el mastelero pequeño.*
de boegspriet, *el bauprés.*
de bramsteng, *el mastelero de juanete.*
de groote bramsteng, *el mastelero de juanete mayor.*
de voorbramsteng, *el mastelero de juanete de adelante.*
eene ra, *una verga.*
de groote ra, *la verga mayor.*
een zeil, *una vela.*
het schooverzeil, *la vela mayor.*
de vlag, *el pabellon.*
de wimpel, *el gallardete.*
het mastwerk, *la arboladura.*
het zeiltuig, *el velamen.*
het tuig, *los aparejos.*
het want, *la maniobra.*
het touwwerk, *el cordaje.*
de raas, *las vergas.*
de marszeilen, *las gávias.*
de seinen, *las señales.*
de voorsteven, *la proa.*
de achtersteven, *la popa.*
het roer, *el timon.*
de kiel, *la quilla.*
het dek, *el combés.*
het verdek, *el puente.*
de luiken, *las escotillas.*
het bakboord, *el babor.*
het stuurboord, *el estribor.*
de zwaarden, *el sotacento.*
de kajuit, *el camarote.*
de hut, de kampanje, *la toldilla.*
het hol, het ruim, *la bodega.*
de kruidkamer, *la santabárbara.*
een kaapstand, *un cabrestante.*
een kabel, *un cable.*
een touw, *una cuerda.*
een anker, *un ancla.*
de geschutpoorten, *las portas,* of *troneras para cañones.*
het kompas, *la brújula,* of *compás.*
eene hangmat, *un coi.*

eene spreektrompet, *una bocina.*
het dieplood, *la sonda.*
de ballast, *el lastre.*
een lek, *un abertura de agua.*
eene schipbreuk, *un naufrajio.*
de zeestreken, *en tal altura, ó en las aguas de ....*
eene zeehaven, *un puerto de mar.*
de reede, *la rada.*

VAN DEN OORLOG. — DE LA GUERRA.

Een maarschalk, *un mariscal.*
een veldheer, een generaal, *un jeneral.*
een legerhoofd, *un jeneral en jefe.*
een generaal adjudant, *un edecan.*
een adjudant, *un ayudante.*
een staf, *un estado mayor.*
een kolonel, *un coronel.*
een luitenant kolonel, *un teniente coronel.*
een majoor, *un mayor.*
een kapitein, *un capitan.*
een luitenant, *un teniente.*
een tweede luitenant, *un alferez.*
een officier, *un oficial.*
een onderofficier, *un subteniente.*
een vaandrig, *un abanderado.*
een fourier, *un furriel.*
een sergeant, *un sarjento.*
een korporaal, *un cabo.*
een trommelslager, *un tambor.*
de trom, *el tambor.*
een pijper, *un pifano.*
een soldaat, *un soldado.*
het voetvolk, *la infanteria.*
de ruiterij, *la caballeria.*
de ridmeester, *el capitan de caballeria.*
een brigadier, *un brigadier.*
een ruiter, *un soldado á caballo.*
een trompetter, *un trompeta.*
de ligte troepen, *las tropas lijeras.*
de ligte ruiters, *la caballeria lijera.*
eene ruiterbende, *un escuadron.*
een bataljon, *un batallon.*
eene brigade, *una brigada.*
een regement, *un rejimiento.*
eene kompagnie, *una compañia.*
een detachement, *un destacamento.*
de dragonders, *los dragones.*
een kurassier, *un coracero.*
een lansier, *un lancero.*
een huzaar, *un husar.*
een jager, *un cazador.*
een jager te paard, *un cazador á caballo.*
een grenadier, *un granadero.*
een gendarme, *un jendarme.*
een kanonnier, *cañonero.*
een fuselier, *un fusilero.*
een bombardier, *un bombardero.*
een musketier, *un mosquetero.*
een scherrmutselaar, *un tirador.*
een artillerist, *un artillero.*
een vuurwerkmaker, *un polvorista.*
een mijngraver, *un minador.*
een schansgraver, *un gastador.*
een graver, *un zapador.*
eene mijn, *una mina.*
een marketenter, *un vivandero.*
eene marketentster, *una vivandera.*
een weglooper, *un desertor.*
een overlooper, *un transfuga (pasado al enemigo).*
een gevangene, *un prisionero.*
een gijzelaar, *un rehen.*
een bespieder, *un espia.*
een verrader, *un traidor.*
een strooper, *un merodeador, Soldado que sale á robar al campo enemigo.*
een achterblijver, *un cansado.*
een werver, *un reclutador.*
de werving, *el reclutamiento.*

de rekruten, *los reclutas.*
een conscrit, *un conscrito.*
een plaatsvervanger, *un remplazo.*
een vrijwilliger, *un voluntário.*
een verlofganger, *un militar con licéncia.*
een kustbewaarder, *un guarda-costa.*
de landtroepen, *la milícia.*
de schutterij, *la milícia urbana.*
het wachthuis, *el cuerpo de guárdia.*
de hoofdwacht, *la gran guárdia.*
eene wacht, een wachter, *un guárdia.*
de wacht, *la guárdia.*
eene schildwacht, *un centinela.*
de ruiterwacht, *la centinela de á caballo.*
het wachtwoord, *la contraseña de la ronda.*
een schilderhuisje, *una garita.*
een ingenieur, een vestingbouwkundige, *un injeniero.*
een kasteel, eene citadel, *una ciudadela.*
eene sterkte, *una fortaleza.*
eene schans, *un fuerte*, of *un reducto.*
eene verschansing, *un atrincheramiento.*
de wallen, *los baluartes.*
de muren, *los muros.*
de buitenwerken, *el esterior.*
de loopgraven, *las zanjas* of *cortaduras.*
de gracht, *el foso.*
de bedekte weg, *el camino cubierto.*
het bolwerk, *el bastion.*
de stormpalen, *las empalizadas.*
de belegering, *el sitio.*
de insluiting, de blokkade, *el bloqueo.*
de bezetting, *la guarnicion.*
de belegerden, *los sitiados.*
de belegeraars, *los sitiadores.*

de opeisching, *la intimacion.*
de bres, *la brecha.*
de storm, *el asalto.*
de uitval, *la salida.*
de beladdering, *el escalamiento.*
de inneming, *la toma.*
het verdrag, *la capitulacion.*
de overgave, *la rendicion.*
het opbreken der belegering, *levantar el sitio.*
eene batterij, *una bateria.*
het kanon, *el cañon.*
een stuk geschut, *una pieza de artilleria.*
een metalen stuk, *una pieza de brónce.*
een ijzeren stuk, *una pieza de hierro.*
het zware geschut, *el cañon grande.*
het kleine geschut, *el cañon pequeño.*
een veldstuk, *un cañon de campaña.*
een slangstuk, *una culebrina.*
het roopaard, het rolpaard, *la cureña.*
de toerusting, *el tren.*
de terugsprong, *la reculada.*
het laadgat, *el oido.*
een kruidwagen, *un arcon.*
een kanonschot, *un cañonazo.*
het buskruid, *la pólvora de cañon.*
de lont, *la mecha.*
de kanonskogel, *la bala.*
een gloeijende kogel, *una bala roja.*
een kettingkogel, *una palanqueta.*
een bomketel, *un mortero.*
eene bom, *una bomba.*
een houwitser, *un obusero.*
een houwitsergranaat, *un obús.*
een mortier, *un mortero.*
eene granaat, *una granada.*
eene springbus, *un petardo.*
een vuurpijl, *un cohete.*
de oorlog, *la guerra.*

eene vredebreuk, *un rompimiento.*
de vijandelijkheden, *las hostilidades.*
een verbond, *una alianza.*
een bondgenoot, *un aliado.*
de vijand, *el enemigo.*
een veldtogt, *una campaña.*
krygsvolk, *tropas.*
een leger, *un ejército.*
de voorhoede, *la vanguárdia.*
de achterhoede, *la retaguárdia.*
de optogt, de marsch, *la marcha.*
eene legerplaats, *un campo.*
eene tent, *una tienda.*
het hoofdkwartier, *el cuartel jeneral.*
het gelid, *la fila.*
de rij, het rot, *el fondo.*
het vaandel, *el pavellon.*
de standaard, *el estandarte.*
de trompet, *la trompeta.*
een aanval, *un ataque.*
de verdediging, *la defensa.*
eene hinderlaag, *una emboscada.*
de overrompeling, *la sorpresa.*
de schermutseling, *la escaramuza.*
een gevecht, *un combate.*
de strijd, *el combate.*
de veldslag, *la batalla.*
het slagveld, *el campo de batalla.*
de gekwetsten, *los heridos.*
de dooden, *los muertos.*
het bloedbad, *la mortandad,* of *matanza.*
de aftogt, *la retirada.*
de nederlaag, *la derrota.*
de vlugt, *la huida.*
de wapenstilstand, *la suspension de armas.*
het bestand, *la trégua.*
de onderhandelingen, *las negociaciones.*
een verdrag, *una capitulacion.*
de voorloopige vredesvoorwaarden, *los preliminares.*
de vrede, *la paz.*
het traktaat, *el tratado.*
de overwinnaar, *el vencedor.*
de overwinning, *la victória.*
de zegepraal, *el triunfo.*
de uitplundering eener stad, *el saqueo de una ciudad.*
de plundering, *el pillaje.*
de roof, *el botin.*
het voeder, *el forraje.*
leeftogt, voorraad, *víveres.*
krijgstuig, *municiones.*
de bagagie, *el bagaje.*
eene schipbrug, *un ponton,* of *plancha.*
eene brandschatting, *una contribucion.*
de winterkwartieren, *los cuarteles de invierno.*
wapenen, *armas.*
een schietgeweer, *un arma de fuego.*
een snaphaan, een geweer, *un fusil.*
de loop, *el cañon.*
de lade, *la caja del fusil.*
de koper ringen, *las abrazaderas.*
de kolf, *la culata.*
de bajonet, *la bayoneta.*
de lading, *la carga.*
de prop, *el taco.*
de laadstok, *la baqueta.*
de haan, *el gatillo.*
de pan, *la cazoleta.*
het pandeksel, *el rastrillo.*
het pankruid, *la ceba.*
het slot, de slotplaat, *la llave.*
het laadgat, *el oido.*
de trekker, *el fiador.*
de vuursteen, *la piedra.*
een kogel, *una bala.*
kruid, *pólvora.*
kruid en lood, *pólvora y bala.*
schiethagel, *perdigones de plomo.*
snaphaanskogels, *balas.*
schroot, *metralla.*
eene patroon, *un cartucho.*
eene kardoes, *un cartucho de cañon.*

het schieten, *el tiro.*
het vuur uit het klein geweer, *el mosquetazo.*
het snaphaansvuur, *el fusilazo.*
het kanonvuur, *el cañoneo.*
een musket, *un mosquete.*
eene donderbus, *un mosquete pequeño.*
eene karabijn, *una carabina.*
eene bus, een vuurroer, *un arcabuz.*
eene pistool, *una pistola.*
eene patroontasch, *una cartuchera*, of *canana.*
een patroontasch-riem, *una bandolera.*
een kruidhoorn, *un polvorin.*
een ransel, *un morral.*
eene sabel, *un sable.*
een slagzwaard, *una cimitarra.*
een degen, *una espada.*
een draagband, *un cinturon.*
de scheede, *la vaina.*
de greep, *la empuñadura.*
de stootplaat, *la guarnicion.*
de knop, *el pomo.*
de kling, *la hoja.*
de punt, *la punta.*
eene lans, *una lanza.*
een dolk, *un puñal.*
eene piek, *una pica.*
een harnas, *una coraza.*
een schild, *un escudo*, of *broquel.*
eene kasket, *un casco.*
een chacot, *un morrion.*
een vederbos, *un penacho.*
eene kokarde, *una cucalda*, of *escarapela.*
eene montering, *un uniforme.*
de soldij, *el sueldo.*
de taptoe, *la retreta.*
de alarmtrom, *la jenerala.*
eene trommel, *una caja*, *un tambor.*

BYWOORDEN. — ADVERBIOS.

Alom, *en todas partes.*
alstoen, *por entonces.*
altijd, *siempre.*
beter, *mejor.*
beneden, *abajo.*
binnen, *lo interior*, *lo de dentro.*
bijna, *casi.*
boven, *arriba.*
buiten, *fuera*, of *afuera.*
daar, *allá*, of *allí*, of *ahí.*
daarna, *despues.*
digt bij, *cerca.*
dikwijls, *muchas veces.*
eergisteren, *antier.*
erger, *peor.*
geen, *ningun.*
genoeg, *bastante.*
gisteren, *ayer.*
haast, *luego*, *presto.*
heden, *hoi.*
hier, *aquí.*
hoe, *como.*
hoeveel, *cuanto.*
ja, *si.*
laat, *tarde.*
later, *mas tarde.*
liever, *antes.*
meer, *mas.*
minder, *menos.*
misschien, *tal vez*, of *puede ser.*
morgen, *mañana.*
naderhand, *despues.*
neen, *no.*
niet, *ni.*
niet meer, *ni .... mas.*
niets, *nada.*
nu, *al presente*, of *ahora.*
onder, *debajo*, of *abajo.*
ook, *tambien.*
ook niet, *tampoco.*
overal, *en todas partes.*
reeds, *ya.*

sedert, *desde.*
straks, *luego,* of *de aqui á poco.*
te veel, *demasiado.*
toen, *entonces.*
veel, *mucho.*
verre, *lejos.*
voor, *delante,* of *en frente.*
vooral, *sobre todo.*
vroeg, *temprano.*
vroeger, *mas pronto, antes, primero.*
waar, *donde.*
waarom, *por qué.*
wanneer, *cuando.*
weinig, *poco.*
wel, *bien.*
weldra, *luego, presto.*
zoo veel, *tanto,* of *tan,* of *otro tanto.*

VOORZETSELS. — PREPOSICIONES.

Aan, *á.*
aangaande, *en cuanto á.*
aangaande, *tocante á.*
aangaande, *con respecto á.*
achter, *atras.*
bij, *cerca de,* of *junto de.*
boven, *sobre.*
boven op, *encima.*
digt, *cerca.*
digt bij, *cerca de.*
door, *por.*
dwars door, *de medio á medio,* of *por en medio.*
gedurende, *durante,* of *mientras,* of *interin.*
in, *en.*
in weerwil, *á pesar.*
jegens, *con, á, para con.*
langs, *lo largo.*
met, *con.*
midden in, *en medio de.*
na, *despues.*
naar, *hácia.*
niettegenstaande, *noostante.*
omtrent, *cerca,* of *casi,* of *por ahi,* of *á corta diferencia.*
onder, *bajo,* of *debajo.*
op, *sobre.*
rondom, *al rededor,* of *en contorno.*
sedert, *desde.*
tegen, *contra,* of *en contra de,* of *junto á,* of *contiguo á,* of *pegado á.*
tegenover, *frente á frente.*
tusschen, onder, *entre.*
tusschen, *entre,* of *en medio de,* of *en el número de.*
van, *de.*
volgens, *segun,* of *conforme.*
voor, *delante,* of *ante,* of *en presencia.*
wegens, *á cáusa de.*
zonder, *sin.*

VOEGWOORDEN. — CONJUNCIONES.

Aangezien dat, *atento de que,* of *visto que,* of *puesto que.*
daar, dewijl, *como.*
vervolgens, *despues.*
dat, *que.*
diensvolgens, *por consiguiente.*
dus, *pues.*
echter, *sin embargo,* of *noostante eso,* of *con todo eso.*
en, *y.*
hetzij dat, *sea que.*
indien, *si.*
ingevalle dat, *en caso que.*
maar, *mas,* of *pero.*

mits, *con tal que*, of *siempre que*, of *como*.
mits, slechts, *con todo eso*.
nogtans, *por poco que*.
of, *ó*.
ofschoon, *aunque*, of *sin embargo que*.
ofschoon, *aunque*, of *noostante*.
omdat, *por qué*.
ook, *tambien*.
opdat, *á fin que*, of *para que*.
ten einde, *con el fin*, of *para que*.
ten ware dat, *si no es que*.
terwijl, *mientras que*, of *interin que*.
terwijl, *mientras que*, of *entretanto*, of *en tanto que*.
toen, *cuando*, of *mientras*.
vermits dat, *atento de que*, of *visto que*, of *puesto que*.
voor zoo verre als, *en tanto que*.
wanneer, *cuando*.
want, *por que*.
zoodat, *si bien que*.
zoodra als, *luego que*, of *al instante que*, of *al punto que*, of *asi que*.
zoo lang als, *mientras que*, of *mientras*.

TUSSCHENWERPSELS. — INTERJECCIONES.

Ach! *ah!*
bah! *bah!*
berg u! *cuidado.*
brand! *al fuego! al fuego!*
foei! *vaya! fuera! quita! malhaya! soga!*
goed! *bueno!*
helaas! *ay! ay de mi!*
help! help! *socorro! ayuda!*
hemel! *cielo!*
houd den dief! *al ladron!*
kom aan! *vamos!*
och! o! *oh!*
op! op! *de pie!*
stil! *silencio! paz!*
uitmuntend! *á las mil maravillas!*
wee u! *desgrácia para V!*
wel nu! *eh bien!*
wel neen! *eh no!*
zachtjes! *bonitamente! pasito! con tiento! quedito! poco á poco! sin ruido! bajo! quedo!*

INLEIDING

TOT DE

SPAANSCHE SPRAAKKUNST.

De spraakkunst in het algemeen, of de algemeene spraakkunst leert ons onze denkbeelden naauwkeurig in woorden uitdrukken. Men schrijft en spreekt naauwkeurig, wanneer men zich overeenkomstig de door de beste schrijvers, of sprekers aangenomene regels, of overeenkomstig de door daartoe bevoegde personen opgegevene regels, uitdrukt. In Spanje volgt men de regels opgegeven door de KONINKLYKE AKADEMIE te Madrid.

De SPAANSCHE KONINKLYKE AKADEMIE onderscheidt de regelen der Spaansche taal:—

1. In de regelen van SPELLING.
2. In de regelen van WOORDGRONDING.
3. In de regelen van WOORDVOEGING; en
4. In de regelen van MAATKLANKKUNDE (PROSODIE).

De spraakkunst der Akademie bevat echter slechts de regelen van WOORDGRONDING en van WOORDVOEGING, die van SPELLING en van MAATKLANKKUNDE zyn uitgelaten, en wel de eerste: om dat de spaansche spelling alléén een geheel boekdeel kan bevatten; en de andere: om dat op de maatklank of lettergreepkunde als toen nog geene regelen gemaakt waren. (*)

Deze spraakkunst zal daarom alleen de regelen van woordgronding en die van woordvoeging bevatten, doch beide in eene afdeeling; zullende echter het spaansche alphabet dezelve voorafgaan.

(*) Wij vernemen, dat de Heer BRUNO GONZALES DE LA PORTILLA, voormaals lid van het Hooge geregtshof in Venezuela, onder het Spaansch bestuur, en thans lid van het Hooge geregtshof te Puerto Príncipe, Cuba, onlangs een werkje uitgegeven heeft over de spaansche maatklankkunde (prosodie). Wanneer wij in de gelegenheid gesteld worden, zullen wij door middel van dit werkje den leerling met de spaansche spelling bekend maken.

DE ZAMENSTELLER.

DE SPAANSCHE SPRAAKKUNST.

EERSTE AFDEELING.

OVER DE LETTERS VAN DE SPAANSCHE TAAL.

Het spaansche alphabet bestaat uit acht en twintig letters, welker klanken in de volgende tafel uitgedrukt worden :—

A wordt uitgesproken als de nederduitsche enkele klank a hoorbaar in aten, bij voorb. *amaba*, *andarán*.

B als be in beker, bij voorb. *beber*, *bendicion*.

C wordt soms als kaa en soms als ce hoorbaar in ceder, cedul, uitgesproken. Vóór a, o, u, of vóór eenen medeklinker wordt dezelve als k uitgesproken : *cama*, *cola*, *cubo*, *claro*, *crítico ;* vóór e en i als ce : *ceniza*, *cimentério*.

De C met eene *cedilla* (ç) wordt uitgesproken als de s ; doch deze klank is in onbruik geraakt, wordende dezelve thans slechts in oude werken gevonden.

CH wordt uitgesproken als de fransche *ch* waarvoor de *t* gevoegd is, bij voorb. *mucho*, *choza*, *chalán*, *chico*. Somtijds wordt zij als kaa uitgesproken in afgeleide woorden van het Hebreeuwsch of Grieksch, als dan wordt de op dezelve volgende klinkletter met een gebogen klankteeken (ˆ) gemerkt, bij voorb. *Archângel*, *mechânico*, *chêrubin*, *chîmico* ; doch deze woorden worden niet meer met de ch geschreven ; men schrijft thans *Arcánjel*, *mecánico*, *querubin*, *quimico*.

D als de nederduitsche d in deden.

E als de verlengde enkele klinkers ee in leer, kee, bij voorb. *ébano*, *veré*.

F (efe) De F wordt uitgesproken als de nederduitsche F, bij voorb. *fama*, *afable*, *feliz*.

G als de g in geven ; staande vóór a, o, u, of vóór eenen medeklinker, wordt zij hard uitgesproken als de fransche *g* in *garde*, bij voorb. *gala*, *goma*, *gusto*, *glória*, *grano ;* voor e en i heeft zij dezelfde klank als de nederduitsche g, doch thans wordt de j in derzelver plaats gebruikt, als *jente*, *jiro*. De G is stom in afgeleide woorden van de Grieksche taal, als in de woorden *gnomon*, *gnomonica*, enz. welke woorden thans echter *nomon*, *nomónica* geschreven worden.

H (aatje) De h wordt in het geheel niet uitgesproken en thans bij eenigen ook uitgelaten. Zij wordt in de spaansche taal alleen behouden, om dat met dezelve de woorden eene andere beteekenis hebben dan zonder dezelve, bij voorb. *aprender* is leeren, *aprehender* opvatten, *comprender* is bevatten, verstaan, en *comprehender* in zich bevatten, enz.

I is hoorbaar als de enkele klank i in ivoor, bij voorb. *ilícito, ídolo.*

J (hota) de o en a van j (hota) moeten gehoord worden als de enkele klank o in over en a in aten. De j (hota) heeft den klank als de nederduitsche H, bij voorb. *jabon, jesús, jijona, junta,* en vervangt thans de x meest in alle woorden.

K wordt nimmer in de spaansche taal gebruikt en schynt alleen onder de letters van derzelver alphabet eene plaats te hebben om woorden van andere talen te kunnen uitspreken, en heeft den klank als de nederduitsche K.

L (ele) De e in (ele) hoorbaar als de nederduitsche e in eva.

LL (eelje) heeft byna den klank van de nederduitsche j, bij voorb. *llaga* wordt liaga, *llevo* liëbo en *llora* liora uitgesproken, doch komt meer naby de fransche *l mouillé* in *oreille.*

M (eme) De e in m (eme) hoorbaar als de enkele klank in eva. De m (eme) wordt uitgesproken als de nederduitsche m in mager, mede, mode, muren, om, bij voorb. *malo, mujer, hombre, menester.*

N (ene) heeft den klank van de nederduitsche N in Napels, nemen, onder, bij voorb. *Nápoles, negar, ponton.*

Ñ (eenje) heeft den klank als de nederduitsche J voor verlengde enkele klinkers, bij voorb. *niñez* wordt nienjees, *señor* seenjoor uitgesproken, of gelijk de fransche *gn* in *seigneur,* de italiaansche *gn* in *signore,* of de portugesche *nh* in *senhor,* bij voorb. *señor, niña, compañia.*

O als de enkele klank o hoorbaar in over, bij voorb. *obispo, otoño;* en als o in os, op, bij voorb. *obtuso, orden, polvo,* enz.

P heeft den klank als de nederduitsche P in paap, pekel, bij voorb. *papá, péine, polvo.* Thans wordt zij niet meer vóór de H gebruikt; men schrijft *Falanje, Filósofo,* en niet meer *Phalange, Philósofo*; zoo mede worden de woorden *pneumático, pseudo, ptisana* zonder de P geschreven, bij voorb. *neumático, seudo, tisana.*

Q (koe) De q (koe) wordt altijd gevolgd door de u en heeft den klank van de nederduitsche k in keeren, kiemen, bij voorb. *quedar, quitar.* Voorheen had zij ook den klank van de nederduitsche kw in kwade, kwam, bij voorb. *quadra, quociente;* doch thans wordt de *qu* vóór a, o en u vervangen door *cu,* bij voorb. *quadra* wordt *cuadra, quociente, cuociente, qüestion, cuestion,* geschreven.

R (ere) heeft een harden en een zachten klank. Zy heeft een harden klank, namelyk die van de RR (erre), wanneer zij een woord begint, als in *rábia, rico, rumor,* enz.; wanneer zij op de medeklinkers l, n, s volgt, hetzij in eenvoudige of zamengestelde woorden, als in *malroto, enredo, desrizar*; achter de latijnsche voorzetsels *ab, ob, sub,* als; *abrenúncio, obrepcion, sub-*

rogar; en in zamengestelde naamwoorden of naamwoorden met de latijnsche voorzetsels *pre, pro* er voor, als *prerogativa, prorumpir*, enz. In alle andere gevallen wordt zij zacht uitgesproken, als in *Tara, garantia, directo*, enz.

RR (erre) heeft altijd een harden klank, bij voorb. in *barril, perro.*

S (ese) heeft een scherpen klank en wordt even als de nederduitsche S uitgesproken, bij voorb. *sal, seres, sistema, sostener, susana*, enz.

T (te) als de nederduitsche T, bij voorb. *tanto, arte, tímido, toma, tuna*, enz.

U (oe) De U in het Spaansch wordt als de nederduitsche tweeklank *oe* uitgesproken, bij voorb. *uno, junto, espíritu;* met de *g* en de *q* vereenigd vóór de klinkers *e* en *i*, dan wordt zij niet gehoord, maar vormt te zamen den klank van de fransche *g* in *gue, gui, que* en *qui*, als *gué, guillotine, que, qui;* wanneer zy echter afzonderlijk moet gehoord worden, dan plaatst men twee punten (ü) op dezelve, als in *Güeldres*, Gelderland.

V (oe) De V (oe mayúscula) wordt even als de nederduitsche B uitgesproken, doch iets zachter, bij voorb. *va, veto, víctima, voto, vuelta*, enz.

W (doble oe) De W wordt even als de K, slechts in het alphabet gevonden.

X (ekies) De X wordt thans niet meer in de spaansche taal gebruikt; zy is vervangen geworden door de *j* (jota), *cs* en *s*, bij voorb. *xabon, xácara, exército*, worden thans *jabon, jácara, ejército* geschreven, *éxito, écsito* en *extraer, estraer.*

Y (igriego) is een medeklinker en heeft den klank van de nederduitsche J, bij voorb. *yace, yelo, yugo*, enz.; doch in de woorden *Ley* Wet, *Rey* Koning, neemt zy de plaats in van de *i*, ten einde verwarring te voorkomen met de werkwoorden *leer* en *reir*, welker volmaakt verleden tijd (*pretérito perfecto*) van de aantoonende wijs *lei* en *rei* geschreven wordt. Het voegwoord *y* wordt thans door eenige schrijvers met *i* geschreven.

Z (zeta) heeft bijna den klank van de nederduitsche z in zeven enz.; thans wordt zij door de C vervangen, wanneer de klinkletters *e* en *i* op dezelve moeten volgen, bij voorb. *zenzalo, zirigaña*, enz. worden thans *cenzalo, cirigaña* geschreven.

De spaansche taal heeft geen twee noch drieklanken; iedere klinkletter wordt afzonderlijk uitgedrukt, bij voorb. *leer* wordt leêer, *loor*, loôor, *buei*, boeêi uitgesproken.

TWEEDE AFDEELING.

OVER DE TAALDEELEN, DERZELVER EIGENSCHAPPEN EN VERANDERINGEN IN HET ALGEMEEN.

Alle woorden, waarvan wy ons bedienen om onze denkbeelden uittedrukken, zyn en worden deelen der rede genoemd. De spaansche akademie verdeelt de woorden in negen soorten:

El articulo.	Het lidwoord.
El nombre.	Het naamwoord.
El pronombre.	Het voornaamwoord.
El verbo.	Het werkwoord.
El participio.	Het deelwoord.
El adverbio.	Het bijwoord.
La preposicion.	Het voorzetsel.
La conjuncion.	Het voegwoord.
La interjeccion.	Het tusschenwerpsel.

Het bijvoegelijke naamwoord wordt door de spaansche akademie als een deel van het naamwoord gerekend en onder hetzelve gebragt.

Men onderscheidt deze soorten van woorden in VERANDERLYKE en ONVERANDERLYKE.

Het lidwoord, het naamwoord, het voornaamwoord, het werkwoord en het deelwoord zyn aan veranderingen onderhevig.— De andere soorten ondergaan geene veranderingen.

De veranderingen geschieden door middel van VERBUIGING, van VERVOEGING, van GESLACHT en van GETAL.

De lidwoorden, de naamwoorden, de voornaamwoorden en de deelwoorden ondergaan eenige veranderingen door de verbuiging. De werkwoorden ondergaan zeer vele veranderingen door de vervoeging.

Deze woorden, welke door de verbuiging en vervoeging veranderingen ondergaan, hebben twee getallen: *plural y singular*, het meervoudige en het enkelvoudige getal. Een woord staat in het enkelvoud, wanneer het slechts een persoon of eene zaak aanduidt, als: *hombre*, man, *cielo*, hemel, *monte*, berg. Het staat in het meervoud, wanneer het twee of meer personen of zaken aanduidt, als: *hombres*, *cielos*, *montes*, mannen, hemelen, bergen.

De bijvoegelijke naamwoorden, waarover naderhand zal gehandeld worden, en sommige bijwoorden ondergaan eenige veranderingen door de TRAPPEN VAN VERGELYKING.

VERBUIGING noemt men zekere veranderingen, welke de woorden ondergaan wegens de onderscheidene betrekkingen, waarin zij voorkomen.

De naamwoorden in de spaansche taal ondergaan door de ver-

buiging geene veranderingen in derzelver uitgangen. Het zijn de lidwoorden en voorzetsels, welke de onderscheidene gevallen aanduiden.

VERVOEGING is de wijze om den aard, de werking, den tijd, de personen en de wijze van voorstel in de werkwoorden aan te duiden.

TRAPPEN VAN VERGELYKING zijn eene wijze om de meerdere of mindere uitgebreidheid der beteekenis van een bijvoegelijk naamwoord en van sommige bijwoorden met anderen in betrekking gebragt, uittedrukken.

Bij de verbuiging der woorden heeft men op drie zaken te letten: op derzelver GESLACHT, GETAL en NAAMVAL.

De spaansche taal heeft zes naamvallen, welke genoemd worden *nominativo*, *jenitivo*, *dativo*, *acusativo*, *vocativo* en *ablativo*. In den eersten naamval (*nominativo*) wordt de persoon of zaak, welke is het onderwerp eener rede, gesteld; in den tweeden (*jenitivo*) de persoon of zaak aan wien of aan wie iets, waarover gesproken wordt, behoort; in den derden (*dativo*) de persoon of zaak aan wien of aan welke, hetgene door het werkwoord wordt uitgedrukt, gerigt, of aan welke voor of nadeel door die uitdrukking toegekend wordt; in den vierden (*acusativo*) de persoon of zaak, welke is het voorwerp der rede, zonder voorzetsel, of met eenige, welke dezen naamval beheerschen; in den vijfden (*vocativo*) wordt de persoon of zaak gesteld, aan welke het woord gerigt wordt; en in den zesden (*ablativo*) de persoon of zaak, welke als stoffe, werktuig, oorzaak waardoor en wijze waarop iets gedaan wordt, met eenige voorzetsels, welke dezen naamval beheerschen, en waarvan te zijner plaats gesproken zal worden.

De geslachten zijn vijf in getal: *masculino*, het mannelijke, *femenino*, het vrouwelijke, *néutro*, het onzijdige, *epiceno*, het gelijk of zelfslachtige en *comun*, het gemeenslachtige.

Van het mannelijke geslacht, *masculino*, zyn al de woorden, welke een mannelijk wezen of mannelijke schepselen aanduiden, en die, welke geen mannelijk schepsel aanduiden, zyn zulks wegens derzelver uitgangen, als: *hombre*, *libro*, *papel*, man, boek, papier.

Van het vrouwelijke, *femenino*, zijn al de woorden, welke een vrouwelijk wezen of vrouwelijke schepselen aanduiden, en die, welke wegens derzelver uitgangen bij dat geslacht gevoegd zijn, als: *mujer*, *carta*, *letra*, vrouw, brief, letter.

Van het onzijdige, *néutro*, zijn al de woorden, welke geene dan onbepaalde en onzekere zaken aanduiden, waaronder het bijvoegelijke naamwoord gebragt wordt, en welke geen meervoud hebben, als: *lo bueno*, *lo malo*, *lo justo*, *esto*, *eso*, *aquello*, het goede, het kwade, het billijke, dit, dat.

Van het zelfslachtige, *epiceno*, zijn die woorden, welke beide de seksen onder een en hetzelfde geslacht bevatten, hetzij mannelijk of vrouwelijk, als *raton*, *milano*, muis, wouwe, welke altoos

van het mannelijke geslacht zijn; ofschoon zij voor de wijfjes gebruikt worden: *perdiz*, *águila*, patrijs, arend, zijn altijd van het vrouwelijke, ofschoon zij voor de mannetjes gebruikt worden.

Van het gemeenslachtige, *comun*, zijn al de woorden, welke mannelijk of vrouwelijk zijn, naar mate zij van eenen mannelijken of vrouwelijken persoon gebezigd worden, als: *virjen*, *martir*, *testigo*, *homicida*, maagd, martelaar, getuigen, manslager; wanneer zij voor het mannelijke gebruikt worden, dan plaatst men het lidwoord *el* er voor, *el virjen*, *el martir*, *el testigo*, *el homicida*; en voor het vrouwelijke dan het lidwoord *la*; als: *la virjen*, enz.

VAN DE LIDWOORDEN EN DERZELVER EIGENSCHAPPEN EN VERANDERINGEN.

De lidwoorden zijn woordjes, welke vóór de zelfstandige naamwoorden of andere woorden zelfstandig gebezigd, geplaatst worden, om de meerdere of mindere bepaaldheid van derzelver zin aanteduiden.

De spaansche taal heeft drie lidwoorden *el*, *la*, *lo*, de twee eersten hebben een meervoudig getal, het laatste wordt alleen in het enkelvoud gebezigd; zijnde *el* voor het mannelijke *la* voor het vrouwelijke en *lo* voor het onzijdige geslacht, wordende dezelven in dezer voege verbogen:—

MASCULINO.		MANNELYK.	
SINGULAR.		ENKELVOUD.	
Nom.	*El.*	1 naamv.	De.
Jen.	*de el.*	2 „	van den, des.
Dat.	*á el*, of *para el.*	3 „	den, aan den.
Acus.	*el*, *á el.*	4 „	den.
Ablat.	*con*, *de*, *en*, *por*, *sin*, *sobre el*,	6 „	met, van, in, door, zonder, op den.
PLURAL.		MEERVOUD.	
Nom.	*Los.*	1 naamv.	De.
Jen.	*de los.*	2 „	van de, der.
Dat.	*á los* of *para los.*	3 „	den, aan de.
Acus.	*los*, *á los.*	4 „	de.
Ablat.	*con*, *de*, *en*, *por*, *sin*, *sobre los.*	6 „	met, van, in, door, zonder, op de.

FEMENINO.		VROUWELYK.	
SINGULAR.		ENKELVOUD.	
Nom.	*La.*	1 naamv.	De.
Jen.	*de la.*	2 „	van de, der.
Dat.	*á la* of *para la.*	3 „	aan de, der.
Acus.	*la*, *á la.*	4 „	de.
Ablat.	*con*, *de*, *en*, *por*, *sin*, *sobre la.*	6 „	met, van, in, door, zonder, op de.

FEMENINO. PLURAL.		VROUWELYK. MEERVOUD.	
Nom.	*Las.*	1 naamv.	De.
Jen.	*de las.*	2 „	van de, der.
Dat.	*á las of para las,*	3 „	aan de, der.
Acus.	*las, á las.*	4 „	de.
Ablat.	*con, de, en, por, sin, sobre las.*	6 „	met, van, in, door, zonder, op de.

NEUTRO.		ONZYDIG.	
Nom.	*Lo.*	1 naamv.	Het.
Jen.	*de lo.*	2 „	van het, des.
Dat.	*á lo of para lo.*	3 „	aan het, den.
Acus.	*lo, á lo.*	4 „	het.
Ablat.	*con, de, en, por, sin, sobre los.*	6 „	met, van, in, door, zonder, op het.

In deze verbuigingen is *el vocativo*, de vijfde naamval, uitgelaten, waarmede te kennen wordt gegeven, dat de naamwoorden in den vijfden naamval geene lidwoorden vóór zich nemen.

Bij het geven eener bepaling der lidwoorden is gezegd geworden, dat dezelven vóór de zelfstandige naamwoorden geplaatst worden, en ook vóór de woorden, welke zelfstandig gebezigd worden.

De spaansche taal heeft even als de nederduitsche taal dat voorregt, dat zij elk denkbeeld als iets zelfstandigs beschouwen en bygevolg elk deel der rede als zelfstandig gebruiken kan; bvb. *el leer*, het lezen, *el pensar*, het denken, *lo hermoso*, het schoone, *lo noble*, het edele, *lo verdadero*, het ware, *el mio*, het mijne, *el tuyo*, het uwe, *el suyo*, het zijne, *el uno*, de een, *el diez*, de tien (van de kaarten), *el si*, het ja, *el no*, het neen, *el como*, het hoe, *el cuando*, het wanneer, *el porque*, het waarom, *el pro y contra*, het voor en tegen, enz.

De lidwoorden staan ook niet altoos onmiddelijk vóór de zelfstandige naamwoorden; somtijds worden de bijvoegelijke naamwoorden tusschen dezelven geplaatst, als: *la blanca nieve*, de witte sneeuw, *la negra honrilla*, het weinige eergevoel, *el azul de este paño*, het blaauw van dit laken. In dit laatste voorbeeld wordt het zelfstandig naamwoord *color*, kleur, er onder verstaan.

Aanmerking. Wanneer het onzijdig lidwoord vóór *que* komt, dan verstaat men door beide, *hetgene*, als: *lo que dijo*, hetgeen hij zegt, of wat hij zegt; geplaatst vóór *cual*, dan duidt het aan, *welke*; als: *me mandó que le hiciese un sombrero, lo cual fue hecho á su gusto*; hy beval mij eenen hoed te maken, welke naar zijnen smaak gemaakt werd.

Lo, komende vóór of achter een werkwoord, duidt *het* aan; als: *yo lo vendi*, ik verkocht het, *véndalo*, verkoop het. In deze gevallen is *het* geen lidwoord meer, maar wel een voornaamwoord.

Verdere aanmerkingen zullen gemaakt worden over dit lidwoord, bij de bijvoegelijke naamwoorden, zelfstandig gebruikt.

REGELS VOOR HET GEBRUIK DER LIDWOORDEN.

1*ste Regel.* Het lidwoord moet met het zelfstandige naamwoord, met hetwelk hetzelve verbonden is, in geslacht, getal en naamval overeenstemmen, als:

El muchacho mandó los libros de su padre á las muchachas con la criada. De jongen zond met de meid de boeken van zijnen vader aan de meisjes.

1*ste Aanmerking.* Het mannelijk enkelvoudig lidwoord *el* komende achter het voorzetsel *de* van, of *á* aan, verliest de e en wordt met het voorzetsel tot een woord vereenigd, als *de el* wordt veranderd in *del*, *á el* in *al*.

Voorbeelden: La atrocidad del crimen, de wreedheid der misdaad.—*De la lancha al navio,* van de boot naar het schip.—*Dalo al criado,* geef het den knecht.

2*de Aanmerking.* Begint een enkelvoudig zelfstandig naamwoord van het vrouwelijk geslacht, op welks eerste lettergreep de nadruk der stem valt, met eene *a* of *ha*, zoo vereischt hetzelve het lidwoord van het mannelijk geslacht *el* in stede van *la*, als: *el ama*, de meesteres, en niet *la ama.* Dit geschiedt ter vermijding van wanklank, welke door de twee op elkander volgende aa's zoude veroorzaakt worden; doch in het meervoud bezigt men het lidwoord van het vrouwelijke geslacht: *las amas.*

Voorbeelden: El alma del hombre es como un diamante en bruto. De ziel des menschen is als een ruwe diamant.—*El ave cantó.* De vogel zong.—*El água estaba dulce.* Het water was zoet, enz.

2*de Regel.* Het bepalend lidwoord wordt in het Spaansch gebruikt vóór een zelfstandig naamwoord in eenen bijzonderen of bepaalden zin, als:

El amor á la gloria es celebrado entre los valerosos. De liefde voor den roem wordt bij de dapperen hoog geschat.

In dit voorbeeld duidt het lidwoord aan, welke liefde er gemeend wordt.

Voorbeelden: Las instrucciones del maestro son útiles, aunque algunas veces fastidiosas. De lessen des onderwijzers zijn nuttig ofschoon somwijlen lastig.

El mas fuerte no es siempre el mas dichoso. De sterkste is niet altijd de gelukkigste.

Het bepalend lidwoord wordt gebruikt vóór de namen van koningrijken, landen en provintien; als:

La Inglatera y el Nortamerica son poderosas naciones. Engeland en Noord America zijn magtige volken.—Vóór het woord *Portugal* wordt geen lidwoord gebruikt.

1*ste Uitzondering.* Het lidwoord mag echter weggelaten worden, wanneer deze naamwoorden van een voorzetsel zijn voorafgegaan, ten ware dezelven in eenen figuurlijken zin gebruikt worden, als: *fui á Inglatera.* Ik ging naar Engeland.—*Viene de Frância.* Hij komt van Frankrijk.—*Los procedimientos de la Inglatera con respecto á la España.* De handelwijzen van Engeland

jegens Spanje.—In dit laatste geval wordt figuurlijk gesproken, wordende Engeland en Spanje als personen voorgesteld, meenende het volk, de regering, of de ministers van Engeland, enz.

2de Uitzondering. De rijken, welke denzelfden naam als hunne hoofdsteden voeren, als: *Jénova*, Geneve, *Roma*, Rome, *Arjél*, Algiers, vereisschen geen lidwoord; doch wanneer het een ver afgelegen rijk is, hetwelk er aangeduid wordt, dan gebruikt men het lidwoord.

2de Voorbeeld. Het lidwoord wordt vereischt, wanneer *Señor*, *Señora*, *Señorito* of *Señorita*, het zij in enkel of meervoud, gebezigd worden; *el Señor Lamaison*, *la Señora Lucas*, *la Señorita Teresa*, *los Señores Delima e hijo*. *Don* en *Doña* worden vóór doopnamen zonder het lidwoord gebruikt. *Don Juan*, *Doña Maria*. Wanneer men meer dan een persoon aanspreekt, mag men zeggen: *Los Señores Don Juan de Garbiras y Don Felipe de Garbiras*.

3de Voorbeeld. Naamwoorden, iemands waardigheid, eernaam en beroep aanduidende, worden van het lidwoord voorafgegaan, *el Rey Jorje*, de Koning George, *el Doctor Limon*, Doctor Limoen.

1ste Uitzondering. Het lidwoord wordt in het Spaansch niet gebruikt vóór hoofd of gewone getallen, die geplaatst zyn achter de doopnamen van Koningen, enz. als: *Carlos primero*, Karel de Eerste, *Luis Catorce*, Lodewijk de XIV.

2de Uitzondering. Het lidwoord wordt weg gelaten voor titels van boeken, hoofdstukken, enz. als: *el libro que compré fue intitulado: História de Inglatera*. Het boek, hetwelk ik kocht, was getiteld: de Geschiedenis van Engeland.

Verdere aanmerkingen op het bepalend lidwoord.

1. De dagteekening der maand en het uur van den dag vereisschen het lidwoord als: *El once de julio*, den 11 July, *El ocho de Noviembre*, den 8 November. *La una*, een uur. *Las dos*, twee ure. *La una y cuarta*, kwartier over een. *La una y média*, half twee. *Las dos menos cuarto*, kwartier vóór twee. *Las tres*, drie ure.

2. De dagen der week worden voorafgegaan van lidwoorden, wanneer zy in het verledene of toekomende gebruikt worden; als: *el Domingo pasado*, verleden Zondag. *El Lunes que viene*, aanstaanden Maandag; doch niet in den tegenwoordigen tijd, als: *Hoi es martes*, heden is Dingsdag.

3. De lidwoorden moeten herhaald worden, wanneer verscheidene naamwoorden op elkander volgen, inzonderheid wanneer die woorden van verschillende getallen en geslachten zijn, bvb. *La primavera y el verano*. De lente en de zomer.—*Los dias y las noches son iguales*. De dagen en nachten zijn gelijk.—Als ook wanneer het lidwoord van een voorzetsel voorafgegaan wordt, als: *La ignorancia es madre del error, de la admiracion*

y de las preocupaciones. De onkunde is de moeder der dwaling, der verwondering en der vooroordeelen.

Aanmerking. In de twee laatste voorbeelden zal men bemerken, dat er gevallen zijn, waarin het lidwoord in het spaansch gebezigd wordt, terwyl het in het nederduitsch weg gelaten wordt. Dit is echter onverschillig; want men kan even zoo in het nederduitsch zeggen: de dagen en de nachten zijn gelijk als in het spaansch: *La ignorancia es la madre del error,* enz. namentlyk wanneer het laatste ter verklaring van het eerste dient. Doch er zijn gevallen, waarin het niet onverschillig is, het lidwoord al of niet te gebruiken, wanneer het in het nederduitsch weg gelaten wordt. Bvb. laat men in het nederduitsch het lidwoord weg vóór de titels van algemeen bekende personen, wanneer deze derzelver namen voorgaan, als: Keizer Joseph, Koning Willem; in het spaansch echter moet men het lidwoord gebruiken en zeggen: *El Emperador José, el Rey Guillermo* enz.

De kenner van de nederduitsche taal zal wel opgemerkt hebben, dat het verschil in het gebruiken der lidwoorden niet zeer groot is tusschen deze beide talen.

Ook laat men in het nederduitsch het lidwoord weg in spreekwoordelijke uitdrukkingen, als: nood breekt wet. In het spaansch zegt men: *la necesidad carece de ley;* doch men vindt ook spreekwoordelijke uitdrukkingen in het spaansch, welke geen lidwoord voor zich nemen; als: *pobreza no es vileza,* armoede is geen schande; zoodat het geene fout is in dergelijke uitdrukkingen het lidwoord al of niet te gebruiken; de welluidenheid veroorzaakt soms deze afwijkingen.

Wanneer twee of meer naamwoorden, welke dezelfde beteekenis hebben, in eenen zin voorkomen, dan wordt gemeenlijk het lidwoord alleen vóór het eerste naamwoord gebruikt, als: *vino de la ciudad de Madrid, capital de España y residencia del Rey.* Hij kwam van de stad Madrid, de hoofdstad van Spanje en de residentie van den Koning.

Bij de eigennamen van menschen, landen, steden, enz. worden de lidwoorden doorgaans weggelaten, bvb. *Pedro es el hijo de Juan.* Pieter is de zoon van Jan.

Vine de Holanda y fuí á Fráncia. Ik kwam van Holland en ging naar Frankrijk. *Llegamos á Curazao el diez de Júnio* enz. Wij kwamen te Curaçao op den 10 Juny aan.

Somwijlen echter worden de lidwoorden vóór eigennamen gebezigd, wanneer namelijk de personen of zaken door toevoeging van eenig zelfstandig of bijvoegelijk naamwoord nader bepaald of breeder omschreven worden, als: *el Dios Júpiter.* De God Jupiter.—*el Sócrates de nuestro siglo.* De Socrates onzer eeuw.

HET NIET BEPALEND LIDWOORD.

De spraakkunst der spaansche koninklijke Akademie maakt volstrekt geen gewag van een niet bepalend lidwoord. Er wordt echter in de spaansche taal het woordje *un* gevonden, hetwelk in de woordenboeken als een bijvoegelijk naamwoord, eigenlijk telwoord, voorkomt. Het woordenboek der spaansche Akademie en andere woordenboeken geven de volgende definitie van dat woord:—

“Un *adj.* uno, wordt altoos vóór de woorden geplaatst. Un wordt tevens gebruikt om aan de uitdrukking kracht en nadruk

te geven, dezelve onderscheidende of gewigt bijzettende, en alsdan wordt het ook bij de werkwoorden gebruikt."

Schoon hetzelve niet als lidwoord voorkomt, zoo worden echter de lidwoorden EEN en EENE met *un* en *una* vertaald. Bijvb. Geef mij een boek, wordt vertaald met *dame un libro;* hier is een appel, *aqui está una manzana.*

Zeer dikwijls echter wordt *un* en *una* weggelaten, wanneer *een* en *eene* in het nederduitsch gebruikt worden. Bijvb. in de volgende en dergelijke uitdrukkingen :—

Hij is *een* afgezant.	*El es Embajador.*
Ik ben *een* Curaçaonaar.	*Soi Curazaeño.*
Hij is *een* schoenmaker.	*El es zapatero.*
Zij is *eene* dienstmeid.	*Ella es criada.*
Zoo *een* persoon.	*Tal persona.*
Zulk *eene* schoone vrouw.	*Tan bella mujer.*
Eene zoo volkomene overwinning.	*Victória tan completa.*
Wat *een* geraas !	*¡ Qué ruido !*
Welk *een* schoon gezigt !	*¡ Qué bella vista !*

OVER DE NAAMWOORDEN, EN OVER DERZELVER EIGENSCHAPPEN EN VERANDERINGEN.

1. Het naamwoord is dat deel der rede, hetwelk dient om de namen van zaken en personen en van derzelver hoedanigheden aanteduiden. Zeggen wij *libro*, boek, dan drukken wij uit den naam van het ding, hetwelk zoo genoemd wordt; en wanneer wij *bueno*, goed, er bij voegen, dan kennen wij eene hoedanigheid aan het ding toe, dewelke wij met den naam *bueno*, goed, aanduiden. Om deze reden wordt het naamwoord in *sustantivo* en *adjetivo*, zelfstandig en bijvoegelijk naamwoord, verdeeld.

Op zich zelf en zonder behulp van een ander woord, duidt het zelfstandige naamwoord eene zelfstandigheid of het wezen eener zaak aan, als: *hombre*, man, *piedra*, steen, *entendimiento*, verstand, *ciéncia*, wetenschap, *virtud*, deugd.

2. Het bijvoegelijke naamwoord is het woord, hetwelke bij het zelfstandig naamwoord wordt gevoegd om eene hoedanigheid aan hetzelve toetekennen, als: *sábio*, wijs, *duro*, hard, *claro*, duidelijk, *util*, nuttig, *laudable*, loffelijk.

3. Het zelfstandige naamwoord wordt in de spaansche taal verdeeld in gemeen *comun* en eigen *própio*.

Een *gemeen* zelfstandig naamwoord, hetwelk in het spaansch *nombre comun* en ook *nombre apelativo* genoemd wordt, is zulk een, waardoor vele zelfstandige dingen, welken tot eene en dezelfde soort behooren, aangeduid worden, als: *ciudad*, stad,

*villa,** stad, *hombre*, man, *mujer*, vrouw, enz. Een *eigen* zelfstandig naamwoord is zoodanig een, hetwelk zekeren persoon of zekere zaak alleen aanduidt en daaraan, met uitzondering van alle anderen, als een eigennaam gegeven wordt, als: *Toledo, Madrid, Fernando*, Ferdinand, *Isabel*, Elisabeth. De *eigen* naamwoorden kunnen gemeen zyn aan vele personen en plaatsen: doch dit verandert geenzins de benaming derzelven; en om de personen, die dezelfde voornamen voeren van elkander te onderscheiden, dienen de familie namen, als: Willem Pannevlek, Maria Stuart; en ten aanzien van de plaatsen worden bijnamen daartoe gebruikt, als: *Santafé de Bogotá, Santiago de Cuba.*

OVER DE GETALLEN, OF HET ENKEL- EN MEERVOUD DER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

1 De getallen van de zelfstandige naamwoorden zyn twee, *singular*, enkelvoud, en *plural*, meervoud. Het meervoud wordt in de spaansche taal op driederlei wijze gevormd.

De zelstandige naamwoorden eindigen in het enkelvoud of op eene klinkletter, welke kort af uitgesproken wordt, of op eene klinkletter, waarop de nadruk der stem valt, of op eenen medeklinker. De naamwoorden, welke op de eerstgemelde klinkletter eindigen, maken het meervoud door de bijvoeging van eene *s* achter de klinkletter, als: *carta, cartas*, brief, brieven, *llave, llaves*, sleutel, sleutels. Die, welke op eene klinkletter eindigen, waarop de nadruk der stem valt, maken het meervoud door de bijvoeging van de lettergreep *es*, als: *albalá, albaláes*, eene acte van aanstelling, *alelí, alelíes*, lelie, *borceguí, borceguíes*, hooge schoenen met veter. *Maravedí*† heeft drie uitgangen in het meervoud: *Maravedíes, Maravedis* en *Maravedises*, van welke de eerste bijna nooit gebruikt wordt. Die, welke op eenen medeklinker eindigen, maken het meervoud door de bijvoeging van de lettergreep *es*, als: *verdad, verdades*, waarheid, *razon, razones*, reden, *pan, panes*, brood, *reloj, relojes*, uurwerk.

2. Het grootste gedeelte der zelfstandige naamwoorden hebben enkel en meervoud; doch er zyn eenigen, welke alleen in het enkelvoud en anderen, welke alleen in het meervoud gebruikt worden.

I.

Van de namen der vier werelddeelen *Europa, Asia, Africa* en *América*, hebben de drie eersten geen meervoud, doch de laatste wel, want men zegt: *las dos Américas*, de beide Amerika.

II.

De eigennamen van rijken hebben geen meervoud, als; *Portugal*,—*Inglaterra*, Engeland, *Cerdeña*, Sardinie, *Suécia*, Zweden;

---

* *Villa* is eene stad met minder voorregten dan *Ciudad*.

† Een *Maravedi* is een 34ste deel van een spaansche reaal.

doch men zegt: *las Españas*, Spanje, *las dos Sicilias*, de beide Sicilien, *las Rúsias*, Rusland, om dat deze rijken uit meer dan een rijk zamengesteld zijn.

III.

Over het algemeen hebben de namen van provintien, rivieren, bergen en steden geen meervoud, als *Galícia*, Galicie, *Rioja*,—*Tajo*, Taag, *Pisuerga*,—*Madrid*,—*Sevilla*, Seville; doch, behalve dat eenigen meervoud hebben, als: *las Castillas*, de Castilien, *las Andalucias*, de Andalucien, zoo zal men tegen de welluidendheid der taal niet zondigen met te zeggen: *Madrid tiene tanta jente como dos Sevillas*, Madrid heeft zoo veel bevolking als twee Sevillien; *el Rin lleva mas água que dos Meusas*, de Rhyn heeft meer water dan twee Maas, enz. Dit is eene vrijheid, welke door het gebruik in de taal is gevoerd geworden, welke den regel niet verbreken moet; want nimmer zal de naam van iets, hetwelk eenig in zyne soort is, in het meervoud kunnen gebruik worden, als: *sol*, zon, *luna*, maan, *mundo*, wereld, enz.

De namen van de plaatsen; *Dos Bárrios*, *Dos Hermanas*, *Tres Casas*, *Cien Pozuelos*, *Las Nabas*, *Las Brozas*, *Las Rozas*, *Los Hoyos*, *Los Balbases*, *Casas Buenas*, *Menas Albas*, *Palacios Rúbios* zijn van het enkelvoudige getal, om dat elk een de naam van slechts eene plaats is.*

IV.

Ook de bijvoegelijke naamwoorden, welke onderscheidene benamingen aan de zee geven, zelfstandig gebezigd wordende, hebben geen meervoud, als: *el Occéano*, de wereld zee, *el Mediterráneo*, de Middellandsche zee, *el Báltico*, de Oostzee.

V.

De namen van metalen hebben geen meervoud, als: *el oro*, het goud, *la plata*, het zilver, *el cobre*, het koper, *el hierro*, het ijzer.

VI.

Ook niet de namen van deugden in derzelver ware beteekenis gebruikt, als: *la fé*, het geloof, *la caridad*, de menschlievendheid, *la esperanza*, de hoop.

VII.

De namen van kunsten en wetenschappen, als: *Teología*, Godgeleerdheid, *jurisprudéncia*, regtsgeleerdheid, *retórica*, redekunde, *gramática*, spraakkunst, *pintura*, teekenkunst, *grabado*, graveerkunst, hebben ook geen meervoud; doch men zegt: *matemáticas*, de wiskunst.

VIII.

Ook hebben vele *collective* namen, als: *infanteria*, voetvolk, *caballeria*, ruiterij, *artilleria*, grof geschut, *cristianismo*, christendom, *catolicismo*, catholicismus, geen meervoud.

* In het Nederduitsch heeft hetzelfde plaats: men zal immers zeggen "de *Twee Vrienden* is binnen" sprekende van de aankomst van de schoener *Twee Vrienden*.

De zelfstandige naamwoorden zijn in hunne betrekkingen vatbaar voor toevallige veranderingen. In de spaansche taal worden verscheidene voorzetsels gebruikt om de onderscheidene betrekkingen van een woord tot het andere aanteduiden. De zelfstandige naamwoorden lijden dus geene veranderingen in de uitgangen; alleen de persoonlijke voornaamwoorden worden in den vierden naamval (*acusativo*) verbogen; doch aangezien de groote overeenkomst van de spaansche taal met de latijnsche, hebben de Spanjaarden de zes naamvallen, of betrekkingen van een zelfstandig naamwoord tot een ander woord, aangenomen.

VERBUIGING DER NAAMWOORDEN.

1. Alle spaansche naamwoorden worden op de volgende wyze verbogen:

EEN PERSOONLYK ZELFSTANDIG MANNELYK NAAMWOORD.

Substantivo masculino de persona.

NUMERO SINGULAR.	ENKELVOUD.
Nom. *El Señor.*	De Heer.
Jen. *del Señor.*	van den Heer *of* des Heeren.
Dat. *al* of *para el Señor.*	aan den Heer, den Heere.
Acus. *al Señor.*	den Heer.
Vocat. *Señor!*	Heer!
Ablat. *con, de, en, por, sin, sobre el Señor.*	met, van, in, door, zonder, op den Heer.
NUMERO PLURAL.	**MEERVOUD.**
N. *Los Señores.*	De Heeren.
J. *de los Señores.*	van de Heeren *of* der Heeren.
D. *á* of *para los Señores.*	aan de Heeren *of* den Heeren.
A. *á los Señores.*	de Heeren.
V. *Señores!*	Heeren!
A. *con, de, etc. los Señores.*	met, van, enz. de Heeren.

EEN PERSOONLYK ZELFSTANDIG VROUWELYK NAAMWOORD.

Substantivo femenino de persona.

NUMERO SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. *La Señora.*	Mevrouw.
J. *de la Señora.*	van Mevrouw.
D. *á* of *para la Señora.*	aan Mevrouw.
A. *á la Señora.*	Mevrouw.
V. *Señora.*	Mevrouw!
A. *con, de, etc. la Señora.*	Met, van, enz. Mevrouw.
NUMERO PLURAL.	**MEERVOUD.**
N. *Las Señoras.*	Mevrouwen.
J. *de las Señoras.*	van Mevrouwen.
D. *á* of *para las Señoras.*	aan Mevrouwen.
A. *á las Señoras.*	Mevrouwen.
V. *Señoras.*	Mevrouwen!
A. *con, de, etc. las Señoras.*	met, van, enz. Mevrouwen.

EEN ZAKELYK ZELFSTANDIG NAAMWOORD VAN HET MANNELYK GESLACHT.

Substantivo masculino de cosa.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. El tintero.	De inktkoker.
J. del tintero.	van den inktkoker *of* des inktkokers.
D. al of *para el tintero.*	aan den *of* den inktkoker.
A. el, al tintero.	den inktkoker.
V. tintero.	inktkoker.
A. con, de, etc. el tintero.	met, van, enz. den inktkoker.
PLURAL.	MEERVOUD.
N. Los tinteros.	De inktkokers.
J. de los tinteros.	van de *of* der inktkokers.
D. á of *para los tinteros.*	aan de inktkokers *of* den inktkokeren.
A. los, á los tinteros.	de inktkokers.
V. tinteros.	inktkokers.
A. con, de, etc. los tinteros.	met, van, enz. de inktkokers.

EEN ZAKELYK ZELFSTANDIG NAAMWOORD VAN HET VROUWELYK GESLACHT.

Substantivo femenino de cosa.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. La mesa.	De tafel.
J. de la mesa.	van de *of* der tafel.
D. á of *para la mesa.*	aan de tafel.
A. la, á la mesa.	de tafel.
V. mesa.	tafel.
A. con, de, etc. la mesa.	met, van, de tafel, enz.
PLURAL.	MEERVOUD.
N. Las mesas.	De tafels.
J. de las mesas.	van de *of* der tafels.
D. á of *para las mesas.*	aan de *of* der tafels.
A. las, á las mesas.	de tafels.
V. mesas.	tafels.
A. con, de, etc. las mesas.	met, van, de tafels, enz.

EEN ZELFSTANDIG NAAMWOORD MET EEN BYVOEGELYK NAAMWOORD.

Un substantivo masculino con un adjetivo.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. El hombre bueno.	De goede man.
J. del hombre bueno.	van den goeden man *of* des goeden mans.
D. al of *para el hombre bueno.*	aan den *of* den goeden man.
A. al hombre bueno.	den goeden man.
V. hombre bueno.	goede man.
A. con, de, etc. el hombre bueno.	met, van, den goeden man, enz.

PLURAL.	MEERVOUD.
N. Los hombres buenos.	De goede mannen.
J. de los hombres buenos.	van de *of* der goede mannen.
D. á of *para los hombres buenos.*	aan de goede mannen *of* den goeden mannen.
A. á los hombres buenos.	de goede mannen.
V. hombres buenos.	goede mannen.
A. con,de,etc. los hombres buenos.	met, van, enz. de goede mannen.

EEN ZELFSTANDIG NAAMWOORD VAN HET VROUWELYKE GESLACHT MET EEN BYVOEGELYK NAAMWOORD.

Un substantivo femenino con un adjetivo.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. La mujer buena.	De goede vrouw.
J. de la mujer buena.	van de *of* der goede vrouw.
D. á of *para la mujer buena.*	aan de goede vrouw.
A. á la mujer buena.	de goede vrouw.
V. mujer buena.	goede vrouw.
A. con, de, etc. la mujer buena.	met, van, enz. de goede vrouw.

PLURAL.	MEERVOUD.
N. Las mujeres buenas.	De goede vrouwen.
J. de las mujeres buenas.	van de *of* der goede vrouwen.
D. á of *para las mujeres buenas.*	aan de *of* der goede vrouwen.
A. á las mujeres buenas.	de goede vrouwen.
V. mujeres buenas.	goede vrouwen.
A. con,de,etc.las mujeres buenas.	met, van, enz. de goede vrouwen.

EEN ZELFSTANDIG NAAMWOORD VAN HET MANNELYKE GESLACHT MET TWEE BYVOEGELYKE NAAMWOORDEN.

Un substantivo masculino con dos adjetivos.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. El níspero grande y dulce.	De groote, zoete mispel.
J. del níspero grande y dulce.	van den grooten, zoeten mispel *of* des grooten, zoeten mispels.
D. al of *para el níspero grande y dulce.*	den *of* aan den grooten, zoeten mispel.
A. el, al níspero grande y dulce,	den grooten, zoeten mispel.
V. níspero grande y dulce.	groote, zoete mispel.
A. con, de, etc. el níspero grande y dulce.	met, van, enz. den grooten, zoeten mispel.

PLURAL.	MEERVOUD.
N. Los nísperos grandes y dulces.	De groote, zoete mispelen.
J. de los nísperos grandes y dulces.	van de *of* der groote, zoete mispelen.
D. á of *para los nísperos grandes y dulces.*	aan de groote, zoete *of* den grooten, zoeten mispelen.
A. los, á los nísperos grandes y dulces.	de groote, zoete mispelen.
V. nísperos grandes y dulces.	groote, zoete mispelen.
A. con, de, etc. los nísperos grandes y dulces.	met, van, enz. de groote, zoete mispelen.

EEN ZELFSTANDIG NAAMWOORD VAN HET VROUWELYKE GESLACHT MET TWEE BYVOEGELYKE NAAMWOORDEN.

Un substantivo femenino con dos adjetivos.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. *La uva grande y dulce.*	De groote, zoete druif.
J. *de la uva grande y dulce.*	van de *of* der groote, zoete druif.
D. *á of para la uva grande y dulce.*	aan de *of* der groote, zoete druif.
A. *la, á la uva grande y dulce.*	de groote, zoete druif.
V. *uva grande y dulce.*	groote, zoete druif.
A. *con, de, etc. la uva grande y dulce.*	met, van, enz. de groote, zoete druif.
PLURAL.	MEERVOUD.
N. *Las uvas grandes y dulces.*	De groote, zoete druiven.
J. *de las uvas grandes y dulces.*	van de *of* der groote, zoete druiven.
D. *á* of *para las uvas grandes y dulces.*	aan de *of* der groote, zoete druiven.
A. *las, á las uvas grandes y dulces.*	de groote, zoete druiven.
V. *uvas grandes y dulces.*	groote, zoete druiven.
A. *con, de, etc. las uvas grandes y dulces.*	met, van, enz. de groote, zoete druiven.

Aanmerkingen op het gebruik van het voorzetsel á *in den vierden naamval.*

De meeste spraakkunstenaars geven het volgende als een algemeenen regel op; te weten: "de bedrijvende werkwoorden beheerschen den vierden naamval met het voorzetsel *á*, zoo het voorwerp der handeling een persoon of eene verpersoonlijkte zaak is," als:

Caín mató á Abel.—Kain versloeg Abel.

La Inglaterra socorrió á la España.—Engeland ondersteunde Spanje.

Eenige spraakkunstenaars beweren daarentegen, dat het voorzetsel *á* niet bepaaldelijk behoeft gebruikt te worden bij persoonlijke naamwoorden alleen, of naamwoorden, welke bezielde wezens aanduiden, maar ook gebruikt kan worden bij elk voorwerp der handeling, schoon hetzelve een persoon of een levenloos wezen is, wanneer het voorwerp niet duidelijk genoeg zonder het voorzetsel aangeduid wordt; want aangezien de groote verscheidenheid van woordvoegelijke omkeering, welke in de spaansche taal veroorloofd is, vindt er dikwijls eene onduidelijkheid plaats.

In het volgende voorbeeld zal men zien, dat de spaansche woordvoeging op zes verschillende wijzen kan omgekeerd worden zonder den zin in het minste te veranderen:

1. *Caín mató* á Abel.
2 *mató Caín* á Abel.
3. á Abel *mató Caín.*
4. á Abel *Caín mató.*
5. *mató* á Abel *Caín.*
6. *Caín* á Abel *mató.*

} Cain versloeg Abel.

Men zal hieruit bemerken, dat zonder het voorzetsel *á* het niet gemakkelijk zoude geweest zijn om het voorwerp der handeling te onderscheiden.

Uit hetgeen volgt, zal men teffens de noodzakelijkheid opmerken om het voorzetsel *á* vóór een naamwoord in den vierden naamval te bezigen, ofschoon het naamwoord een levenloos ding, of eene zaak aanduidt:

El arbol abrigó á la Casa.—De boom belommerde het huis.

Hier is *Casa* het voorwerp der handeling van het werkwoord *abrigar*, hetwelke door het voorzetsel *á* aangeduidt wordt. Zoo men den zin omkeere en zegge *á la casa abrigó el arbol,* blijft *Casa* steeds het voorwerp der handeling. Wij laten nu het voorzetsel weg en zien hoe de zin zal verstaan worden: *La casa abrigó el arbol.* Hier heeft de zin eene tegenstrijdige meening, het beteekent: het huis belommerde den boom.

Het blijkt dus, dat men het voorzetsel *á* geenzins moet weglaten vóór zelfstandige naamwoorden in den vierden naamval (het voorwerp der handeling) het zij personen of zaken, wanneer beide het onderwerp en het voorwerp der rede zyn van hetzelfde getal. Het voorzetsel wordt echter niet vereischt ingeval de naamwoorden in getal verschillen, als dan zal het werkwoord zelve het onderwerp der rede, door zijne overeenkomst met hetzelve, aanduiden. Zoo men het onderwerp der rede kent zal het gemakkelijk zijn het voorwerp te onderscheiden:

El arbol abrigó las casas
of
abrigó las casas *el arbol.*

} De boom belommerde de huizen.

wederom

los árboles abrigaron la casa
of
abrigaron la casa *los árboles.*

} De boomen belommerden het huis.

In het eerste geval duidt het werkwoord *abrigó,* zijnde in het enkelvoud, het enkelvoudige naamwoord *arbol* als de *nominativo* aan; en in het andere geval het werkwoord in het meervoud *abrigaron* duidt aan, dat *árboles* de *nominativo* is.

In gevallen waarin het onderwerp en het voorwerp der rede (de *nominativo* en *acusativo*) onderscheidene personen zyn, kan men tevens het voorzetsel weglaten, als dan ook zal het werkwoord door deszelfs overeenkomst met het onderwerp der rede hetzelve aanduiden;

Yo compré su casa
of
su casa *la compré yo.* } Ik kocht zijn huis.

He visto una bella mujer
of
una bella mujer *he visto.* } Ik heb eene schoone vrouw gezien.

Wanneer twee naamwoorden van hetzelfde getal, in den derden en vierden naamval (de *dativo* en *acusativo*) in eenen volzin te zamen komen, dan behoort het voorzetsel *á* vóór den vierden naamval te worden weggelaten; als:

Enviamos el caporal al sarjento.—Wij zonden den korporaal naar den sergeant.

Over het algemeen wordt het gebruik van het voorzetsel *á* aanbevolen in alle volzinnen, waarin het onderwerp niet genoegzaam duidelijk is.

VERBINDING VAN TWEE OF MEER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

De zelfstandige naamwoorden kunnen op tweederlei wijze met elkander verbonden worden, in zoo verre zij in eene *gelijke* of *ongelijke* betrekking tot elkander staan. In het eerste geval staan zij in denzelfden naamval en in het andere in verschillende naamvallen.

In eene gelijke betrekking worden de bij elkander geplaatste naamwoorden door middel van voegwoorden, bevestigend of ontkennend, met elkander verbonden, als:

Fama y eternidad esperan al hombre.—Roem en onsterfelijkheid wachten den mensch.

Guerra, peste y hambre despueblan el pais.—Oorlog, pest en hongersnood ontvolken het land.

No teme á Dios, ni á los hombres, ni la ley.—Hij vreest God, menschen, noch wetten.

De voegwoorden worden alleenlijk tusschen de twee laatste naamwoorden geplaatst, wanneer meer dan twee op elkander volgen, doch de ontkennende worden herhaald als in het laatste voorbeeld.

In eene ongelijke betrekking wordt een zelfstandig naamwoord met het andere verbonden door middel van een voorzetsel, als:

La casa de Pedro.—Het huis van Pieter.
Amor á la patria, ook *amor de la patria.*—Liefde tot het vaderland.
Esperanza de mejor tiempo.—Hoop op betere tijden,
Un racimo de plátanos.—Een bos bananen.
La muerte de su padre.—Zijns vaders dood.
Una multitud de jente.—eene menigte menschen.

OVER DE BYVOEGELYKE NAAMWOORDEN.

1. Het bijvoegelijke naamwoord kan in een voorstel niet alleen gebruikt worden, het moet een zelfstandig naamwoord bij zich hebben, hetzij hetzelve uitgedrukt of er onder verstaan worde.

Het zelfstandige naamwoord is uitgedrukt, wanneer men zegt: *hombre bueno*, goed mensch; het is er onder verstaan, wanneer men zegt: *el bueno ama la virtud*, de goede bemint de deugd; *el azul de este paño es muy subido*, het blaauw van dit laken is zeer hoog. In beide voorbeelden worden de zelfstandige naamwoorden, *hombre* en *color*, mensch en kleur, er onder verstaan.

2. De bijvoegelijke naamwoorden hebben twee uitgangen, een VERANDERLYKE en een ONVERANDERLYKE.

De VERANDERLYKE is als *bueno* voor het mannelyke, *buena* voor het vrouwelijke en *bueno* voor het onzijdige geslacht met het lidwoord *lo* er voor, als: *el hombre bueno*, de goede man; *la mujer buena*, de goede vrouw; *lo bueno*, het goede. De ONVERANDERLYKE is, als *grande*, groot, groote; *dulce*, zoet, zoete.

3. Er zijn ook anderen met twee uitgangen, welke de *o* niet hebben vóór het mannelijk zelfstandige naamwoord, als: *haragan*, gulzigaard, *holgazan*, luiaard, *mamanton*, een dier dat altijd zuigt, *hambron*, iemand die steeds hongerig is; als mede de namen van volkeren, als: *Aragones*, Aragonier, *Andaluz*, Andaluzier, waarvan nader; doch zij nemen de *a* voor het vrouwelijke, als: *haragana*, *holgazana*, *mamantona*, *hambrona*, *Aragonesa*, *Andaluza*.

4. Van de ONVERANDERLYKE bijvoegelijke naamwoorden eindigen eenigen in *a*, als de namen van volkeren: *Persa*, Persiaan of Persiane, *Moscovita*, Moskoviter of eene Moskovische vrouw, *Tripolita*, Tripolitaan of Tripolitane.

De meeste eindigen in *e* als: *grande*, groot, groote, *grave*, ernstig, ernstige, *dulce*, zoet, zoete.

Anderen in *i*, als: *baladí*, een nietswaardig mensch, *turquí*, zeer hoog blaauw.

Anderen in *l*, als: *maternal*, moederzijde, *fiel*, getrouw, *facil*, gemakkelijk, *azul*, blaauw.

Anderen in *n*, als: *ruin*, gierig, nietswaardig, *comun*, gemeen.

Anderen in *r*, als: *secular*, wereldlijk, *familiar*, gemeenzaam, *superior* beter, *inferior*, minder goed.

Anderen in *s*, als: *cortés*, beleefd, *montés*. wild.

Anderen in *z*, als: *capaz*, bekwaam, *soéz*, ruuw, *feliz*, gelukkig, *veloz*, snel.

5. Wegens het gebruik der bijvoegelijke naamwoorden, zoo wel ten opzigte der veranderlijke als der onveranderlijke, zal men de volgende veranderingen moeten in acht nemen:

1. De bijvoegelijke naamwoorden *bueno*, goed, *malo*, slecht, *uno*, een,* *alguno*, eenige, *ninguno*, geen, *primero*, eerste, *postrero*,

* Gelijk nader zal blijken, hebben wij, in navolging van de spaansche Akademie, de telwoorden en het niet bepalend lidwoord onder de bijvoegelijke naamwoorden gebragt.—DE SAMENSTELLER.

laatste, verliezen de laatste klinkletter, wanneer zy voor een zelfstandig naamwoord geplaatst worden. Men zegt: *buen Señor*, goede Heer, *mal hombre*, slecht mensch, *un Rey*, een Koning, *algun dia*, te eeniger tijd, *ningun reinado*, geene regering, *al primer sueño*, in den eersten slaap, *el postrer duelo de España*, de laatste uitdaging van Spanje, in de plaats van *bueno Señor*, *malo hombre*, enz.

2. Het bijvoegelijke naamwoord *Santo* verliest de laatste lettergreep vóór de eigennamen van heiligen. Men zegt: *San Pedro*, *San Pablo*, *San Juan*, Sint Pieter, St. Paulus, St. Jan, enz.

Het blijft echter onveranderlijk in *Santo Tomas*, *Santo Tomé*, *Santo Toribio* en *Santo Domingo*, Sint Thomas, Sint. Tomé, Sint Torribus en Sint Dominicus.

3. Het bijvoegelijke naamwoord *ciento* verliest ook de laatste lettergreep vóór zelfstandige naamwoorden, als: *cien hombres*, honderd man, *cien dias*, honderd dagen, *cien ducados*, honderd dukaten.

4. Het bijvoegelijke naamwoord *grande* verliest somtijds de laatste lettergreep en somtijds ook niet. Men zegt: *un gran caballo*, een groot paard, *un gran caballero*, een groot Heer; en men zegt ook: *un grande hombre*, een groote man. Gemeenlijk verliest het dezelve niet, wanneer het zelfstandige naamwoord vóór hetwelk hetzelve geplaatst is, met eene klinkletter begint, als: *mi grande amigo*, mijn beste vriend; *su grande alma*, zijne groote ziel, *grande ódio*, groote haat; en ook wanneer het niet op de hoedanigheid der verrigting of waardigheid, maar op grootte of hoeveelheid opzigt heeft: *gran caballo*, uitnemend paard, *grande caballo*, groot paard, *gran caballero*, uitnemend mensch, *grande caballero*, groote ruiter, enz.

5. Het bijvoegelijke naamwoord *tercero* verliest ook somtijds de laatste lettergreep vóór een zelfstandig naamwoord en somtijds ook niet. Men zegt: *al tercer dia* en *al tercero dia*, op den derden dag. In beide gevallen is het wel gebezigd.

Het meervoud der Bijvoegelijke naamwoorden.

De bijvoegelijke naamwoorden volgen den regel, welke voorgeschreven is ter vorming van het meervoud der zelfstandige naamwoorden.

OVER HET GEBRUIK DER BYVOEGELYKE NAAMWOORDEN.

De plaatsing der Bijvoegelijke naamwoorden.

Over het algemeen staan de bijvoegelijke naamwoorden en de als bijvoegelijke naamwoorden gebezigde deelwoorden, achter de zelfstandige naamwoorden, waartoe zy behooren, als:

Un argumento trivial, eene domme bewijsrede.—*Un espiritu preocupado*, een bevooroordeeld gemoed.—*Interés privado*, bijzonder belang.

De volgende zijn de bijvoegelijke naamwoorden, welke gemeenlijk vóór de zelfstandige naamwoorden gaan :

1. Hoofd getallen, als : *veinte hombres*, twintig man, *treinta dias*, dertig dagen.

2. De bijvoegelijke naamwoorden, welke eene natuurlijke of aanbehoorende hoedanigheid of eigenschap van een zelfstandig naamwoord aanduiden, als :

Los hermosos colores del arco iris, de schoone kleuren van den regenboog, *el duro hierro*, het harde ijzer.

De kleuren van den regenboog zijn natuurlijk schoon, en hardheid is een onafscheidelyk eigenschap van het ijzer.

3. De woordjes *todo*, *mucho*, *poco* en *cierto*, wanneer zij in eenen onbepaalden zin gebezigd worden :—

Todo el mundo, al de wereld.
Mucho dinero, veel geld.
Pocos libros, weinige boeken.
Ciertos hombres, zekere menschen.

4. De als bijnamen gebezigde bijvoegelijke naamwoorden :—

El soberbio Lucifer, de stoute Lucifer.
El paciente Job, de geduldige Job.

De gewoonte vereischt, dat de, op de lettergreep vóór de laatste, (*antepenúltima*) met een klankteeken gekenmerkte bijvoegelijke naamwoorden, het zelfstandige naamwoord zullen moeten vooraf gaan ; bygevolg alle *superlativen*, eindigende op *isimo*, ook ;

El crítico autor, de bedilzieke schrijver.
Un grandísimo briboni, een aarts schelm.

Overeenstemming der Bijvoegelijke naamwoorden.

1. De bijvoegelijke naamwoorden en de als bijvoegelijke naamwoorden gebezigde deelwoorden moeten met de zelfstandige naamwoorden, waarvan zij de hoedanigheden aanduiden, in geslacht en getal overeenstemmen, als :

Un projecto extenso, een uitgebreid ontwerp.
Proyectos extensos, uitgebreide ontwerpen.
Una mesa redonda, eene ronde tafel.
Mesas redondas, ronde tafels.
El hombre herido, de gewonde man.
Las mujeres heridas, de gewonde vrouwen.

Aanmerking.—Wanneer het bijvoegelijke naamwoord aan het woordje *nada* eene hoedanigheid geeft, moet het bijvoegelijke naamwoord in het mannelijke geslacht staan, als ;

Nada es bueno para él.—Niets is goed voor hem.
Nada la es gustoso.—Niets behaagt haar.

2. Als het bijvoegelijke naamwoord, of het deelwoord, de hoedanigheid van twee of meer zelfstandige naamwoorden in het enkelvoud en van hetzelfde geslacht moet aanduiden, dan moet het in het meervoud staan, als :

El padre y el hijo doctos.—De geleerde vader en zoon.

La hermana y la hija hermosas.—De schoone zuster en dochter.

El pobre y el rico están sujetos á morir.—De armen zoo wel als de rijken moeten sterven.

3. Als twee of meer bijvoegelijke naamwoorden de hoedanigheid van een zelfstandig naamwoord aanduiden, moeten zij allen met hetzelve in het enkelvoud overeenstemmen, met een voegwoord er tusschen. In zoodanig geval moeten de beide bijvoegelijke naamwoorden, op het zelfstandige naamwoord volgen, als:

Un hombre injenioso y diestro.—Een vernuftig en bekwaam man.

Un rey moral y sábio.—Een zedelijk en wijs koning.

Una mujer bella y alta.—Eene schoone en hooge vrouw.

4. Wanneer twee of meer enkelvoudige zelfstandige naamwoorden van verschillende geslachten te zamen komen, en de hoedanigheid door slechts een bijvoegelijk naamwoord aangeduid wordt, dan moet hetzelve staan in het meervoud en in het mannelijk geslacht, indien het bijvoegelijke naamwoord tot die soort van bijvoegelijke naamwoorden behoort, welke op het zelfstandige naamwoord volgen, als:

El ejército y la armada derrotados.—Het verslagene leger en de verslagene vloot.

Mi hermano y mi hermana son hermosos.—Mijn broeder en mijne zuster zijn schoon.

Mi padre y mi madre son amados por sus hijos.—Mijn vader en mijne moeder zijn van hunne kinderen bemind.

Maar is het een van die bijvoegelijke naamwoorden, welke vóór het zelfstandige naamwoord gaan, dan behoort het bijvoegelijke naamwoord met het eerste zelfstandige naamwoord overeen te stemmen, als:

El famoso asalto y victória de las tropas.—De roemrijke aanval en de roemrijke overwinning van de troepen.

La horrorosa confusion y desorden del enemigo.—De schrikkelijke verwarring en wanorder des vijands.

5. Wanneer twee of meer zelfstandige naamwoorden in het meervoud en van verschillende geslachten te zamen komen en hunne hoedanigheid door slechts een bijvoegelijk naamwoord aangeduidt wordt, dan moet hetzelve, zoo in geslacht als in getal, overeenkomen met het digst bijstaande zelfstandige naamwoord, als:

Las hermosas montañas y valles.—De schoone bergen en dalen.

Los hermosos valles y montañas.—De schoone dalen en bergen.

Los castillos y las baterias bombeadas.—De beschotene kasteelen en batterijen.

Las baterias y los castillos bombeados. De beschotene batterijen en kasteelen.

6. Wanneer het bijvoegelijke naamwoord volgende op eenen titel, met denzelven door een werkwoord verbonden is, dan stemt

het bijvoegelijke naamwoord met den titel niet overeen, maar wel met den persoon, die den titel voert.

Su alteza está malo.—Zijne hoogheid is ziek.

Sus Señorias son ricos.—De Heeren zijn rijk.

Hier stemmen de bijvoegelijke naamwoorden *malo* en *ricos* in geslacht en getal overeen met de personen, welke door de titels aangeduid worden.

Over de beheersching der bijvoegelijke naamwoorden.

Bijvoegelijke naamwoorden van hoeveelheid beheerschen een zelfstandig of bijvoeglijk naamwoord van uitgestrektheid met het voorzetsel *de.*

Altura, hoogte, *hondura* of *profundidad,* diepte, *anchura,* breedte of wijdte, *largura* of *largor,* lengte, zijn zelfstandige naamwoorden, welke eene uitgestrektheid te kennen geven.

De bijvoegelijke naamwoorden van uitgestrektheid, zyn *alto,* hoog, *hondo,* diep, *ancho,* breed of wijd, *largo,* lang, enz.

Una mesa de tres *pies* de alto *of* altura.—Eene tafel van drie voeten hoog.

Aanmerkingen.

1. De bijvoegelijke naamwoorden van hoeveelheid komende vóór een zelfstandig of bijvoegelijk naamwoord, hetwelk eene uitgestrektheid aanduidt, wordt over het algemeen door het werkwoord *tener* beheerscht; als:

La mesa tiene tres pies de alto.—De tafel is drie voeten hoog.

2. Men mag echter soms het werkwoord *ser* bezigen, als dan moet het bijvoegelijke naamwoord van hoeveelheid door *de* voorafgegaan worden, als:

La mesa es de tres *pies de alto.*—De tafel is drie voeten hoog.

Doch beide gevallen kunnen zeer goed met het volgende veranderd worden:—

La mesa mide *tres pies de alto.*

3. Om het verschil in de maat of hoeveelheid van twee zaken aanteduiden, drukt men zich als volgt uit:—

Esta sala es seis pies mas larga que aquella.—Deze zaal is zes voeten langer dan die.

Soi dos pulgados mas alto que V.—Ik ben twee duim hooger dan gij.

Bijvoegelijke naamwoorden welke met de *beheerschen.*

Indien het bijvoegelijke naamwoord in zich bevat een deel van het zelfstandige naamwoord, wiens hoedanigheid het aanduidt, geschiedt de beheersching met *de,* als:

Un sombrero alto de *copa.*—Een hoog gebolde hoed.

In dit voorbeeld bevat het bijvoegelijke naamwoord *alto* een deel van het zelfstandige naamwoord *copa* in zich.

Aanmerking.—Indien de door het bijvoegelijke naamwoord, of deelwoord, aangeduide hoedanigheid de uitwerking is van een zelfstandig naamwoord of van de onbepaalde wijze van een werkwoord, dan regeert het bijvoegelijke naamwoord met *de*, als :

Estoi cansado de viaje of *de viajar.*—Ik ben moede van de reis of van het reizen.

In dit voorbeeld is de door het bijvoegelijke naamwoord aangeduide hoedanigheid *cansado* de uitwerking van het zelfstandige naamwoord *viaje* of de onbepaalde wijze *viajar.*

Bijvoegelijke naamwoorden beheerschen ook met *de*, wanneer zij aanduiden :

Afstand. *Distante* de *mi casa.*—Ver van mijn huis.

Bekwaamheid. *El es capaz* de *hacerlo.*—Hij is in staat het te doen. *Somos capaces* de *gobernar.*—Wij zijn instaat te regeren.

Besmettelijkheid. *Inficionado* de *peste.*—Met de pest besmet.

Gebrek. *Falta* de *juicio.*—Gebrek aan kennis.

Gemakkelijkheid. *Facil* de *aprender.*—Gemakkelijk te leeren.

Hoegrootheid. *Capaz* de *contenerlo.*—Groot genoeg om het te bevatten.

Jaloersheid. *Estaba zelozo* de *ella.*—Hij was op haar jaloersch.

Kennis. *Deseoso* de *saber.*—Begeerig om te weten.

Menigvuldigheid. *País abundante* de *todo.*—Een land van overvloed.

Minachting. *Desdeñoso* de *mi favor.*-Mijne gunst niet achtende.

Nalatigheid. *Descuidado* de *su persona.*—Onverschillig over zijn persoon.

Onbekwaamheid. *Incapaz* de *hacerlo.*—Onbekwaam zulks te doen.

Onkunde. *Estoi ignorante* de *su destino.*—Ik ben onkundig van zijne bestemming.

Onschuldig. *Innocente* de *la acusacion.*—Onschuldig aan de beschuldiging.

Onafscheidelijkheid. *Inseparable* del *honor.*—Onafscheidelijk van de eer.

Onwaardigheid. *Es indigno* de *vivir.*—Hij is onwaardig te leven.

Schuldigheid. *Reo* del *crimen.*—Aan de misdaad schuldig.

Schaarschheid. *Escaso* de *dinero.*—Schaars van geld.

Schaamte. *Vergonzozo* de *ello.*—Er over beschaamd zijn.

Vrees. *Rezeloso* de *hablar.*—Beschroomd te spreken.

Vreemd. *Ajeno* de *la verdad.*—Bezijden de waarheid,

Vergeetachtigheid. *Olvidado* de *lo que pasa.*—Vergeetachtig van hetgeen voorvalt.

Volheid. *Lleno* de *esperanzas.*—Vol hoop.

Vreugde. *Alegre* de *verme.*—Blijde om mij te zien.

Waardigheid. *Digno* de *ser comandante.*—Waardig bevelhebber te zijn.

Wensch. *Está deseoso* de *irse.*—Hij verlangt weg te gaan.

Zekerheid. *Estoi cierto* de *ello.*—Ik ben er zeker van.

Zorgvuldigheid. *Es cuidadoso* de *su persona.*—Hij neemt zich in acht.

Zwarigheid. *Dificil* de *alcanzar.*—Moeijelijk te erlangen.—En dergelijken meer.

Bijvoegelijke naamwoorden welke met á *beheerschen.*

1ste Regel. Gemeenlijk beheerschen de bijvoegelijke naamwoorden met *á* als de hoedanigheid eene rigting te kennen geeft, als:

Está prócsimo á *la muerte* of á *morir.* Hij nadert zijn dood. Hier is de beheersching van het bijvoegelijke naamwoord *prócsimo* het zelfstandige naamwoord *muerte* of de onbepaalde wijs *morir*, waar de hoedanigheid gerigt is.

2de Regel. De bijvoegelijke naamwoorden beheerschen tevens met *á* wanneer zij aanduiden:

Bezit. *Esto pertenece* á *él.*—Dit behoort aan hem.

Gelijkenis. *Semejante* á *él.*—Hem gelijkende.

Gemakkelijkheid. *Comprensible* á *todos.*—Voor allen begrijpelijk.

Lastigheid. *Molesto* á *todo el mundo.*—Lastig jegens iedereen.

Nabijheid. *Prócsimo* á *perderse.*—Zijnen ondergang nabij,

Nuttigheid. *Util* á *la nacion.*—Nuttig aan de natie.

Onderwerping. *Es leal* á *su país.*—Hij is aan zijn land getrouw.

Onwaarschijnelijkheid. *Insensible* á *lo que dijo.*—Ongelijk aan zijn zeggen.

Yverigheid. *Es mui aplicado* á *los estúdios.*—Hij is zeer vlijtig aan de studien.—En dergelijken meer.

Bijvoegelijke naamwoorden welke met en *regeren.*

1ste Regel. Indien de hoedanigheid, welke door het bijvoege-

lijke naamwoord wordt uitgedrukt, blijkbaar is, dan beheerscht het bijvoegelijke naamwoord met *en*, als:

Es impaciente en *sus aflicciones.*—Hij is ongeduldig in zijne wederwaardigheden.

Wanneer ook een werkwoord in de onbepaalde wijze geregeerd wordt, als:

Es esperto en *aprender.*—Hij is vlug in het leeren.

2de Regel. De bijvoegelijke naamwoorden beheerschen ook met *en* wanneer zij aanduiden:

Kieschheid. *Delicado* en *su proceder.*—Kies in zijne handelingen.

Onstandvastigheid. *Fluctuoso* en *sus ideas.*—Wijfelend in zijne gedachten.

Vlijt. *Soi dilijente* en *mis ocupaciones.*—Ik ben ijverig in mijne bezigheden.

Zuinigheid. *Escaso* en *su mesa.*—Zuinig aan zijne tafel.—En dergelijken meer.

Bijvoegelijke naamwoorden welke met para *beheerschen.*

De bijvoegelijke naamwoorden beheerschen met *para* wanneer zij aanduiden:

Bekwaamheid. *Idóneo* para *todo.*—In alles bekwaam.

Gereedheid. *Estoi pronto* para *hacer eso.*—Ik ben bereid dat te doen.

Geschiktheid. *El es própio* para *todo.*—Hij is tot alles geschikt.

Ongeschiktheid. *Imprópio* para *gobernar.*—Onbekwaam te regeren.

Voordeel. *Provechoso* para *su oficio.*—Voordeelig aan zijn beroep.—En dergelijken meer.

Bijvoegelijke naamwoorden welke met con *regeren.*

De bijvoegelijke naamwoorden regeren met *con* wanneer zij *gedrag* aanduiden, als:

Es amoroso con *todo.*—Hij is iedereen genegen.

No seas ingrato con *Dios.*—Wees niet ondankbaar jegens God.

Se mostró humilde con *quitarse el sombrero.*—Hij toonde zich nederig door zijnen hoed aftenemen.

Fué respetuoso con *sus bienhechores.*—Hij was eerbiedig jegens zijne weldoeners.

Somtijds wordt *hácia* in stede van *con* gebezigd, als:

Ingrato hácia *Dios.*—Ondankbaar jegens God.

Cortés hácia *sus amigos.*—Beleefd jegens zijne vrienden.

Dulce hácia *sus inferiores.*—Zacht jegens zijne minderen.

En somtijds *para con*, als:

Ingrato para con *Dios*, enz.

Aanmerking.

Het voorgaande bevat de voornaamste regels over de beheersching der bijvoegelijke naamwoorden, welke de leerlingen genoegzaam zullen aanwijzen om in onderscheidene gevallen de toepasselijke voorzetsels bij de bijvoegelijke naamwoorden te gebruiken. Van deze regels echter wijken eenige bijvoegelijke naamwoorden, welke naar gelang van den zin door verschillende voorzetsels beheerscht worden, als by voorbeeld *Ingrato*. Dit woord beheerscht met *con*, *á* of *hácia*.

Ingrato con *todos.*—Ondankbaar jegens allen.

Ingrato á *su Dios.*—Ondankbaar jegens zijnen God.

Ingrato hácia *su bienhechor.*—Ondankbaar jegens zijnen weldoener.

Superior kan beheerscht worden door *en* of *á*.

Superior en *luces.*—Verheven in kennis.

Superior al *otro.*—Verheven boven anderen.

Ajeno kan beheerscht worden door *de* of *á*.

Ajeno de *verdad.*—Bezijden de waarheid.

Ajeno á *lo que diga.*—Vreemd aan hetgeen hij zegt.—En dergelyken meer.

EENE NADERE VERDEELING DER NAAMWOORDEN.

De spaansche Akademie maakt eene andere verdeeling der naamwoorden, als: in *nombres primitivos*, oorspronkelijke naamwoorden, *nombres derivados*, afgeleide naamwoorden, *nombres colectivos*, naamwoorden, welke eene verzameling of menigte van personen of zaken aanduiden, *nombres verbales*, naamwoorden, welke afgeleid zijn van werkwoorden, *nombres compuestos*, zamengestelde naamwoorden, *nombres positivos, comparativos y superlativos*, stellige, vergelijkende en overtreffende naamwoorden, en *numerales*, telwoorden.

De eerste, *primitivos*, oorspronkelijke, zijn namen, welke niet van andere woorden van de spaansche taal afstammen, als: *cielo, tierra, monte, palácio*, hemel, aarde, berg, paleis.

De tweede, *derivados*, afgeleide, stammen af van de oorspronkelijke, als: van *cielo: celeste, celestial*; van *tierra: terrazgo, terreno, terruño, terrestre, terráqueo, terrenal*; van *monte: montero, montería, montaraz, montesino, montariego*; van *palácio: palaciego*, enz.

Onder de afgeleide naamwoorden behooren ook de namen van volkeren *jentilicios* of *nacionales*, als: van *España*, *Español*, van *Castilla*, *Castellano*, van *Leon*, *Leonés*, van *Andalucia*, *Andaluz*, van *Estremadura*, *Estremeño*, van *Toledo*, *Toledano*, van *Cataluña*, *Catalan*, van *Escitia*, *Escita*, van *Moscóvia*, *Moscovita*, van *Pérsia*, *Persa*, ook wel *Pérsico* en *Persiano*.

Ook behooren de *Patronímicos*, de familie namen, als *Sanchez*, *Alvarez*, *Fernandez*, enz. onder de afgeleide naamwoorden.

Als mede de *Aumentativos*, naamwoorden, welke iets vergrooten of vergroot voorstellen, als: van *hombre: hombron*, *hombrazo*, *hombronazo*; van *mujer: mujerona*, *mujeraza*, *mujeronaza*; van *grande: grandon*, *grandote*, *grandazo* en *grandonazo*. Hieruit blijkt, dat de meest gebruikte uitgangen der vergrootende naamwoorden op *drie* kunnen bepaald worden; namelijk in *azo*, *on* en *ote* voor het mannelijke, *aza*, *ona* en *ote* voor het vrouwelijke. *Hombre*, man; *hombron*, *hombrazo*, *hombronazo* een groote man; *sombrero*, hoed; *sombrerote*, een groote hoed, enz. ofschoon de spaansche schrijvers hierin veel vryheid nemen.

Aanmerking.—Het is noodig hier aantemerken, dat de uitgang *azo* soms gebruikt wordt om aanteduiden het wapen waarmede iemand gedood of gekwetst wordt, en moet dus in dit geval niet onder de *aumentativos* gebragt worden, als:

Le mató de un pistoletazo.—Hij doodde hem met een pistool.

Metiró en tierra con un garrotazo. Hij sloeg mij ter neder met een stokslag.

Even zoo is *fusilazo* geen vergroot naamwoord van *fusil*, om dat het met *azo* eindigt; het duidt niet aan een groot geweer, maar het schot van een geweer. Noch is *acerico* verkleinwoord van *acero*, om dat het in *ico* eindigt.

De verkleinende naamwoorden *diminutivos* worden gewoonlijk gevormd door de uitgangen van *ico*, *illo*, *ito* en *uelo*, als: van *hombre*, *hombresico*, *hombresillo*, *hombresito*, *hombrezuelo*; van *mujer*, *mujersica*, *mujersilla*, *mujersita*, *mujerzuela*; van *chico*: klein, *chiquillo*, *chiquito*, *chicuelo*; van *chica*: kleine, *chiquilla*, *chiquita*, *chicuela*.

Niettemin worden er eenigen gevonden met den uitgang *ete*: als: van *calvo*, *calvete*; van *mozo*, *mozalvete*. Eenigen met *in*, als: van *espada*, *espadin*; van *peluca*, *peluquin*; en eenigen met *ejo*, als: van *animal*, *animalejo*; van *caudal*, *caudalejo*; van *ovillo*, *ovillejo*; en ook eenigen met *on*, als: van *ansar*, *ansaron*.

Aanmerking.—Het behoort hier aangemerkt te worden, dat de uitgangen *ico* en *ito* niet alleen eene verkleining aanduiden, maar ook eene soort van minzame en vriendelijke uitdrukking, zoo als ook de woorden die op *ito* of *ino* uitgaan; als: *hombre*, man, *hombresito*, een lief klein mannetje, *casa*, huis,

casita, een aardig klein huisje. Integendeel duiden de woorden, die op *illo*, *uelo* of *uejo* uitgaan, eene verachting aan; als: *hombresillo*, een lelijk klein mannetje; *mozuelo*, een lelyke kleine jongen, enz. Insgelijks duidt de uitgang *ete* verachting aan: *mozo* is een jong mensch, en *mozalvete*, een dom verwaand Heertje.

De derde soort *colectivos* zijn naamwoorden, welke in het enkelvoud eene menigte personen of zaken uitdrukken, als: *ejército*, leger, duidt aan eene menigte krijgslieden; *rebaño*, eene kudde schapen; *arboleda*, een boomgaard; *tropa*, troepen; *multitud*, menigte; *infinidad*, oneindig veel; *jente*, volk; *parte*, gedeelte; *resto*, overschot; enz.

Onder deze collective naamwoorden wordt dit onderscheid gevonden: die welke eene menigte bepaalde zaken of personen aanduiden, moeten met het gezegde of het werkwoord in het enkelvoud overeenstemmen, als: *ejército, rebaño, arboleda*; doch die, welke eene menigte onbepaalde zaken, of personen uitdrukken, als: *jente, parte, resto*, moeten met het werkwoord in het meervoud overeenstemmen. By voorbeeld: men mag niet zeggen: *el ejército perecieron, el rebaño perecieron, la arboleda perecieron*: het leger kwamen om, de kudde vergingen, de boomgaard stierven uit. Immers hier drukken de naamwoorden, eene menigte van bekende zaken en personen uit; doch men mag wel zeggen: *Entraron en la ciudad una multitud*, of *una tropa*, of *una infinidad*, eene menigte, eene troep, of eene zeer groote hoeveelheid kwamen in de stad.

En zeer dikwijls worden in de spaansche werken de volgende en dergelijke uitdrukkingen gevonden, als:

Parte huyéron *á los montes*, parte se acojieron *á la ciudad*, el resto fueron pasados *á cuchillo*.—Gedeelte vluchtteden in het gebergte, gedeelte namen de wijk in de stad, en het overige sprongen over de klink.

De van werkwoorden afgeleide naamwoorden, *nombres verbales*, zijn: *andador*, *andadura*, *andadero*, *andariego*, van *andar*, gaan; *hacedor*, *hacimiento*, *hechura*, *hacedero*, van *hacer*, maken, welke allen zelfstandige naamwoorden zijn en eene daad, of de uitwerking, verrigting, gemakkelijkheid of de onmogelijkheid van dezelve aanduiden; zoo dat men niet dan van bedrijvende en van onzijdige werkwoorden *verbales* kan afleiden. De vorming derzelver bepaalt zich op driederlei wijzen; van de eerste zijn de naamwoorden, welke de verrigting der daad uitdrukken, en welke op *or* uitgaan, als van *correr*, loopen, *corredor*; van *andar*, gaan, *andador*.

Van de tweede zijn die, welke op *on* en *ion* uitgaan de daad of de uitwerking derzelve uitdrukkende, als: van *armas*, wapens, *armazon*; van *segar*, maaijen, *segason*; van *leer*, lezen, *leccion*; van *prevenir*, voorkomen, *prevencion*; anderen eindigen

op *ura*, als: van *escribir*, schrijven, *escritura*; van *hacer*, doen, *hechura*. Anderen, en waarvan er velen zyn, in *iento*, als: van *abundar*, overvloeijen, *abundamiento*; van *abatir*, ter neer slaan, *abatimiento*. Al deze woorden hebben echter veel meer beteekenissen; by voorbeeld: *hechura* duidt aan: het maaksel, den vorm van iets; een beeld van een massief ligchaam; het werkloon van een ambachtsman voor het maken van iets; en figuurlyker wijs zegt men: *es hechura del ministro*, hij is een creatuur van den minister, enz.

Van de derde zijn die, welke de onmogelijkheid, de gemakkelijkheid, de waardigheid, of de verdienste der daad uitdrukken. Van deze eindigen de meeste in *ble* en zijn bijvoegelijke naamwoorden, als: *amable*, *apreciable*, *aborrecible*, *manejable*, *esplicable*; en eenige in *ero*, ook bijvoegelijke naamwoorden, als: *hacedero*, uitvoerbaar, *perecedero*, vergaanbaar.

Aanmerking.—Niet alle woorden, welke met de opgemelde lettergrepen eindigen, zyn *verbales*; zoo zijn de woorden *horrible*, *compatible*, *flecsible* geene *verbales*: om dat dezelven niet afgeleid zijn van werkwoorden, eene daad, de gemakkelijkheid of onmogelijkheid of de verrigting derzelve, enz. aanduidende. Zoo zijn ook de woorden *traidor*, *traicion*, *razon*, *corazon* en vele anderen geene *verbales*, om dat zij de hoedanigheid derzelver missen.

Zamengestelde naamwoorden, *nombres compuestos*, zijn de zulken, welke uit twee woorden bestaan, het zij uit twee naamwoorden, of uit een naamwoord en een ander woord, of uit twee andere woorden, het zij ook onveranderd of met eene verandering in den uitgang. *Traspié*, struikelend loopen, is zamengesteld, uit het voorzetsel *tras*, over, en het zelfstandige naamwoord *pie*, voet. *Cuellicorto*, korthalzig, is zamengesteld uit het zelfstandige naamwoord *cuello*, hals, en het bijvoegelijke naamwoord *corto*, kort, wordende de *o* van *cuello* in *i* veranderd. Er zijn ook gevallen, waarin de uitgang *a* in *i* veranderd wordt, als: *cariredondo* van *cara*, aangezigt, en *redondo*, rond. Anderen verliezen bij deze verandering nog eene letter, als: *perniquebrado* van *pierna*, been, en *quebrado*, gebroken. Anderen wederom ondergaan eene geheele verandering, als: *cabizbajo* van *cabeza*, hoofd, en *bajo*, laag.

OVER DE TRAPPEN VAN VERGELYKING.

Deze veranderingen van de bijvoegelijke naamwoorden en van sommige bijwoorden worden in het Spaansch genaamd *nombres positivos*, *comparativos* en *superlativos*.

De bijvoegelijke naamwoorden, welke slechts eene hoedanigheid der zelfstandige naamwoorden, waarbij zij gevoegd zijn, aanduiden, worden *positivos* genaamd, als: *bueno*, *malo*, *grande*, *pequeño*, goed, slecht, groot, klein. De bijvoegelijke naamwoorden, welke eene hoedanigheid uitdrukken, makende eene vergelijking

met anderen, worden *comparativos* genaamd, als: *mejor* of *mas bueno*, beter, *peor* of *mas malo*, slechter, *mayor* of *mas grande*, grooter, *menor* of *mas pequeño*, kleiner. Die, welke zonder eene vergelijking te maken de hoedanigheid in den hoogsten graad aanduiden, worden *superlativos* genaamd, als: *bonísimo* of *mui bueno*, best, *malísimo* of *mui malo*, slechtst, *grandísimo* of *mui grande*, grootst, *pequeñísimo* of *mui pequeño*, kleinst.

De *comparativo*, vergelijkende trap, wordt gevormd door de voeging van het bijwoord *mas* bij de *positivo*, stellige trap, als: *dulce*, zoet, *mas dulce*, zoeter, *ágrio*, zuur, *mas ágrio*, zuurder.

De *superlativo*, overtreffende trap, wordt gevormd door de voeging bij de *positivo* van het bijwoord *muí*, als: *dulce*, zoet, *mui dulce*, zoetst, of door de verandering des uitgangs van de *positivo* in *í*, wanneer het op eene klinkletter uitgaat, met bijvoeging van *simo*, als: *dulce*, *dulcísimo*, en wanneer de *positivo* op eenen medeklinker uitgaat door de bijvoeging ven *i* en den uitgang *simo*, als: *sutil*, *sutilísimo*, listig, listigst.

Van deze *positivos*, *comparativos* en *superlativos* worden bijwoorden gevormd, zonder eenige verandering in den uitgang, echter met bijvoeging van den bijwoordelijken uitgang *mente*, als: van *dulce*, *dulcemente*, *mas dulcemente*, *mui dulcemente*, zacht, zachter, zachtst; als ook wanneer de *superlativo* gevormd wordt zonder het bijwoord *mui*, met den uitgang *simo*, dan wordt de *o* in *a* veranderd en den uitgang *mente* bijgevoegd, als: *dulcísimo*, *dulcísimamente*, *sutilísimo*, *sutilísimamente*.

In het gebruik der *superlativos*, bvb. *mui grande*, *grandísimo*, en *grandisísimo* behoort men op te letten: dat *grandísimo* eene sterkere uitdrukking heeft dan *mui grande* en *grandisísimo* eene sterkere dan *grandísimo*; wordende *grandisísimo* en dergelyke uitgangen echter alleen in den zeer gemeenzamen styl en meest in gesprek gebezigd.

Dit is de geregelde vorming van de *comparativos* en *superlativos* en van de drie klassen van bijwoorden, welke van dezelven gevormd worden, met uitzondering van eene kleine verandering, welke eenigen ondergaan, als: *bueno*, welke de *superlativo bonísimo* vormt, en *fuerte fortísimo*, *fiel fidelísimo*, waarin de bijwoorden, welke van dezelven afstammen, ook deelen. Op deze wijze worden die woorden, welke op *ble* uitgaan, in *bili* veranderd, als *amable*, *amabilísimo*, *afable*, *afabilísimo*.

Behalve deze wyze om *comparativos* en *superlativos* te vormen, zijn er nog *comparativos* en *superlativos*, welke niet van de *positivos* gevormd worden, doch die op zich zelven eene vergelijking en eene hoedanigheid in den hoogsten graad uitdrukken. Aan deze wordt de naam van *anómalos* of *irregulares*, onregelmatige, gegeven, welke de volgende zijn:

Bueno, mejor, óptimo, goed, beter, best.

Malo, peor, pésimo, slecht, slechter, slechtst.

Grande, mayor, mácsimo, groot, grooter, grootst.

Pequeño, menor, mínimo, klein, kleiner, kleinst.

Bajo, inferior, ínfimo, laag, lager, laagst.

Alto, superior, supremo, hoog, hooger, hoogst.

Deze *comparativos* en *superlativos* kunnen echter door de voeging der bijwoorden *mas* en *mui* bij de *positivos* regelmatig gevormd worden, als: van *bueno, mas bueno, mui bueno, malo, mas malo, mui malo*, enz.

Van deze *positivos* en *comparativos* mogen teffens *superlativos* gevormd worden; van de eerste door de bijvoeging van *ísimo* aan het einde van het woord met weglating van de laatste klinkletter, als: van *bueno, buenísimo*, of door het plaatsen van het bijwoord *mui* er vóór; als: van *bueno, mui bueno*; van de tweede door het lidwoord *lo* er vóór te plaatsen; als: van *mejor, lo mejor*.

Even als de bijvoegelijke naamwoorden zelfstandig kunnen gebezigd worden, bezigt men somtijds in het spaansch de zelfstandige naamwoorden als bijvoegelijke, en zijn zy in zoodanig geval onderworpen aan veranderingen in de trappen van vergelijking, als:

El es mui caballero.—Hij is zeer grootmoedig.

Ella es mui niña.—Zij is zeer kinderachtig.

Soi mas hombre que V.—Ik ben meer man dan gij.

El Sr. A. no es menos político que el Sr. B.—De Heer A. is geen minder staatkundige dan de Heer B.

El Jeneral F. es mas soldado que su predecesor.—De Generaal F. is grooter soldaat dan zijnen voorganger.

La Señorita E. es mui señora, pero su hermana es mas filósofa.—Mejufvrouw E. is eene groote dame, maar hare zuster is grootere filosoof.

Ten opzigte der vorming van bijwoorden uit de onregelmatige veranderingen der bijvoegelijke naamwoorden, behoort hier aangemerkt te worden: dat van vele derzelven de bijwoorden niet op de hiervoren gemelde wijze gevormd worden; namentlijk eenigen; om dat zij zonder verandering van uitgangen zelven bijwoorden zijn, zoo als *mucho, poco, malo, bueno*, welke te gelijker tijd bijvoegelijke naamwoorden en bijwoorden van de stellige trap zijn, *mejor, peor* van de vergelijkende trap; anderen: om dat de gewoonte zulks niet ingevoerd heeft, dus van *muchísimo, poquísimo, mínimo*, kunnen geen *muchísimamente, poquísimamente, mínimamente*, gevormd worden.

Eindelijk moet men opmerken, dat niet van alle bijvoegelijke

naamwoorden, *comparativos* en *superlativos* gevormd kunnen worden. Eenigen zijn er, welke *comparativos* en geene *superlativos* vormen; anderen vormen *superlativos* met het bijwoord *mui* en niet met den uitgang *simo*, als:

1. Van de afgeleide naamwoorden, een familie naam uitdrukkende, van de telwoorden en van de samengestelde naamwoorden kunnen geene trappen van vergelijking gevormd worden, met uitzondering van die woorden, welke zamengesteld zijn uit zelfstandige en bijvoegelijke naamwoorden, en dan nog nimmer met den uitgang *simo*.

2. De namen van volken, *nacionales*, de vergrootende naamwoorden, *aumentativos*, de verkleinende naamwoorden, *diminutivos*, vormen alleen *comparativos*, doch geene bijwoorden. Ook kunnen van vele bijvoegelijke naamwoorden, welke op *l* uitgaan, geene *superlativos* in *simo* gevormd worden, als: *paternal*, *maternal*, *filial*, *femenil*, *igual*, *varonil*, noch van die, welke op *i* uitgaan, als: *baladí*, *Turquí*, noch van die in *n*, als: *ruin*, noch van die in *r*, als: *secular*; en anderen, welke door het gebruik en de lessen van goede schrijvers kunnen geleerd worden.

De vergelijking van gelijkheid wordt gebezigd om een voorwerp met een ander van dezelfde grootte of waarde te vergelijken en in het Spaansch gevormd door de bijvoeging van *tan* en *como*, als: *este libro es tan bueno como ese:* dit boek is zoo goed als dat. *No es tan bueno como ese*, dit is niet zoo goed als dat. *Tan* wordt *tanto* wanneer het bij een werkwoord gevoegd wordt.

1*ste Aanmerking.*—*Cuan* wordt somtijds in stede van *como* achter *tan* vóór bijvoegelijke naamwoorden gebezigd, als:

Tan feo cuan sobérbio, zoo lelijk als trotsch, in stede van *Tan feo* como *sobérbio*.

Cuanto wordt in plaats van *como*, achter *tanto*, vóór werkwoorden gebezigd; als: *Tanto gasta*, cuanto *gana*, hij verteert alles wat hij wint, in stede van *Tanto gasta* como *gana*.

2*de Aanmerking.*—*Zoo veel* wordt vertaald in het Spaansch met *tanto*, overeenstemmende met het naamwoord in geslacht en getal, als:

Tanta carne.—Zoo veel vleesch.

Tanta carne como pescado.—Zoo veel vleesch als visch.

Tantos árboles.—Zoo veel boomen.

Tantos árboles como arbustos.—Zoo veel boomen als struiken.

Tantas naranjas.—Zoo veel oranje appelen.

Tantas naranjas como peras.—Zoo veel oranje appelen als peren.

Eenige voorbeelden ter opheldering van het voorgaande :

Mas rico, mas sobérbio.—Hoe rijker hoe trotscher.

Mas presto caminamos, mas pronto llegaremos.—Hoe harder wij loopen, hoe eerder wij zullen aankomen.

Cuanto mas lees, mas sabrás.—Hoe meer gij leest, hoe meer gij weten zult.

Mas hablo, menos oyen.—Hoe meer ik spreek, hoe minder zij hooren.

Por mas que los castigue, menos obedecen.—Hoe meer ik hen straffe, hoe minder zij gehoorzamen.

Mientras mas quieres, menos tendrás.—Hoe meer gij begeert, hoe minder gij verkrijgt.

La noche estará tan oscura, que impedirá nuestra salida.—De nacht zal zoo donker zyn, dat ons vertrek daardoor zal verhinderd worden.

Tal fué la conducta del jeneral Bernadote en Viena, que ecsitó allí un grande alboroto.—Zoodanig was het gedrag van Generaal Bernadotte in Weenen, dat het aldaar groote beweging verwekte.

Dan volgende op eene vergelijking, het zij van vergrooting of verkleining, wordt vóór *wat*, het zij uitgedrukt of begrepen, met *de* vertaald, als:

Mas de *lo que tiene.*—Meer dan wat hij heeft.

Menos de *lo que creia.*—Minder dan wat ik dacht.

Zoo *dan* door een onkennend woord wordt voorafgegaan, dan is het beter met *que* te vertalen, als:

No mas que *lo que dije.*—Niets minder dan wat ik zeide.

Nada menos que *dos pesos.*—Niets minder dan twee pattienjes.

TELWOORDEN.

De telwoorden, *numerales*, worden in het Spaansch in *absolutos* of *cardinales*, hoofd of grond getallen, *ordinales*, rangschikkende getallen, *partitivos*, getallen, welke een gedeelte van iets uitdrukken, en *colectivos*, getallen, welke eene verzameling of menigte in zich bevatten.

De hoofd en gewone getallen worden hier onder de bijvoegelijke naamwoorden gerangschikt, de *partitivos* en *colectivos* onder de zelfstandige naamwoorden.

Hoofd of grond getallen, *absolutos* of *cardinales*, zijn *uno, dos, tres, cuatro*, een, twee, drie, vier, enz. Zy worden hoofd of grond getallen genaamd, om dat elk een op zich zelve een bepaald getal uitdrukt, en als de grondslag van alle getallen kunnen aangemerkt worden.

Rangschikkende getallen, *ordinales*, zijn die, waarvan men zich bedient om bij opvolging te tellen, als: *primero*, eerste, *segundo*, tweede, *tercero*, derde, *cuarto*, vierde.

Partitivos zijn getallen, welke bepaalde gedeelten van eene hoeveelheid uitdrukken, als: *mitad*, helfte, *tércio*, derde, *quinto*, vijfde, *una cuarta*, een vierde, *una tércia*, een derde, *una octava*, een achtste, *una décima*, een tiende.

Colectivos zijn de getallen, welke bepaalde hoeveelheden, waarin vele eenheden begrepen zijn, omvatten, als: *docena*, twaalftal, *decena*, tiental, *centena*, honderdtal, *millar*, duizendtal, *millon*, tien honderd duizendtal, *cuento*, millioen.

Ook kunnen tot de *Colectivos* gebragt worden de woorden, *terceto*, *cuarteta*, *quintilla*, *secstilla*, *octava*, *décima*, en anderen, welke in de dichtkunst gebezigd worden, om de getallen der verzen uittedrukken; als ook die getallen, welke eene vermenigvuldiging in zich bevatten, als: *el duplo*, het dubbelde, *el cuádruplo*, het vierdubbelde, *el décuplo*, het tien dubbelde.

De Hoofdgetallen.

Uno, een.
dos, twee.
tres, drie.
cuatro, vier.
cinco, vijf.
seis, zes.
siete, zeven.
ocho, acht.
nueve, negen.
diez, tien.
once, elf.
doce, twaalf.
trece, dertien.
catorce, veertien.
quince, vijftien.
diez y seis, zestien.
diez y siete, zeventien.
diez y ocho, achttien.
diez y nueve, negentien.
veinte, twintig.
veintiuno, eenentwintig.
veintidos, tweeëntwintig.
veintitres, drieentwintig.
veinticuatro, vierentwintig.
veinticinco, vijfentwintig.
veintiseis, zesentwintig.
veintisiete, zevenentwintig.
veintiocho, achtentwintig.
veintinueve, negenentwintig.
treinta, dertig.
treinta y uno, eenendertig.
cuarenta, veertig.
cuarenta y uno, eenenveertig.
cincuenta, vijftig.
cincuenta y uno, eenenvijftig.
sesenta, zestig.
sesenta y uno, eenenzestig.
setenta, zeventig.
setenta y uno, eenenzeventig.
ochenta, tachtig.
ochenta y uno, eenentachtig.
noventa, negentig.
noventa y uno, eenennegentig.
ciento, honderd.
ciento y uno, honderd en een.
ciento dos, honderd en twee.
docientos, twee honderd.
trecientos, drie honderd.
cuatrociento, vier honderd.
quinientos, vijf honderd.
seiscientos, zes honderd.
setecientos, zeven honderd.
ochocientos, acht honderd.
novecientos, negen honderd.
mil, duizend.
dos mil, twee duizend.

cien mil, honderd duizend.
docientos mil, tweemaal honderd duizend.
un millon of *un cuento*, eën millioen.
dos millones of *dos cuentos*, twee millioenen.

De rangschikkende getallen.

Primero, eerste.
segundo, tweede.
tercero, derde.
cuarto, vierde.
quinto, vijfde.
sesto, zesde.
séptimo, zevende.
octavo, achtste.
nono of *noveno*, negende.
décimo, tiende.
undécimo of *onceno*, elfde.
duodécimo of *doceno*, twaalfde.
décimotércio of *treceno*, dertiende.
décimocuarto of *cuatorceno*, veertiende.
décimoquinto of *quinceno*, vijftiende.
décimosesto, zestiende.
décimoséptimo, zeventiende.
décimoctavo, achttiende.
décimonono, negentiende.
vijésimo of *veinteno*, twintigste.
vijésimoprimo, eenentwintigste.
trijesimo of *treinteno*, dertigste.
cuadrajésimo of *quarenteno*, veertigste.
quincuajésimo of *quinteno*, vijftigste.
secsajésimo of *sesenteno*, zestigste.
septuajésimo of *setenteno*, zeventigste.
octojésimo of *ochenteno*, tachtigste.
nonajésimo of *noventeno*, negentigste.
centésimo of *centeno*, honderste.
docentésimo of *docenteno*, twee honderste.
trecentésimo of *trecenteno*, drie honderste.
cuadrajentésimo of *cuatrocenteno*, vier honderste.
quinjentésimo of *quinjenteno*, vijf honderste.
sesentésimo of *sesenteno*, zes honderste.
septenjetésimo of *septenteno*, zeven honderste.
octojentésimo of *octojenteno*, acht honderste.
nonajentésimo of *nonajenteno*, negen honderste.
milésimo of *mileno*, duizendste.

Aanmerkingen over de telwoorden.

Het hoofd getal *uno*, één, moet in geslacht en getal overeenstemmen met het zelfstandige naamwoord, waarbij het gebezigd wordt. Het verliest de *o* vóór een naamwoord mannelijk enkelvoud: *Un hombre*, een man, *un reloj*, een horologie.

Ciento verliest de lettergreep *to*, wanneer het vóór naamwoorden staat, als:

Cien hombres, honderd man, *cien mujeres*, honderd vrouwen.

Ciento y uno, docientos, trecientos, cuatrocientos, quinientos, seiscientos, setecientos, ochocientos, novecientos, moeten in geslacht met het naamwoord overeenstemmen, als:

Docientos hombres, twee honderd man.

Trecientas mujeres, drie honderd vrouwen.

Al de rangschikkende getallen, moeten in geslacht en getal met het naamwoord, waarbij zij gevoegd worden, overeenstemmen, als:

El segundo hombre, de tweede man.

La segunda mujer, de tweede vrouw.

Los primeros hombres, de eerste mannen.

Las primeras mujeres, de eerste vrouwen.

Maar *primero* verliest de *o* vóór een mannelijk enkelvoudig naamwoord, als:

El primer capítulo del primer libro.—Het eerste kapittel van het eerste boek.

OVER DE GESLACHTEN DER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

Regels op het geslacht der zelfstandige naamwoorden met opzigt tot derzelver beteekenis.

1. De eigennamen en de geslachtnamen van mannen en mannelijke schepselen zijn van het mannelijke geslacht: *Pedro*, Pieter, *Bucéfalo*, Bucephalus, zijn eigennamen van mannelijke schepselen, en *hombre*, mensch, *caballo*, paard, zijn derzelver geslachtnamen.

Uitzondering.—*Haca* of *jaca*, een klein paard, wordt altijd in het vrouwelijke geslacht gebezigd.

2. De eigennamen of geslachtnamen van vrouwen of vrouwelijke schepselen zyn van het vrouwelijke geslacht, als de eigennamen *Isabel*, Elizabeth, *Maria*, enz., en de geslachtnamen *mujer*, vrouw, *cabra*, geit.

3. De namen van ambten, bedieningen, beroepen, verrigtingen, enz. van de mannen zijn van het mannelijke geslacht, als: *Polvorista*, kruidverkooper, *Patriarca*, aartsvader, *Poeta*, dichter, *Gobernador*, gouverneur; en die van de vrouwen zijn van het vrouwelijke geslacht, als: *costurera*, naaister, *aplanchadora*, strijkster, *Abadesa*, Abdis, *Emperatriz*, Keizerin.

4. De geslachtnamen *réino*, koningrijk, *império*, rijk, *pueblo*, volk, *lugar*, plaats, *país*, land, zijn mannelijk, en *rejion*, streek, *tierra*, aarde, *poblacion*, bevolking, *província*, provintie, *isla*, eiland, *península*, schiereiland, *ciudad*, stad, *villa*, stad, *aldea*, dorp, zijn vrouwelijk. De namen van steden, koningrijken en plaatsen zijn meestal van het geslacht der geslachtnamen, waartoe zij behooren, hetzij dezelven uitgedrukt of er onder verstaan worden, als: *Toledo* is van het vrouwelijke geslacht, om dat men den geslachtnaam *ciudad* er onder verstaat. *Madrid* is ook van het

vrouwelijke geslacht, om dat de geslachtnaam *villa* er onder verstaan wordt; *Fuencarral* is mannelijk, om dat *lugar* er onder verstaan wordt; *Cuba* is vrouwelijk, om dat *isla* er onder verstaan wordt; *Morea* is ook vrouwelijk, om dat *península* er onder verstaan wordt. Niettemin zijn er eenige dezer namen, die den regel der uitgangen volgen: *España*, Spanje, is vrouwelijk, zoo mede *Suécia*, Zweden, ofschoon de geslachtnaam *réino*, waartoe zij behooren, mannelijk is; *Ferrol* is mannelijk en de geslachtnaam is *ciudad*; *Viso* mannelijk en de geslachtnaam is *villa*; en anderen, welke het gebruik zal leeren.

5. De namen van rivieren zijn mannelijk, als: *Manzanares*, *Tajo*, *Guadalquivir*; niettemin zegt men in Valladolid *la Esgueva*, en in Zaragoza *la Guerva*, namen van twee rivieren.

6. De namen van winden en windstreken zijn mannelijk, als: *Norte*, Noord, *Levante*, Oost; doch *Brisa*, de heerschende wind, ook de Noordoostewind, en *Tramontana*, de noordewind, zijn vrouwelijk.

7. De namen van kunsten en wetenschappen zijn vrouwelijk, als: *Gramática*, Spraakkunst, *Escultura*, Beeldhouwkunde, *Teolojia*, Godgeleerdheid, enz. met uitzondering van *Dibujo*, Teekenkunst, en *Grabado*, Graveerkunst.

8. Vrouwelijk zijn ook de namen der figuren van de Spraakkunst, dichtkunst en redekunst, als: *Elipsis*, uitlating, *Hipotiposis*, levendige beschrijving van iets; behalve *Metaplasmo*, letter of woordverzetting, *Pleonasmo*, overtolligheid van woorden, en *Hipérbaton*, verzetting der orde en schikking eener rede, welke mannelijk zijn. *Hipérbole*, vergrooting of verkleining van iets, wordt mannelijk en vrouwelijk gebezigd.

9. De namen der letters van het alphabeth zijn vrouwelijk, als: *la* b *la* m enz.

10. De vergrootende en verkleinende naamwoorden zijn gemeenlijk van het geslacht der woorden, waarvan zij afstammen, als: *hombron*, *perrazo*, *anjelote*, zijn mannelijk, om dat *hombre*, man, *perro*, hond, en *anjel*, engel, waarvan zij afstammen, van het mannelijk geslacht zijn. *Poemita* en *Poetilla* zijn ook mannelijk, om dat de oorspronkelijke naamwoorden *Poema*, dicht, en *Poeta*, dichter, van het mannelijk geslacht zijn; doch de vergrootende naamwoorden, welke op *on* uitgaan, zijn mannelijk, o schoon zij van vrouwelijke naamwoorden afstammen, als: van *aldaba*, klopper, *aldabon*, van *olla*, pot, *ollon*, van *memória*, geheugen, *memorion*, van *jícara*, een chocolaat kopje, *jicaron*.

11. De naamwoorden, welke alleen in het meervoud gebruikt worden, zijn van het geslacht, hetwelk zij volgens den regel van den uitgang in het enkelvoud zouden gehad hebben, als: *albrícias*, fooigeld, dat aan een nieuwsbrenger gegeven wordt, en *víveres*,

levensmiddelen. De eerste is vrouwelijk, de andere mannelijk, om dat *albricia* en *vivere* zulks zouden zyn, konden zij in het enkelvoud gebruikt worden. Van dezen regel worden echter eenigen uitgezonderd, als: *efemérides*, een dagverhaal, ook de rekentafel van den dagelijkschen loop der planeten, *fasces*, bundel pijlen met roeden omvlochten, oudtijds vóór de Burgermeesters te Rome gedragen, *fauces*, de slokdarm, *llares*, kettinghaak, *preces*, gebeden uit de H. Schrift, en *trébedes*, eene treeft, welke vrouwelijk zijn, ofschoon *efeméride*, *fasce*, *fauce*, *llar*, *prez* en *trébede* van het mannelijke geslacht zouden zijn, wanneer zij in het enkelvoud gebruikt wierden.

Regels op de geslachten der zelfstandige naamwoorden ten opzigte van derzelver uitgangen.

1. De naamwoorden eindigende op *a* zijn vrouwelijk, als *palma*, palm, *venda*, blinddoek, *teja*, dak, *ventana*, venster, met uitzondering van de volgende, welke mannelijk zijn:

Adema planken beschoeijing in de mijnen.

Albacea Boedelredder.

Almea korst van storax.

Anagrama naamletterkeering.

Aneurisma uitzetting van de groote slagader.

Antipoda tegenvoeter.

Aporisma uitlooping van het bloed tusschen vel en vleesch.

Apotegma korte en zinrijke volzin.

Acsioma eene bekende stelling of geloofsspreuk.

Carisma gave des hemels.

Clima klimaat.

Cometa staartster.

Dia dag.

Diafragma middenrif.

Digamma eene letter, welke de Romeinen van Æolians ontleend hebben, de F of dubbel *gamma*.

Dilema strikrede, moeijelijke gesteldheid.

Diploma eene bul.

Dogma leerstuk, leerstelling.

Drama een toneeldicht, een toneelspel.

Edema een zacht gezwel.

Emblema een zinnebeeld.

Entimema eene bewijsrede, bestaande slechts uit twee voorstellen, enz.

Epigrama een puntdicht.
Etna de vuurspugende berg Etna.
Evanjelista Evangelist.
Guardacosta kustbewaarder.
Guardavela reeftouw.
Haca een klein paard.
Idioma spreekmanier, een land of volk eigen, taaleigenschap.
Jesuita Jezuit.
Largomira een kijker.
Lema eene bewijsrede, welke aan het hoofd van een dichtstuk gesteld wordt, enz.
Maná mana.
Mapa wereldkaart.
Paradigma voorbeeld.
Paradoja een voorstel, dat tegen het algemeene gevoelen strijdt.
Parágua regenscherm.
Pentagrama muzijklijnen.
Planeta planeet.
Poema een dichtstuk, vers.
Prisma eene hoekzuil, of langwerpig ligchaam met verscheidene gelijke zijden en hoeken, een driekantig glas ter proefneming der kleuren.
Problema een vraagstuk, een moeijelijk voorstel om optelossen.
Profeta Profeet.
Projimnasma begin, proefstuk.
Síntoma voorteeken.
Sistema stelsel.
Sofá eene sofa.
Sofisma eene drogrede.
Tapaboca een slag op den mond, een toepasselijk antwoord.
Tema het onderwerp eener redenering.
Teorema een beschouwelijk voorstel in de wiskunde om te betogen.
Viva een vreugde kreet.

2. De naamwoorden eindigende op *e* zijn mannelijk, als:
Adarme eene drachma.

Conclave vergaderplaats der kardinalen ter verkiezing van een Paus.

Declive afhelling.

Lacre lak.

Poste een post van deuren of vensters.

Talle gestalte.

Uitgezonderd de volgende, welke vrouwelijk zijn:

Anade eene eend.

Aguachirle slechte drank, spoeling.

Alache een elft.

Alsine zeker onkruid (*alsine media*).

Anagálide guigchelheil, zeker geneeskruid.

Ave een vogel.

Azumbre eene maat.

Barbárie wreedheid.

Base grondslag, basis.

Calvície kaalheid.

Calle eene straat.

Cariátide een vrouwen beeld of pilaar ter ondersteuning van eenige kroonlijst.

Carne vleesch.

Catástrofe eene droevige uitkomst of uiteinde.

Certidumbre zekerheid.

Churre smeer, vettigheid.

Clase eene klasse.

Clave sleutel.

Clemátide klimop.

Cohorte eene bende.

Compaje een gewricht, lid, ook genootschap.

Corambre het vel of de huid van een dier.

Corriente stroom.

Corte hof.

Costumbre gewoonte.

Crasísie poezeligheid, welgedaanheid.

Creciente het getij.

Cumbre top, hoogste punt.

Dulcedumbre zachtheid, aangenaamheid.

Elatine waterkruid.
Enante zeker kruid.
Epipáctide nieskruid, nieswortel.
Esferóide eene langwerpig ronde figuur.
Espécie soort.
Estirpe ras, stam.
Etiópide eene plant, tuin scharlei.
Falanje eene phalanx, eene digt byeen geslotene krijgsbende.
Fase uiterlijke vertooning der planeten.
Fé geloof.
Fiebre koorts.
Frente voorhoofd.
Fuente bron.
Jente volk, menschen.
Hambre honger.
Helice een slak lijn, de schelp van het oor, enz.
Helsine muurkruid.
Hemionite zeker geneeskruid.
Herrumbre ijzerroest.
Hipocístide eene plant.
Hojaldre een koek, pastei.
Hueste leger, heir.
Incertidumbre onzekerheid.
Indole gemoeds gesteldheid.
Ingle lies.
Intempérie onmatigheid.
Iiride eene plant.
Lande een eikel *of* akel.
Landre kliergezwel.
Larinje het hoofd der luchtpijp.
Laude lof *ook* grafschrift.
Leche melk.
Legumbre peulvrucht.
Lente een bol geslepen glas, lens.
Liebre eene haas.
Liendre eene neet.
Lite, of *litis*, pleitgeding.

Llave sleutel.

Lumbre vuur, ook een vonk vuur.

Mansedumbre zachtheid, goedheid.

Menguante de eb, ebbe, (*luna menguante*) (afnemende maan.)

Mente het denkvermogen.

Molicie verwijfdheid.

Muchedumbre menigte.

Muerte dood.

Mugre slijk, vuilnis, dat ergens aankleeft.

Nave schip.

Nieve sneeuw.

Noche nacht.

Nube wolk.

Panace een zeker kruid.

Paralaje het verschil tusschen den schijnbaren en waren stand eener ster, wanneer die van de aarde beschouwd wordt, ontstaande uit een bedrog des gezigts.

Paraselene eene bijmaan, eene maan in schijn bij onze maan.

Parte aandeel.

Patente open, patent.

Peplide wilde porcelijn.

Pesadumbre grief, droefheid.

Peste pestziekte.

Pirámide eene spitsche zuil.

Pícside het ouwel, hostie of ciborie kastje.

Planície vlakte.

Plebe het gemeen.

Podre de etter eener wond.

Podredumbre verrotting.

Pringue het vet, dat uit het vleesch loopt.

Projénie nageslacht.

Prole afstammeling.

Quiete rust.

Salumbre zoutschuim.

Salve de salve regina, enz.

Sangre bloed.

Sede zetel.

Série reeks.
Servidumbre slavernij.
Serpiente eene slang.
Sirte drijfzand, losse zandbank.
Suerte noodlot.
Superficie oppervlakte.
Tarde laat, namiddag.
Teame eene soort van steen, welke het ijzer wegstoot.
Techumbre een hoog dak.
Tempérie matigheid.
Tilde een lijn dus —, geplaatst op de spaansche ñ.
Torre toren.
Trabe balk.
Trípode een driestal.
Troje een korenschuur.
Ubre een uijer van eene koe of schaap.
Urdiembre de ketting schering of lengte eener stoffe, die geweven wordt.
Varice of *variz* eene uitzetting of opzwelling der aderen.
Vislumbre flikkering des lichts,—en eenige anderen.

Als mannelijk en vrouwelijk worden gebruikt: *arte*, kunst, *dote*, huwelijksgift, *puente*, brug.

3. De naamwoorden, welke op *i* uitgaan zijn mannelijk, als: *alelí*, violet bloem, *maravedí*, een 34ste gedeelte eener spaansche real, *tahalí*, lederen koppel. Uitgezonderd de volgende, welke vrouwelijk zijn: *diocesi*, een bisdom, *écstasi*, verrukking van zinnen, *graciadei*, de hijzop, zeker heester gewas, *grei*, eene troep of kudde schapen, *metrópoli*, hoofdstad, *palmacristi* of *Higuera infernal*, springkruid, wrattenkruid, (*Ricinus*),* *parafrasi* eene omschrijving,—en eenige anderen.

4. Die welke op *o* uitgaan zijn mannelijk, als: *arco*, boog, *cuello*, hals, *palo*, stok, *saco*, zak, behalve *mano*, hand, en *nao*, schip, welke vrouwelijk zijn.

5. Die welke op *u* uitgaan zijn mannelijk, als: *alajú*, een deeg van amandelen, noten, enz., *bericú* of *bridecú*, een koppel (centiron), *espíritu*, geest.—*Tribu*, volksstam, alleen wordt gemeenlijk als vrouwelijk gebruikt.

* In de provintie Caracas is de *palmacristi*, welke bij ons hier *karpat* genoemd wordt, bekend onder den naam van *Tártago*, en in de oostelijke provintien van Venezuela, *Higuereta*.

5. Die, welke op *d* uitgaan zijn vrouwelijk, als : *bondad*, goedheid, *merced*, dagloon, eene gunst, enz., *lid*, een gevecht, ook woordenwisseling, *salud*, gezondheid, behalve de volgende, welke mannelijk zijn, als :

Adalid, eene bende krijgslieden met een opperhoofd, *alamud*, een dwarshout achter eene deur om dezelve te verzekeren, *almud*, zekere graan maat, *archilaud*, eene soort van luit, *ardid*, list, *ataud*, eene doodkist, *cesped*, de groene zode, enz. *huesped*, gast, *laud*, eene luit, *sud*, het zuiden, *talmud*, talmud.*

7. Die, welke op *l* uitgaan zijn mannelijk, als : *panal*, honigraat, *clavél*, angelier, *atríl*, een boek lessenaar, *facistól*, ook een boek lessenaar. Met uitzondering van de volgende, welke vrouwelijk zijn, als :

Aguamiél, honigwater, *cal*, kalk, *capital*, hoofdstad, kapitaal, *carcel*, gevangenhuis, *col*, kool, *decretal*, het pausselijke wetboek of bevel, *hiél*, gal, *miél*, honing, *piél*, het vel, de huid, *sal*, zout, *señal*, sein, *vocal*, eene klinkletter.

8. Die, welke op *n* uitgaan zijn mannelijk, als : *pan*, brood, *almacen*, pakhuis, *hollin*, roet, *bajon*, basson, *betun*, jodenlijm.— Met uitzondering van de naamwoorden, welke van werkwoorden afstammen en op *ion* uitgaan, als : *leccion*, *confesion*, van *leer* en *confesar* ; als mede van de volgende, welke vrouwelijk zijn, als :

Arrumazon eene ophooping van wolken aan den horizont.
Barbechazon het schoonmaken van gronden ter bebouwing.
Binazon de tweede schoonmaking, enz.
Cancion zang.
Cargazon lading.
Cavazon uitgraving.
Clavazon eene rij nagels.

* Men zal hier opmerken, dat op deze woorden, schoon de nadruk der stem niet op de lettergreep vóór de laatste (*penúltima*) valt, maar wel op de laatste (*ultima*), er geene klankteekens op dezelven geplaatst zijn. Wij nemen de gelegenheid waar om hier ter loops aantemerken : dat meest alle woorden, welke op *ad*, *ed*, *id*, *od*, *ud* en *an*, *en*, *in*, *on*, *un* uitgaan, volgens den algemeenen regel, de nadruk der stem op de laatste lettergreep hebben, en dus geen klankteeken vereischen. Het klankteeken wordt vereischt, wanneer de nadruk der stem op eene andere dan de lettergreep vóór de laatste (*penúltima*) valt, en wanneer de woorden niet met *ad*, *ed*, *id*, enz. eindigen. Ook hebben de woorden, welke op *al* en op *ir*, *or* en *ur* uitgaan, meestal de nadruk der stem op de laatste lettergreep. In navolging van goede schrijvers, hebben wij op de woorden, welke deze uitgangen niet hebben, en welke de nadruk der stem niet op de lettergreep vóór de laatste hebben, het klankteeken geplaatst.

Clin of *crin* manen van dieren.

Desazon ongerustheid, ontevredenheid, grief, ontijdigheid.

Imajen een beeld, beeltenis.

Hipérbaton verzetting der order en schikking eener rede.

Plomazon een verguider's kussen.

Razon rede.

Sarten een bakpan.

Sazon saisoen.

Segazon oogsttijd.

Sien de slaap van het hoofd.

Sinrazon het ongelijk.

Trabazon de voeging van twee of meer dingen bij elkander,— en eenige anderen.

Márjen en *órden* worden mannelijk en vrouwelijk gebruikt.

9. Die, welke op *r* uitgaan zijn mannelijk, als : *collár*, halssnoer, *placér*, vermaak, *zafir*, saffier, *temor*, vrees ; behalve *Bezoár*, Bezoar, *flor*, eene bloem, *labor*, werk, *segur*, eene bijl, ook de bijl en roede voorheen vóór de Burgermeesters te Rome gedragen, en *zoster*, het springend vuur, eene ziekte, welke vrouwelijk zyn.

Azucar en *Mar* worden mannelijk en vrouwelijk gebruikt; doch de zamengestelde van de laatste, als : *bajamar*, eb, *pleamar*, vloed, en *estrellamar*, een zeker kruid, (*plantago coronifolio*) zijn vrouwelijk.

10. Die, welke op *s* uitgaan zijn mannelijk, als : *arnés*, harnas, *anís*, anijs, *mes*, maand. Met uitzondering van de volgende, welke vrouwelijk zijn, als :

Anajiris klaverboonen, eene plant.

Angarillas eene burrie of berrie, een azijn stelletje, enz.

Antiperístasis de werking van twee tegenstrijdige hoedanigheden, die door tegenstand elkanders krachten vermeerderen.

Apoteosis eene heidensche plegtigheid, waarbij de keizers onder de goden gesteld worden.

Bacaris of *bacara* vlooizaad.

Biles gal.

Colapiscis huizingblas, vischlijm.

Completas het laatste avond gebed.

Crisis het tijdstip van beslissing, krisis.

Diapedisis uitvloeijing van het bloed door het bekleedsel der bloedvaten.

Epiglotis het lelletje van de keel.

Etites een holle steen met een kern.

Ecséquias lijkstatie, lijkvaart.

Galiopsis doodnetel.

Hematites een bloedsteen.

Hipóstasis bezinksel van urine.

Hipótesis eene aangenomene grondstelling, waaruit men ten bewijze van iets besluit, enz. of eene veronderstelling.

Lis lelie.

Llares kettinghaak.

Macis foelie.

Maitines de metten of getijden, de morgen gebeden.

Metamorfosis gedaante verandering.

Metempsícosis zielsverhuizing.

Mies koorn, gewas, oogst.

Paralisis beroerte.

Parenesis vermaning.

Polispastos een werktuig met vele katrollen.

Preces gebeden uit de H. Schrift.

Raquitis de engelsche ziekte.

Res hoornvee.

Selenites of *senites* maansteen.

Sindéresis wroeging, knaging van het geweten.

Sinéresis de vereeniging van twee lettergrepen.

Sineuresis de zamenhechting der beenderen door banden.

Sintacsis woordvoeging.

Tenazas eene nijptang.

Tesis eene sluitrede.

Tisis of *tísica* eene longtoering.

Tos de hoest.

Trébedes eene treeft.

Vísperas de vesper, avond gezangen of gebeden.

Cutis vel of huid, wordt als mannelijk en vrouwelijk gebezigd.

11. Die, welke op *t* uitgaan zijn vrouwelijk, als: *zenit*, toppunt, *azimut*, topboog.

12. Die, welke op *x** uitgaan zijn mannelijk, als: *carcax*,

* Thans wordt de j in de plaats van de x in de spaansche taal gebruikt.

doode romp, *relox*, uurwerk, *almoradux*, marjolein, behalve de volgende: *salsifrax* of *salsifrájia*, steenbreek, *sardonix*, sardoniks, *trox*, een koornschuur, welke vrouwelijk zijn.

13. Die, welke op *z* uitgaan zijn mannelijk, als: *antifaz* een sluijer, *almez* of *almezo*, ook *almecino*, de lotus boom, *barniz*, vernis, *arroz*, rijst, *capuz*, eene soort van slaapjapon. Uitgezonderd de woorden, welke in *ez* uitgaan en eene bezitting of hoedanigheid aanduiden, als: *estrechez*, naauwte, *palidez*, bleekheid, en de navolgende: *cerviz*, nek, *cicatriz*, lidteeken, *contrahaz*, de verkeerde zijde van linnen of laken, *coz*, schop met den voet, *cruz*, kruis, *faz*, gelaat, *haz* de regter zijde van linnen of laken, *hez*, droessem, hef, schuim, *hoz*, een sikkel, *intrepidez*, onverzaagd, *luz*, licht, *matriz*, baarmoeder, *nariz*, neus, *niñez*, kindsheid, *nuez*, eene noot, *paz*, vrede, *pez*, pik, *pomez*, puimsteen, *sobrehaz*, oppervlakte, *sobrepelliz*, het fijn linnen, koorkleed der priesters, *sordez*, doofheid, *vez* (als *una vez*) een maal, *voz*, stem, Alle woorden eindigende op *ez*, aanduidende eene afgetrokkene hoedanigheid, als: *brillantez*, luister, *escacez*, schaarsheid, zijn van het vrouwelijke geslacht.

De volgende woorden worden gebruikt door eenige schrijvers als mannelijk en door anderen als vrouwelijk. *Albalá*, een getuigschrift, *anatema*, banvloek, *cisma*, verdeeldheid, scheuring, afzondering van de ware kerk, *calor*, warmte, *emblema*, zinnebeeld, *hermafrodita*, manwijf, *nema*, het zegel op eenen brief, *réuma*, verkoudheid, *arte*, kunst, *dote*, huwelijksgift, *puente*, eene brug, *canal*, kanaal, *márjen*, witte rand of kant van een boek of geschrift, het kantteeken.

OVER DE VOORNAAMWOORDEN.

Het voornaamwoord is een deel der rede, hetwelk gesteld wordt in de plaats van het naamwoord ten einde herhaling te voorkomen. De voornaamwoorden worden in zes soorten verdeeld: *pronombres personales*, persoonlijke voornaamwoorden, *demostrativos*, aanwijzende, *posesivos*, bezittelijke, *relativos*, betrekkelijke, *interrogativos*, vragende en *infinitivos*, onbepaalde.

PERSOONLYKE VOORNAAMWOORDEN.

1. De persoonlijke voornaamwoorden worden gesteld in de plaats van de namen van personen en die van dingen, wanneer deze als personen gebezigd worden. Zij zijn drie in getal: *yo, tu, él*, ik, gij, hij. *Yo* wordt gesteld in de plaats des naams van den persoon, die spreekt, en wordt genaamd: de eerste persoon; *tu* wordt gesteld in de plaats des naams van den persoon, tegen wien men spreekt, en wordt genaamd: de tweede persoon; en *él* wordt gesteld in de plaats des naams van den persoon, van wien men spreekt, of der zaak over welke gesproken wordt, en wordt: de derde persoon genaamd.

2. De voornaamwoorden *yo* en *tu* zijn geheel persoonlijk: om dat in de gewone spreekwijze dezelven altoos in de plaats der namen van personen gesteld worden en slechts alleen in de plaats der namen van zaken, wanneer deze in eenen figuurlijken zin als personen voorgesteld worden, terwyl daarentegen het voornaamwoord *él* in de plaats komt van alle namen, zoo van personen als van zaken.

3. Deze persoonlijke voornaamwoorden hebben even als de naamwoorden, getal, geslacht, gevallen en verbuigingen. De twee eersten *yo* en *tu* zijn in het enkelvoud gemeen aan beide de geslachten, mannelijk en vrouwelijk, zonder eenige verandering in den uitgang te ondergaan ; doch de derde heeft zelfs in het enkelvoud den vrouwelijken uitgang. In het meervoud lyden alle drie veranderingen in den uitgang, gelijk uit de volgende verbuigingen op te merken is.

EERSTE PERSOON.

Primera persona.

SINGULAR.		ENKELVOUD.
Nom.	*Yo.*	1. Ik.
Jen.	*de mí.*	2. mijns, van mij.
Dat.	*á,* of *para mí, me.*	3. mij, aan mij.
Acus.	*me, á mí.*	4. mij.
Ablat.	*por mí, conmigo.*	6. door mij, met mij.
PLURAL MASCULINO.		MANNELYK MEERVOUD.
N.	*Nos* of *nosotros.*	Wij.
J.	*de nosotros.*	onzer, van ons.
D.	*á* of *para nosotros, nos.*	ons, aan ons.
A.	*nos, á nosotros.*	ons.
A.	*por nosotros.*	door ons.
PLURAL FEMENINO.		VROUWELYK MEERVOUD.
N.	*Nosotras.*	Wij.
J.	*de nosotras.*	onzer, van ons.
D.	*á* of *para nosotras, nos.*	ons, aan ons.
A.	*nos, á nosotras.*	ons.
A.	*por nosotras.*	door ons.

TWEEDE PERSOON.

Segunda persona.

SINGULAR.		ENKELVOUD.
N.	*Tú.*	Gij.
J.	*de tí.*	uws, van U.
D.	*á* of *para tí, te.*	U, aan U.
A.	*te, á tí.*	U.
V.	*tú.*	gij.
A.	*por tí, contigo.*	door U, met U.

PLURAL MASCULINO.	MANNELYK MEERVOUD.
N. Vos, of *vosotros.*	Gij.
J. de vosotros.	uwer, van U.
D. á of *para vosotros, os.*	U, aan U.
A. á vosotros, os.	U.
V. vosotros.	gij.
A. por vosotros.	door U.
PLURAL FEMENINO.	VROUWELYK MEERVOUD.
N. Vosotras.	Gij.
J. de vosotras.	uwer, van U.
D. á of *para vosotras, os.*	U, aan U.
A. á vosotras, os.	U.
V. vosotras.	gij.
A. por vosotras.	door U.

DERDE PERSOON MANNELYK.

Tercera persona masculina.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. él.	Hij.
J. de él.	zijns, van hem.
D. á of *para él, le.*	hem, aan hem.
A. á él, le.	hem.
A. por él.	door hem.
PLURAL.	MEERVOUD.
N. Ellos.	Zij.
J. de ellos.	hunner, van hen.
D. á of *para ellos, les.*	hun, aan hen.
A. á ellos, los.	hen.
A. por ellos.	door hen,

DERDE PERSOON VROUWELYK.

Tercera persona femenina.

SINGULAR.	ENKELVOUD.
N. Ella.	Zij.
J. de ella.	harer, van haar.
D. á of *para ella, le.*	haar, aan haar.
A. á ella, la.	haar.
A. por ella.	door haar.
PLURAL.	MEERVOUD.
N. Ellas.	Zij.
J. de ellas.	harer, van haar.
D. á of *para ellas, les.*	haar, aan haar.
A. á ellas, las.	haar.
A. por ellas.	door haar.

HET ONZYDIGE VOORNAAMWOORD.

N. Ello.	Het.
J. de ello.	van het.
D. á of *para ello, lo.*	aan het.
A. á ello, lo.	het.
A. por ello.	door het..

4. Het onzijdige voornaamwoord heeft in het Spaansch geen meervoud en wordt even als de anderen verbogen zonder den *vocativo*, als zijnde het van den derden persoon. De gewoonte laat echter toe om, wanneer men iemand met minachting bejegent, of hem iets beveelt, hem in den derden persoon aantespreken, zeggende *vaya él*, ga weg, *haga lo que le mandan*, doe wat men U gebiedt, *calle*, zwijg, enz.

5. De derde persoon heeft eene andere verbuiging, namelijk die, welke in het nederduitsch onder de *wederkeerende voornaamwoorden* behoort:

J. De sí.	Zijns, van zich.
D. á of *para sí, se.*	zich, aan zich.
A. se, á sí.	zich.
A. por sí, consigo.	door zich, met zich.

Deze verbuiging behoort aan de drie geslachten: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig, en aan de beide getallen enkel- en meervoud.

6. Het meervoud *nosotros* en *vosotros* zijn zamengesteld uit de voornaamwoorden *nos* en *vos* en het bijvoegelijke naamwoord *otros*, in het meervoud. Wanneer *nos* en *vos* alleen staan zonder het bijvoegelijke naamwoord bij zich te hebben, dan zijn zij mannelijk en vrouwelijk. Zij ondergaan geene verandering dan in den *dativo* en den *acusativo*, waarin *vos* de *v* verliest, als: *yo os lo mando*, ik beveel het U. Os *castigaré*, ik zal U straffen, in de plaats van vos *lo mando*, vos *lo castigaré*, gelijk voorheen geschreven werd.

Schoon zij meervoudige voornaamwoorden zijn, zoo worden zij echter in het enkelvoud gebruikt inzonderheid in bevelschriften van regeringen, geestelijken, enz. Bij voorbeeld zegt de koning: *Por cuanto por parte de* vos (Fulano) *me ha sido hecha relacion, etc:* Het gene ten uwen aanzien mij is berigt geworden, enz. *Nos R. M., arzobispo de C:* Wij R. M., aartsbisschop van C.

Ook worden zij gebruikt, wanneer men zich in het gebed tot God, de Heilige maagd en de Heiligen wendt.

Het gebruik van *nos* en *vos* in den *nominativo* in de plaats van *nosotros* en *vosotros* is ook verouderd, doch niet in den *dativo* en *acusativo*: want men zegt steeds: *á nosotros nos convidaron:*

wij werden verzocht; *á vosotros os corresponde*: het betaamt U, enz.

OVER HET GEBRUIK DER PERSOONLYKE VOORNAAMWOORDEN.

1. De voornaamwoorden *el*, *la*, *lo* en *los* kunnen welligt door den leerling verward worden met de lidwoorden; doch de taalkenner zal al dadelijk dezelven onderkennen, door te letten op de woorden, bij dewelken dezelven gevoegd zijn. De voornaamwoorden worden bij de werkwoorden gevoegd, als: él *habló*, of *habló* él; *hij* sprak; la *llevaron*, of *lleváron*la; men voerde *haar* weg; los *castigaron*, of *castigáron*los; men strafte *hen*; *no habia que comer*, *y* lo *buscaron*, of *buscáron*lo; er was niet te eten, en men zocht *het*. De lidwoorden worden bij de zelfstandige naamwoorden gevoegd, als: el *tiempo*, *de* tijd; la *virtud*, *de* deugd; los *disgustos*, *de* onaangenaamheden, lo *verdadero*, *het* ware, enz.

2. Even zoo kan men dwalen in het gebruik der voornaamwoorden *le*, *les*, *le*, *los*, en *la*, *las*. In de voorbeelden van verbuigingen staat *le* in het enkelvoud en *les* in het meervoud in den derden naamval (*dativo*) voor de beide geslachten, terwijl *le* in het enkelvoud en *los* in het meervoud mannelijk, en *la* in het enkelvoud en *las* in het meervoud vrouwelijh in den vierden naamval (*acusativo*) staan. Om dus in geene dwaling te vervallen, zal men behooren deze twee naamvallen wel te onderscheiden.

Voorbeelden.—Men zegt: *El juez persiguió á un ladron*, le *prendió*, *y* le *castigó*: De regter vervolgde een' dief, hij vatte *hem* op en strafte *hem*. *El juez persiguió á unos ladrones*, los *prendió*, *y* los *castigó*: De regter vervolgde eenige dieven, hij vatte *hen* op en strafte *hen*. In deze voorbeelden zijn de voornaamwoorden in den vierden naamval, mannelijk enkelvoud en meervoud.

El juez persiguió á una ladrona, la *prendió*, *y* la *castigó*: de regter vervolgde eene diefegge, hij vatte *haar* op en strafte *haar*. *El juez persiguió á unas ladronas*, las *prendió*, *y* las *castigó*: de regter vervolgde eenige diefeggen, hij vatte *haar* op en straftte *haar*. Hier zijn de voornaamwoorden in den vierden naamval, vrouwelijk enkelvoud en meervoud.

El juez prendió á un ladron, le *tomó declaracion*, *y* le *notificó la sentencia*: de regter vatte een' dief op, hij nam *hem* de verklaring af en kondigde *hem* het vonnis aan. *El juez prendió á unos ladrones* les *tomó declaracion*, *y* les *notificó la sentencia*: de regter vatte eenige dieven op, hij nam *hen* de verklaring af en kondigde *hen* het vonnis aan. Deze voornaamwoorden zijn in den derden naamval mannelijk enkelvoud en meervoud.

El juez prendió á una ladrona, le *tomó declaracion*, *y* le *notificó la sentencia*: de regter vatte eene diefegge op, hij nam *haar*

de verklaring af en kondigde *haar* het vonnis aan. *El juez prendió á unas ladronas,* les *tomó declaracion, y* les *notificó la sentencia:* de regter vatte eenige diefeggen op, hij nam *haar* de verklaring af en kondigde *haar* het vonnis aan. Deze voornaamwoorden staan in den derden naamval vrouwelijk enkelvoud en meervoud.

Op deze wijze behoort men den derden en vierden naamval, (*dativo* en *acusativo*) te leeren onderscheiden, waarin echter niet alleen in de gemeenzame spreekwijze, maar zelfs in de werken van anders beroemde spaansche schrijvers dikwijls onnaauwkeurigheden sluipen.

3. Even zoo onnaauwkeurig is men in het gebruik van het onzijdige voornaamwoord *lo*, in de plaats van het mannelijke voornaamwoord *le* in den vierden naamval; zelfs klassieke schrijvers zijn in deze onnaauwkeurigheid vervallen, misschien wel uit eene overdrevene zucht naar welluidendheid, of wel mogelijk, dat hunne werken niet behoorlijk van drukfeilen gezuiverd zijn.

Het is altijd onnaauwkeurig het onzijdige voornaamwoord *lo* in de plaats van het mannelijke voornaamwoord *le* in den vierden naamval te bezigen. Men feilt tegen de taal, wanneer men zegt: *él juez persiguió á un ladron,* lo *prendió, y* lo *castigó*—het moet le *prendió y* le *castigó* zijn.

4. Voorheen werden de voornaamwoorden *él, ella, ellos, ellas* en *ello* met het voorzetsel *de*, met weglating van de letter *e*, tot een woord vereenigd, als: *del, dellos, della, dellas, dello.* Dit is in onbruik geraakt; de vereeniging geschiedt alleen met het lidwoord *el*; en men schrijft thans: *Del Rey* es lo que viene *de él*: des konings is, dat *van hem* komt.

5. Bij het gebruik der voornaamwoorden *me, te, se* moet men den regel volgen, welke is voorgeschreven voor het gebruik der andere voornaamwoorden ter onderscheiding van den derden en vierden naamval. Bij voorbeeld men zegt: *mi deudor* me *ha pagado mi dinero:* mijn debiteur heeft *mij* mijn geld betaald.—*Tu hermano* te *escribe esa carta:* uw broeder schrijft *U* dien brief.—*El niño* se *ha dado un golpe:* het kind heeft *zich* een slag toegebragt. Of in de volgende uitdrukkingen: *Yo* me *lo sé* of me *lo pienso,* ik weet het; *tu* te *tendras buen cuidado, gij* moet er veel zorg voor dragen; *allá* se *las haya,* dat hij *zich zelve* toewijte. In deze voorbeelden zijn de voornaamwoorden *me, te, se* in den derden naamval enkelvoud. *Nosotros* nos *alabamos,* wij vleijen *ons*; *vosotros* os *amais,* gij bemint *U*; *aquellos* se *atormentan,* zij maken *zich* moeijelijk,—hier staan de voornaamwoorden in den vierden naamval meervoud.

Hetzelfde heeft plaats in de gevallen, waarin de voornaamwoorden bij de wederkeerige werkwoorden of bij de onzijdige werkwoorden, als wederkeerige gebezigd, verbonden worden,

hetzij de voornaamwoorden vóór of achter de werkwoorden gaan. Bij voorbeeld: *Nosotros* nos *amamos*, *vosotros* os *arrepentis*, *aquellos* se *abroquelan*, (wij beminnen *ons*, gij berouwt *U*, zij beschutten *zich* (achter een schild). Deze zijn wederkeerige werkwoorden.—Me *salgo*, te *duermes*, se *muere*, (ik ga uit, gij slaapt, hij sterft) zijn onzijdige werkwoorden; doch *sálgo*me, *duérme*te, *muére*se, (gelijke beteekenis als de eerste) zijn onzijdige werkwoorden, wederkeerig gebezigd.

In de gevallen, waarin het voornaamwoord *nos* achter het werkwoord gevoegd wordt, dan verliest het werkwoord de laatste *s* in den eersten persoon meervoud, als: *alabámonos*, *amámonos*, *avergonzámonos*.

6. Ten laatste moet nog aangemerkt worden, dat het voornaamwoord *se* gebruikt wordt om den lijdenden zin te vormen bij de werkwoorden, welke dien zin niet hebben; doch slechts in den derden persoon van de tijden der werkwoorden en in de onbepaalde wijze, welke al de tijden en personen in zich bevat. Bij voorbeeld; *La gramática* se *estúdia para hablar con pureza y propiedad; pero* se *debe añadir la leccion de los autores clásicos*. De spraakkunst wordt geoefend om met zuiverheid en juistheid te kunnen spreken; doch er moet bijgevoegd worden de oefening van klassieke schrijvers.

Het voornaamwoord *se* duidt hieraan, dat de werkwoorden *estudiar* en *añadir* in den lijdenden zin zijn. Hetzelfde heeft plaats, wanneer het voornaamwoord achter het werkwoord staat: *estúdiase la gramática*, *debe añadirse la leccion*, enz.

VERBINDING VAN EEN WERKWOORD MET EEN VOORNAAMWOORD.

Wanneer een persoonlijk voornaamwoord het voorwerp der handeling is, dan wordt het met het werkwoord verbonden, komende vóór of achter hetzelve. Men kan dus zeggen: me *amas*, te *aborrecen*, se *estiman*, le *veneran*, la *respetan*, los *temen*, me *duermo*, nos *quedamos*; en ook: *ámas*me, *aborrécen*te, *estíman*se, *venéran*le, *respétan*la, *temén*los, *duérmo*me, *quedámo*nos; doch de verbinding op deze wijze gaat niet altijd door. Het is niet onverschillig de voornaamwoorden vóór of achter het werkwoord te plaatsen. Men kan altoos het voornaamwoord *vóór* doch niet altoos *achter* het werkwoord plaatsen.

1. Wanneer het onderwerp der rede vóór het werkwoord gaat, dan moet het voornaamwoord vóór hetzelve staan, als: *Los buenos* me *aman*, *los malos* me *aborrecen*. De goeden beminnen *mij*, de kwaden haten *mij*.

2. Wanneer het werkwoord een' zin begint, dan mag het voornaamwoord achter hetzelve gaan: *Añádase á esto*, voeg *het* hierbij. *Preguntaran*me *acaso*, men zal *mij* misschien vragen.

Doch wanneer het werkwoord den zin niet begint, dan mag het voornaamwoord achter hetzelve niet staan; men mag dus niet zeggen *esto añádese, acaso preguntaranme*, maar wel: *á estó* se *añade, acaso* me *preguntarán.*

3. Wanneer een voornaamwoord met twee werkwoorden verbonden is, strekkende het laatste ter bepaling van het eerste, dan mag het voornaamwoord vóór het eerste of achter een van beide staan, als: le *voi á buscar*, (ik ga hem opzoeken) *vóile á buscar*, of *voi á buscar*le; me *salgo á divertir*, (ik ga mij vermaken) *sálgeme á divertir, salgo á divertir*me; te *quieren burlar*, (men wil den gek met U scheren; of men wil U foppen, bedriegen), *quièrente burlar, quieren burlar*te. Doch in eenige gevallen als de volgende klinkt het beter, wanneer men het voornaamwoord achter het tweede, of bepalend werkwoord, en niet achter het eerste laat gaan; als: *quisiera hallar*me *en la fiesta, pudieras escusar*te *de asistir.*—Ik wensch mij op het feest te bevinden, gij kunt U verschoonen van er te gaan, enz.

4. Wanneer deze voornaamwoorden achter de werkwoorden komen, dan worden zij bij elkander gevoegd en tot een woord vereenigd; en al zoodanig vereenigde woorden worden *enclíticos* of *arrimados* genaamd. Somtijds worden twee of drie voornaamwoorden bij een werkwoord gevoegd, als: *he perdido el sombrero búsquen*mele, ik heb mijn hoed verloren, zoek hem voor mij op; *á este niño enséñen*mele *su obligacion, y si es necesario castígue*semele, leer dit kind zijnen pligt betrachten, en zoo het noodig zij, straf hem voor mij.

5. De verbogene voornaamwoorden *mí, tí, sí*, kunnen *vóór* of *achter* het werkwoord geplaatst worden, als: *de* mí *diçen* of *dicen de* mí (van mij wordt gezegd).

Para tí *viene la carta*, of *la carta viene* para tí: aan U komt de brief.—A mí *llegó* of *llegó* á mí *la noticia*: aan mij kwam de tijding.—*Eso lo dice* por mí, of por mí *lo dice*: dit wordt voor mij gezegd.—*El amor* de mí, de tí, de sí mismo, enz.

Het voorzetsel *con* wordt met de voornaamwoorden *mí, tí, sí*, in den zesden naamval (*ablativo*) aldus tot een woord vereenigd: *conmigo, contigo, consigo.*

6. Vele malen worden de voornaamwoorden herhaald, doch altijd in denzelfden naamval, ten einde meer nadruk en duidelijkheid aan het gezegde te geven, als: á mí me *consta la verdad*: de waarheid is mij bekend; *cónstate* á tí lo *cierto*: overtuig U van de waarheid; á sí se *háce el daño*: aan hem wordt de schade gedaan; á el le *parece bien*: hem schijnt het wel. Somtijds vereenigen zich drie voornaamwoorden: yo me *culpo* á mí *mismo*, ik geef mij zelve de schuld; tu te *alabas* á tí *mismo*, gij vleit U zolven; el se *desprécia* á sí *própio*, hij minacht zich zelven.

AANWYZENDE VOORNAAMWOORDEN.

1. De aanwijzende voornaamwoorden, *Pronombres demonstrativos*, zijn die, welke gebruikt worden om personen of zaken aanteduiden. Zij zijn drie in getal: *Este*, *ese*, *aquel*, deze, die, voor het mannelijke; *esta*, *esa*, *aquella*, deze, die, voor het vrouwelijke; *esto*, *eso*, *aquello*, dit, dat, voor het onzijdige geslacht, enkelvoud. *Estos*, *esos*, *aquellos*, deze, die, voor het mannelijke; *estas*, *esas*, *aquellas*, deze, die, voor het vrouwelijke geslacht, meervoud. Het onzijdige heeft geen meervoud.

2. *Este*, *esta* en *esto*, deze en dit, gebruikt men om personen en zaken, welke digt bij ons zijn, aanteduiden; *ese*, *esa* en *eso*, die en dat, worden gebruikt om personen of zaken aanteduiden, welke digter bij dengenen zijn, tegen wien men spreekt dan van dengenen, die spreekt; *aquel*, *aquella* en *aquello*, die, dat, worden gebruikt om datgene, dat ver is, zoo van dengene, die spreekt, als van dengene, die aangesproken wordt, aanteduiden.

Voorbeelden.—Este *es mi padre*, deze is mijn vader—ese *es mi hermano*, die is mijn broeder—*aquel es mi amigo*, die is mijn vriend—*este papel*, dit papier—*esa carta*, die brief—*aquel libro*, dat boek—*este pensamiento*, deze gedachte—*esa opinion*, dat gevoelen—*aquella senténcia*, dat vonnis—*no es este sino aquel*, deze is het niet, maar die.

3. Deze voornaamwoorden worden zamengesteld met het woordje *otro*, andere, verliezende de twee eersten de laatste klinkletter, als: *estotro*, *esotro* en *aquel otro*, voor het mannelijke, *estotra*, *esotra* en *aquella otra* voor het vrouwelijke geslacht enkelvoud; *estotros*, *esotros* en *aquellos otros*, voor het mannelijk, *estotras*, *esotras* en *aquellas otras*, voor het vrouwelijke geslacht, meervoud. *Aquello otro* is voor het onzijdige geslacht. Somtijds vindt men bij eenige schrijvers, inzonderheid bij dichters, de voornaamwoorden *aqueso*, deze en *aquese*, die, zamengesteld uit *aqu*, *este* en *ese*; doch hedendaags worden zij niet meer gebruikt.

BEZITTELYKE VOORNAAMWOORDEN.

1. De bezittelijke voornaamwoorden, *pronombres posesivos* zijn die, welke een bezit aanduiden, als: *mio*, mijn, *tuyo*, uw, *suyo*, zijn. Zij moeten met de zelfstandige naamwoorden, welker bezit zij aanduiden in geslacht en getal overeenstemmen, als:

MANNELYK.

Enkelvoud.	*Meervoud.*
Mio, mijn.	*Mios*, mijne.
Tuyo, uw.	*Tuyos*, uwe.
Suyo, zijn of haar.	*Suyos*, zijne of hare.
Nuestro, ons.	*Nuestros*, onze.
Vuestro, uw.	*Vuestros*, uwe.

VROUWELYK.

Enkelvoud.	Meervoud.
Mia, mijne.	*Mias*, mijne.
Tuya, uwe.	*Tuyas*, uwe.
Suya, zijne of hare.	*Suyas*, hunne of hare.
Nuestra, onze,	*Nuestras*, onze.
Vuestra, uwe.	*Vuestras*, uwe.

ONZYDIG *alleen in het enkelvoud.*

Lo { *Mio*, het mijne.
Tuyo, het uwe.
Suyo, het zijne of hare.
Nuestro, het onze.
Vuestro, het uwe.

2. *Mio, tuyo, suyo*, verliezen de laatste lettergreep in het enkel en meervoud van de beide geslachten, mannelijk en vrouwelijk, wanneer zij vóór zelfstandige naamwoorden komen, met dewelken zij moeten overeenstemmen. Zij blijven onveranderd, wanneer zij achter dezelven komen.

Voorbeelden.—Vóór de zelfstandige naamwoorden komende, zegt men: *Mi padre*, mijn vader, *tu pátria*, uw vaderland, *su fortuna*, zijn of haar geluk, *mis padres*, mijne ouders, *tus haciendas*, uwe landgoederen, *sus desgrácias*, hunne of hare ongelukken; komende na de zelfstandige naamwoorden, zegt men: *Padre mio*, mijn vader, *desgrácia tuya*, uw ongeluk, *fortuna suya*, zijn of haar geluk, *hijos mios*, mijne kinderen, *propiedádes tuyas*, uwe bezittingen, *ganáncias suyas*, hunne of hare winsten.

3. De voornaamwoorden *nuestro, vuestro* en *nuestra, vuestra* kunnen ook door een enkel persoon gebezigd worden, bijvoorb.; wanneer de koning, of een persoon in gezag spreekt, dan kan hij zeggen: *nuestro consejo, etc.* onze raad, enz.; ook zegt men tegen een ander persoon in gezag: *vuestra Majestad*, uwe Majesteit, *vuestro favor*, uwe gunst; *vuestra proteccion*, uwe bescherming, *vuestra justícia*, uwe geregtigheid; en wanneer iemand zijne woorden tot God, tot de heilige maagd en de heiligen rigt, als: *vuestra gracia*, uwe genade, *vuestro amparo*, uwe bijstand, *vuestra intercesion*, uwe tusschenkomst.

BETREKKELYKE VOORNAAMWOORDEN.

1. De betrekkelijke voornaamwoorden *Pronómbres relativos*, zijn de voornaamwoorden, welke op eenig reeds genoemd woord opzigt hebben. *Que, cual, quien, cuyo*, welke, dewelke, die, dat, zijn de betrekkelijke voornaamwoorden in de spaansche taal.—De drie eersten hebben niet meer dan een' uitgang, de laatste, *cuyo*, opzigt hebbende tot een vrouwelijk zelfstandig naamwoord veranderd in *cuya*. *Que* en *cual* worden voor al de drie geslachten gebruikt met de daartoe behoorende lidwoorden. Zoo

zegt men: *el hombre* of *la mujer* que *viene*, de man of de vrouw, die daar komt; *lo* que *sucede*, hetgeen, dat gebeurt; *el* cual of *la* cual *viene*, degene, die er komt. *Quien* voor het mannelijk en vrouwelijk zonder lidwoord, als: *hombre es* quien *viene*, het is een man, *die* er komt, *mujer es* quien sale, het is eene vrouw, *die* er uit gaat. *Cuyo* voor de beide geslachten met de verandering in den uitgang, als: *el dueño* cuyo *es el terreno, le guarde*: de eigenaar, *wien* de grond toekomt, behoude hem; *la casa*, cuya *planta se hace de nuevo, será mui buena*: het huis, *welks* grondslag op nieuw gelegd wordt, zal zeer goed zijn.

Al deze voornaamwoorden hebben het meervoud, behalve *que*.

2. De betrekkelijke voornaamwoorden *cuyo* en *cuya*, worden door eenigen onder de bezittelijke voornaamwoorden gebragt.— Schoon zij een bezit aanduiden, geschiedt dit echter met opzigt tot een voorgaand woord. Men zegt: *aquel*, cuya *sea la hacienda, la cuide*: *degene*, wien het landgoed toekomt, drage er voor zorg; *aquel*, cuyo *es el provecho, tenga el trabajo*; *degene*, wien het voordeel toekomt, hebbe de moeite. *Cuya* en *cuyo* beteekenen hier *van wie* of *wien* en duiden een bezit aan, doch hebben tevens betrekking op het voorgaand woord *degene*.

3. De voornaamwoorden *cual* en *quien* vormen de zamengestelde *cualquier* of *cualquiera*, *quienquier* (welke zelden gebruikt wordt) en *quienquiera*. De eerste dezer vormt *cualesquier* en *cualesquiera*.

Het is moeijelijk om het gebruik dezer zamengestelde voornaamwoorden aan regels te onderwerpen, wegens de onderscheidene wijzen, waarop de spaansche schrijvers *cualquier* of *cualquiera* in het enkelvoud, en *cualesquier* of *cualesquiera* in het meervoud gebruiken. Intusschen schijnt men het meeste gebruik te maken van *cualquiera* in het enkelvoud, wanneer het als een onbepaald voornaamwoord voorkomt, en wanneer het zelfstandige naamwoord, waarop hetzelve betrekking heeft, niet dadelijk er op volgt, of wanneer hetzelve op het einde van den zin voorkomt, als: *cualquiera conocerá, dirá*, of *entenderá cualquiera*: wie hij ook zij zal het kennen, zeggen of verstaan. In dit geval zal het niet goed zijn *cualquier* te gebruiken; doch wanneer een zelfstandig naamwoord dadelijk er op volgt, dan mag *cualquier* gebezigd worden, als: *cualquier sujeto*, eenig persoon, wie hij zij; *cualquier cosa*, eenig ding, enz. In het laatste geval kan men *cualquiera* ook bezigen.

In het meervoud zegt men meestal: *cualesquier medios, cualesquier artes*, welke middelen ook, welke kunsten ook; en wanneer het zelfstandige naamwoord niet dadelijk er op volgt, dan bezigt men *cualesquiera*, als; *esto conviene á todos los hombres*, cualesquiera *que sean*: dit is voor alle menschen geschikt, wie zij ook zijn moge.

4. Het zamengestelde voornaamwoord *quienquiera* wordt onveranderd in het enkelvoud en in het meervoud gebezigd; doch het voornaamwoord *quien* wordt in *quienes* veranderd, ofschoon eenige klassieke schrijvers hetzelve somtijds onveranderd gebruiken. Saavedra zegt elders in zijne *República literaria*: *Los primeros con* quien *topamos, eran los Jimnosofistas*: de eersten, die wij tegenkwamen, waren de Gymnosophisten. En op eene andere plaats zegt hij: *Aquellos siete sábios á quien tanto veneró la Grécia*: die zeven wijzen, welke Griekenland zoo zeer vereerde. Elders ook: *Instrumentos por* quien *se forman las fantasías*: werktuigen, waardoor verbeeldingen gevormd worden. Deze voorbeelden toonen aan, dat men beide *quien* en *quienes* in het meervoud kan bezigen; doch het laatste wordt het meest gebruikt.

VRAGENDE VOORNAAMWOORDEN.

Er zijn ook eenige voornaamwoorden, welke eene vraag aanduiden, en die daarom *vragende voornaamwoorden* (pronombres interrogativos), genoemd worden; zij zijn echter dezelfde, welke als betrekkelijke voornaamwoorden gebezigd worden, als:

¿ Quien *es*?	*Wie* is het?
¿ Cual *he de tener*?	*Welke* moet ik hebben?
¿ Que *es eso*?	*Wat* is dat?
¿ Cuyo *es esto*?	*Van wien* is dit?
¿ *Cuya* es esta casa?	*Wiens* huis is dit?

1*ste Aanmerking*.—Hetzelfde voorzetsel, hetwelk een vragend voornaamwoord beheerscht, moet ook het antwoord beheerschen, het zij er in het Nederduitsch een voorzetsel zij of niet;

¿ á *quien fue V.?*—*á su hermano.* Naar wien zijt gij gegaan? naar uwen broeder.

¿ con *quien vino?*—con *migo, Señor.* Met wien kwam hij? met mij, Mijn Heer!

¿ en *qué fué?*—*en coche.* Waarmede is hij gegaan? met de koets.

¿ de *qué se queja?*—*de dolor de cabeza.* Waarover klaagt zij? over hoofdpijn.

¿ por *qué llora?*—por *su desgrácia.* Waarom huilt zij? wegens haar ongeluk.

¿ á *qué jugarémos?*—*á los naipes.* Wat zullen wij spelen? met de kaart.

2*de Aanmerking*.—Indien de vraag gedaan wordt met *cuyo* of *de quien*, dan vereischt het antwoord het voorzetsel *de* vóór zich, als:

¿ cuyo *es este sombrero?*—de *mi padre.* Wiens hoed is deze? van mijnen vader.

¿ de quien *son estas casas?*—del *Presidente.* Wiens huizen zijn deze? van den President.

Maar indien het antwoord in het Spaansch door een bezittelijk voornaamwoord gegeven wordt, als dan wordt er geen voorzetsel vereischt; als:

¿ *de quien es esto?*—mio. Van wien is dit? van mij.

¿ *de quien fué la victória?*—nuestra. Wien was de overwinning? onze.

OVER DE ONBEPAALDE VOORNAAMWOORDEN.

Deze voornaamwoorden (*pronombres indefinidos*) worden zoo genaamd, om dat zij gebruikt worden met opzigt tot voorwerpen in eenen onbepaalden zin. Zij zijn als volgt:

ENKELV.	MEERV.	
*Alguno**	*Algunos**	Eenige, eenige menschen.
Alguien	———	
*Uno**	*Unos**	Eenig, iemand, eenigen.
Algo	———	Iets, wat.
Uno otro**	*Unos otros**	Een en ander, elkander.
———	*Ambos**	Beide.
———	*Entrambos**	Tusschen beide.
Cada	———	Elke, ieder.
*Cada uno**	———	Elk een.
*Otro**	*Otros**	Andere, anderen.
*Todo**	*Todos**	Allen, ieder een.
*Mucho**	*Muchos**	Veel, vele.
———	*Vários**	Verscheidene.
*Ninguno**	*Ningunos**	Niet een, geen een.
Nádie	———	Niemand.
Nada	———	Niets.
Ni uno ni otro**	*Ni unos* ni otros**	Geen van beide, geen er van.
Cualquiera	*Cualesquiera*	Wie het ook zij.
Quienquiera	———	Wien het ook zij.
Tal	*Tales.*	Zoodanig.
*Fulano**	———	Zeker mensch.
*Fulano*yZutano**	———	Die en die.
*Tanto**	*Tantos**	Zoo veel.
*Cuanto**	*Cuantos**	Hoe veel.

De met sterretjes aangeteekende, veranderen de *o* in *a*, komende vóór een vrouwelijk zelfstandig naamwoord.

Over het gebruik der onbepaalde voornaamwoorden.

1ste.—Alguno en Alguien.

Iemand, eenig mensch worden door *Alguno* of *Alguien* vertaald; het laatste echter wordt zelden gebezigd.

Alguno *debe ir.* Iemand moet gaan.

¿ *Lo ha dicho* alguien ? Heeft iemand het gezegd ?

¿ Alguien *vino ?* Is eenig mensch gekomen ?

Alguno *lo dijo.* Iemand heeft het gezegd.

Alguien wordt nimmer gebruikt, wanneer een voorzetsel op het voornaamwoord moet volgen, als:

¿ *Lo ha dicho* alguno de *ellos ?* Heeft *iemand van* hen het gezegd ?

Het meervoud van *Alguno* komt overeen met *eenige, sommige*, en moet in geslacht overeenstemmen met het naamwoord, waarop het betrekking heeft.

Tengo algunos *bellos libros.* Ik heb eenige schoone boeken.

2. Uno, wordt door *iemand, men* of *een* vertaald, wiens meervoud *unos* overeenkomt met *eenigen.*

¿ *Qué puede hacer* uno *en tal caso ?* Wat kan men in zoodanig geval doen ?

Unos *dicen que si,* unos *que no.* Eenigen zeggen ja, eenigen neen.

3. Algo of alguna cosa komt overeen met *iets, wat,* als:

Tengo algo *que decirle.* Ik heb U *iets* of *wat* te zeggen.

¿ *Tiene* alguna cosa *para mí ?* Heeft hij *iets* voor mij ?

¿ *Trae* algo ? Brengt hij iets.

Si, algo *trae.* Ja, hij brengt iets.

Aanmerking.—*Algo,* voorkomende als een zelfstandig naamwoord, wordt somtijds gevolgd door een bijvoegelijk als zelfstandig gebezigd naamwoord, en dan vereischt het het voorzetsol *de* tusschen hetzelve en het naamwoord, als:

¿ *Hai* algo de *nuevo ?* Is er wat nieuws ?

¿ *Tiene V.* algo de *bueno ?* Hebt gij wat goeds ?

Es algo de *abogado.* Hij is zoo wat een regtsgeleerde.

4. Uno á otro.

Een en ander en *elkander* worden vertaald door *uno á otro*, welke met het naamwoord in geslacht en getal moet overeenstemmen. Wanneer er in het Nederduitsch een voorzetsel gebezigd wordt, dan moet men in het Spaansch ook een bezigen, hetwelk de plaats van het voorzetsel *á* inneemt, als:

Mi hermano y el suyo habla siempre uno de otro. Mijn broeder en de uwe spreken altijd *van elkander.*

Ese par nacieron uno para el otro. Dat paar werd *voor elkander* geboren.

Esas mujeres lo digeron una á la otra. Die vrouwen vertelden het *aan elkander.*

Se aman uno á otro. Zij beminnen *elkander.*

Esos hombres se aborrecen, los unos á los otros. Die menschen haten *elkander, de een den ander.*

Elkander en *beide* worden somtyds door *uno y otro* vertaald, als:

Uno y otro se aman. Zij beminnen elkander.

Una y otra está feliz. Zij zijn beide gelukkig.

5. *Beide* of *de een en de andere* wordt door *ambos* of *uno y otro* vertaald, overeenstemmende met het naamwoord in geslacht en getal, als:

Ambos *vendrán.* Beide zullen komen.

No puede vivir ni él ni ella, porque ambos *están mui malos.*— Hij noch zij kan leven, want zij zijn beiden zeer ziek.

Uno y otro *lo dijeron.* Beide zeiden het.

Lo haré por amor de uno y otro. Ik zal het doen, ten gevalle van den een en den ander.

Me dió ambas *manos.* Zij gaf mij beide handen.

Met er beide of *door beide,* wordt vertaald door *entrambos,* als:

Lo compraron entrambos. Zij hebben het *met er beide* gekocht.

6. Cada.

Elk of *ieder* gevoegd bij een naamwoord wordt door *cada* vertaald, als:

Cada país *tiene sus costumbres.* *Elk land* heeft zijne gewoonten.

Se tomará una cada hora. Men moet *elk uur* een innemen.

Cada muchacho *dijo su leccion separádamente.* *Ieder jongen* zegt zijne les afzonderlijk op.

Da á cada hombre *un peso.* Geef aan *ieder man* een pattienje.

7. Cada uno.

Elk of *ieder,* bij geen naamwoord gevoegd zijnde, wordt door *cada uno* of *cada cual* vertaald, als:

Di un peso por cada uno. Ik gaf een pattienje *voor elk.*

Cada uno *le costó dos pesos.* *Elk* kost hem twee pattienjes.

Todos vendrán ahora, y cada cual *con su história*. Zij komen nu allen en *ieder* met zijn eigen verhaal.

8. Todo, overeenstemmende met het naamwoord in getal en geslacht, heeft de beteekenis van *allen, alles, een ieder, ieder een, elk een*, als:

Todo *es vanidad*. *Alles* is ijdelheid.

Todas *sus riquezas no le valieron nada*. *Al* zijne rijkdommen baatteden hem niets.

Toda *sospecha es mala*. *Alle* vermoeden is slecht.

Todos *vinieron á tiempo*. *Zij kwamen* allen bij tijds.

Todo *tiene su fin*. *Alles* heeft zijn einde.

1*ste Aanmerking*.—*Todos* het meervoud van *todo* vóór zelfstandige naamwoorden gebezigd wordende, vereischt het lidwoord vóór zich, als:

Todo hombre *deben saber su derecho*. Ieder mensch moet zijne regten kennen.

Todos los hombres *están sujetos á sus pasiones*. Alle menschen zijn aan hunne hartstogten onderworpen.

2*de Aanmerking*.—De woorden *al wat, alles wat* en *al hetgeen* worden door *todo lo que* vertaald, als:

Todo lo que *dijo, es verdad*. *Al wat* hij zeide, is waar.

Me pagaron por todo lo que *hize*. Zij betaalden mij voor *alles wat* ik deed.

9. Otro beteekent *een ander, ander* of *anderen*, en stemt met het naamwoord in geslacht en getal overeen, als:

¿ *Tiene V.* otro *libro* ? Hebt gij *een ander* boek ?

Otro *no lo hubiera hecho*. *Een ander* zoude het niet gedaan hebben.

¿ *Tiene V.* otras *obras* ? Hebt gij *andere* werken ?

Tengo otras *que son mejores*. Ik heb *anderen*, die beter zijn.

Eens anders wordt vertaald door *ajeno*, hetwelk overeenstemt met het naamwoord in getal en geslacht; en *anderen*, gebezigd in een algemeenen zin, wordt vertaald door *prójimo*, als:

No codicieis al bien ajeno. Begeer *eens anders* goed niet.

No hagas al prójimo *lo que no quisieras se te hiciese á ti*. Doe niet aan *anderen*, hetgeen gij niet wilt, dat U gedaan worde.

10. Mucho, veel en muchos, velen, komen met het naamwoord in geslacht en getal overeen, als:

Tiene mucha *plata, pero no tiene* mucho *juício*. Hij heeft *veel* geld, maar niet *veel* verstand.

Muchos se engañan, queriendo engañar á otros. *Velen* bedriegen zich zelven, door anderen te willen bedriegen.

Trajo muchas *cosas.* Hij bragt *vele* dingen.

11. Várìos beteekent *verscheidene* en komt met het naamwoord in geslacht overeen, als:

He hablado con vários *de su parecer.* Ik heb met *verscheidene,* die van zijn gevoelen zijn, gesproken.

Várias *mujeres estaban allí.* *Verscheidene* vrouwen waren daar.

Entre los várìos *hombres que se sentaron á la mesa, no hallé un conocido.* Onder de *verscheidene* mannen, die aan tafel zaten, ontmoette ik geen bekende.

12. Ninguno, *niet een, geen,* komt overeen met het naamwoord in geslacht, als:

Tenia muchos criados, pero ninguno *le fué fiel.* Hij had vele bedienden, maar *niet een* was hem getrouw.

Ninguno *de ellos vino.* *Niet een* van hen kwam.

¿ Conque á ninguna *de ellas vió V.?* Dus hebt gij *geen* van haar gezien?

No Señor, á ninguna. Neen Mijn Heer! *geen.*

No me agrada ninguno *de estos libros.* *Geen* dezer boeken behaagt mij.

Ningun *placer mundano es durable.* *Geen* wereldsch genoegen is duurzaam.

13. Nadie, ninguno, of ninguna persona, wordt door *niemand, geen mensch* vertaald, als:

No he visto á nadie *of* á ninguna persona. Ik heb *niemand* gezien.

Ninguno *me dijo nada.* *Niemand* zeide mij iets.

No se lo des á nadie. Geef het aan *niemand.*

14. Nada, *niets.*

No hay nada *que temer.* Er is *niets* te vreezen.

Nada *de V. dijo.* Hij zeide *niets* van U.

Nada *valieron sus reproches.* Zijne verwijten hielpen *niets.*

No le dije nada. Ik zeide hem *niets.*

Nada gebezigd wordende als een zelfstandig naamwoord, wordt somtijds gevolgd door een naamwoord, zelfstandig of bijvoegelijk, en vereischt als dan het voorzetsel *de* tusschen beide. Zie *algo.*

No hai nada de nuevo. Er is niets nieuws.

No tiene nada de soldado: Hij heeft niets van een soldaat aan zich.

15. Ni uno ni otro, *geen van beide, noch de een noch de ander*, moet met het naamwoord, waarop het betrekking heeft, in geslacht en getal overeenstemmen, als :

¿ Esos buques son franceses ó Ingleses? Ni uno, ni otro, *pues son americanos.* Zijn die vaartuigen Fransche of Engelsche? *Geen van beide;* want zij zijn Amerikanen.

He visto las comediantes de Sevilla y las de Málaga, pero no me gustan ni unas ni otras.

Ik heb de tooneelspeelsters van Sevillë en die van Malaga gezien, doch *noch de eene, noch de andere* behagen my.

¿ Ve V. aquellos dos hombres? No veó ni uno ni otro. Ziet gij die twee mannen? Ik zie *den een noch den ander.*

16. Cualquiera en quienquiera, *wie hij ook zij, wie ook, van wien ook, aan wien ook*, enz. worden gemeenlijk door *que* gevolgd, en *cualquiera* vormt deszelfs meervoud door *cualesquiera.*— *Quienquiera* heeft geen meervoud, als :

Cualquiera que *venga. Wie ook* kome.

Quienquiera que *vaya. Wie ook* ga.

De cualquiera *persona of* de quienquiera que *hable V. Van wien* gij *ook* spreekt.

Dios castigará á cualquiera que *haya hecho mal.* God zal straffen, *wie hij ook zij,* die kwaad gedaan hebbe.

Distribuye estas flores entre cualesquiera *de aquellas mujeres* que *gustare.* Verdeel deze bloemen onder die vrouwen, welke ook gij lief hebt.

Qualquiera in beide getallen, wanneer het vóór een naamwoord staat, verliest de laatste klinker, als :

Qualquier hombre y qualesquier mujeres que *estuviesen allá.* Welke man ook, en welke vrouwen ook, die er waren.

Wat ook opzigt hebbende tot zaken, wordt door *qualquiera que* vertaald, als :

Qualquiera *cosa* que *diga. Wat hij ook* zegge.

Qualquier *cosa* que *hiciere. Wat hij ook* doe.

Al wat of *alles wat* wordt vertaald door *todo lo que*, als :

Todo lo que *diga, lo creeré. Al wat* hij zegge, zal ik gelooven.

Todo lo que *brilla, no es siempre oro. Alles wat* blinkt, is niet altijd goud.

Todo lo que *tomó, fué bueno. Alles wat* hij nam, was goed.

17. Tal heeft dezelfde beteekenis als *zulk*, *zoodanig*, en komt overeen in getal met het naamwoord, waarop het betrekking heeft, als:

Tal *conducta merece castigo.* *Zoodanig* gedrag verdient straf.

No me gustan tales *acciones.* *Zoodanige* daden behagen mij niet.

No quiero tales *hombres en mi casa.* Ik wil *zulke* menschen in mijn huis niet hebben.

18. Fulano beteekent zoo veel als *zeker persoon, zeker iemand*, en komt overeen in geslacht met het naamwoord, waartoe het behoort; en *die en die persoon* wordt door *fulano y zutano* vertaald, als:

El Señor fulano *me dijo que — etc.* *Een zeker Heer* zeide mij, dat enz.

V. me dijo que fulano y zutano *ya lo sabian.* Gij zegt mij, dat *die en die persoon* het reeds weten.

19. Tanto en Cuanto.

Tanto en *cuanto* worden vertaald door *zoo veel* en *hoe veel*, en verbogen naar geslacht en getal van het naamwoord, waar vóór zij mogten komen te staan.

¡ *Me dicen, que tenia* tanto *dinero* ! Zij zeggen mij, dat hij *zoo veel* geld had.

¡ *Habia* tantos *hombres allí* ! Er waren *zoo veel* menschen daar!

¡ Cuanta *llúvia hubo* ! *Hoe veel* regen was er niet!

¿ Cuantas *Señoras estaban en los palcos* ? *Hoe veel* dames waren er in de loges?

¿ Cuantos *habian* ? *Hoe veel* waren er?

No sé cuantas *veces vino.* Ik weet niet *hoe veel* malen hij gekomen is.

OVER DE WERKWOORDEN.

Het werkwoord is dat deel der rede, hetwelk een bestaan, eene handeling of een lijden der zaken of personen, welke de onderwerpen van de voorstellen zijn, te kennen geeft; het verandert in den uitgang naar wijzen, tijden, getallen en personen.

Het werkwoord is door de spaansche Akademie verdeeld in *sustantivo*, zelfstandig, *activo*, bedrijvend, *néutro*, onzijdig en *recíproco*, wederkeerig.

Verbo sustantivo, zelfstandig, of liever niet bedrijvend werkwoord, duidt het bestaan der dingen of personen aan, als: *ser*, *estar* wezen of zijn, *haber* hebben.

Verbo activo of *transitivo*, bedrijvend werkwoord, is het werkwoord, welks uitdrukking of beteekenis op een zelfstandig naamwoord overgaat, hetwelk het voorwerp is der rede of van het voorstel, het zij met of zonder voorzetsel, als: *amar á Dios*, God beminnen, *aborrécer el vicio*, de ondeugd verfoeijen.

Verbo néutro of *intransitivo*, onzijdig werkwoord, is dat, welks uitdrukking of beteekenis niet tot iets anders overgaat, als: *correr*, loopen, *morir*, sterven, *ir* gaan.

Verbo recíproco, wederkeerig werkwoord, is dat, welks uitdrukking of beteekenis overgaat op een persoonlijk voornaamwoord, hetwelk is het voorwerp der rede en in de plaats komt van het onderwerp; zijnde derhalve een en dezelfde zaak of persoon te gelijkertijd het onderwerp en het voorwerp der rede, als: *amañarse*, zich naar iets schikken, *arrepentirse*, zich berouwen, *yo me amaño*, ik schik mij, *tu te arrepientes*, gij berouwt U.

De vervoeging der werkwoorden.

De vervoeging der werkwoorden (*la conjugacion*) is de verandering, welke de werkwoorden ondergaan in derzelver wijzen, tijden, getallen en personen, met onderscheidene uitgangen.

De wijzen der werkwoorden.

De wijzen der werkwoorden zijn vier in getal, *el indicativo*, de aantoonende wijs, *el imperativo*, de gebiedende wijs, *el sujuntivo*, de aanvoegende wijs en *el infinitivo*, de onbepaalde wijs.

De aantoonende wijs (*modo indicativo*) is die, welke het bestaan of handeling der zaken of personen regtstreeks en bepaald voorstelt, als: *yo soi*, ik ben, *tu lees*, gij leest, *aquel escribe*, hij schrijft, *cesa el frio*, de koude houdt op, *crece la yerba*, het gras groeit, *brotan los árboles*, de boomen botten uit.

De gebiedende wijs (*modo imperativo*) is de wijze waarop iemand bevolen, verzocht, aangemaand of afgeraden wordt iets te doen of te laten, als: *lleva esta carta*, breng dezen brief, *animate*, beur U op, *deja esa diversion*, laat af van dat tijdverdrijf. Even zoo met zaken of dieren, welke als personen aangesproken worden.

De aanvoegende wijs (*modo sujuntivo*) is eene wijze, waarin een ander werkwoord vereischt wordt om den zin volledig te maken, het zij dat hetzelve uitgedrukt of er onder verstaan worde, bvb. als iemand zegt: *que yo ame*, dat ik beminne, *que yo escribiria*, dat ik schreef, dan is zijn gezegde niet volledig, het is noodig, ten einde den zin volledig te maken, dat hij bijvoege: *es justo que yo ame*, het is billijk, dat ik beminne, *yo escribiria*, *si pudiese*, ik zoude schrijven, als ik kon. Het is echter niet altijd noodig, dat het andere werkwoord of voorstel uitgedrukt worde, of dat hetzelve vóór het werkwoord in de aanvoegende wijs kome, het kan er onder verstaan worden of achter aankomen, als: *Dios guarde á V.*, God behoede U, *tenga V. buena noche*, goeden nacht, *que sea V. feliz*, dat gij gelukkig zijt, *que logre V. buena cosecha como deseo*, dat gij een goeden oogst hebbet, dat wensch ik.

De onbepaalde wijs (*modo infinitivo*) is die, welke derzelver beteekenis niet bepaalt tot zekere en bepaalde tijden, getallen of personen, en vereischt even als de aanvoegende wijs, een ander werkwoord om den zin volledig te maken, bvb. de werkwoorden *amar*, beminnen, *callar*, zwijgen, drukken niet uit wanneer, hoe, noch wie bemint of zwijgt, hangende derhalve deze bepaling van tijd en andere omstandigheden af van een voorafgaand werkwoord, als: *conviene amar*, het is goed te beminnen, *convendrá callar*, het zal goed zijn te zwijgen. Dit voorafgaand werkwoord wordt in de spaansche spraakkunst *antecedente* of *determinante* genaamd.

De tijden der werkwoorden.

Op de wijzen (*modos*) volgen de tijden der werkwoorden (*los tiempos de los verbos*). Deze tijden worden op eene natuurlijke wijze in drie verdeeld: de tegenwoordige *el presente*, de verledene *el pretérito* en de toekomende *el futuro*, welke wederom nader verdeeld worden, als:—

1. De aantoonende wijs heeft in de spaansche taal, zes tijden: *el presente*, de tegenwoordige tijd, *el pretérito imperfecto*, de onvolmaakt verleden tijd, *el pretérito perfecto*, de volmaakt verleden tijd, *el pretérito plusquam perfecto*, de meer dan volmaakt verleden tijd, *el futuro imperfecto*, de onvolmaakt (eerste) toekomende tyd en *el futuro perfecto*, de volmaakt(tweede)toekomende tijd.

El presente, de tegenwoordige tijd, duidt aan, dat iets bestaat of gedaan wordt in den tijd, waarin men spreekt, als: *yo soi*, ik ben, *tu escribes*, gij schrijft, *llueve*, het regent.

El pretérito imperfecto, de onvolmaakt verleden tijd, duidt aan eene handeling, die reeds verloopen is, als: *llegó mi hermano á tiempo que yo le escribia*, mijn broeder kwam aan op het tijdstip, dat ik hem schreef, dat is: toen ik bezig was hem te schrijven.

El pretérito perfecto, de volmaakt verleden tijd, duidt de beteekenis van het werkwoord aan als reeds verloopen, als: *fuí*, ik

ben geweest, *escribí* ik heb geschreven, *estuve* ik ben geweest. Deze tijd wordt door de spaanscheAkademie in *pretérito prócsimo* en *pretérito remoto* verdeeld. De *pretérito prócsimo* is die, welke de verledene daad, die niet lang geleden gebeurd is, aanduidt, en de *pretérito remoto* iets dat lang geleden gebeurd is. Bvb. als men zegt: *yo vi al Rey*, ik heb den koning gezien, dan wil men te kennen geven, dat er eenen langen tijd verloopen is, dat men den koning gezien heeft, en zegt men: *he visto al Rey*, ik heb den koning gezien, dan wil men te kennen geven, dat het niet lang geleden is, dat men den koning gezien heeft. De eerste duidt derhalve een langer verloop van tyd aan dan de tweede; men zal dus zich niet wel uitdrukken met te zeggen: *hace cuatro años que* he estado *en Sevilla*, het is vier jaren geleden, dat ik in Seville geweest ben: om dat deze uitdrukking voor den korts verloop n tijd gebezigd wordt; men behoort dus te zeggen: *hace cuatro años que* estuve *en Sevilla.*

De *pretérito perfecto* wordt ook zamengesteld met het hulpwerkwoord *hube* had, en het verleden deelwoord van het werkwoord, dat vervoegd wordt, bvb. *despues que* hube visto *las fiestas, salí de Madrid*, na dat ik de feesten gezien heb, vertrok ik uit Madrid. Dit is bijna hetzelfde als de eerste *vi*, maar wordt niet gebezigd dan met de bijwoorden van tijd: *despues que, así que, luego que;* zoo wordt dan de verledene daad voorgesteld dadelijk na derzelver uitvoering.

Deze is de eigenschap der drie vervoegingen van de *pretérito*. Men zal derhalve zich slecht uitdrukken, wanneer men zonder onderscheid eenige verandering hierin maakt, bvb. het is onnaauwkeurig, wanneer men zegt: *Ayer* he visto *á mi amigo bueno y sano, y ahora le* vi *enfermo*, gisteren heb ik mijnen vriend wel en gezond gezien en nu heb ik hem ziek gezien. Er zijn echter gevallen, waarin de tweede vervoeging gebezigd wordt om zaken aan te duiden, welke reeds lang gebeurd zyn, schoon zulks niet blijkt, bvb. wanneer men zijne eigene daden en verdiensten verhaalt, als: He viajado *mucho*, he asistido *á tantas campañas*, he hecho *estos y los otros méritos*, ik heb veel gereisd, ik heb vele veldslagen bijgewoond, ik heb deze en die verdienstelijke daden uitgevoerd. Ofschoon die zaken langen tijd reeds gebeurd zijn, is het echter niet goed om *viajé, asisti* en *hice*, welke den langst verloopen tijd moeten uitdrukken, te bezigen.

El pretérito plusquam perfecto, de meer dan volmaakt verleden tijd, duidt eene handeling aan als geheel voorby op den tijd, waarin eene andere begint of volvoerd is, als: *Yo* habia leido *ya la carta, cuando llegó mi hermana.* Ik had den brief reeds gelezen, toen mijne zuster aankwam.

Futuro, de toekomende tijd, duidt aan, dat iets zyn zal, of ge-

beuren zal, en wordt in *futuro imperfecto* en *futuro perfecto*, eerste en tweede toekomende tijd, verdeeld.

De eerste (*imperfecto*) duidt op eene stellige wijze aan, dat de zaak bestaan zal, dat de handeling volvoerd zal worden, of dat iets gebeuren zal, als: *El año será abundante*, het jaar of de oogst zal overvloedig zijn; Compondré *la casa*, ik zal het huis herstellen; *la guerra* cesará, de oorlog zal ophouden.

De tweede toekomende tijd (*futuro perfecto*) veronderstelt het bestaan van eene zaak, van eene handeling, of van eene gebeurtenis op een zeker tijdstip, en het voegt er bij, dat in dien tijd de zaak reeds bestaan zal hebben, de handeling reeds volvoerd of de gebeurtenis reeds voorgevallen zal zijn, als: Habré leido *ya la carta, cuando venga mi hermana.* Ik zal den brief reeds gelezen hebben, wanneer mijn broeder komt; habrá cesado *ya la guerra, cuando suceda tal cosa*: de oorlog zal reeds geeindigd zijn, wanneer dat gebeurt; habremos hecho *la paz cuando llega el convoi*. Wy zullen vrede gemaakt hebben, wanneer het konvooi aankomt.

2. De gebiedende wijs (*el modo imperativo*) heeft maar een tijd, welke in het spaansch *presente de imperativo* genoemd wordt, welker beteekenis opzigt heeft tot den tegenwoordigen tijd, ofschoon van anderen afhangt om de zaak in den tegenwoordigen tijd uittevoeren. Al wat bevolen wordt om te doen of te laten, moet al of niet gedaan of gelaten worden in een toekomenden tijd; doch het bevel, of de aanmaning of afrading geschiedt altijd in den tegenwoordigen tyd, met of zonder tijds bepaling in het toekomende; lleva *esa carta*, breng dien brief: *ahora son las diez, á la una* lleva *esa carta*, nu is het tien ure, breng dien brief te een ure, enz.

3. De aanvoegende wijs, *el sujuntivo*, heeft vijf tijden: *presente, pretérito imperfecto, pretérito perfecto, pretérito plusquam perfecto* en *futuro*.

De beteekenissen dezer tyden hangen steeds af van de voorstellen, welke dezelven voorafgaan, gelijk reeds aangemerkt is geworden; en het is slechts noodig hier de drie uitgangen van *el pretérito imperfecto*, de onvolmaakt verleden tijd, nader te verklaren, welke zijn: *amara, amaria, amase; leyera, leeria, leyese*, enz. De drie uitgangen mogen niet onverschillig gebruikt worden; dikwijls hebben zij onderscheidene beteekenissen, bvb. Men zal zich juist uitdrukken, wanneer men zegt: *Si yo* amara of amase *las riquesas*, procurara of procuraria *adquirirlas*; indien ik de rijkdommen beminde, zoo zoude ik trachten dezelven te verkrijgen. En men zou zich slecht uitdrukken, wanneer men zegt: *Si yo* amaria *las riquezas*, procurase *adquirirlas*. Men zegt wel: *Si* leyeras of leyeses *buenos libros*, serias of fueras *mas instruido*, zoo gij goede boeken laast, zoudt gij geleerder zyn; en het is slecht gezegd, *si* leerias *buenos libros*, fueses *mas instruido*.

Deze voorbeelden toonen aan, dat de eerste en de derde uitgang onverschillig, de een voor den ander, kunnen gebezigd worden; doch zulks mag niet altijd geschieden, dit hangt af van de schikking der woorden. Wanneer men het voegwoord *si* van de eerste naar de tweede zinsnede verplaatst, dan zal men den eersten of den tweeden uitgang onverschillig kunnen gebruiken. Bv. *yo amara* of *amaria las riquezas si pudiesen saciar mis deseos.* — Ik zoude de rijkdommen beminnen, wanneer zij mijne wenschen konden bevredigen. En men zou zich slecht uitdrukken, wanneer men den derden uitgang aan het eerste deel der rede stelle, als: *yo* amase *las riquezas, si pudiesen saciar mis deseos.*

De eerste uitgang *ra*, laat zich met juistheid gebruiken in de plaats van een der twee anderen *ria* en *se*; derhalve kan men onverschillig zeggen: *El tiempo pudiera ser mejor*, de tijd kon beter zijn, of *el tiempo podria ser mejor*. En met even dezelfde juistheid kan men zeggen: *Yo hice que viniese*, ik deed, dat hij kwam, of *yo hice que viniera*. De tweede en de derde uitgang kunnen nimmer de een voor den anderen gebezigd worden. In plaats van *yo querria ir á Sevilla*, ik wilde naar Sevilla gaan, mag men niet zeggen: *yo* quisiese *ir á Sevilla.*

Ten einde de drie uitgangen met juistheid te kunnen bezigen, behoort men de volgende regels in het oog te houden:—

1. Wanneer de rede of het voorstel zonder een voorwaardelijk voegwoord begint, dan kan men den eersten of den tweeden uitgang onverschillig bezigen, als: *fortuna fuera* of *seria que lloviese*, het zoude gelukkig zijn, dat het regende; *yo hiciera* of *haria que lo mandasen*, ik zou maken, dat zij het zonden; *bueno fuera* of *seria, que obedeciesen*, het zoude goed zijn, dat zij gehoorzaamden.

Wanneer in dit geval het noodig zij, om in de tweede zinsnede denzelfden tijd te herhalen, gelijk in de evengemelde voorbeelden, dan bezigt men daartoe den derden uitgang.

2. Wanneer de rede met een voorwaardelijk voegwoord begint, als: *si, sino, aunque, bienque, dadoque*, enz. of met een tusschenwerpsel, hetwelk een verlangen aanduidt, dan kan men den eersten of den derden uitgang onverschillig bezigen, als: *si hubiera* of *hubiese buena fe*, bestond er goede trouw; *aunque hubiera* of *hubiese paz*, schoon er vrede ware; *ojalá fuera* of *fuese cierto*, mogte het zeker zijn.

In dit geval, wanneer de zin moet aangevuld en dezelfde tijd moet herhaald worden, dan bezigt men den tweeden uitgang, dus: *si hubiera* of *hubiese buena fe, seria mejor la solidéz de los contratos*, bestond er goede trouw, dan ware er meer zekerheid in de contracten; *aunque hubiera* of *hubiese paz, no cesarian pronto los daños de la guerra*, ofschoon er vrede gemaakt wierde, zoo hielden echter de rampen van den oorlog niet spoedig op.

Hieruit volgt, dat de tweede en de derde uitgang steeds in een anderen zin gebezigd worden en strekken om de twee uitersten van de voorwaarden uittedrukken.

3. Wanneer de *pretérito imperfecto* van de aanvoegende wijs, als *antecedent*, (voorgaand werkwoord), een der drie *pretéritos* van de aantoonende wijs der werkwoorden, welke spreken of denken aanduiden, bij zich heeft, dan wordt onverschillig een der drie uitgangen met het voegwoord *que* gebezigd, als:

decia / *dijo* / *habia dicho*	*que*	*vinieras.* / *vendrias.* / *vinieses.*
creyó / *pensaba* / *habia juzgado*	*que*	*viniera.* / *vendria.* / *viniese.*

4. Indien de verledene tijd van de aantoonende wijs (*pretérito de indicativo*) van een werkwoord is, hetwelk WILLEN of WENSCHEN aanduiden, dan moet men gebruik maken van den eersten en den derden uitgang en niet van den tweeden, als:

queria / *quiso* / *habia querido*	*que viniera* of *viniese.*

El jerúndio (het tegenwoordige deelwoord).

Dit woord, hetwelk bij de onbepaalde wijs (*el modo infinitivo*) behoort, vereischt eene afzonderlijke uitlegging.

El jerúndio (het tegenwoordige deelwoord), is een werkwoordelijk bijvoegelijk naamwoord met slechts eenen uitgang, hetwelk somwijlen als een deelwoord de beheersching heeft en somtijds alleen op zich zelve staat, soms weder bij andere woorden gevoegd wordt en een onbepaalden tijd aanduidt; en aangezien hetzelve bij de onbepaalde wijs behoort, zoo vereischt het een ander werkwoord om den zin volledig te maken, even gelijk al de woorden, welke tot deze wijze behooren. Hetzelve kan ook, als zijnde onbuigbaar, zonder verandering zich schikken naar de beide getallen en naar alle de drie geslachten; en ten opzigte der beheersching heeft het dezelve even als het tegenwoordige deelwoord.

Het tegenwoordige deelwoord (*el jerúndio*) der werkwoorden van de eerste vervoeging eindigt op *ando*, als: *amando*, beminnende; en dat van de tweede en derde vervoegingen op *endo*, als: *leyendo*, lezende, *oyendo*, hoorende.

Wy zullen nu deszelfs toevallen en andere eigenschappen nagaan.

1. De eigenschap van een bijvoegelijk naamwoord is aan hetzelve kennelijk: om dat het in eene rede niet op zich zelve kan

staan, zonder een zelfstandig naamwoord, hetzij uitgedrukt of er onder verstaan, bij zich te hebben. Bvb. *callando*, zwijgende, *hablando*, sprekende, *escribiendo*, schrijvende, *manando*, vloeijende, *creciendo*, groeijende, *siendo*, zijnde, mpeten noodwendiglijk opzigt hebben tot eenen persoon of eene zaak, waarbij zij gebezigd kunnen worden, als: *la mujer callando*, de vrouw zwijgende, *el hombre hablando*, de man sprekende, *el máestro escribiendo*, de onderwijzer schrijvende, *las fuentes manando*, de bronnen vloeijende, *los árboles creciendo*, de boomen groeijende, *siendo eso cierto*, zijnde dat zeker, of tegengesteld: *creciendo el arbol* of *los árboles*, *manando la fuente* of *las fuentes*, enz.

In deze voorbeelden is het blijkbaar, dat hetzelve zich met de beide getallen en de drie geslachten vereenigen kan, ook op zich zelve alleen kan staan, en wel in den *ablativus*, waarom men dan het voorzetsel *en* hetwelk dezen naamval beheerscht er vóór kan plaatsen, als: *en callando*, *en hablando*, *en creciendo*, enz."

In het gebruik van hetzelve vereenigd met of afgescheiden van andere woorden, heeft hetzelve dezelfde beheersching, welke het werkwoord, waarvan hetzelve afstamt, heeft, als: *callando la verdad*, zwijgende de waarheid, *hablando la mentira*, sprekende de leugen. De zelfstandige naamwoorden *verdad* en *mentira*, worden beheerscht elk door het tegenwoordige deelwoord, hetwelk dezelven voorafgaat: om dat zij van bedrijvende werkwoorden afstammen; doch van *creciendo* kan hetzelfde gebruik niet gemaakt worden: om dat het van een onzijdig werkwoord afstamt, hetwelk geen voorwerp kan beheerschen. Als men zegt: *Le encontré leyendo la gaceta*, ik vond hem lezende de Courant, dan wordt het zelfstandige naamwoord *Gaceta* door het tegenwoordige deelwoord *leyendo* beheerscht, terwijl dit door het werkwoord *encontré* in den vierden naamval beheerscht wordt.

2. De tijd, welken het tegenwoordige deelwoord aanduidt, is onbepaald; somtijds wordt dezelve door het werkwoord, hetwelk ter aanvulling bijgevoegd wordt, bepaald, en somtijds niet.

Wanneer het voorafgaande werkwoord, eene handeling aanduidt, welke met de uitdrukking van het tegenwoordige deelwoord zamen gepaard kan gaan, en beide tot een en denzelfden persoon betrekking hebben, dan is de tijd, waarin de handeling, door het tegenwoordige deelwoord uitgedrukt, plaats heeft, dezelfde als die van het werkwoord; doch indien beide geene handelingen, welke te zamen gepaard kunnen gaan aanduiden en betrekking tot denzelfden persoon hebben, dan is het werkwoord niet genoegzaam om den tijd van het tegenwoordige deelwoord te bepalen, als dan moet hetzelve omschreven worden om den tijd te bepalen. Bvb. *Me* voi paseando, ik ga wandelen, staat in den tegenwoordigen tijd: om dat de door het werkwoord en het tegenwoordige deelwoord uitgedrukte handelingen te zamen gepaard kunnen gaan, en beide tot een en denzelfden persoon be-

trekking hebben. *Me fui paseando*, ik ging wandelen, staat in den verledenen tijd; *Me iré paseando*, ik zal gaan wandelen, staat in den toekomenden tijd, beide handelingen kunnen zamen gepaard gaan, en beide hebben betrekking tot een en denzelfden persoon; doch in het volgende voorbeeld verandert het geval: *Le encontré leyendo la gaceta*, ik vond hem de Courant lezende. Hier staat het werkwoord in den verledenen tijd, en het tegenwoordige deelwoord in den tegenwoordigen tijd: om dat ofschoon de handelingen te zamen gepaard kunnen gaan, zij echter geene betrekking hebben tot een en denzelfden persoon; zijnde de betrekking van het werkwoord tot den eersten persoon en die van het tegenwoordige deelwoord tot den derden persoon, welks omschrijving aldus moet geschieden: *Le encontré que leia la gaceta*, ik vond hem, terwijl hij de Courant las.

3. Somtijds gaat het tegenwoordige deelwoord een ander tegenwoordig deelwoord van het werkwoord *estar* (zijn) voorat, wanneer de zin rust aanduidt; somtijds dat van het werkwoord *ir* (gaan) wanneer de zin eene beweging aanduidt, als: *estando comiendo, llegó mi padre*, terwijl ik etende was, of bezig zijnde met eten, kwam mijn vader aan; *yendo paseándome cojí estas flores* of *cojeré unas flores*, bezig zijnde met wandelen, kreeg ik deze bloemen, of zal ik eenige bloemen plukken.

In deze volzinnen verandert het voorafgaande tegenwoordige deelwoord geenzins den zin van het opvolgende, doch het bevestigt of verduidelijkt meer deszelfs beteekenis.

Uit de omschrijving van deze tegenwoordige deelwoorden blijkt duidelijk, dat *el jerúndio* tot de deelwoorden behooren, als: Estando comiendo, *cuando estaba comiendo*, yendo paseándome of *me iba paseando*, of *cuando me paseé*. Wanneer de omschrijving met juistheid kan geschieden in den tegenwoordigen of den onvolmaakt verledenen tijd, is deszelfs beteekenis dezelfde als die van *el particípio de presente* (ook een tegenwoordig deelwoord), hetwelk als zijnde weinig in gebruik, dikwijls met juistheid en sierlijkheid door *el jerúndio* vervangen wordt.

4. Wanneer het tegenwoordige deelwoord eene voorwaarde in zich bevat, of door een voorwaardelijk voegwoord moet omschreven worden, dan duidt het een toekomenden tijd aan, als: *siendo eso cierto, habiendo esa circunstáncia*. Deze volzinnen kunnen aldus omschreven worden, *si eso es* of *si fuera* of *fuese cierto*, *si hai, si hubiera* of *con tal que haya esa circunstáncia*. In deze gevallen wordt er geen ander werkwoord vereischt om den tijd te bepalen, het tegenwoordige deelwoord is genoegzaam om den zin volledig te maken.

5. Voorafgegaan wordende door het voorzetsel *en* dan staat het somtijds in den tegenwoordigen en somtijds in den verledenen tijd. *En explicando esto, pasaremos á otra cosa*, dit opgehelderd

hebbende, zullen wij tot iets anders overgaan. — *En diciendo esto, se salió de la junta;* dit zeggende, ging hij uit de vergadering. — Deze volzinnen kunnen aldus omschreven worden: *Cuando habremos esplicado esto; despues que hubo dicho esto.*

6. Wanneer het tegenwoordige deelwoord door het werkwoord in de onbepaalde wys kan vervangen worden, dan staat het in den tegenwoordigen tijd en duidt niet zoo zeer de daad aan als wel de voortdurendheid en uitvoering van dezelve, als: *Estudiando se aprende,* zich oefenende, leert men; *hablando nos entendemos,* sprekende verstaan wij elkander.

Deze voorbeelden kunnen aldus omschreven worden: *Con estudiar, con hablar,* of *con el uso y ejercicio de estudiar, de hablar,* welke uitdrukkingen gelijke beteekenis hebben met: *Con el estudio, con el habla:* om dat deze woorden van de onbepaalde wijs, met de voorzetzels van den ablativus, geene andere zijn dan zelfstandige naamwoorden.

7. Het tegenwoordige deelwoord van het werkwoord *haber,* hebben, kan zonder een ander werkwoord bij zich te hebben en als hulpwoord van het verledene deelwoord en van andere werkwoorden gebruikt worden. Wanneer het onvereenigd gebezigd wordt als in dit voorbeeld: *habiendo esa circunstancia,* bestaande deze omstandigheid, dan duidt het een bestaan aan; doch als hulpwoord, bvb. *habiendo dicho esto,* dit gezegd hebbende, dan heeft het geene andere beteekenis, dan het geen door het verleden deelwoord *dicho* uitgedrukt wordt: want het vermeerdert de beteekenis van het deelwoord in de uitdrukking: *dicho esto,* dit gezegd hebbende, niet.

Het vormen der tijden.

De tijden worden verdeeld in enkelvoudige, *simples* en zamengestelde, *compuestos.* De eersten bestaan uit een enkeld woord, als: *Amo,* ik bemin, *amaba,* ik beminde, *amaré,* ik zal beminnen. Deze laatste, de toekomende tijd, is echter zamengesteld in het nederduitsch. De anderen, *compuestos,* bestaan uit twee en meer woorden, als: *He amado,* ik heb bemind, *habia amado,* ik had bemind, *habré amado,* ik zal bemind hebben.

De enkelvoudige tyden worden van een en denzelfden wortel gevormd, namelijk van het eerste woord der onbepaalde wijs, de zamengestelde tijden worden gevormd door het verleden deelwoord van eenig werkwoord onveranderd, gevoegd bij het hulpwerkwoord.

De spaansche werkwoorden eindigen allen in de onbepaalde wijs op *ar, er, ir,* welke de eersten, de tweede en de derde vervoeging genoemd worden. De wortels van de werkwoorden zijn de letters, welke deze uitgangen voorafgaan; zoo zijn de wor-

tels der werkwoorden, *amar*, *enseñar*, *aconsejar*, van de eerste vervoeging, *am*, *enseñ*, *aconsej*,—

De wortels der werkwoorden *comer*, *temer*, *prender*, van de tweede vervoeging, zijn : *com*, *tem*, *prend*,—De wortels der werkwoorden *partir*, *escribir*, *suplir*, van de derde vervoeging, zyn: *part*, *escrib*, *supl*,—De letters, welke hierbij gevoegd worden, vormen de uitgangen der tijden en personen.

De regelmatige werkwoorden, zijn die, welke in al de tijden en personen de wortel letters en de uitgangen naar vaste regels onveranderd behouden.

De onregelmatige werkwoorden, zijn die, welke van wortelletters en uitgangen veranderen, Van de regelmatige en onregelmatige werkwoorden vindt men bij opvolging duidelijke voorbeelden.

Van de regelmatige en onregelmatige werkwoorden, worden de hulp werkwoorden afgescheiden, welke in het spaansch *auxiliares* genoemd worden. Deze dienen even als in het Nederduitsch om de zamengestelde tijden der werkwoorden en de lijdende werkwoorden te helpen vormen. Tot het vormen der lijdende werkwoorden gebruikt men in het spaansch het hulpwoord *ser*, even als in het Nederduitsch *worden* bij het verleden deelwoord van een bedrijvend werkwoord gebezigd wordt : *Yo soi amado*, ik word bemind ; *tu eres amado*, gij wordt bemind ; *él es amado*, hij wordt bemind, enz.

Vervoeging van het hulpwerkwoord
HABER, HEBBEN.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD,	*haber*,	hebben.
VERL. TYD,	*haber habido*,	gehad hebben.
TOEK. TYD,	*haber de haber*,	zullen hebben.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD,	*habiendo*,	hebbende.
VERL. DEELWOORD,	*habido*,	gehad.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Enkelvoud.

Yo he,	Ik heb.
tu has,	gij hebt.
él ha,	hij heeft.

Meervoud.

Nosotros hemos of *habemos*,	wij hebben.
vosotros habeis,	gij hebt.
ellos han,	zij hebben.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Enkelvoud.

Yo habia,	Ik had.
tu habias,	gij hadt.
él habia,	hij had.

Meervoud.

Nosotros habíamos,	wij hadden.
vosotros habíais,	gij hadt.
ellos habian,	zij hadden.

VOLMAAKT VERL. TYD.

Enkelvoud.

Yo hube,	Ik heb gehad.
tu hubiste,	gij hebt gehad.
él hubo,	hij heeft gehad.

Meervoud.

Nosotros hubimos,	wij hebben gehad.
vosotros hubísteis,	gij hebt gehad.
ellos hubieron,	zij hebben gehad.

TOEKOMENDE TYD.

Enkelvoud.

Yo habré,	Ik zal hebben.
tu habrás,	gij zult hebben.
él habrá,	hij zal hebben.

Meervoud.

Nosotros habremos,	wij zullen hebben.
vosotros habreis,	gij zult hebben.
ellos habrán,	zij zullen hebben.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Enkelvoud.

Yo haya,	Dat ik hebbe.
tu hayas,	dat gij hebbet.
él haya,	dat hij hebbe.

Meervoud.

Nosotros hayamos,	Dat wij hebben.
vosotros hayais,	dat gij hebbet.
ellos hayan,	dat zij hebben.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Enkelvoud.

Yo hubiera,	*habria,*	*hubiese,*	dat ik hadde.
tu hubieras,	*habrias,*	*hubieses,*	dat gij haddet.
él hubiera,	*habria,*	*hubiese,*	dat hij hadde.

Meervoud.

Nosotros hubiéramos,	*habríamos,*	*hubiésemos,*	dat wij hadden.
vosotros hubiérais,	*habriais,*	*hubiéseis,*	dat gij haddet.
ellos hubieran,	*habrian,*	*hubiesen,*	dat zij hadden.

TOEKOMENDE TYD.

Enkelvoud.

Yo hubiere,	Dat ik zoude hebben.
tu hubieres,	dat gij zoude hebben.
él hubiere,	dat hij zoude hebben.
nosotros hubiéremos,	dat wij zouden hebben.
vosotros hubiéreis,	dat gij zoude hebben.
ellos hubieren,	dat zij zouden hebben.

De zamengestelde tijden van dit werkwoord, als hulpwerkwoord, zijn niet meer in gebruik. Dezelven zijn om die reden hier weggelaten. Zij komen voor bij de onpersoonelijke werkwoorden.

Het werkwoord *Haber*, hebben, heeft behalve de beteekenis van een hulpwoord, ook die van *bestaan*, wanneer het dan als een onpersoonlijk werkwoord voorkomt, als mede die van *bezitten*; in dit geval heeft het de gebiedende wijs, welke hetzelve als hulpwoord ontbreekt.

De hulpwerkwoorden zijn zeer onregelmatig en kunnen onder geen regel als de overige onregelmatige werkwoorden gebragt worden.

Vervoeging van het hulpwerkwoord

TENER, HEBBEN.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD, *tener*, hebben.
VERL. TYD, *haber tenido*, gehad hebben.
TOEK. TYD, *haber de tener*, zullen hebben.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD, *teniendo*, hebbende.
VERL. DEELWOORD, *tenido*, gehad.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.		VOLMAAKT VERLED. TYD.	
Yo tengo,	Ik heb.	*Yo tuve,*	Ik heb gehad.
tu tienes,	gij hebt.	*tu tuviste,*	gij hebt gehad.
él tiene,	hij heeft.	*él tuvo,*	hij heeft gehad.
nos tenemos,	wij hebben.	*nos tuvimos,*	wij hebben gehad.
vos teneis,	gij hebt.	*vos tuvisteis,*	gij hebt gehad.
ellos tienen,	zij hebben.	*ellos tuvieron,*	zij hebben gehad.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.		TOEKOMENDE TYD.	
Yo tenia,	Ik had.	*Yo tendré,*	Ik zal hebben.
tu tenias,	gij hadt.	*tu tendrás,*	gij zult hebben.
él tenia,	hij had.	*él tendrá,*	hij zal hebben.
nos teniamos,	wij hadden.	*nos tendremos,*	wij zullen hebben.
vos teniais,	gij hadt.	*vos tendreis,*	gij zult hebben.
ellos tenian,	zij hadden.	*ellos tendrán,*	zij zullen hebben.

De zamengestelde tijden van dit hulpwoord zyn:

Van den tegenwoordigen tijd, *yo he tenido*, ik heb gehad, enz.

Van den onvolmaakt verleden tijd, *yo habia tenido*, ik had gehad, enz.

Van den volmaakt verleden tijd, *yo hube tenido*, ik heb gehad, enz.

Van den toekomenden tijd, *yo habré tenido*, ik zal gehad hebben, enz.

De gebiedende wijs.

Ten tu,	Heb gij.
tenga él,	laat hem hebben.
tengamos nosotros,	laat ons hebben.
tened vosotros,	hebt gij.
tengan ellos,	laat hen hebben.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo tenga,	Dat ik hebbe.
tu tengas,	dat gij hebbet.
él tenga,	dat hij hebbe.
nosotros tengamos,	dat wij hebben.
vosotros tengais,	dat gij hebbet.
ellos tengan,	dat zij hebben.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo tuviera,	*tendria,*	*tuviese,*	Dat ik hadde.
tu tuvieras,	*tendrias,*	*tuvieses,*	dat gij haddet.
él tuviera,	*tendria,*	*tuviese,*	dat hij hadde.
nosotros tuviéramos,	*tendríamos,*	*tuviésemos,*	dat wij hadden.
vosotros tuviérais,	*tendríais,*	*tuviéseis,*	dat gij haddet.
ellos tuvieran,	*tendrian,*	*tuviesen,*	dat zij hadden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo tuviere,	Dat ik zoude hebben.
tu tuvieres,	dat gij zoudet hebben.
él tuviere,	dat hij zoude hebben.
nosotros tuviéremos,	dat wij zouden hebben.
vosotros tuviéreis,	dat gij zoudet hebben.
ellos tuvieren,	dat zij zouden hebben.

De zamengestelde tijden van deze wijze zijn:

Van den tegenwoordigen tijd, *yo haya tenido,* dat ik gehad hebbe, enz.

Van den onvolmaakt verleden tijd, *yo hubiera, habria, hubiese tenido,* dat ik gehad hadde, enz.

Van den toekomenden tijd, *yo hubiere tenido,* dat ik zoude gehad hebben, enz.

Vervoeging van het hulpwerkwoord
SER, WEZEN OF ZYN.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD,	*ser,*	wezen of zijn.
VERL. TYD,	*haber sido,*	geweest zijn.
TOEK. TYD,	*haber de ser,*	zullen zijn.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD,	*siendo,*	zijnde.
VERL. DEELWOORD,	*sido,*	geweest

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.		VOLMAAKT VERLED. TYD.	
Yo soi,	Ik ben.	*Yo fui,*	Ik ben geweest.
tu eres,	gij zijt.	*tu fuiste,*	gij zijt geweest.
él es,	hij is.	*él fué,*	hij is geweest.
nos. somos,	wij zijn.	*nos. fuimos,*	wij zijn geweest.
vos. sois,	gij zijt.	*vos. fuisteis,*	gij zijt geweest.
ellos son,	zij zijn.	*ellos fueron,*	zij zijn geweest.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.		TOEKOMENDE TYD.	
Yo era,	Ik was.	*Yo seré,*	Ik zal zijn.
tu eras,	gij waart.	*tu serás,*	gij zult zijn.
él era,	hij was.	*él será,*	hij zal zijn.
nos. éramos,	wij waren.	*nos. seremos,*	wij zullen zijn.
vos. érais,	gij waart.	*vós. sereis,*	gij zult zijn.
ellos eran,	zij waren.	*ellos serán,*	zij zullen zijn.

De zamengestelde tijden.

Van den tegenwoordigen tijd, *yo he sido,* ik ben geweest, enz.

Van den onvolmaakt verleden tijd, *yo habia sido,* ik was geweest, enz.

Van den volmaakt verleden tijd, *yo hube sido,* ik ben geweest, enz.

Van den toekomenden tijd, *yo habré sido,* ik zal geweest zijn, enz.

De gebiedende wijs.

Sé tu,	Zij gij.
sea él,	laat hem zijn.
seamos nosotros,	laat ons zijn.
séd vosotros,	zijt gij.
sean ellos,	laat hen zijn.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo sea,	Dat ik zij.
tu seas,	dat gij zijt.
él sea,	dat hij zij.
nosotros seamos,	dat wij zijn.
vosotros seais,	dat gij zijt.
ellos sean,	dat zij zijn.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo fuera,	*seria,*	*fuese,*	Dat ik ware,
tú fueras,	*serias,*	*fueses,*	dat gij waret.
él fuera,	*seria,*	*fuese,*	dat hij ware.
nosotros fuéramos,	*seríamos,*	*fuésemos,*	dat wij waren,
vosotros fuérais,	*seríais,*	*fuéseis,*	dat gij waret.
ellos fueran,	*serian,*	*fuesen,*	dat zij waren,

TOEKOMENDE TYD.

Yo fuere,	Dat ik zoude zijn.
tu fueres,	dat gij zoudet zijn.
él fuere,	dat hij zoude zijn.
nosotros fuéremos,	dat wij zouden zijn.
vosotros fuéreis,	dat gij zoudet zijn.
ellos fueren,	dat zij zouden zijn.

De zamengestelde tijden.

Van den tegenwoordigen tijd, *yo haya sido,* dat ik geweest zij, enz.

Van den onvolmaakt verleden tijd, *yo hubiera, habria, hubiese sido,* dat ik geweest ware, enz.

Van den toekomenden tijd, *yo hubiere sido,* dat ik zoude geweest zijn, enz.

Vervoeging van het hulpwerkwoord

ESTAR, WEZEN OF ZYN.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD,	*estar,*	wezen of zijn.
VERL. TYD,	*haber estado,*	geweest zijn.
TOEK. TYD,	*haber de estar,*	zullen zijn.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD,	*estando,*	zijnde.
VERL. DEELWOORD,	*estado,*	geweest.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo estoi,	Ik ben.
tu estás,	gij zijt.
él está,	hij is.
nos. estamos,	wij zijn.
vos. estais,	gij zijt.
ellos están,	zij zijn.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Yo estaba,	Ik was.
tu estabas,	gij waart.
él estaba,	hij was.
nos. estábamos,	wij waren.
vos estábais,	gij waart.
ellos estaban,	zij waren.

VOLMAAKT VERL. TYD.

Yo estuve,	Ik ben geweest.
tu estuviste,	gij zijt geweest.
él estuvo,	hij is geweest.
nos. estuvimos,	wij zijn geweest,
vos. estuvísteis,	gij zijt geweest.
ellos estuvieron,	zij zijn geweest.

TOEKOMENDE TYD.

Yo estaré,	Ik zal zijn.
tu estarás,	gij zult zijn.
él estará,	hij zal zijn.
nos estaremos,	wij zullen zijn.
vos estareis,	gij zult zijn.
ellos estarán,	zij zullen zijn.

De zamengestelde tijden.

Van den tegenwoordigen tyd, *yo he estado*, ik ben geweest, enz.

Van den onvolmaakt verleden tijd, *yo habia estado*, ik was geweest, enz.

Van den volmaakt verleden tijd, *yo hube estado*, ik ben geweest, enz.

Van den toekomenden tijd, *yo habré estado*, ik zal geweest zijn, enz.

De gebiedende wijs.

Está tu,	Zij gij.
esté él,	laat hem zijn.
estemos nosotros,	laat ons zijn:
estád vosotros,	zijt gij.
estén ellos,	laat hen zijn.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo esté,	Dat ik zij.
tu estés,	dat gij zijt.
él esté,	dat hij zij.
nosotros estemos,	dat wij zijn.
vosotros esteis,	dat gij zijt.
ellos estên,	dat zij zijn.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo estuviera,	*estaria*,	*estuviese*,	Dat ik ware.
tu estuvieras,	*estarias*,	*estuvieses*,	dat gij waret.
él estuviera,	*estaria*,	*estuviese*,	dat hij ware.
nosotros estuviéramos,	*estaríamos*,	*estuviésemos*,	dat wij waren.
vosotros estuviérais,	*estaríais*,	*estuviéseis*,	dat gij waret.
ellos estuvieran,	*estarian*,	*estuviesen*,	dat zij waren.

TOEKOMENDE TYD.

Yo estuviere,	Dat ik zoude zijn.
tu estuvieres,	dat gij zoudet zijn.
él estuviere,	dat hij zoude zijn.
nosotros estuviéremos,	dat wij zouden zijn.
vosotros estuviéreis,	dat gij zoudet zijn.
ellos estuvieren,	dat zij zouden zijn.

De zamengestelde tijden.

Van den tegenwoordigen tijd, *yo haya estado*, dat ik geweest zij, enz.

Van den onvolmaakt verleden tijd, *yo hubiera, habria, hubiese estado*, dat ik geweest ware, enz.

Van den toekomenden tijd, *yo hubiere estado*, dat ik zoude geweest zijn, enz.

Aanmerkingen op SER en ESTAR.

Ofschoon deze hulpwoorden in het Nederduitsch beide door *wezen* of *zijn* vertaald worden, zoo bestaat er echter in het Spaansch een groot onderscheid in het gebruik derzelven, waarop men zeer oplettend moet zijn.

ALGEMEENE REGEL.

Ser duidt aan de wezentlijkheid, de eigene en onafscheidelijke, of de natuurlijke hoedanigheid eener zaak.

Estar duidt aan de toevallige hoedanigheid eener zaak of het plaatselijke daarzijn van tijd, plaats en omstandigheden.

Esa casa es *grande, pero* está *mal fabricada,*	Dat huis *is* groot, maar het *is* slecht gebouwd.

In dit voorbeeld merken wij op, dat het *wezentlijke bestaan* van het huis door *ser* en de *toevallige omstandigheid,* van slecht gebouwd te zijn, door *estar* uitgedrukt wordt; wanneer men zegt:

Este hombre es *ciego.* Deze man *is* blind, dan wordt gemeend, dat zijne blindheid *aanhoudend* en niet *tijdelijk* is; maar wanneer men zegt:

Este hombre está *ciego,* dan wil men te kennen geven, dat zijne blindheid *tijdelijk* is.

Met de uitdrukking: *Este hombre* es *piadoso,* deze man is godvruchtig, wil men te kennen geven, dat deze man al de vereischten om een godvruchtig man te zijn bezit, of dat zijne natuurlijke of aangeborene hoedanigheden van een godvruchtigen aard zijn.— Verandert men het werkwoord in *estar* en zegt men: *este hombre* está *piadoso,* dan geeft men niet meer te kennen, dat hij een godvruchtig man is, maar alleenlijk, dat hij zulks is in eene of andere bijzondere gelegenheid.

Wij zeggen van eene vrucht wier natuurlijke hoedanigheid zuur is: *Esta fruta* es *ágria,* deze vrucht is zuur; maar verandert men het werkwoord in *estar* en zegt: *Esta fruta* está *ágria,* dan duidt het aan, dat de vrucht zuur geworden is, en niet dat zij tot de zure vruchten behoort.

Verdere aanmerkingen op het gebruik van SER.

De aanbehoorende of natuurlijke hoedanigheden van zelfstandigheden, en de stoffen, waarvan iets gemaakt wordt, worden door *Ser* uitgedrukt, als:

El marmol es *duro,*	Het marmer is hard.
La nieve es *blanca,*	De sneeuw is wit.
El azucar es *dulce,*	De zuiker is zoet.
La casa es *de piedra,*	Het huis is van steen.
La mesa es *de pino,*	De tafel is van hout.
El vestido era *de paño,*	Het kleed was van laken.

De eigenschappen van het hart en het gemoed, als:

La vida es *amable*,	Het leven is aangenaam.
El es *humilde*,	Hij is nederig.
Ellas son *amables*,	Zij zijn beminnelijk.
Yo no soi *sobérbio*,	Ik ben niet trotsch.
Tu eres *religioso*,	Gij zijt godsdienstig.
El es *docto*,	Hij is geleerd.
El es *rabioso*,	Hij is driftig.

De natuurlijke schoonheden en gebreken van het menschelijke ligchaam, en de toevallige, welke voortdurend hetzelve bij blijven, als:

Ella es *hermosa*,	Zij is schoon.
El es *feo*,	Hij is lelijk.
Son *altos*,	Zij zijn hoog.
Es *cojo*,	Hij is mank.
Es *ciega*,	Zij is blind.
La hija es *baja*,	De dochter is kort.

Om het bezit van iets uit te drukken, als:

La hacienda es *suya*,	Het is zijne bezitting.
El dinero era *mio*,	Het was mijn geld.
La carta fué *de mi tia*,	De brief was van mijne tante.
La espada es *del jeneral*,	De degen is van den generaal.

Wat een ding is, of waartoe het bestemd is, of mag bestemd zijn, als:

Este libro es *para que estudies en él*,	Dit boek is voor U om er in te leeren.
Su destino es *lo que V. oye*,	Zijne bestemming is, wat gij hoort.
El embajador es *de Fráncia*,	De gezant is van Frankryk.
Esta casa es *para recibir al Consul*,	Dit huis is om den Consul er in te ontvangen.
Este fuego es *para derretir aquella cera*,	Dit vuur is om dat was te smelten.

Om de lijdende voorstellen te vormen:

Soi *amado*,	Ik word bemind.
Fué *herido*,	Hij werd gewond.
Fueron *apresados*,	Zij werden gevangen gemaakt.
Serán *castigados*.	Zij zullen gestraft worden.

Verdere aanmerkingen op het gebruik van ESTAR.

Bij plaats hebbende veranderingen van voorwerpen, zoo wel van levendige als levenlooze dingen, het zij die veranderingen natuurlijk, scheikundig of kunstmatig geschieden, wordt *estar* gebezigd, als:

El vino está ágrio,	De wijn is zuur.
El água estaba helada,	Het water was bevroren.
El água está caliente,	Het water is warm.
Las nubes están espesas,	De wolken zijn dik.
El está cojo,	Hij is mank (tijdelijk).
Ella estuvo ciega,	Zij was blind.
El reloj está parado.	Het horologie staat stil.

Gemoeds bewegingen, de tijdelijke toestand daarvan:

Estoi *mui triste,*	Ik ben zeer droevig.
Ya están *felices,*	Zij zijn reeds gelukkig.
Estoi *malo,*	Ik ben ziek.
Estaban *enojados,*	Zij waren kwaad.
Está *loco á veces,*	Hij is nu en dan gek.
Está *hipocóndrico desde la muerte de su mujer,*	Hij is hijpocondrisch sedert het overlijden van zijne vrouw.

Plaatselijkheid en het bestaan of betrekking van tijd, als:

Está *en Madrid,*	Hij is te Madrid.
Estaré *aquí mañana,*	Ik zal morgen hier zijn.
Estuve *allí,*	Ik was daar.
Yo estaba *entonces en Itália,*	Ik was toen in Italien.
Ellos estaban *mui lejos,*	Zij waren zeer ver af.
Están *diez léguas de aquí.*	Zij zijn tien mijlen van hier.

Om het hulp werkwoord met het tegenwoordige deelwoord te vervoegen, als:

Están *paseando,*	Zij zijn wandelende.
Estuve *leyendo,*	Ik was lezende.
Hemos estado *jugando,*	Wij zijn spelende geweest.
Han estado *escribiendo,*	Zij zijn schrijvende geweest.

Algemeenlijk vóór bijwoorden en als bijwoorden gebezigde uitdrukkingen, aanduidende den toestand van iets, als:

Está *bueno,*	Hij is wel.
Está *pronto para partir,*	Hij is gereed om te vertrekken.
Estoi *de priesa,*	Ik heb haast.
Está *mal vestido,*	Hij is slecht gekleed.
Está *de buen humor,*	Hij is in eene goede luim.
Estaba *en ayunas,*	Hij was nog nuchter,
Estuvieron *á caballo,*	Zij waren te paard.
Está *en coche.*	Hij is in eene koets.

In de volgende voorbeelden schijnt er geen onderscheid te bestaan in het gebruik van *ser* of *estar*, als:

El es *corregidor de Sevilla,*	Hij is de burgermeester van Sevilla.
El está de *corregidor de Sevilla,*	Hij is thans burgermeester te Sevilla.

In welk geval als dan het woordje *de* op *estar* moet volgen.

Evenwel bestaat er in de twee opgegevene voorbeelden, wanneer men zeer naauwkeurig wil zijn, een onderscheid in het

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo hablara,	*hablaria,*	*hablase,*	Dat ik sprake.
tu hablaras,	*hablarias,*	*hablases,*	dat gij spraket.
él hablara,	*hablaria,*	*hablase,*	dat hij sprake.
nos. habláramos,	*hablaríamos,*	*hablásemos,*	dat wij spraken.
vos. hablárais,	*hablaríais,*	*habláseis,*	dat gij spraket.
ellos hablaran,	*hablarian,*	*hablasen.*	dat zij spraken.

TOEKOMENDE TYD.

Yo hablare,	Dat ik zoude spreken.
tu hablares,	dat gij zoudet spreken.
él hablare,	dat hij zoude spreken.
nosotros habláremos,	dat wij zouden spreken.
vosotros hablároeis,	dat gij zoudet spreken.
ellos hablaren.	dat zij zouden spreken.

De zamengestelde tijden van dit werkwoord en van de volgende werkwoorden zijn weggelaten: om dat dezelven gemakkelijk te vormen zijn door het hulpwoord en het verleden deelwoord van het werkwoord, hetwelk vervoegd wordt.

De tweede vervoeging,

COMER, ETEN.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD,	*comer,*	eten.
VERL. TYD,	*haber comido,*	gegeten hebben.
TOEK. TYD,	*haber de comer,*	zullen eten.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD,	*comiendo,*	etende.
VERL. DEELWOORD,	*comido,*	gegeten.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo como,	Ik eet.
tu comes,	gij eet.
él como,	hij eet.
nos. comemos,	wij eten.
vos. comeis,	gij eet.
ellos comen.	zij eten.

VOLMAAKT VERLED. TYD.

Yo comí,	Ik heb	gegeten.
tu comiste,	gij hebt	
él comió,	hij heeft	
nos. comimos,	wij hebben	
vos. comísteis,	gij hebt	
ellos comieron.	zij hebben	

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Yo comia,	Ik at.
tu comias,	gij aat.
él comia,	hij at.
nos. comíamos,	wij aten.
vos. comiais,	gij aat.
ellos comian.	zij aten.

TOEKOMENDE TYD.

Yo comeré,	Ik zal	eten.
tu comerás,	gij zult	
él comerá,	hij zal	
nos. comeremos,	wij zullen	
vos. comereis,	gij zult	
ellos comerán.	zij zullen	

De gebiedende wijs.

Come tu,	Eet gij.
coma él,	laat hem eten.
comamos nosotros,	laat ons eten.
comed vosotros,	eet gij.
coman ellos.	laat hen eten.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo coma,	Dat ik ete.
tu comas,	dat gij etet.
él coma,	dat hij ete.
nos. comamos,	dat wij eten.
vos. comais,	dat gij etet.
ellos coman.	dat zij eten.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo comiera,	*comeria,*	*comiese,*	Dat ik ate.
tu comieras,	*comerias,*	*comieses,*	dat gij atet.
él comiera,	*comeria,*	*comiese,*	dat hij ate.
nos. comiéramos,	*comeriamos,*	*comiésemos,*	dat wij aten.
vos. comiérais,	*comeriais,*	*comiéseis,*	dat gij atet.
ellos comieran,	*comerian,*	*comiesen.*	dat zij aten.

TOEKOMENDE TYD.

Yo comiere,	Dat ik zoude eten.
tu comieres,	dat gij zoudet eten.
él comiere,	dat hij zoude eten.
nos. comiéremos,	dat wij zouden eten,
vos. comiéreis,	dat gij zoudet eten.
ellos comieren.	dat zij zouden eten,

De derde vervoeging,

PERMITIR, VEROORLOVEN.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD,	*permitir,*	verooloven.
VERL. TYD,	*haber permitido,*	veroorloofd hebben.
TOEK. TYD,	*haber de permitir,*	zullen veroorloven.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD,	*permitiendo,*	veroorlovende.
VERL. DEELWOORD,	*permitido,*	veroorloofd.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo permito,	Ik veroorloof.
tu permites,	gij veroorlooft.
él permite,	hij veroorlooft.
nos. permitimos,	wij veroorloven.
vos. permiteis,	gij veroorlooft.
ellos permiten.	zij veroorloven.

VOLMAAKT VERL. TYD.

Yo permití,	Ik heb	veroorloofd.
tu permitiste,	gij hebt	
él permitió,	hij heeft	
nos. permitimos,	wij hebben	
vos. permitisteis,	gij hebt	
ellos permitieron.	zij hebben	

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Yo permitia,	Ik veroorloofde.
tu permitias,	gij vereorloofdet.
él permitia,	hij veroorloofde.
n. permitíamos,	wij veroorloofden.
v. permitiais,	gij veroorloofdet.
ellos permitian.	zij veroorloofden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo permitiré,	Ik zal	veroorloven.
tu permitirás,	gij zult	
él permitirá,	hij zal	
n. permitiremos,	wij zullen	
v. permitireis,	gij zult	
ellos permitirán.	zij zullen	

De gebiedende wijs.

Permite tu,	Veroorloof gij.
permita él,	laat hem veroorloven.
permitamos nosotros,	laat ons veroorloven.
permitid vosotros,	veroorlooft gij.
permitan ellos,	laat hen veroorloven.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo permita,	Dat ik veroorlove.
tu permitas,	dat gij veroorlovet.
él permita,	dat hij veroorlove.
nosotros permitamos,	dat wij veroorloven.
vosotros permitais,	dat gij veroorlovet.
ellos permitan,	dat zij veroorloven.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo permitiera,	*permitiria,*	*permitiese,*	Dat ik veroorloofde.
tu permitieras,	*permitirias,*	*permitieses,*	dat gij veroorloofdet.
él permitiera,	*permitiria,*	*permitiese,*	dat hij veroorloofde.
n. permitiéramos,	*permitiríamos,*	*permitiésemos,*	dat wij veroorloofden.
v. permitiérais,	*permitiríais,*	*permitiéseis,*	dat gij veroorloofdet.
ellos permitieran,	*permitirian,*	*permitiesen.*	dat zij veroorloofden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo permitiere,	Dat ik zoude veroorloven.
tu permitieres,	dat gij zoudet veroorloven.
él permitiere,	dat hij zoude veroorloven.
nos. permitiéremos,	dat wij zouden veroorloven.
vos. permitiéreis,	dat gij zoudet veroorloven.
ellos permitieren,	dat zij zouden veroorloven.

Wij hebben reeds aangemerkt, dat de spaansche werkwoorden op *ar*, *er* of *ir* uitgaan, en dat de vervoeging geschiedt, door de onderscheidene veranderingen van de uitgangen ; gevolgelyk worden al de regelmatige werkwoorden, als de voorgaande, namelyk, *Hablar*, *Comer* en *Permitir*, vervoegd,

Er zijn eenige medeklinkers, welke derzelver hard of zacht geluid veranderen, naar gelang der klinkletter, welke op dezelven volgt ; zoo moet de laatste medeklinker van het zakelijk deel van eenige regelmatige werkwoorden eene kleine verandering ondergaan, ten einde het oorspronkelyke geluid van den medeklinker, welken het werkwoord in de onbepaalde wijs heeft, door de geheele vervoeging te behouden. Deze verandering heeft plaats, wanneer het zakelijk deel van het werkwoord met *c*, *g*, *gu* of *qu* eindigt, en is als volgt :—

c in den wortel, of het zakelijk deel van het werkwoord, verandert in *qu*, wanneer het vereischt wordt om het geluid van de *k* te behouden, als : in *arrancar* : *arran*quemos, *arran*quen, enz.

c neemt eene *z* vóór zich, wanneer het vereischt wordt om het geluid van de zachte *c* te behouden, als : in *merecer* : *merezco*, *merezcamos*, enz.

g neemt eene *u* achter zich, wanneer het vereischt wordt om het harde geluid te behouden, als : in *vengar* : *vengue-mos*, *venguen*, enz.

g verandert in *j*, wanneer het vereischt wordt om het geluid van eene keelletter te behouden, als : in *acoger* : *acojo*, *acojan*, enz.

gu verliest de *u*, wanneer het vereischt wordt om het zachte geluid van de *g* te behouden, als : in *ecstinguir* : *ecstingo*, *ecstinga*, enz.

qu verandert in *c*, wanneer het vereischt wordt om het geluid van de harde *c* te nemen, als : in *delin*quir : *delinco*, *delincan*, enz.

VERVOEGING VAN EEN WEDERKEERIG WERKWOORD.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD,	*engañarse*,	zich bedriegen.
VERL. TYD,	*haberse engañado*,	zich bedrógen hebben.
TOEK. TYD,	*haber de engañarse*,	zich zullen bedriegen.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD,	*engañándose*,	zich bedriegende.
VERL. DEELWOORD,	*engañado*,	bedrogen.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo me engaño,	Ik bedrieg mij.
tu te engañas,	gij bedriegt u.
él se engaña,	hij bedriegt zich.
nós. nos engañamos,	wij bedriegen ons.
vos. os engañais,	gij bedriegt u.
ellos se engañan.	zij bedriegen zich.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Yo me engañaba,	Ik bedroog mij.
tu te engañabas,	gij bedroogt u.
él se engañaba,	hij bedroog zich.
nos. nos engañábamos,	wij bedrogen ons.
vos. os engañábais,	gij bedroogt u.
ellos se engañaban.	zij bedrogen zich.

VOLMAAKT VERL. TYD.

Yo me engañé,	Ik heb mij bedrogen.
tu te engañaste,	gij hebt u bedrogen.
él se engañó,	hij heeft zich bedrogen.
nos. nos engañamos,	wij hebben ons bedrogen.
vos. os engañásteis,	gij hebt u bedrogen.
ellos se engañaron.	zij hebben zich bedrogen.

TOEKOMENDE TYD.

Yo me engañaré,	Ik zal mij bedriegen.
tu te engañarás,	gij zult u bedriegen.
él se engañará,	hij zal zich bedriegen.
nos. nos engañaremos,	wij zullen ons bedriegen.
vos. os engañareis,	gij zult u bedriegen.
ellos se engañarán.	zij zullen zich bedriegen.

De gebiedende wijs.

Engaña te tu,	Bedrieg u.
engañese él,	laat hem zich bedriegen.
engañemonos nosotros,	dat wij ons bedriegen.
engaña os vosotros,	bedriegt u.
engáñense ellos.	laat hen zich bedriegen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo me engañe,	Dat ik mij bedriege.
tu te engañes,	dat gij u bedrieget.
él se engañe,	dat hij zich bedriege.
nos. nos engañemos,	dat wij ons bedriegen.
vos. os engañeis,	dat gij u bedrieget.
ellos se engañen.	dat zij zich bedriegen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo me engañara,	*engañaria,*	*engañase,*	Dat ik mij bedroge.
tu te engañaras,	*engañarias,*	*engañases,*	dat gij u bedroget.
él se engañara,	*engañaria,*	*engañase,*	dat hij zich bedroge.
n. nos engañáramos,	*engañariamos,*	*engañásemos,*	dat wij ons bedrogen.
v. os engañárais,	*engañaríais,*	*engañáseis,*	dat gij u bedroget.
ellos se engañaran,	*engañarian,*	*engañasen.*	dat zij zich bedrogen.

TOEKOMENDE TYD.

Yo me engañare,	Dat ik mij zoude bedriegen.
tu te engañares,	dat gij u zoudet bedriegen.
él se engañare,	dat hij zich zoude bedriegen.
nos. nos engañáremos,	dat wij ons zouden bedriegen.
vos. os engañáreis,	dat gij u zoudet bedriegen.
ellos se engañaren.	dat zij zich zouden bedriegen.

VERVOEGING VAN LYDENDE WERKWOORDEN.

De lijdende werkwoorden worden in het Spaansch gevormd door het voegen der deelwoorden van de bedrijvende werkwoorden bij het werkwoord *ser*, in al deszelfs wijzen, tijden en personen; moetende het deelwoord met het onderwerp in geslacht en getal overeenstemmen, als :—

Yo soi *amado,*	Ik *word* bemind.
él es *amado,*	hij *wordt* bemind.
ella es *amada,*	zij *wordt* bemind.
ellos son *amados,* *ellas* son *amadas,*	zij *worden* bemind.

Vervoeging van het lijdend werkwoord

SER AMADO, BEMIND WORDEN.

De onbepaalde wijs.

TEGENW. TYD,	*ser amado,*	bemind worden.
VERL. TYD,	*haber sido amado,*	bemind geworden zijn.
TOEK. TYD,	*haber de ser amado,*	zullen bemind worden.

De deelwoorden.

TEGENW. DEELWOORD,	*siendo amado,*	bemind wordende.
VERL. DEELWOORD,	*sido amado,*	bemind geworden.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo soi amado,	Ik word bemind.
tu eres amado,	gij wordt bemind.
él es amado,	hij wordt bemind.
nos. somos amados,	wij worden bemind.
vos. sois amados,	gij wordt bemind.
ellos son amados.	zij worden bemind.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Yo era amado,	Ik werd bemind.
tu eras amado,	gij werdt bemind.
él era amado,	hij werd bemind.
nos. éramos amados,	wij werden bemind.
vos. érais amados,	gij werdt bemind.
ellos eran amados.	zij werden bemind.

VOLMAAKT VERLED. TYD.

Yo fui amado,	Ik ben bemind geworden.
tu fuiste amado,	gij zijt bemind geworden.
él fué amado,	hij is bemind geworden.
nos. fuimos amados,	wij zijn bemind geworden.
vos. fuisteis amados,	gij zijt bemind geworden.
ellos fueron amados.	zij zijn bemind geworden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo seré amado,	Ik zal bemind worden.
tu serás amado,	gij zult bemind worden.
él será amado,	hij zal bemind worden.
nos. seremos amados,	wij zullen bemind worden.
vos. sereis amados,	gij zult bemind worden.
ellos serán amados.	zij zullen bemind worden.

De gebiedende wijs.

Sé tu amado,	Word bemind.
sea él amado,	laat hem bemind worden.
seamos nosotros amados,	laat ons bemind worden.
sed vosotros amados,	wordt bemind.
sean ellos amados.	laat hen bemind worden.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo sea amado,	Dat ik bemind worde.
tu seas amado,	dat gij bemind wordet.
él sea amado,	dat hij bemind worde.
nos. seamos amados,	dat wij bemind worden.
vos. seais amados,	dat gij bemind wordet.
ellos sean amados.	dat zij bemind worden.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo fuera,	*seria,*	*fuese amado,*	Dat ik bemind wierde.
tu fueras,	*serias,*	*fueses amado,*	dat gij bemind wierdet.
él fuera,	*seria,*	*fuese amado,*	dat hij bemind wierde.
n. fuéramos,	*seríamos,*	*fuésemos amados,*	dat wij bemind wierden.
v. fuérais,	*seríais,*	*fuéseis amados,*	dat gij bemind wierdet.
ellos fueran,	*serian,*	*fuesen amados.*	dat zij bemind wierden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo fuere amado,	Dat ik zoude bemind worden.
tu fueres amado,	dat gij zoudet bemind worden.
él fuere amado,	dat hij zoude bemind worden.
nos. fuéremos amados,	dat wij zouden bemind worden.
vos. fuéreis amados,	dat gij zoudet bemind worden.
ellos fueren amados.	dat zij zouden bemind worden.

Aanmerkingen op den lijdenden vorm.

Deze vorm wordt dikwijls in het Spaansch gemaakt met het voornaamwoord *se*, vóór een werkwoord in den derden persoon meervoud en enkelvoud, als:

Se *bebieron tres galones*, in plaats van *tres galones* fueron bebidos,	Drie galons werden gedronken.
Se *envió un embajador*, voor *un embajador* fué enviado,	Een gezant werd afgevaardigd.
Se *emplearon diez hombres*, voor *diez hombres* fueron empleados,	Tien menschen werden gebezigd.
Se *representará una trajédia*, voor *una trajédia* será representada,	Een treurspel zal gegeven worden.

Het is noodig den leerling hierbij opmerkzaam te maken om te zorgen den *lijdenden* vorm met den *wederkeerigen* niet te verwarren: want het derde voorbeeld: *se emplearon diez hombres*, duidt ook aan *Tien menschen hebben zich bezig gehouden*; daarom moet men deze wijze van uitdrukking niet gebruiken, waar dergelijke dubbelzinnigheid kan ontstaan.

Het voornaamwoord *se* met den derden persoon *enkelvoud* van een bedrijvend werkwoord wordt in alle onbepaalde en algemeene gezegden gebruikt:—*se dice*—zij zeggen, men zegt, het wordt gezegd, al de wereld zegt.

Se cree, *que las noticias son verdaderas,*	Men gelooft, het wordt geloofd, zij gelooven, dat de berigten waar zijn.
¿Se han *recibido las noticias?*	Is het berigt ontvangen? Hebben zij het berigt ontvangen?

ONREGELMATIGE WERKWOORDEN EN DERZELVER VERVOEGING.

Er zijn in elke vervoeging eenige werkwoorden, welke door geheel derzelver vervoeging den algemeenen regel niet volgen, maar waarin eenige letters veranderd, vermeerderd of verminderd worden. Deze worden onregelmatige werkwoorden genoemd, en hunne onregelmatigheid zal in de volgende vervoegingen aangewezen worden.

Onregelmatige werkwoorden van de eerste vervoeging.

APROBAR, GOEDKEUREN.

De onregelmatigheid van dit werkwoord bestaat in de verandering van den wortel klinker in *ue*, in al de personen, behalve den 1sten en 2den persoon meervoud van de aantoonende wijs tegenwoordigen tijd, de gebiedende wijs en de bijvoegende wijs tegenwoordigen tijd.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo apruebo,	Ik keur goed.
tu apruebas,	gij keurt goed.
él aprueba,	hij keurt goed.
nos. aprobamos,	wij keuren goed.
vos. aprobais,	gij keurt goed.
ellos aprueban.	zij keuren goed.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
VOLMAAKT VERL. TYD.
TOEKOMENDE TYD. } Deze tijden worden regelmatig vervoegd.

De gebiedende wijs.

Aprueba tu,	Keur goed.
apruebe él,	laat hem goed keuren.
aprobemos nosotros,	laat ons goed keuren.
aprobad vosotros,	keurt goed.
aprueben ellos.	laat hen goed keuren.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo apruebe,	Dat ik goed keure.
tu apruebes,	dat gij goed keuret.
él apruebe,	dat hij goed keure.
nos. aprobemos,	dat wij goed keuren.
vos. aprobeis,	dat gij goed keuret.
ellos aprueben.	dat zij goed keuren.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.
TOEKOMENDE TYD. } Worden regelmatig vervoegd.

In de vervoegingen der onregelmatige werkwoorden zijn de

tijden, welke regelmatig gevormd worden, uitgelaten, waardoor de leerling in staat gesteld wordt om in een oog opslag de tyden, welke onregelmatig gevormd worden, optemerken. De romeinsche letters wijzen de onregelmatigheid aan.

Lijst der werkwoorden, welke als APROBAR *vervoegd worden.*

Acordar, overeenkomen.
Almorzar, ontbijten.
Apostar, wedden.
Asolar, verwoesten.
Asoldar, bezoldigen.
Avergonzar, beschaamd maken.
Colar, doorzijgen.
Colgar, ophangen.
Comprobar, bewijzen.
Concordar, verzoenen, vereenigen.
Consolar, troosten.
Contar, tellen, rekenen.
Costar, kosten.
Degollar, onthoofden.
Desflocar, franjes maken.
Desollar, villen.
Emporcar, bemorsen.
Encontrar, ontmoeten.
Encordar een speeltuig besnaren,
Enrodar, radbraken.
Holgar, ledig loopen.
Hollar, vertreden.
Mostrar, toonen.
Poblar, bevolken.
Probar, beproeven.
Reforzar, versterken.
Regoldar, pogchen.
Renovar, vernieuwen.
Resollar, ademen.
Rodar, rollen.
Rogar, bidden, smeken.
Soldar, solderen.
Soltar, loslaten } het deelwoord is *suelto*, dus ook onregelmatig.
Sonar, klinken, luiden.
Soñar, droomen.
Trocar, wisselen, ruilen.
Volar, vliegen.
Volcar, onderste boven keeren.

Vele van deze werkwoorden worden zamengesteld met een voorzetsel, als: *desacordar*, *reprobar*, enz.: anderen worden gebezigd als wederkeerende werkwoorden, en worden allen als *aprobar* vervoegd.

ALENTAR, AANMOEDIGEN.

De onregelmatigheid in dit werkwoord, bestaat hierin, dat men de letter *i* vóór de laatste *e* in het zakelijk deel van het werkwoord, in al de personen, behalve den 1ste en 2de persoon meervoud van de aantoonende wijs tegenwoordigen tijd, van de bijvoegende wijs tegenwoordigen tijd en van de gebiedende wijs, voegt. De onregelmatigheid van dit werkwoord komt in dezelfde tijden en personen als in het voorgaande voor.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo aliento,	Ik moedig aan.
tu alientas,	gij moedigt aan.
él alienta,	hij moedigt aan.
nos. alentamos,	wij moedigen aan.
vos. alentais,	gij moedigt aan.
ellos alientan.	zij moedigen aan.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.
VOLMAAKT VERLED. TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD.

De gebiedende wijs.

Alienta tu,	Moedig aan.
aliente él,	laat hem aanmoedigen.
alentemos nosotros,	laat ons aanmoedigen.
alentad vosotros,	moedigt aan.
alienten ellos.	laat hen aanmoedigen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo aliente,	Dat ik aanmoedige.
tu alientes,	dat gij aanmoediget.
él aliente,	dat hij aanmoedige.
nos. alentemos,	dat wij aanmoedigen.
vos alenteis,	dat gij aanmoediget.
ellos alienten.	dat zij aanmoedigen.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
TOEKOMENDE TYD. } Regelmatig.

Lijst der werkwoorden, welke als ALENTAR *vervoegd worden.*

Acertar, het doel treffen.
Acrecentar, vermeerderen.
Adestrar, behendig worden.
Antepensar, overwegen.
Apacentar, weiden.
Apretar, drukken, zamen drukken.
Arrendar, verhuren.
Asentar, verzekeren, overeenkomen, inschrijven.
Aserrar, zagen.
Asestar, mikken.
Asosegar, geruststellen.
Atentar, voelen, tasten.
Aterrar, op den grond werpen.
Atravesar, overgaan, overvaren, doorboren, doorkruizen.
Aventar, uitwaaijen.
Calentar, warm maken.
Cegar, blinden, blind maken.
Cimentar, grondvestigen.
Comenzar, beginnen.
Concertar, overwegen, regelen.
Desmembrar, verdeelen.
Despernar, de beenen afnemen.
Despertar, wakker maken.
Desterrar, verbannen.
Dezmar, met tienden belasten.
Emendar, verbeteren.
Empedrar, bevloeren met steenen.
Empezar, beginnen.
Encerrar, insluiten.
Encomendar, aanbevelen.
Encubertar, bedekken.
Ensangrentar, bloedig maken.
Enterrar, begraven.
Errar, misvatten, dwalen. (In de onregelmatige tijden van dit werkwoord wordt eene *y* gesteld in de plaats van de *i*.)
Estregar, schuren.
Gobernar, regeren.
Herrar, met ijzer binden, hoefijzers aanzetten.
Invernar, winteren.

Manifestar, openbaar maken. (Dit werkwoord heeft twee verledene deelwoorden, een regelmatig en een onregelmatig; het laatste is *manifiesto*).

Merendar, versnapperen.
Negar, weigeren, ontkennen.
Pensar, denken.
Perniquebrar, beenen breken.
Plegar, vouwen.
Quebrar, breken, bankroet worden.
Recomendar, aanbevelen.
Regar, begieten, bewateren.
Remendar, verhelpen.
Reventar, bersten.
Segar, inzamelen, maaijen.
Sembrar, zaaijen.
Sosegar, uitrusten, zich gerust stellen.
Temblar, beven.
Tentar, ondernemen, bestaan.
Tropezar, misstappen, struikelen.

Al de zamengestelde en wederkeerende van deze werkwoorden worden als de voorgaande vervoegd.

De drie volgende werkwoorden hebben elk eene byzondere vervoeging.

ANDAR, *Loopen—wandelen.*

De tegenwoordige en de onvolmaakt verleden tijd van de aantoonende wijs zijn regelmatig.

VOLMAAKT VERL. TYD.

Yo anduve,	Ik heb geloopen.
tu anduviste,	gij hebt geloopen.
él anduvo,	hij heeft geloopen.
nos. anduvimos,	wij hebben geloopen.
vos. anduvisteis,	gij hebt geloopen.
ellos anduvieron.	zij hebben geloopen.

De toekomende tijd, regelmatig.

De gebiedende wijs, regelmatig.

De bijvoegende wijs, tegenwoordige tijd, regelmatig.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo anduviera,	*andaria,*	*anduviese,*	Dat ik liepe.
tu anduvieras,	*andarias,*	*anduvieses,*	dat gij liepet.
él anduviera,	*andaria,*	*anduviese,*	dat hij liepe.
nos. anduviéramos,	*andaríamos,*	*anduviésemos,*	dat wij liepen.
vos. anduviérais,	*andaríais,*	*anduviéseis,*	dat gij liepet.
ellos anduvieran,	*andarian,*	*anduviesen.*	dat zij liepen.

TOEKOMENDE TYD.

Yo anduviere,	Dat ik zoude loopen.
tu anduvieres,	dat gij zoudet loopen.
él anduviere,	dat hij zoude loopen.
nos. anduviéremos,	dat wij zouden loopen.
vos. anduviéreis,	dat gij zoudet loopen.
ellos anduvieren.	dat zij zouden loopen.

Dar, *Geven.*

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo doi,	Ik geef.
tu das,	gij geeft.
él da,	hij geeft.
nos. damos,	wij geven.
vos. dais,	gij geeft.
ellos dan.	zij geven.

Onvolmaakt verleden tijd regelmatig.

VOLMAAKT VERLED. TYD.

Yo di,	Ik heb gegeven.
tu diste,	gij hebt gegeven.
él dió,	hij heeft gegeven.
nos. dimos,	wij hebben gegeven.
vos. disteis,	gij hebt gegeven.
ellos dieron.	zij hebben gegeven.

Toekomende tijd, regelmatig.

Gebiedende wijs, regelmatig.

Bijvoegende wijs, tegenwoordige tijd, regelmatig.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo diera,	*daria,*	*diese,*	Dat ik gave.
tu dieras,	*darias,*	*dieses,*	dat gij gavet
él diera,	*daria,*	*diese,*	dat hij gave.
nos. diéramos,	*daríamos,*	*diésemos,*	dat wij gaven.
vos. diérais,	*daríais,*	*diéseis,*	dat gij gavet.
ellos dieran,	*darian,*	*diesen.*	dat zij gaven.

TOEKOMENDE TYD.

Yo diere,	Dat ik zoude geven.
tu dieres,	dat gij zoudet geven.
él diere,	dat hij zoude geven.
nos. diéremos,	dat wij zouden geven.
vos. diéreis,	dat gij zoudet geven.
ellos dieren.	dat zij zouden geven.

Jugar, *Spelen.*

De *g* in het zakelijk deel van dit werkwoord neemt eene *e* voor zich in al de personen, behalve den eersten en den tweeden persoon meervoud van de aantoonende wijs, tegenwoordigen tijd, de gebiedende wijs, en de bijvoegende wijs, tegenwoordigen tijd. De onregelmatigheid van dit werkwoord valt op dezelfde tyden en personen, als die in de twee eerste onregelmatige werkwoorden.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo juego,	Ik speel.
tu juegas,	gij speelt.
él juega,	hij speelt.
nos. jugamos,	wij spelen.
vos. jugais,	gij speelt.
ellos juegan.	zij spelen.

ONVOLMAAKT VERL. TYD. }
VOLMAAKT VERL. TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD. }

De gebiedende wijs.

Juega tu,	Speel.
juegue él,	laat hem spelen.
juguemos nosotros,	laat ons spelen.
jugad vosotros,	speelt.
jueguen ellos.	laat hen spelen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo juegue,	Dat ik spele.
tu juegues,	dat gij spelet.
él juegue,	dat hij spele.
nos. juguemos,	dat wij spelen.
vos. jugueis,	dat gij spelet.
ellos jueguen.	dat zij spelen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD. }
TOEKOMENDE TYD. } Regelmatig.

Dezelfde veranderingen hebben plaats in het zakelijk deel der onregelmatige werkwoorden als in die van de regelmatige, wanneer het vereischt wordt om den klank van zekere medeklinkers door de geheele vervoeging te behouden. Zie folio 161 de aanmerking; bij voorbeeld het werkwoord *cocer* verandert de *c* in *z* wanneer zij vóór eene *a* of *o* komt: *Cuezo, cueza, cozamos.*

ONREGELMATIGE WERKWOORDEN VAN DE TWEEDE VERVOEGING.

ABORRECER, *Haten.*

De onregelmatigheid van dit werkwoord en van alle, die in *ecer* en *ocer* eindigen, bestaat in het plaatsen van eene *z* voor de *c* in den eersten persoon enkelvoud van de aantoonende wijs, tegenwoordigen tijd, in al de personen van den tegenwoordigen tijd der bijvoegende wijs en in den eersten persoon meervoud en den derden persoon enkelvoud en meervoud van de gebiedende wijs.— De werkwoorden *Hacer* en *Vencer* maken echter uitzonderingen en zullen naargaans afzonderlijk vervoegd worden.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo aborrezco,	Ik haat.
tu aborreces,	gij haat.
él aborrece,	hij haat.
nos. aborrecemos,	wij haten.
vos. aborreceis,	gij haat.
ellos aborrecen.	zij haten.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
VOLMAAKT VERL. TYD.
TOEKOMENDE TYD.
} Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Aborrece tu,	Haat.
aborrezca él,	laat hem haten.
aborrezcamos nosotros,	laat ons haten.
aborreced vosotros,	haat.
aborrezcan ellos.	laat hen haten.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo aborrezca,	Dat ik hate.
tu aborrezcas,	dat gij hatet.
él aborrezca,	dat hij hate,
nos. aborrezcamos,	dat wij haten.
vos. aborrezcais,	dat gij hatet.
ellos aborrezcan.	dat zij haten.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.
TOEKOMENDE TYD.
} Regelmatig.

Lijst der werkwoorden, welke als ABORRECER *vervoegd worden.*

Abastecer, met levensmiddelen voorzien.
Acaecer, gebeuren, voorvallen.
Adolecer, aan eene ziekte lijden.
Adormecer, in slaap vallen.
Agradecer, erkentelijk zijn,
Amanecer, dag worden.
Anochecer, avond worden.
Aparecer, verschijnen.
Apetecer, verlangen.
Arbolecer, tot boomen groeijen.
Carecer, ontbreken.
Comparecer, zamen verschijnen.
Complacer, behagen.
Conocer, kennen.
Convalecer, gezond worden.
Crecer, groeijen.
Emplumecer, vederen krijgen.
Empobrecer, arm worden.
Encallecer, verelen.
Encalvecer, kaal worden.
Encanecer, grijs worden.
Encarecer, duur worden.
Encrudecer, raauw worden.
Encruelecer, wreed worden.
Endurecer, verharden.
Enflaquecer, vermageren.
Engrandecer, vergrooten.
Enloquecer, gek maken.
Enlucir, glans geven.
Ennegrecer, zwart worden.
Ennoblecer, veredelen.

Enrarecer, zeldzaam maken.
Enriquecer, rijk worden.
Ensoberbecer, trotsch worden.
Enternecer, weemoedig worden.
Entumecer, zwellen.
Entristecer, bedroeven.
Entullecer, kreupel worden.
Envejecer, oud worden.
Enverdecer, groen worden.
Escarnecer, schelden.
Esclarecer, opklaren.
Establecer, vestigen, neerzetten.
Fallecer, mankeeren, sterven.
Favorecer, begunstigen.
Fenecer, eindigen.
Fortalecer, versterken, vesting werken aanleggen.
Guarnecer, optooijen, voorzien.
Humedecer, bevochtigen.
Merecer, verdienen.
Nacer, geboren worden.
Obedecer, gehoorzamen.
Obscurecer, donker worden.
Ofrecer, aanbieden.
Pascer, grazen.
Padecer, lyden.
Parecer, schijnen.
Perecer, vergaan.
Pertenecer, aanbehooren.
Prevalecer, heerschen.
Restablecer, herstellen.
Reverdecer, wederom groen worden.
Vermejecer, rood worden.

(En de zamengestelde en wederkeerende werkwoorden van deze vervoeging).

VOLVER, *Terug keeren.*

De onregelmatigheid van dit werkwoord (behalve het deelwoord) is dezelfde als die van het werkwoord *aprobar*. Het wordt hier vervoegd, om dat het een anderen uitgang heeft.

VERLEDEN DEELWOORD.

Vuelto, teruggekeerd.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo vuelvo,	Ik keer terug.
tu vuelves,	gij keert terug.
él vuelve,	hij keert terug.
nos. volvemos,	wij keeren terug.
vos. volveis,	gij keert terug.
ellos vuelven.	zij keeren terug.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
VOLMAAKT VERL. TYD.
TOEKOMENDE TYD.
} Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Vuelve tu,	Keer terug.
vuelva él,	laat hem terug keeren.
volvámos nosotros,	laat ons terug keeren.
volved vosotros,	keert terug.
vuelvan ellos.	laat hen terug keeren.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo vuelva,	Dat ik terug keere.
tu vuelvas,	dat gij terug keeret.
él vuelva,	dat hij terug keere.
nos. volvamos,	dat wij terug keeren.
vos. volvais,	dat gij terug keeret.
ellos vuelvan.	dat zij terug keeren.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.
TOEKOMENDE TYD. } Regelmatig.

Lijst der werkwoorden, welke als VOLVER *vervoegd worden.*

Absolver, ontslaan.
Coger, koken. (In dit werkwoord verandert de laatste *c* in *z* vóór eene *a* of *o*; als: *cuezo, cueza.* Deszelfs deelwoord is regelmatig.)
Envolver, omwinden.
Disolver, ontbinden.
Doler, pijn gevoelen.
Moler, malen.
Morder, bijten.
Mover, bewegen.
Resolver, besluiten.

(En al de zamengestelde en wederkeerende werkwoorden van deze vervoeging).

ENTENDER, *Verstaan.*

Dezelfde onregelmatigheid bestaat in dit werkwoord als in het werkwoord *alentar.*

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo entiendo,	Ik versta.
tu entiendes,	gij verstaat.
él entiende,	hij verstaat.
nos. entendemos,	wij verstaan.
vos. entendeis.	gij verstaat.
ellos entienden.	zij verstaan.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
VOLMAAKT VERL. TYD.
TOEKOMENDE TYD. } Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Entiende tu,	Versta.
entienda él,	laat hem verstaan.
entendamos nosotros,	laat ons verstaan.
entended vosotros,	verstaat.
entiendan ellos.	laat hen verstaan.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo entienda,	Dat ik versta.
tu entiendas,	dat gij verstaat.
él entienda,	dat hij versta.
nos. entendamos,	dat wij verstáan.
vos. entendais,	dat gij verstaat.
ellos entiendan.	dat zij verstaan.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD. }

Lijst der werkwoorden, welke als* ENTENDER *vervoegd worden.

Atender, oplettend zijn, achten.	*Heder*, stinken.
Cerner, ziften, onderzoeken.	*Tender*, uitspreiden.
Defender, verdedigen.	*Transcender*, voorbij gaan.
Descender, afstammen.	*Trascender*, doordringen, uitlekken.
Encender, aanlichten, aanvuren.	*Verter*, storten, vergieten.
Estender, uitbreiden.	

(En al de zamengestelde en wederkeerende werkwoorden van dien aard).

CABER, *in zich bevatten, inhouden*, is onderworpen aan de volgende onregelmatigheid.

(*In het Nederduitsch is hetzelve een onpersoonlijk werkwoord*).

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Quepo, *cabes, cabe, cabemos, cabeis, caben.*

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLED. TYD.

Cupe, *cupiste, cupo, cupimos, cupísteis, cupieron.*

TOEKOMENDE TYD.

Cabré, cabrás, cabrá, cabremos, cabreis, cabrán.

De gebiedende wijs.

Cabe, que*pa*, que*pamos*, *cabed*, que*pan*.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Quep*a*, quep*as*, quep*a*, quep*amos*, quep*ais*, quep*an*.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Cup*iera*, cup*ieras*, cup*iera*, cup*iéramos*, eup*iérais*, cup*ieran*.
Cabr*ia*, cabr*ias*, cabr*ia*, cabr*íamos*, cabr*íais*, cabr*ian*.
Cup*iese*, cup*ieses*, cup*iese*, cup*iésemos*, cup*iéseis*, cup*iesen*.

TOEKOMENDE TYD.

Cup*iere*, cup*ieres*, cup*iere*, cup*iéremos*, cup*iéreis*, cup*ieren*.

Somtijds duidt *Caber* aan *iemands lot*, en het is dan alleen in den zin van *bevatten*, *inhouden*, dat de gebiedende wijs gebezigd wordt.

De schikking der woorden in het Spaansch verandert somtijds, wanneer *Caber* in den zin van *bevatten*, *inhouden*, gebezigd wordt, als:

Dit vertrek kan inhouden, of houdt in vijftig personen. In het Spaansch zegt men: *Caben en este cuarto cincuenta personas.*

CAER, *Vallen.*

De onregelmatigheid van dit werkwoord bestaat in het bijvoegen van *ig* aan het einde van de wortel letter, vóór uitgangen, welke met *a* of *o* beginnen; en in de verandering van *i* in *y* in de uitgangen, vóór eene *e* of *o*.

TEGENWOORDIG DEELWOORD.

Cayendo, vallende.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo caigo,	Ik val.
tu caes,	gij valt.
él cae,	hij valt.
nos. caemos,	wij vallen.
vos. caeis,	gij valt.
ellos caen.	zij vallen.

Onvolmaakt verleden tijd, regelmatig.

VOLMAAKT VERL. TYD.

Yo caí,	Ik ben gevallen.
tu caiste,	gij zijt gevallen.
él cayó,	hij is gevallen.
nos. caimos,	wij zijn gevallen.
vos. caisteis,	gij zijt gevallen.
ellos cayeron.	zij zijn gevallen.

Toekomende tijd, regelmatig.

De gebiedende wijs.

Cae tu,	Val.
cáiga él,	laat hem vallen.
caigamos nosotros,	laat ons vallen.
caed vosotros,	valt.
cáigan ellos.	laat hen vallen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo cáiga,	Dat ik valle.
tu cáigas,	dat gij vallet.
él cáiga,	dat hij valle.
nos. caigamos,	dat wij vallen.
vos. caigais,	dat gij vallet.
ellos cáigan.	dat zij vallen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo cayera,	*caeria,*	*cayese,*	Dat ik viele.
tu cayeras,	*caerias,*	*cayeses,*	dat gij vielet.
él cayera,	*caeria,*	*cayese,*	dat hij viele.
nos. cayéramos,	*caeríamos,*	*cayésemos,*	dat wij vielen.
vos. cayérais,	*caeriais,*	*cayéseis,*	dat gij vielet.
ellos cayeran,	*caerian,*	*cayesen.*	dat zij vielen.

TOEKOMENDE TYD.

Yo cayere,	Dat ik zoude vallen.
tu cayeres,	dat gij zoudet vallen.
él cayere,	dat hij zoude vallen.
nosotros cayéremos,	dat wij zouden vallen.
vosotros cayéreis,	dat gij zoudet vallen.
ellos cayeren.	dat zij zouden vallen.

(En al de zamengestelde en wederkeerende van dit werkwoord).

HACER, *Doen, maken.*

VERLEDEN DEELWOORD.

Hecho, gedaan.

De aantoonende wijs.

TEGENW. TYD.

Yo hago,	Ik doe.
tu haces,	gij doet.
él hace,	hij doet.
nos. hacemos,	wij doen.
vos. haceis,	gij doet.
ellos hacen.	zij doen.

Onvolmaakt verleden tijd, regelmatig.

VOLMAAKT VERL. TYD.

Yo hize,	Ik heb gedaan.
tu hiciste,	gij hebt gedaan.
él hizo,	hij heeft gedaan.
nos. hicimos,	wij hebben gedaan.
vos. hicísteis,	gij hebt gedaan.
ellos hicieron.	zij hebben gedaan.

TOEKOMENDE TYD.

Yo haré,	Ik zal doen.
tu harás,	gij zult doen.
él hará,	hij zal doen.
nos. haremos,	wij zullen doen.
vos. hareis,	gij zult doen.
ellos harán.	zij zullen doen.

De gebiedende wijs.

Haz tu,	Doe.
haga él,	laat hem doen.
hagamos nosotros,	laat ons doen.
haced vosotros,	doet.
hagan ellos.	laat hen doen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo haga,	Dat ik doe.
tu hagas,	dat gij doet.
él haga,	dat hij doe.
nos. hagamos,	dat wij doen.
vos. hagais,	dat gij doet.
ellos hagan.	dat zij doen.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.

Yo hiciera,	*haria,*	*hiciese,*	Dat ik dede.
tu hicieras,	*harias,*	*hicieses,*	dat gij dedet.
él hiciera,	*haria,*	*hiciese,*	dat hij dede.
nos. hiciéramos,	*haríamos,*	*hiciésemos,*	dat wij deden.
vos. hiciérais,	*haríais,*	*hiciéseis,*	dat gij dedet.
ellos hicieran,	*harian.*	*hiciesen.*	dat zij deden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo hiciere,	Dat ik zoude doen.
tu hicieres,	dat gij zoudet doen.
él hiciere,	dat hij zoude doen.
nos. hiciéremos,	dat wij zouden doen.
vos. hiciéreis,	dat gij zoudet doen.
ellos hicieren.	dat zij zouden doen.

(En al de zamengestelde en wederkeerende van dit werkwoord).

QUERER, *Aanstaan, beminnen, willen.*

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo quiero,	Ik wil.
tu quieres,	gij wilt.
él quiere,	hij wil.
nos. queremos,	wij willen.
vos. quereis,	gij wilt.
ellos quieren.	zij willen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLED. TYD.

Yo quise,	Ik heb gewild.
tu quisiste,	gij hebt gewild.
él quiso,	hij heeft gewild.
nos. quisimos,	wij hebben gewild.
vos. quisísteis,	gij hebt gewild.
ellos quisieron.	zij hebben gewild.

TOEKOMENDE TYD.

Yo querré,	Ik zal willen.
tu querrás,	gij zult willen.
él querrá,	hij zal willen.
nos. querremos,	wij zullen willen.
vos. querreis,	gij zult willen.
ellos querrán,	zij zullen willen.

De gebiedende wijs.

Quiere tu, *quiera él,* *queramos nosotros,* *quered vosotros,* *quieran ellos.*	In het Nederduitsch ontbreekt deze wijs.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo quiera,	Dat ik wille.
tu quieras,	dat gij willet.
él quiera,	dat hij wille.
nos. queramos,	dat wij willen.
vos. querais,	dat gij willet.
ellos quieran.	dat zij willen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo quisiera,	*querria,*	*quisiese,*	Dat ik wilde.
tu quisieras,	*querrias,*	*quisieses,*	dat gij wildet.
él quisiera,	*querria,*	*quisiese,*	dat hij wilde.
nos. quisiéramos,	*querriamos,*	*quisiésemos,*	dat wij wilden.
vos. quisiérais,	*querríais,*	*quisiéseis,*	dat gij wildet.
ellos quisieran,	*querrian,*	*quisiesen,*	dat zij wilden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo quisiere,	Dat ik zoude willen.
tu quisieres,	dat gij zoudet willen.
él quisiere,	dat hij zoude willen.
nos. quisiéremos,	dat wij zouden willen.
vos quisiéreis,	dat gij zoudet willen.
ellos quisieren.	dat zij zouden willen.

SABER, *Weten.*

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo sé,	Ik weet,
tu sabes,	gij weet.
él sabe,	hij weet.
nos. sabemos,	wij weten.
vos. sabeis,	gij weet.
ellos saben.	zij weten.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo supe,	Ik heb geweten.
tu supiste,	gij hebt geweten,
él supo,	hij heeft geweten.
nos. supimos,	wij hebben geweten.
vos. supisteis,	gij hebt geweten.
ellos supieron.	zij hebben geweten.

TOEKOMENDE TYD.

Yo sabré,	Ik zal weten.
tu sabrás,	gij zult weten.
él sabrá,	hij zal weten.
nos. sabremos,	wij zullen weten.
vos. sabreis,	gij zult weten.
ellos sabrán.	zij zullen weten.

De gebiedende wijs.

Sabe tu,	Weet.
sepa él,	laat hem weten.
sepamos nosotros,	laat ons weten.
sabed vosotros,	weet.
sepan ellos.	laat hen weten.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo sepa,	Dat ik wete.
tu sepas,	dat gij wetet.
él sepa,	dat hij wete.
nos. sepamos,	dat wij weten.
vos. sepais,	dat gij wetet.
ellos sepan.	dat zij weten.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo supiera,	*sabria,*	*supiese,*	Dat ik wiste.
tu supieras,	*sabrias*	*supieses,*	dat gij wistet.
él supiera,	*sabria,*	*supiese,*	dat hij wiste.
nos. supiéramos,	*sabríamos,*	*supiésemos,*	dat wij wisten.
vos. supiérais,	*sabríais,*	*supiéseis.*	dat gij wistet.
ellos supieran,	*sabrian,*	*supiesen,*	dat zij wisten.

TOEKOMENDE TYD.

Yo supiere,	Dat ik zoude weten.
tu supieres,	dat gij zoudet weten.
él supiere,	dat hij zoude weten.
nos. supiéremos,	dat wij zouden weten.
vos. supiéreis,	dat gij zoudet weten.
ellos supieren,	dat zij zouden weten.

Valer, *Waardig zijn.*

De onregelmatigheid van dit werkwoord bestaat eerstelyk in de bijvoeging van eene *g* achter den wortel, aan de uitgangen, welke met eene *a* of *o* beginnen; ten andere dat de eerste klinkletter van de uitgangen vóór eene *r* in *d* verandert.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo valgo,	Ik ben waardig.
tu vales,	gij zijt waardig.
él vale,	hij is waardig.
nos. valemos,	wij zijn waardig.
vos. valeis,	gij zijt waardig.
ellos valen,	zij zijn waardig.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD. } Regelmatig.
VOLMAAKT VERL. TYD. }

TOEKOMENDE TYD.

Yo valdré,	Ik zal waardig zijn.
tu valdrás,	gij zult waardig zijn.
él valdrá,	hij zal waardig zijn.
nos. valdremos,	wij zullen waardig zijn.
vos. valdreis,	gij zult waardig zijn.
ellos valdrán,	zij zullen waardig zijn.

De gebiedende wijs.

Vale tu,	Wees waardig.
valga él,	laat hem waardig zijn.
valgamos nosotros,	laat ons waardig zijn.
valed vosotros,	weest waardig.
valgan ellos,	laat hen waardig zijn.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo valga,	Dat ik waardig zij.
tu valgas,	dat gij waardig zijt.
él valga,	dat hij waardig zij.
nos. valgamos,	dat wij waardig zijn.
vos. valgais,	dat gij waardig zijt.
ellos valgan.	dat zij waardig zijn.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo valiera,	*valdria,*	*valiese,*	Dat ik waardig ware.
tu valieras,	*valdrias,*	*valieses,*	dat gij waardig waret.
él valiera,	*valdria,*	*valiese,*	dat hij waardig ware.
nos. valiéramos,	*valdríamos,*	*valiésemos,*	dat wij waardig waren.
vos. valiérais,	*valdríais,*	*valiéseis,*	dat gij waardig waret.
ellos valieran,	*valdrian,*	*valiesen,*	dat zij waardig waren.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

EQUIVALER, *gelijkwaardig zijn,* wordt even als VALER vervoegd.

TRAER, *Brengen,*

Heeft de volgende onregelmatigheid.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo tráigo,	Ik breng.
tu traes,	gij brengt.
él trae,	hij brengt.
nos. traemos,	wij brengen.
vos. traeis,	gij brengt.
ellos traen,	zij brengen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo traje,	Ik heb gebragt.
tu trajiste,	gij hebt gebragt.
él trajo,	hij heeft gebragt.
nos. trajimos,	wij hebben gebragt.
vos. trajísteis,	gij hebt gebragt.
ellos trajeron,	zij hebben gebragt.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Trae tu,	Breng.
tráiga él,	laat hem brengen.
traigamos nosotros,	laat ons brengen.
traed vosotros,	brengt.
tráigan ellos,	laat hen brengen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo tráiga,	Dat ik brenge.
tu tráigas,	dat gij brenget.
él tráiga,	dat hij brenge.
nos. traigamos,	dat wij brengen.
vos. traigais,	dat gij brenget.
ellos tráigan,	dat zij brengen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo trajera,	*traeria,*	*trajese,*	Dat ik bragte.
tu trajeras,	*traerias,*	*trajeses,*	dat gij bragtet.
él trajera,	*traeria,*	*trajese,*	dat hij bragte.
nos. trajéramos,	*traeríamos,*	*trajésemos,*	dat wij bragten.
vos. trajérais,	*traeríais,*	*trajéseis,*	dat gij bragtet.
ellos trajeran,	*traerian,*	*trajesen,*	dat zij bragten.

TOEKOMENDE TYD.

Yo trajere,	Dat ik zoude brengen.
tu trajeres,	dat gij zoudet brengen.
él trajere,	dat hij zoude brengen.
nos. trajéremos,	dat wij zouden brengen.
vos. trajéreis,	dat gij zoudet brengen.
ellos trajeren,	dat zij zouden brengen.

(En al de zamengestelde en wederkeerende van dit werkwoord).

VER, *Zien,*

Neemt eene *e* achter eene *v* in zekere personen en tijden, gelijk de volgende vervoeging aantoont.

VERLEDEN DEELWOORD.

Visto, gezien.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo veo,	Ik zie.
tu ves,	gij ziet.
él ve,	hij ziet.
nos. vemos,	wij zien.
vos. veis,	gij ziet.
ellos ven,	zij zien.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo veia,	Ik zag.
tu veias,	gij zaagt.
él veia,	hij zag.
nos. veiamos,	wij zagen.
vos. veiais,	gij zaagt.
ellos veian,	zij zagen.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD. }

Gebiedende wijs.

Ve tu,	Zie:
vea él,	laat hem zien.
veamos nosotros,	laat ons zien.
ved vosotros,	ziet.
vean ellos,	laat hen zien.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo vea,	Dat ik zie.
tu veas,	dat gij ziet.
él vea,	dat hij zie.
nos. veamos,	dat wij zien.
vos. veais.	dat gij ziet.
ellos vean,	dat zij zien.

ONVOLMAAKT VERL. TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD. }

(En al de zamengestelde en wederkeerende van dit werkwoord).

PODER, *Kunnen,*

Is onregelmatig in de volgende tijden en personen.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo puedo,	Ik kan.
tu puedes,	gij kunt.
él puede,	hij kan.
nos. podemos,	wij kunnen.
vos. podeis,	gij kunt.
ellos pueden,	zij kunnen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo pude,	Ik heb gekonnen.
tu pudiste,	gij hebt gekonnen.
él pudo,	hij heeft gekonnen.
nos. pudimos,	wij hebben gekonnen.
vos. pudisteis,	gij hebt gekonnen.
ellos pudieron,	zij hebben gekonnen.

TOEKOMENDE TYD.

Yo podré,	Ik zal kunnen.
tu podrás,	gij zult kunnen.
él podrá,	hij zal kunnen.
nos. podremos,	wij zullen kunnen.
vos. podreis,	gij zult kunnen.
ellos podrán;	zij zullen kunnen.

Geene gebiedende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo pueda,	Dat ik kunne.
tu puedas,	dat gij kunnet.
él pueda,	dat hij kunne.
nos. podamos,	dat wij kunnen.
vos. podais,	dat gij kunnet.
ellos puedan,	dat zij kunnen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo pudiera,	*podria,*	*pudiese,*	Dat ik konde.
tu pudieras,	*podrias,*	*pudieses,*	dat gij kondet.
él pudiera,	*podria,*	*pudiese,*	dat hij konde.
nos. pudiéramos,	*podríamos,*	*pudiésemos,*	dat wij konden.
vos. pudiérais,	*podríais,*	*pudiéseis,*	dat gij kondet.
ellos pudieran,	*podrian,*	*pudiesen,*	dat zij konden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo pudiere,	Dat ik zoude kunnen.
tu pudieres,	dat gij zoudet kunnen.
él pudiere,	dat hij zoude kunnen.
nos. pudiéremos,	dat wij zouden kunnen.
vos. pudiéreis,	dat gij zoudet kunnen.
ellos pudieren,	dat zij zouden kunnen.

PONER, *Stellen, Zetten,*

Is onregelmatig in de volgende tijden en personen.

VERLEDEN DEELWOORD.

Puesto, gesteld.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo pongo,	Ik stel.
tu pones,	gij stelt.
él pone,	hij stelt.
nos. ponemos,	wij stellen.
vos poneis,	gij stelt.
ellos ponen,	zij stellen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo puse,	Ik heb gesteld.
tu pusiste,	gij hebt gesteld.
él puso,	hij heeft gesteld.
nos. pusimos,	wij hebben gesteld.
vos. pusísteis,	gij hebt gesteld.
ellos pusieron,	zij hebben gesteld.

TOEKOMENDE TYD.

Yo pondré,	Ik zal stellen.
tu pondrás,	gij zult stellen.
él pondrá,	hij zal stellen.
nos. pondremos,	wij zullen stellen.
vos. pondreis,	gij zult stellen.
ellos pondrán,	zij zullen stellen.

De bijvoegende wijs.

Pon tu,	Stel.
ponga él,	laat hem stellen.
pongamos nosotros,	laat ons stellen,
poned vosotros,	stelt.
pongan ellos,	laat hen stellen,

De bijvoegende wijs.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo pusiera,	*pondria,*	*pusiese,*	Dat ik stelde.
tu pusieras,	*pondrias,*	*pusieses,*	dat gij steldet.
él pusiera,	*pondria,*	*pusiese,*	dat hij stelde.
nos. pusiéramos,	*pondríamos,*	*pusiésemos,*	dat wij stelden.
vos. pusiérais,	*pondríais,*	*pusiéseis,*	dat gij steldet.
ellos pusieran,	*pondrian,*	*pusiesen.*	dat zij stelden,

TOEKOMENDE TYD.

Yo pusiere,	Dat ik zoude stellen.
tu pusieres,	dat gij zoudet stellen,
él pusiere,	dat hij zoude stellen.
nos. pusiéremos,	dat wij zouden stellen.
vos. pusiéreis,	dat gij zoudet stellen.
ellos pusieren,	dat zij zouden stellen.

(En al de zamengestelde en wederkeerende van dit werkwoord).

De volgende werkwoorden en de wederkeerende werkwoorden van dezelven worden als het hulpwoord *Tener* vervoegd.

Abstener, zich onthouden.
Atener, aankleven.
Contener, inhouden.
Detener, aanhouden.
Entretener, onthalen.
Mantener, onderhouden.
Obtener, verkrijgen.
Retener, wederhouden.
Sostener, gestand houden.

Onregelmatige werkwoorden van de derde vervoeging.

Decir, *Zeggen*,

Dit werkwoord is onregelmatig in de volgende wyzen en tyden.

VERLEDEN DEELWOORD.

Dicho, gezegd.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo digo,	Ik zeg.
tu dices,	gij zegt.
él dice,	hij zegt.
nos. decimos,	wij zeggen.
vos. decis,	gij zegt.
ellos dicen,	zij zeggen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo dije,	Ik heb gezegd.
tu dijiste,	gij hebt gezegd.
él dijo,	hij heeft gezegd.
nos. dijimos,	wij hebben gezegd.
vos. dijisteis,	gij hebt gezegd.
ellos dijeron,	zij hebben gezegd.

TOEKOMENDE TYD.

Yo diré,	Ik zal zeggen.
tu dirás,	gij zult zeggen.
él dirá,	hij zal zeggen.
nos. diremos,	wij zullen zeggen.
vos. direis,	gij zult zeggen.
ellos dirán,	zij zullen zeggen.

De gebiedende wijs.

Di tu,	Zeg.
diga él,	laat hem zeggen.
digamos nosotros,	laat ons zeggen.
decid vosotros,	zegt.
digan ellos,	laat hen zeggen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo diga,	Dat ik zegge.
tu digas,	dat gij zegget.
él diga,	dat hij zegge.
nos. digamos,	dat wij zeggen.
vos. digais,	dat gij zegget.
ellos digan,	dat zij zeggen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo dijera,	*diria,*	*dijese,*	Dat ik zeide.
tu dijeras,	*dirias,*	*dijeses,*	dat gij zeidet.
él dijera,	*diria,*	*dijese,*	dat hij zeide.
nos. dijéramos,	*diríamos,*	*dijésemos,*	dat wij zeiden.
vos. dijérais,	*diríais,*	*dijéseis,*	dat gij zeidet.
ellos dijeran,	*dirian,*	*dijesen,*	dat zij zeiden.

TOEKOMENDE TYD.

Yo dijere,	Dat ik zoude zeggen.
tu dijeres,	dat gij zoudet zeggen.
él dijere,	dat hij zoude zeggen.
nos. dijéremos,	dat wij zouden zeggen.
vos. dijéreis,	dat gij zoudet zeggen.
ellos dijeren,	dat zij zouden zeggen.

Contradecir, tegenspreken, *Desdecirse*, ontkennen, *Predecir*, voorspellen, } worden als *decir* vervoegd, behalve in den 2den persoon van de gebiedende wijs; als: *contradice, desdice* en *predice*. De toek. tijd van de aant. wijs is regelmatig.

BENDECIR, *Zegenen*, en MALDECIR, *Vervloeken*,

Worden vervoegd als *Decir*, behalve dat de toekomende tijd van de aanvoegende wijs, en de derde persoon, onvolmaakt verleden tijd van de bijvoegende wijs regelmatig zyn.

Deze werkwoorden hebben onregelmatige en regelmatige deelwoorden, waarvan de eerste nimmer gebruikt worden om de zamengestelde tijden te vormen, maar alleenlijk als bijvoegelijke naamwoorden, als:

Un hombre bendito,	Een gezegend man.
Una mujer bendita,	Eene gezegende vrouw.

Maar moet men zeggen: " hy heeft den man *gezegend* en de vrouw *vervloekt*," dan gebruikt men de regelmatige deelwoorden, als:

Ha bendecido *al hombre, y* maldecido *á la mujer.*

TRADUCIR, *Vertalen*,

Heeft de volgende onregelmatigheid.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo traduzco,	Ik vertaal.
tu traduces,	gij vertaalt.
él traduce,	hij vertaalt.
nos. traducimos,	wij vertalen.
vos. traducis,	gij vertaalt.
ellos traducen,	zij vertalen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo traduje,	Ik heb vertaald.
tu tradujiste,	gij hebt vertaald.
él tradujo,	hij heeft vertaald.
nos. tradujimos,	wij hebben vertaald.
vos. tradujisteis,	gij hebt vertaald.
ellos tradujeron,	zij hebben vertaald.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Traduce tu,	Vertaal.
traduzca él,	laat hem vertalen.
traduzcamos nosotros,	laat ons vertalen.
traducid vosotros,	vertaalt.
traduzcan ellos,	laat hen vertalen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo traduzca,	Dat ik vertale.
tu traduzcas,	dat gij vertalet.
él traduzca,	dat hij vertale.
nos. traduzcamos,	dat wij vertalen.
vos. traduzcais,	dat gij vertalet.
ellos traduzcan,	dat zij vertalen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo tradujera,	*tradujese,*	Dat ik vertaalde.
tu tradujeras,	*tradujeses,*	dat gij vertaaldet.
él tradujera,	*tradujese.*	dat hij vertaalde.
vos. tradujéramos,	*tradujésemos,*	dat wij vertaalden.
nos. tradujérais,	*tradujéseis,*	dat gij vertaaldet.
ellos tradujeran,	*tradujesen,*	dat zij vertaalden.

Traduciria, Regelmatig.

TOEKOMENDE TYD.

Yo tradujere,	Dat ik zoude vertalen.
tu tradujeres,	dat gij zoudet vertalen.
él tradujere,	dat hij zoude vertalen.
nos. tradujéremos,	dat wij zouden vertalen.
vos. tradujéreis,	dat gij zoudet vertalen.
ellos tradujeren,	dat zij zouden vertalen.

Werkwoorden, welke als TRADUCIR *vervoegd worden.*

Conducir, geleiden.	*Introducir,* inleiden.
Deducir, afleiden, aftrekken.	*Producir,* voortbrengen.
Inducir, aanzetten.	*Reducir,* herleiden.

(*Alsmede derzelver wederkeerende werkwoorden*).

Deslucir, bezwalken,
Enlusir, witten,
Relucir, schijnen,

worden als de voorgaande vervoegd, behalve dat de volm. verl. tijd van de aant. wijs en de onv. verl. tijd, bijv. wijs regelmatig zyn.

Pedir, *Vragen,*

De *e* in het zakelijk deel van dit werkwoord wordt in *i* veranderd in de volgende wijzen en tijden:

TEGENWOORDIG DEELWOORD.

Pidiendo, Vragende.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo pido,	Ik vraag.
tu pides,	gij vraagt.
él pide,	hij vraagt.
nos. pedimos,	wij vragen.
vos. pedís,	gij vraagt.
ellos piden,	zij vragen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo pedí,	Ik heb gevraagd.
tu pediste,	gij hebt gevraagd.
él pidió,	hij heeft gevraagd.
nos. pedimos,	wij hebben gevraagd.
vos. pedísteis,	gij hebt gevraagd.
ellos pidieron,	zij hebben gevraagd.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Pide tu,	Vraag.
pida él,	laat hem vragen.
pidamos nosotros,	laat ons vragen.
pedid vosotros,	vraagt.
pidan ellos,	laat hen vragen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo pida,	Dat ik vrage.
tu pidas,	dat gij vraget.
él pida,	dat hij vrage.
nos. pidamos,	dat wij vragen.
vos. pidais,	dat gij vraget.
ellos pidan,	dat zij vragen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo pidiera,	*pidiese,*	Dat ik vraagde.
tu pidieras,	*pidieses,*	dat gij vraagdet.
él pidiera,	*pidiese,*	dat hij vraagde.
nos. pidiéramos,	*pidiésemos,*	dat wij vraagden.
vos. pidiérais,	*pidiéseis,*	dat gij vraagdet.
ellos pidieran,	*pidiesen,*	dat zij vraagden.

Pediria, Regelmatig.

TOEKOMENDE TYD.

Yo pidiere,	Dat ik zoude vragen.
tu pidieres,	dat gij zoudet vragen.
él pidiere,	dat hij zoude vragen.
nos. pidiéremos,	dat wij zouden vragen.
vos. pidiéreis,	dat gij zoudet vragen.
ellos pidieren,	dat zij zouden vragen.

Werkwoorden, welke als PEDIR *vervoegd worden.*

Apercibir, bemerken.
Ceñir, omgorden.
Colejir, verzamèlen.
Comedir, in beraad nemen.
Competir, mededingen.
Concebir, begrijpen.
Constreñir, noodzaken.
Correjir, verbeteren.
Derretir, smelten.
Desleir, oplossen (in vloeistof).
Elejir, kiezen.
Envestir, bekleeden.
Estreñir, binden.
Espedir, uitrusten.
Freir, bakken. (verl. deelw. *Frito*)
Empedir, verhinderen.
Investir, bekleeden.
Medir, meten.
Perseguir, vervolgen.
Rejir, regeren.
Reir, lagchen.
Rendir, zich overgeven.
Reñir, twisten.
Repetir, herhalen.
Revestir, bekleeden.
Seguir, volgen.
Servir, dienen.
Teñir, verwen.
Vestir, aankleeden.

(En al de zamengestelde en wederkeerende van dit werkwoord).

DORMIR, *Slapen.*

In dit werkwoord wordt de *o* soms vervangen door *u* en soms door *ue*.

TEGENWOORDIGE DEELWOORD.

Durmiendo, Slapende.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo duermo,	Ik slaap.
tu duermes,	gij slaapt.
él duerme,	hij slaapt.
nos. dormimos,	wij slapen.
vos. dormís,	gij slaapt.
ellos duermen,	zij slapen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo dormí,	Ik heb geslapen.
tu dormiste,	gij hebt geslapen.
él durmió,	hij heeft geslapen.
nos. dormimos,	wij hebben geslapen.
vos. dormísteis,	gij hebt geslapen.
ellos durmieron,	zij hebben geslapen.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

Gebiedende wijs.

Duerme tu,	Slaap.
duerma él,	laat hem slapen.
durmamos nosotros,	laat ons slapen.
dormid vosotros,	slaapt.
duerman ellos,	laat hen slapen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo duerma,	Dat ik slape.
tu duermas,	dat gij slapet.
él duerma,	dat hij slape.
nos. durmamos,	dat wij slapen.
vos. durmais,	dat gij slapet.
ellos duerman,	dat zij slapen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo durmiera,	*durmiese,*	Dat ik sliepe.
tu durmieras,	*durmieses,*	dat gij sliepet.
él durmiera,	*durmiese,*	dat hij sliepe.
nos. durmiéramos,	*durmiésemos,*	dat wij sliepen.
vos durmiérais,	*durmiéseis,*	dat gij sliepet.
ellos durmieran,	*durmiesen,*	dat zij sliepen.

Dormiria, Regelmatig.

TOEKOMENDE TYD.

Yo durmiere,	Dat ik zoude slapen.
tu durmieres,	dat gij zoudet slapen.
él durmiere,	dat hij zoude slapen.
nos. durmiéremos,	dat wij zouden slapen.
vos. durmiéreis,	dat gij zoudet slapen.
ellos durmieren,	dat zij zouden slapen.

MORIR, *Sterven,* wordt vervoegd als DORMIR, deszelfs verleden deelwoord is *Muerto.*

IR, *Gaan,*

Heeft deze bijzondere onregelmatigheid:

TEGENWOORDIGE DEELWOORD.

Yendo, Gaande.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo voy,	Ik ga.
tu vas,	gij gaat.
él va,	hij gaat.
nos. vamos,	wij gaan.
vos. vais,	gij gaat.
ellos van,	zij gaan.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo iba,	Ik ging.
tu ibas,	gij gingt.
él iba,	hij ging.
nos. íbamos,	wij gingen.
vos. íbais,	gij gingt.
ellos iban,	zij gingen.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo fuí,	Ik ben gegaan.
tu fuiste,	gij zijt gegaan.
él fué,	hij is gegaan.
nos. fuimos,	wij zijn gegaan.
vos. fuisteis,	gij zijt gegaan.
ellos fueron,	zij zijn gegaan.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Ve *tu,*	Ga,
vaya *él,*	laat hem gaan.
vamos *nosotros,*	laat ons gaan.
id vosotros,	gaat.
vayan *ellos,*	laat hen gaan.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo vaya,	Dat ik ga.
tu vayas,	dat gij gaat.
él vaya,	dat gij ga.
nos. vayamos,	dat wij gaan.
vos. vayais,	dat gij gaat.
ellos vayan,	dat zij gaan.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo fuera,	fuese,	Dat ik ging.
tu fueras,	fueses,	dat gij ginget.
él fuera,	fuese,	dat hij ging.
nos. fuéramos,	fuésemos,	dat wij gingen.
vos. fuérais,	fuéseis,	dat gij ginget.
ellos fueran,	fuesen,	dat zij gingen.

Iria, Regelmatig.

TOEKOMENDE TYD.

Yo fuere,	Dat ik zoude gaan.
tu fueres,	dat gij zoudet gaan.
él fuere,	dat hij zoude gaan.
nos. fuéremos,	dat wij zouden gaan.
vos. fuéreis,	dat gij zoudet gaan.
ellos fueren,	dat zij zouden gaan.

De eerste persoon meervoud van de gebiedende wijs wordt somtijds uitgedrukt met *vayamos.*

VENIR, *Komen*,
Wordt op de volgende wijze vervoegd.

TEGENWOORDIG DEELWOORD.

Viniendo, Komende.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo vengo,	Ik kom.
tú vienes,	gij komt.
él viene,	hij komt.
nos. venimos,	wij komen.
vos. venis,	gij komt.
ellos vienen,	zij komen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo vine,	Ik ben gekomen.
tu viniste ó veniste,	gij zijt gekomen.
él vino.	hij is gekomen.
nos. vinimos ó venimos,	wij zijn gekomen.
vos. vinísteis ó venísteis,	gij zijt gekomen.
ellos vinieron,	zij zijn gekomen.

TOEKOMENDE TYD.

Yo vendré,	Ik zal komen.
tu vendrás,	gij zult komen.
él vendrá,	hij zal komen.
nos. vendremos,	wij zullen komen.
vos. vendreis,	gij zult komen.
ellos vendrán,	zij zullen komen.

De gebiedende wijs.

Ven tu,	Kom.
venga él,	laat hem komen.
vengamos nos.	laat ons komen.
venid vosotros,	komt.
vengan ellos,	laat hen komen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo venga,	Dat ik kome.
tu vengas,	dat gij komet.
él venga,	dat hij kome.
nos. vengamos,	dat wij komen.
vos. vengais,	dat gij komet.
ellos vengan,	dat zij komen.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo viniera,	*vendria,*	*viniese,*	Dat ik kwame.
tu vinieras,	*vendrias,*	*vinieses,*	dat gij kwamet.
él viniera,	*vendria,*	*viniese,*	dat hij kwame.
nos. viniéramos,	*vendríamos,*	*viniésemos,*	dat wij kwamen.
vos. viniérais,	*vendriais,*	*viniéseis,*	dat gij kwamet.
ellos vinieran,	*vendrian,*	*viniesen,*	dat zij kwamen.

TOEKOMENDE TYD.

Yo viniere,	Dat ik zoude komen.
tu vinieres,	dat gij zoudet komen.
él viniere,	dat hij zoude komen.
nos. viniéremos,	dat wij zouden komen.
vos. viniéreis,	dat gij zoudet komen.
ellos vinieren,	dat zij zouden komen.

Alsmede de zamengestelde en wederkeerende van dit werkwoord.

Oir, *Hooren.*

In dit werkwoord wordt soms *ig* en soms eene *y* gesteld achter de *o*.

TEGENWOORDIGE DEELWOORD.

Oyendo, Hoorende.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo oigo,	Ik hoor.
tu oyes,	gij hoort.
él oye,	hij hoort.
nos. oimos,	wij hooren.
vos. ois,	gij hoort.
ellos oyen,	zij hooren.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
VOLMAAKT VERL. TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD.

De gebiedende wijs.

Oye tu,	Hoor.
óiga él,	laat hem hooren.
oigamos nosotros,	laat ons hooren.
oid vosotros,	hoort.
óigan ellos,	laat hen hooren.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo óiga,	Dat ik hoore.
tu óiga,	dat gij hooret.
él óiga,	dat hij hoore.
nos. oigamos,	dat wij hooren.
vos. oigais,	dat gij hooret.
ellos óigan,	dat zij hooren.

ONVOLMAAKT VERL. TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD. }

Entreoir, onvolkomen hooren, wordt als *Oir* vervoegd.

ADHERIR, *Aankleven*,

De onregelmatigheid van dit werkwoord bestaat in de verandering van den wortelklinker *e* in *i* in eenige personen en tijden; ook neemt de *e* in sommige personen en tijden eene *i* vóór zich.

TEGENWOORDIG DEELWOORD.

Adhiriendo, Aanklevende.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo adhiero,	Ik kleef aan.
tu adhierès,	gij kleeft aan.
él adhiere,	hij kleeft aan.
nos. adherimos,	wij kleven aan.
vos. adheris,	gij kleeft aan.
ellos adhieren,	zij kleven aan.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo adherí,	Ik heb aangekleefd.
tu adheriste,	gij hebt aangekleefd.
él adhirió,	hij heeft aangekleefd.
nos. adherimos,	wij hebben aangekleefd.
vos. adheristeis,	gij hebt aangekleefd.
ellos adhirieron,	zij hebben aangekleefd.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Adhiere tu,	Kleef aan.
adhiera él,	laat hem aankleven.
adhiramos nosotros,	laat ons aankleven.
adherid vosotros,	kleeft aan.
adhieran ellos,	laat hen aankleven.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo adhiera,	Dat ik aankleve.
tu adhieras,	dat gij aanklevet.
él adhiera,	dat hij aankleve.
nos. adhiramos,	dat wij aankleven.
vos. adhirais,	dat gij aanklevet.
ellos adhieran,	dat zij aankleven.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo adhiriera,	*adhiriese,*	Dat ik aankleefde.
tu adhirieras,	*adhirieses,*	dat gij aankleefdet.
él adhiriera,	*adhiriese,*	dat hij aankleefde.
nos. adhiriéramos,	*adhiriésemos,*	dat wij aankleefden.
vos. adhiriérais,	*adhiriéseis,*	dat gij aankleefdet.
ellos adhirieran,	*adhiriesen,*	dat zij aankleefden.

Adheriria, Regelmatig.

TOEKOMENDE TYD.

Yo adhiriere,	Dat ik zoude aankleven.
tu adhirieres,	dat gij zoudet aankleven.
él adhiriere,	dat hij zoude aankleven.
nos. adhiriéremos,	dat wij zouden aankleven.
vos adhiriéreis,	dat gij zoudet aankleven.
ellos adhirieren,	dat zij zouden aankleven.

Werkwoorden, welke als Adherir *vervoegd worden.*

Advertir, waarschuwen.
Arrepentirse, zich berouwen.
Asentir, toestemmen.
Conferir, beraadslagen.
Controvertir, woordenwisselen.
Convertir, bekeeren. } Dit werkwoord heeft behalve het regelmatige een onregelmatig deelwoord *converso.*
Deferir, opdragen.
Diferir, uitstellen.
Dijerir, verteren.
Divertir, vermaken.
Herir, kwetsen.
Inventir, omkeeren. } Dit werkwoord heeft een regelmatig en een onregelmatig deelwoord *inverso.*
Injerir, ingriffen. } Dit werkwoord heeft ook twee deelwoorden, het onregelmatige is *injerto.*
Mentir, liegen.
Preferir, verkiezen.
Proferir, uiten.
Referir, verwijzen.
Requerir, eisschen.
Sentir, gevoelen.

(En al de zamengestelde en wederkeerende werkwoorden, afkomstig van de opgemelde werkwoorden).

FLUIR, *Vloeijen.*

Wanneer de laatste wortel letter van werkwoorden van de derde vervoeging eene *u* is als in *Fluir*, dan neemt zij eene *y* achter zich vóór die uitgangen, welke met eene *a*, *e*, of *o* beginnen, mits de gemelde *u* van het zakelijk deel van het werkwoord, die niet zij, welke vereischt wordt achter eene *g* of *q* om den oorspronkelijken klank door de geheele vervoeging te behouden, gelyk is opgemerkt geworden in de aanmerking volgende op de tafel der vervoeging van de regelmatige werkwoorden.

TEGENWOORDIG DEELWOORD.

Fluyendo, Vloeijende.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo fluyo,	Ik vloei.
tu fluyes,	gij vloeit.
él fluye,	hij vloeit.
nos. fluimos,	wij vloeijen.
vos. fluis,	gij vloeit.
ellos fluyen,	zij vloeijen.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
VOLMAAKT VERL. TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD.

De gebiedende wijs.

Fluye tu,	Vloei.
fluya él,	laat hem vloeijen.
fluyamos nosotros,	laat ons vloeijen.
fluid vosotros,	vloeit.
fluyan ellos,	laat hen vloeijen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo fluya,	Dat ik vloeije.
tu fluyas,	dat gij vloeijet.
él fluya,	dat hij vloeije.
nos. fluyamos,	dat wij vloeijen.
vos. fluyais,	dat gij vloeijet.
ellos fluyan,	dat zij vloeijen.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
TOEKOMENDE TYD. } Regelmatig.

N. B. Eenige der tijden van dit werkwoord, welke regelmatig gevormd worden, nemen ook eene *y* achter de *u* even als in de onregelmatige tijden, als: *Fluyo, Fluyese*, enz.; doch dit is wegens hetgene aangemerkt is geworden onder de tafel van de derde vervoeging der regelmatige werkwoorden, en daarom worden zij niet als onregelmatig beschouwd.

Werkwoorden, welke als Fluir *vervoegd worden.*

Argüir, redetwisten.
Atribuir, toeschrijven.
Concluir, besluiten. Dit werkwoord heeft een regelmatig en een onregelmatig deelwoord *concluso*.
Constituir, in de plaats stellen.
Construir, bouwen.
Contribuir, bijdragen.
Destruir, vernielen.
Disminuir, verminderen.
Distribuir, uitdeelen.
Huir, vlugten.
Imbuir, inprenten.
Incluir, insluiten. Dit werkwoord heeft ook twee deelwoorden; het onregelmatige is *incluso*.
Instituir, instellen.
Instruir, onderwijzen.
Luir, afschaven, (door wrijving, als twee kabels, enz.)
Obstruir, belemmeren.
Prostituir, te schande geven.
Recluir, opsluiten.
Restituir, terug geven.
Retribuir, belonen.
Sostituir, de plaats doen vervangen.

(En al de wederkeerende werkwoorden hiervan afkomstig.)

Podrir, *Verrotten.*

In dit werkwoord wordt de *o* van het zakelijk deel van het werkwoord in *u* veranderd in al de personen en tyden behalve in de eerste en tweede persoon meervoud tegenwoordige tijd en eerste persoon enkelvoud volm. verl. tijd van de aantoonende wijs, de tweede persoon meervoud van de gebiedende wijs en in al de personen van de tweede vervoeging der onvolmaakt verleden tijd, aanvoegende wijs.

TEGENWOORDIG DEELWOORD.
Pudriendo, Verrottende.

De aantoonende wijs.
TEGENWOORDIGE TYD.

Yo pudro,	Ik verrot.
tu pudres,	gij verrot.
él pudre,	hij verrot.
nos. podrimos,	wij verrotten.
vos. podris,	gij verrot.
ellos pudren,	zij verrotten.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD, Regelmatig.

VOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo podrí,	Ik ben verrot.
tu pudriste,	gij zijt verrot.
él pudrió,	hij is verrot.
nos. pudrimos,	wij zijn verrot.
vos. pudristeis,	gij zijt verrot.
ellos pudrieron,	zij zijn verrot.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

De gebiedende wijs.

Pudre tu,	Verrot.
pudra él,	laat hem verrotten.
pudramos nosotros,	laat ons verrotten.
podrid vosotros,	verrot.
pudran ellos,	laat hen verrotten.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo pudra,	Dat ik verrotte.
tu pudras,	dat gij verrottet.
él pudra,	dat hij verrotte.
nos. pudramos,	dat wij verrotten.
vos. pudrais,	dat gij verrottet.
ellos pudran,	dat zij verrotten.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Yo pudriera,	*pudriese,*	Dat ik verrotte.
tu pudrieras,	*pudrieses,*	dat gij verrottet.
él pudriera,	*pudriese,*	dat hij verrotte.
nos. pudriéramos,	*pudriésemos,*	dat wij verrotteden.
vos. pudriérais,	*pudriéseis,*	dat gij verrottet.
ellos pudrieran,	*pudriesen,*	dat zij verrotteden.

Podriria, Regelmatig.

TOEKOMENDE TYD.

Yo pudriere,	Dat ik zoude verrotten.
tu pudrieres,	dat gij zoudet verrotten.
él pudriere,	dat hij zoude verrotten.
nos. pudriéremos,	dat wij zouden verrotten.
vos. pudriéreis,	dat gij zoudet verrotten.
ellos pudrieren,	dat zij zouden verrotten.

SALIR, *Uitgaan.*

De onregelmatigheid van dit werkwoord is dezelfde als die van het werkwoord *Valer.*

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo salgo,	Ik ga uit.
tu sales,	gij gaat uit.
él sale,	hij gaat uit.
nos. salimos,	wij gaan uit.
vos. salis,	gij gaat uit.
ellos salen,	zij gaan uit.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD. }
VOLMAAKT VERL. TYD. } Regelmatig.

TOEKOMENDE TYD.

Yo saldré,	Ik zal uitgaan.
tu saldrás,	gij zult uitgaan.
él saldrá,	hij zal uitgaan.
nos. saldremos,	wij zullen uitgaan.
vos. saldreis,	gij zult uitgaan.
ellos saldrán,	zij zullen uitgaan.

De gebiedende wijs.

Sal tu,*	Ga uit.
salga él,	laat hem uitgaan.
salgamos nosotros,	laat ons uitgaan.
salid vosotros,	gaat uit.
salgan ellos,	laat hen uitgaan.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD, Regelmatig.

ONVOLMAAKT VERLEDEN TYD.

Saliera, Regelmatig.
Saliese, Regelmatig.

Yo saldria,	Dat ik uitginge.
tu saldrias,	dat gij uitginget.
él saldria,	dat hij uitginge.
nos. saldríamos,	dat wij uitgingen.
vos. saldríais,	dat gij uitginget.
ellos saldrian,	dat zij uitgingen.

TOEKOMENDE TYD, Regelmatig.

SOBRESALIR, *Uitmunten,* wordt even als SALIR vervoegd.

ASIR, *Aanhalen.*

Dit werkwoord neemt eene *g* vóór die uitgangen, welke met *a* of *o* beginnen.

De aantoonende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo asgo,	Ik haal aan.
tu ases,	gij haalt aan.
él ase,	hij haalt aan.
nos. asemos,	wij halen aan.
vos. aseis,	gij haalt aan.
ellos asen,	zij halen aan.

ONVOLMAAKT VERL. TYD.
VOLMAAKT VERL. TYD.
TOEKOMENDE TYD.
} Regelmatig.

---

* De tweede persoon enkelvoud van de gebiedende wijs laat de *e* weg in dit werkwoord, terwyl in *Valer* de *e* behouden wordt.

De gebiedende wijs.

Ase tu,	haal aan.
asga él,	laat hem aanhalen.
asgamos nos.,	laat ons aanhalen.
asid vosotros,	haalt aan.
asgan ellos,	laat hen aanhalen.

De bijvoegende wijs.

TEGENWOORDIGE TYD.

Yo asga,	Dat ik aanhale.
tu asgas,	dat gij aanhalet.
él asga,	dat hij aanhale.
nos. asgamos,	dat wij aanhalen.
vos. asgais,	dat gij aanhalet.
ellos asgan,	dat zy aanhalen.

ONVOLMAAKT VERL. TYD. } Regelmatig.
TOEKOMENDE TYD. }

Haber, *Tener*, *Ser* en *Estar* zijn alle onregelmatige werkwoorden en reeds in den beginne vervoegd, waarom zij hier weggelaten worden.

Eene Alphabetische lijst van REGELMATIGE WERKWOORDEN *met* ONREGELMATIGE DEELWOORDEN *en van die, welke beide, een* REGELMATIG *en een* ONREGELMATIG DEELWOORD *hebben.*

ONBEPAALDE WYS.		REGEL. DEELW.	ONREG. DEELW.
Abrir	openen	———	*abierto*
ahitar	de maag o- verladen	*ahitado*	*ahito*
compeler	noodzaken	*compelido*	*compulso*
confundir	verwarren	*confundido*	*confuso*
convencer	overtuigen	*convencido*	*convicto*
cubrir	dekken	———	*cubierto*
descubrir	ontdekken	———	*descubierto*
despertar	wekken	*despertado*	*despierto*
elejir	uitkiezen	*elejido*	*electo*
encubrir	verbergen	———	*encubierto*
enjugar	droogen	*enjugado*	*enjuto*
escribir	schrijven	———	*escrito*
escluir	uitsluiten	*escluido*	*escluso*
espeler	verbannen	*espelido*	*espulso*
espresar	uitdrukken	*espresado*	*espreso*
estinguir	uitdoen	*estinguido*	*estinto*
fijar	vaststellen	*fijado*	*fijo*
hartar	verzadigen	*hartado*	*harto*
imprimir	drukken	*imprimido*	*impreso*
incurrir	verbeuren	*incurrido*	*incurso*
injerir	ingriffen	*injerido*	*injerto*
insertar	inplaatsen	*insertado*	*inserto*
juntar	vereenigen	*juntado*	*junto*
marchitar	verwelken	*marchitado*	*marchito*
omitir	weglaten	*omitido*	*omiso*
oprimir	verdrukken	*oprimido*	*opreso*
perfeccionar	volmaken	*perfeccionado*	*perfecto*
prender	vatten	*prendido*	*preso*
prescribir	voorschrijven	*prescribido*	*prescrito*
proscribir	verbannen	———	*proscrito*
proveer	voorzien	*proveido*	*provisto*
recluir	opsluiten	*recluido*	*recluso*
romper	breken	*rompido*	*roto*
suprimir	verbieden	*suprimido*	*supreso*

Bij het werkwoord *Bendecir* pag. 188 is aangemerkt geworden, dat de onregelmatige deelwoorden niet gebruikt worden om de zamengestelde tijden te vormen, maar alleen als bijvoegelijke naamwoorden. Hetzelfde geldt ten opzigte van de werkwoor-

den op de bovenstaande lijst, welke twee deelwoorden hebben, met uitzondering van de volgende:

Injerto,	ingegrift.	*prescrito*,	voorgeschreven.
opreso,	onderdrukt.	*provisto*,	voorzien.
preso,	gevat.	*roto*,	gebroken.
supreso,	verboden.		

ONPERSOONLYKE WERKWOORDEN,

Zijn dezulken, welke gebezigd worden slechts in den derden persoon enkelvoud van al de tijden, als:

AMANECER, *Dag worden.*

De aant. wijs. Tegenw. tijd.	*Amanece*,	het wordt dag.
Onv. verl. tijd.	*Amanecia*,	het werd dag.
Volm. verl. tijd.	*Amaneció*,	het is dag geworden.
Toek. tijd.	*Amanecerá*,	het zal dag worden.
De gebiedende wijs.	*Amanezca*,	laat het dag worden.
De bijv. wijs. Tegenw. tijd.	*Amanezca*,	dat het dag worde.
Onv. verl. tijd.	*Amaneciera*, *Amaneceria*, *Amaneciese*,	dat het dag wierde.
Toek. tijd.	*Amaneciere*,	het zoude dag worden.

ANOCHECER, *Avond worden*, wordt even als *Amanecer* vervoegd.

Amanecer en *Anochecer* worden somtijds met al de drie personen, enkelvoud en meervoud, en even als *Aborrecer* vervoegd. Dit heeft plaats, wanneer zij als onzijdige werkwoorden gebezigd worden, aanduidende de ligging of toestand van de onderwerpen, waardoor zy beheerscht worden, ter tijd door het werkwoord uitgedrukt, als:

Caminamos todo el dia y anochecimos en Madrid,	Wij liepen den ganschen dag door en kwamen *bij het vallen van den avond*, te Madrid aan.
Partiremos temprano para que lleguemos antes que anochezca,	Wij zullen vroeg vertrekken, opdat wij aankomen, vóór dat *het avond worde*.
Apronte todo para que podamos partir asi que amanezca,	Maak alles gereed, opdat wij *met den dageraad* kunnen vertrekken.
¿ Podremos amanecer *en Paris ?*	Zullen wij met *het aanbreken van den dag* te Parijs kunnen zijn?
Tome las pildoras al anochecer *y la purga al* amanecer,	Neem de pillen des avonds en de purgatie des morgens in.
¿ A que hora amaneció *V. esta mañana ?*	Wanneer zijt gij *dezen morgen* opgestaan ?
¿ Estaba V. bueno cuando amaneció ?	Waart gij wel, toen gij *dezen morgen* opstond ?

Helar, *Vriezen*.

De aant. wijs. Tegenw. tijd.	*Hiela,*	het vriest.
Onv. verl. tijd.	*Helaba,*	het vroor.
Volm. verl. tijd.	*Heló,*	het heeft gevroren.
Toek. tijd.	*Helará,*	het zal vriezen.
De gebiedende wijs.	*Hiele,*	laat het vriezen.
De bijv. wijs. Tegenw. tijd.	*Hiele,*	dat het vrieze.
	Helara,	
Onv. verl. tijd.	*Helaria,*	dat het vroor.
	Helase,	
Toek. tijd.	*Helare,*	het zoude vriezen.

Nevar, *Sneeuwen*, wordt even als *Helar* vervoegd.

Tronar, *Donderen*.

aant. wijs. Tegenw. tijd.	*Truena,*	het dondert.
Onv. verl. tijd.	*Tronaba,*	het donderde.
Volm. verl. tijd.	*Tronó,*	het heeft gedonderd.
Toek. tijd.	*Tronará,*	het zal donderen.
De gebiedende wijs.	*Truene,*	laat het donderen.
De bijv. wijs. Tegenw. tijd.	*Truene,*	dat het dondere.
	Tronara,	
Onv. verl. tijd.	*Tronaria,*	dat het donderde.
	Tronase,	
Toek. tijd.	*Tronare,*	dat het zoude donderen.

Relampaguear, *Weerlichten*, heeft regelmatige uitgangen.

Llover, *Regenen*.

De aant. wijs. Tegenw. tijd.	*Llueve,*	het regent.
Onv. verl. tijd.	*Llovia,*	het regende.
Volm. verl. tijd.	*Llovió,*	het heeft geregend.
Toek. tijd.	*Lloverá,*	het zal regenen.
De gebiedende wijs.	*Llueva,*	laat het regenen.
De bijv. wijs. Tegenw. tijd.	*Llueva,*	dat het regene.
	Lloviera,	
Onv. verl. tijd	*Lloveria,*	dat het regende.
	Lloviese,	
Toek. tijd.	*Lloviere,*	dat het zoude regenen.

Granizar, *Hagelen*, heeft regelmatige uitgangen.

HABER, *Er is* of *Er zijn.*

De aant. wijs. Tegenw. tijd.	*Hai,*	er is *of* er zijn.
Onv. verl. tijd.	*Habia,*	er was *of* er waren.
Volm. verl. tijd.	*Hubo,*	er is *of* er zijn geweest.
Toek. tijd.	*Habrá,*	er zal zijn *of* er zullen zijn.
De Gebiedende wijs.	*Haya,*	laat er zijn.
De bijv. wijs. Tegenw. tijd.	*Haya,*	dat er zij *of* dat er zijn.
Onv. verl. tijd.	*Hubiera,* *Habria,* *Hubiese,*	dat er ware *of* dat er waren.
Toek. tijd.	*Hubiere,*	dat er zoude zijn *of* dat er zouden zijn.

De zamengestelde tijden worden naar denzelfden regel gevormd; als: *ha habido,* er is geweest.

De onpersoonlijke werkwoorden kunnen ook ontkennender of vragender wijs gebezigd worden, als:

No hai luz allí,	Er is daar geen licht.
¿ Habrá comédia esta noche ?	Zal er dezen avond tooneel vertooning zijn ?

Dit werkwoord wordt somtijds gebezigd in tijdberekening even als het onpersoonlijke werkwoord *Hacer,* het is; als:

Hai *dos años que estói aquí,* *Het is* twee jaren, dat ik hier ben.

HACER, *Het is.*

De aant. wijs. Tegenw. tijd.	*Hace*	het is.
Onv. Verl. tijd.	*Hacia,*	het was.
Volm. verl. tijd.	*Hizo,*	het is geweest.
Toek. tijd.	*Hará,*	het zal zijn.
De gebiedende wijs.	*Haga,*	laat het zijn.
De bijv. wijs. Tegenw. tijd.	*Haga,*	dat het zij.
Onv. verl. tijd.	*Hiciera,* *Haria,* *Hiciese,*	dat het ware.
Toek. tijd.	*Hiciere,*	dat het zoude zijn.

Dit werkwoord zal door de volgende voorbeelden opgehelderd worden:—

Hace *veinte años que se concluyó la paz,*	*Het is* twintig jaren geleden, sedert het sluiten van den vrede.
Hacia *entonces un año que no le veia,*	*Het was* toen een jaar, dat ik hem gezien had.
El viernes hará *cuatro meses que falto de España,*	Vrijdag *zal het* vier maanden zijn van mijne afwezigheid uit Spanje.
Hace *frio esta mañana,*	*Het is* koud dezen morgen.
Si hiciere *calor mañana,*	Zoo *het* morgen warm *zij.*
Hace *mucho sol,*	De zon schijnt zeer sterk.
Hace *una noche estrellada,*	*Het is* een ster lichtende avond.
Hacia *una bella luna,*	*Het was* schoone maneschijn.

Persoonlijke werkwoorden, welke somtijds onpersoonlyk gebezigd worden.

Het werkwoord BASTAR, *genoeg zijn*, wordt somtijds onpersoonlijk vervoegd, als te zien is in de volgende voorbeelden:—

Basta *que V. lo diga para que yo lo crea,*	*Het is genoeg*, dat gij het zegt; op dat ik het geloove.
Creo que bastarian *dos caballos para tirar esa carga,*	Ik geloof, dat twee paarden *genoeg zullen zyn* om dien last te trekken.

Het hulpwoord *Ser* wordt dikwyls als een onpersoonlyk werkwoord gebezigd en vereenigd met de woorden *menester*, *preciso*, *necesário*, *indispensáble*, enz.

Het is noodig hier aantemerken, dat er een onderscheid bestaat tusschen de woorden *menester* en *necesário* en *preciso* en *indispensable*: de eersten duiden aan eene noodwendigheid, doch die van onzen eigen wil afhangt; de anderen geven te kennen, dat de uitvoering van iets zonder uitstel of verandering moet plaats hebben, als:

Será indespensable *hacerlo,*	*Het moet* onvermijdelijk *gedaan worden.*
Es menester *verlos,*	*Het is* noodig hen *te zien.*
No será necesário *que V. vaya,*	*Het zal* niet noodig *zijn, dat gij gaat.*
Es preciso *que se haga hoi,*	*Het moet* heden volstrekt *gedaan worden.*

Het onpersoonlijk werkwoord *het is* wordt dikwijls in het Nederduitsch voor naamwoorden en voornaamwoorden gebezigd zonder met dezelven in geslacht overeentestemmen, als:

Het is de man, die het gezegd heeft. Het is de vrouw van het huis. Wat is dat voor een man? Wiens hond is dat? enz.

Men moet echter oplettend zijn, wanneer het hulpwoord *Ser* onpersoonlijk gebezigd wordt, om het te doen overeenstemmen met deszelfs onderwerp in getal en persoon, als:

Soi yo *que fui,*	*Ik ben het,* die gegaan ben.
Son ellos, *que vinieron,*	*Zij zijn het,* die gekomen zijn.
Son ellos *que ganaron la victória.*	*Zij zijn het,* die de overwinning behaald hebben.

Er zijn eenige werkwoorden, waarin eenige tijden en personen ontbreken, welke in het Spaansch *Verbos defectivos* genaamd worden. Derzelver vervoegingen zijn als volgt:—

PLACER, *Behagen.*

De aant. wijs.	Tegenw. tijd.	*Place,*	het behaagt.
	Onv. verl. tijd.	*Placia,*	het behaagde.
	Volm. verl. tijd.	*Plugo,*	het heeft behaagd.
De bijv. wijs.	Tegenw. tijd.	*Plegue,*	dat het behage.
	Onv. verl. tijd.	*Pluguiera,* *Pluguiese,*	dat het behaagde.
	Toek. tijd.	*Pluguiere,*	dat het zoude behagen.

Voorbeelden:

Mucho me place *su modo de tratar,*	Zijne handelwijze behaagt mij zeer.
Pluguiera *á Dios que viniese,*	Gave God, dat hij kwame.
Plegue *á Dios que mis oraciones sean recibidas,*	Geve God, dat mijne gebeden verhoord worden.

SOLER, *Gewoon zijn.*

Van dit werkwoord worden alleen de tegenwoordige tijd en de onvolm. verled. tijd van de aantoonende wijs en het tegenwoordige deelwoord *Soliendo* gebezigd, als:

De aant. wijs.	Tegenw. tijd.	*Suelo,*	Ik ben gewoon.
		Sueles,	gij zijt gewoon.
		Suele,	hij is gewoon.
		Solemos,	wij zijn gewoon.
		Soleis,	gij zijt gewoon.
		Suelen,	zij zijn gewoon.
	Onv. verl. tijd.	*Solia,*	Ik was gewoon.
		Solias,	gij waart gewoon.
		Solia,	hij was gewoon.
		Soliamos,	wij waren gewoon.
		Soliais,	gij waart gewoon.
		Solian,	zij waren gewoon.

YACER, *Begraven liggen.*

Slechts de derde persoon enkelvoud en meervoud aantoonende wijs van dit werkwoord wordt gebezigd, en wel inzonderheid in grafschriften, als:

Yace,	hier ligt begraven.
Yacen,	hier liggen begraven.

OVER DE BYWOORDEN.

Bywoorden zijn woorden, welke bij werkwoorden gevoegd worden om eene hoedanigheid of omstandigheid der werking, lijden of des bestaans uittedrukken, als: *es tarde*, het is vroeg; *escribe mal*, hij schrijft slecht; *lee bien*, hij leest wel. In deze voorstelien zijn *tarde, mal, bien* bijwoorden, welke bij de werkwoorden wezen of zijn, schrijven en lezen gevoegd zijn om de uitdrukking te wijzigen.

Het is eene eigenschap der bijwoorden om zich bij de werkwoorden te voegen, en wanneer hetzelve bij eenig ander deel der reden gevonden wordt, dan is het, om dat het werkwoord in het voorstel verzwegen wordt en er onder verstaan is, als: de mensch *natuurlijk* goedaardig, wordt gemakkelijk bedrogen. Het bijwoord *natuurlijk* schijnt hier bij het bijvoegelijk naamwoord *goedaardig* gevoegd te zijn, doch het is met het werkwoord *wezen* of *zijn*, hetwelk er onder verstaan wordt; het moet zijn: de mensch, welke natuurlijk goedaardig is, enz.

De bijwoorden worden in eenvoudige en zamengestelde verdeeld. De eenvoudige zijn: *Mas*, meer, *menos*, minder, *lejos*, ver, *cerca*, nabij, *dentro*, binnen, *fuera*, buiten, *mucho*, veel, *poco*, weinig, *bien*, wel, *mal*, slecht, *tarde*, laat, *temprano*, vroeg, *cuando*, wanneer, *entonces*, toen, *siempre*, altijd, *nunca*, nooit, *donde*, waar, *arriba*, boven, *abajo*, beneden, *aquí*, hier, *allí*, daar, *acá*, hier, *acullá*, ginder, *si*, ja, *no*, neen, *asi*, zoo, *peor*, erger, *mejor*, beter.

De zamengestelde zijn *amás*, nog meer, *demás*, het overige, *además*, behalve, *así mismo*, zoo zelve, *adonde*, waar, *en fin*, eindelijk, *buenamente*, gemakkelijk, *malamente*, kwaadaardiglijk, en alle bijwoorden, welke op *mente* uitgaan.

Er zijn ook bijwoorden, welke uit twee of meer woorden bestaan, als: *de aquí* of *desde aquí*, van hier, *de allí* of *desde allí*, van daar, *hácia allí* of *hasta allí*, daar na toe, tot daar, *para acá* of *por acá*, tot hier of hierdoor. *De donde*, van waar, *desde donde*, van waar, *en donde*, waarin, *por donde*, waardoor, waarom, *para donde*, waar na toe, *hácia donde*, waartegen, *hasta donde*, tot waartoe, *de lejos*, van verre, *de cerca*, digt bij, *de repente*, onvoorzien, *de veras*, waarlijk, *de valde*, om niet, *por ventura*, toevalliglijk, *por arriba*, boven op, *por abajo*, onder aan, *por delante*, van voren, *por detras*, van achter, *á sabiendas*, wetens, *á hurtadillas*, steelsgewijze, *á diestra y siniestro*, regts en links. *á roso y velloso*, in het honderd.

Er zijn onderscheidene soorten van werkwoorden. Die, welke aanduiden de plaats waar de zaak gebeurt of waar iets gedaan wordt, worden BYWOORDEN VAN PLAATS genaamd, als: *ahí*, daar, *aquí*, hier, *acullá*, ginder, *lejos*, ver. Die, welke aanduiden, wanneer iets gebeurt, worden BYWOORDEN VAN TYD genaamd,

als: *hoi*, heden, *ayer*, gisteren, *temprano*, vroeg, *nunca*, nooit.— Die, welke aanduiden hoedanig iets gedaan wordt, worden BYWOORDEN VAN HOEDANIGHEID genaamd, als: *bien*, wel, *mal*, kwalijk, *asi*, zoo, *quedo*, zacht, *récio*, luid, *despácio*, langzaam, *buenamente*, gemakkelijk, *malamente*, kwaadaardiglijk, en alle, welke op *mente* uitgaan.

Er zijn eenigen van HOEVEELHEID, als: *mucho*, veel, *poco*, weinig, *mui*, zeer, *bastante*, genoegzaam, *tan*, even, *tanto*, zoo veel, *cuanto*, hoeveel.

Er zijn anderen van VERGELYKING, als: *mas*, meer, *menos*, minder, *mejor*, beter, *peor*, slechter.

Anderen van RANGSCHIKKING, als: *primeramente*, eerstelijk, *últimamente*, laatstelijk, *sucesivamente*, opvolgelijk, *antes*, vóór, *despues*, na.

Anderen van BEVESTIGING, als: *si*, ja, *cierto*, zeker, *ciertamente*, zekerlijk, *verdaderamente*, waarlijk, *indubitablemente*, ontwijfellijk.

Anderen van ONTKENNING, als: *no*, neen.

Anderen van TWYFELING, als: *acaso*, bijgeval, *quizá*, misschien, enz.

Aanmerkingen over het gebruik van eenige bijwoorden.

JAMAS, *Nimmer.*

Dit bijwoord heeft dezelfde beteekenis als *nunca*, nooit; men zegt daarom: jamás *vi tal cosa*, ik heb nooit zoodanig iets gezien; jamás *lo pensara*, ik zoude er nooit aangedacht hebben. Het laat zich dikwijls met *nunca*, nooit, *siempre*, altijd, *por siempre* of *para siempre*, immer en altijd, vereenigen, ten einde meer nadruk aan de ontkenning te geven, als: nunca jamás *lo haré*, ik zal het nimmer doen; por siempre *of* para siempre jamás *me acordaré*, ik zal het immer en altijd herinneren.

NUNCA, *Nooit.*

De ontkenning door dit bijwoord uitgedrukt strekt zich uit tot al de tijden van het werkwoord, waarby het vereenigd wordt, en geeft nadruk aan het bijwoord *jamás*, gelijk boven aangemerkt is.

NO, *Neen.*

Dit bijwoord dient niet altoos om te ontkennen, maar ook om de bevestiging nadruk bytezetten en de aandacht te doen vestigen op een denkbeeld, hetwelk er tegengesteld wordt als in vergelijking met een ander voorgaand denkbeeld, bij voorbeeld: *Mejor es el trabajo, que* no *la ociosidad*, beter is de werkzaamheid dan de ledigheid; *mas vale ayunar, que* no *enfermar*, beter is het vasten dan ziek worden. In deze voorstellen kan het bijwoord *no* weggelaten worden zonder den zin te veranderen.

Twee ontkennende bijwoorden, of twee woorden, welke eene ontkenning te kennen geven, ontkennen niet meer nadruk in het spaansch; daarom zegt men: no *quiero* nada, ik wil niets hebben; no *salga* ninguno, niet één gaat er uit; no *sabe* nadie, niemand weet het. De genen, die deze uitdrukkingen niet kennen, kunnen denken, dat twee ontkennings woorden eene bevestiging uitdrukken. Men moet op de vragen: ¿ *quien está* ahí? wie is daar? ¿ *quien ha venido?* wie is er gekomen? antwoorden: no *hai* ninguno, no *ha venido* ninguno. Zonder tegen het spraakgebruik te zondigen kan men van de twee ontkennings woordjes het bijwoord *no* weg laten en het ontkennings woordje vóór het werkwoord plaatsen, als: nada *quiero*, ninguno *hai*, nádie *sabe*, nunca *diré*, welke dezelfde waarde hebben, als: no *quiero* nada, no *hai* ninguno, no *sabe* nádie, no *diré* nunca; alhoewel deze laatsten nadrukkelijker is.

Mas, Menos, *Meer, Minder.*

Deze bijwoorden hebben behalve de eigenschap om zich met het werkwoord te vereenigen, die om zich te voegen bij de bijvoegelijke naamwoorden ter vorming van den vergelijkenden trap, als: *el maéstro es* mas docto *que el discípulo*, de meester is geleerder dan de leerling; *los niños son* ménos prudentes *que los ancianos*, de kinderen zyn minder voorzigtig dan de grijsaards. Ook laat het zich vereenigen met zelfstandige naamwoorden, als: *este es* mas hombre *que su hermanó*, deze is mannelijker dan zijn broeder; *la hija es* mas mujer *que su madre*, de dochter is vrouwelijker dan hare moeder. Almede laat het zich met werkwoorden vereenigen, als: mas *es hacer*, *que decir*, het doen is meer dan het zeggen; menos *es decir*, *que hacer*, minder is het zeggen dan het doen. Doch in dezen zin worden de werkwoorden als zelfstandige naamwoorden gebezigd. Ook vereenigt het zich met bijwoorden, of bijwoordelijke uitdrukkingen, als: *canta* mas bien, of ménos bien, hij zingt beter of niet zoo goed; *oye* mas atentamente, hij luistert met meer oplettendheid.

Mui, *Zeer.*

Dit bijwoord, hetwelk gebezigd wordt om den overtreffenden trap uittedrukken, heeft op zich zelve geene beteekenis, maar moet steeds met andere woorden vereenigd gaan, als: *mui santo*, zeer heilig; *mui docto*, zeer geleerd; *mui prudente*, zeer voorzigtig; *mui hómbre*, zeer mannelijk; *mui maestro*, zeer meesterijk; *mui amigo mio*, zeer waarde vriend; *mui bien*, zeer goed; *mui mal*, zeer slecht; *mui sanamente*, zeer gezond; *mui de veras*, zeer waar; *mui de mala gana*, met zeer veel tegenzin; *mui de priesa*, zeer haastig; *mui por encima*, zeer oppervlakkig, ligtelijk.

Donde i Cuando, *Waar en wanneer.*

Deze bijwoorden worden gebezigd om te vragen en ook om

te bevestigen, als: donde *falta la virtud, no hai amistad*, waar de deugd ontbreekt bestaat er geene vriendschap; cuando *vengas, avisa*, wanneer gij komt, waarschouwt het. Beide bijwoorden moeten vóór werkwoorden gaan.

Bijwoorden, welke op mente *uitgaan.*

Deze bijwoorden bepalen over het algemeen de wijze van handeling of de beteekenis der werkwoorden, bij dewelken dezelven gevoegd worden, als: *toca* diestramente, hij speelt handiglijk; *habla* discretamente, hij spreekt voorzigtiglijk; doch soms drukken dezelven de orde of den tijd, als: *primeramente*, eerstelijk; *últimamente*, laatstelijk; soms dienen dezelven ter bevestiging, als: *ciertamente*, zekerlijk. Wanneer meer dan een dezer bijwoorden op elkander volgen dan wordt alleen bij het laatste den uitgang *mente* gevoegd, als: *Ciceron habló* sábia i elocuentemente, Ciceron heeft wijsselijk en welsprekend gesproken; *Cesar escribió* clara, consisa i elegantemente, Cezar heeft duidelijk, beknoptelijk en sierlijk geschreven.

De bijwoorden kunnen als naamwoorden en omgekeerd, de naamwoorden als bijwoorden gebezigd worden, *El dia está* claro, de dag is helder. In dit voorbeeld is *claro* een bijvoegelijk naamwoord, en als men zegt *Pedro habló* claro, Pedro heeft duidelijk gesproken, dan is *claro* een bijwoord. *No conoce el* bien *que le hacen*, hij kent het *goede* niet, dat hem gedaan wordt; *la* mañana *está fresca*, de morgen is frisch; *la* tarde *está templada*, de avond is koel; *le daremos la* enhorabuena, wij zullen hem *geluk* wenschen; *Dios hizo el mundo de la* nada, God heeft de wereld uit *niets* geschapen; *mucho pende del* acaso, veel hangt van het *toeval* af; *es necesário prevenir el* mal, het is noodzakelijk het *kwaad* voortekomen. In deze voorstellen zyn *mal, acaso, nada, enhorabuena, tarde, mañana* en *bien* zelfstandige naamwoorden en in de volgende, bijwoorden, als: *Pedro respondió* bien, Pedro heeft *wel* geantwoord; *llegó* tarde, hij is *laat* gekomen; *vendrá* mañana, hij zal *morgen* komen; *sea* enhorabuena, dat het zoo zij; acaso *volveremos á vernos*, *misschien* zullen wij elkander wederzien.

Eindelijk zijn er bijwoorden, welke soms als bijwoorden van tijd en soms als bijwoorden van plaats en rangschikking gebezigd worden, zoo als *luego* en *despues*, aanstonds en naderhand.— Luego *iré*, ik zal *aanstonds* gaan; *vendré* despues, ik zal *naderhand* komen. Hier zijn zij bijwoorden van tijd en in de volgende voorbeelden bijwoorden van plaats en rangschikking, als: *el Presidente iba el* primero, despues *el Vicepresidente, y* luego *el mas antiguo*, de president liep de voorste, daarop de vice president en dan de oudste.

OVER DE VOORZETSELS.

Het voorzetsel is een onveranderlijk deel der rede en wordt bij de werkwoorden en zelfstandige naamwoorden gevoegd om dezelven met elkander te verbinden of de omstandigheden en betrekkingen aanteduiden, waarin de naamwoorden door de werkwoorden geplaatst worden. In de voorstellen *yo amo á Pedro*, ik bemin Pieter; *yo estoi* con *Pedro*, ik ben *bij* Pieter; *este libro es de Pedro*, dit boek is *van* Pieter; *tu confias* en *Pedro*, gij stelt vertrouwen *in* Pieter; *aquel pagará* por *Pedro*, hij zal *voor* Pieter betalen; *el criado adquiere* para *Pedro*, de knecht verdient *voor* Pieter, dienen de voorzetsels *á*, *con*, *de*, *en*, *por*, *para* om het naamwoord *Pedro* in den naamval te stellen, waarin hetzelve in het voorstel moet zijn, en om de onderscheidene betrekkingen, waarin hetzelve met de andere personen en zaken, de onderwerpen der reden, staan, aanteduiden. Het voorzetsel *á* toont aan, dat *Pedro* het voorwerp der handeling is van het onderwerp *yo*; *con* duidt aan de betrekking van gezelschap tusschen het onderwerp *yo* en *Pedro*; *de* duidt aan het bezit, hetwelk *Pedro* van het boek heeft, enz.

Er zijn twee soorten van voorzetsels, *onscheidbare* en *scheidbare*. De eerste zijn die, welke alleen vereenigd met andere woorden eene beteekenis hebben; en de anderen zijn die, welke vereenigd of onvereenigd, eene beteekenis hebben en in het spaansch de volgende zijn: *á* aan, *ante* voor, *con* met, *contra* tegen, *de* van, *desde* van, sedert, *en* in, *entre* tusschen, *hácia* jegens, *hasta* tot, *para* voor, *por* door, voor, *segun* volgens, *sin* zonder, *sobre* op, *tras*, achter.

Over het gebruik dezer voorzetsels.

Het voorzetsel *A*, aan, heeft in het spaansch onderscheidene beteekenissen. Het toont vooreerst aan het voorwerp der rede, wanneer hetzelve een persoon is, als: *Favorece* á *Pedro*, hij begunstigt Pieter; *aborrece* á *Juan*, hij haat Jan.

Het duidt aan, waar of naar welke plaats een persoon of eene zaak gerigt wordt: *voi* á *Roma*, ik ga naar Rome; *estos libros van dirijidos* á *Cadiz*, deze boeken worden naar Cadix verzonden.

Het toont aan het doel der werking, door het werkwoord uitgedrukt: *voi* á *leer*, ik ga lezen; *voi* á *estudiar*, ik ga studeren; *voi* á *pasear*, ik ga wandelen.

De plaats en tijd waar en waarin iets gebeurt: *le cogieron* á *la puerta*, zij vatteden hem aan de poort; *vendrá esta noche* á *las ocho*, hij zal des avonds, te acht ure, komen.

De afstand tusschen plaats of tijd: *de calle* á *calle*, van straat tot straat; *de mes* á *mes*, van maand tot maand; *de once* á *doce del dia*, van elf tot twaalf ure des middags.

De wijze hoedanig iets gedaan wordt: *á pié, á caballo, á mano, á golpes*, te voet, te paard, met de hand, met slagen.

De hoeveelheid en getal: *el gasto sube a cien florines*, de kosten beloopen op honderd guldens; *el ejército llega á cien mil hombres*, het leger beloopt op honderd duizend man.

De gelijkvormigheid van iets: *á ley de Castilla*, volgens de wet van Castilien; *á fuero de Aragon*, volgens de voorregten van Arragon; *á fé de hombre de bien*, op woord van man van eer.

De berekening naar evenredigheid: *á tres por ciento*, tegen drie ten honderd; *á real por cabeza*, eene reaal per hoofd; *dos á dos*, twee aan twee.

De prijs van iets: *á veinte reales la vara*, tegen twintig realen de el; *á cincuenta reales la fanega*, tegen vijftig realen de fanega.

De vervaltijd eener betaling of de bepaling eener tijd: *de aquí á San Juan*, van nu tot St. Jan; *á la cosecha pagaré*, met den oogsttijd zal ik betalen.

De ligging en standplaats van zaken en personen: *á oriente, á occidente*, ten oosten, ten westen; *estaba á la derecha del Rey*, hij was ter regterhand van den koning.

De gewoonte, het gebruik, of het maken van iets: *á la Española, á la Inglesa, á la Francesa*, naar het Spaansch, naar het Engelsch, naar het Fransch.

De beweegreden, of het oogmerk eener handeling: *á instáncia de la villa*, op aanzoek van de stad; *¿ á qué propósito?* tot welk oogmerk?

Het werktuig, waarmede iets gedaan wordt: *quien á hierro mata, á hierro muere*, wie het zwaard neemt, die zal door het zwaard vergaan.

De gelijkheid of verschil van zaken met elkander: *á semejanza, á diferéncia de esto*, volgens deze, verschillend van deze.

De overtreffing in iets: *le ganó á correr*, hij won hem in het loopen; *apostó á saltar*, hij wedde om te springen.

Soms wordt dit voorzetsel in de plaats van *hasta* gebezigd: *pasó el rio con el água á la cintura*, hij doorwaadde de rivier met het water tot aan het midden; *no le llega el vestido á la rodilla*, het kleed bereikt hem niet tot aan de knien.

Soms in de plaats van *hácia* en *contra*: *volvió la cara á la pared, á otro lado*, hij keerde het aangezigt naar den muur, naar den anderen kant.

Soms in de plaats van het voegwoord *si*: *á saber yo eso*, indien ik het wist; *á decir verdad*, indien ik de waarheid moet zeggen.

Het wordt met het lidwoord *el* vereenigd met weglating van

de *e*; zoo zegt men: *hablar* al *Rey*, in stede van *hablar* á el *Rey*, met den koning spreken.

Het dient om bijwoordelijke uitdrukkingen te vormen, als: *á la verdad*, naar waarheid, *á sabiendas*, wetens, *á hurtadillas*, steelsgewijze, *á pesar de*, in weerwil van, enz.

ANTE, *Vóór*.

Dit voorzetsel beteekent *vóór*, *in tegenwoordigheid van*, als: *compareció* ante *el juez*, hij verscheen vóór den regter; ante *mí pasó*, hij ging voorbij mij.

Het heeft dezelfde beteekenis, als *antes que* of *de*, eer dan, van, als: ante *todas cosas*, voor alle dingen; ante *todo*, voor allen.

Het wordt met andere woorden zamengesteld, als: *anteayer ó antier* eergisteren, *antenoche* den vorigen avond, *antecámara* de voorkamer; *antemural* de buitenwerken eener stad, *anteponer* de voorkeur geven.

CON, *Met*.

Dient om aan te duiden hetgene, waarmede iets vergezeld gaat: *estoy* con *mi padre*, ik ben bij mijnen vader; *trabaja* con *afan*, hij werkt zwaar.

Om het middel, het werktuig, waarmede iets verkregen of gedaan wordt aan te duiden: con *la grácia se alcanza la gloria*, met de genade verwerft men de heerlijkheid; *le hirió* con *la espada*, hy verwondde hem met den degen.

Zamengesteld duidt het aan eene vereeniging van zaken of personen en de menigvuldigheid derzelven, als: *contraer* beteekent het vereenigen van onderscheidene zaken; *comprobar* is bewijzen met onderscheidene bewijsgronden; *compuesto* is zamengesteld uit onderscheidene deelen.

CONTRA, *Tegen*.

Duidt aan tegenstelling in zaken en personen: *yo voi* contra *ti*, ik ga tegen U.; *tu* contra *mí*, gij tegen mij; *un ejército* contra *otro*, het eene leger tegen het andere; *la triaca es* contra *el veneno*, de Teriac is tegen het vergif; *le estrelló* contra *la pared*, contra *el suelo*, hij wierp hem tegen den muur, tegen den grond.

Ook duidt het aan de ligging van iets tegen over het ander: *esta habitacion está* contra *el oriente*, deze woning is tegen het oosten gelegen.

Zamengesteld geeft het aan het bijgevoegd woord den zin van tegenstrijdigheid: *contrahechó*, nagemaakt, vervalscht; *contraponer*, tegenstellen.

DE, *Van*.

Het gebruik van dit voorzetsel is zoo veel en onderscheidend, dat men bezwaarlijk al de gevallen, waarin hetzelve voorkomt, kan opgeven.

Het beteekent bezit: *la casa* de *mi padre*, mijn vaders huis.

De stoffe, waaruit iets bestaat, of waarvan iets gemaakt wordt: *la estátua, la pared es* de *piedra, la caja* de *oro*, het standbeeld, de muur is van steen, de kist van goud.

De plaats van waar de dingen of personen zijn of komen: *la piedra es* de *Colmenar*, de steen is van Colmenar; *vengo* de *paseo*, ik kom van wandelen; *no salgo* de *casa*, ik ga niet uit het huis.

De tijd, waarin iets gebeurt: de *dia*, de *noche*, de *madrugada*, des dags, des nachts, des voordags.

De tijd, waarin iets gedaan moet worden: *ya es tiempo* de *sembrar*, het is reeds tijd om te planten; *es hora* de *salir*, het is tijd om uittegaan.

Het beteekent overvloed of schaarsheid van iets, als: *año* de *nieves*, een jaar van veel sneeuw; *tiempo* de *guerras*, oorlogs tijden; *abundante* de *trigo*, overvloed van koorn; *escaso* de *cebada*, schaars van gort; *libre* de *riesgos*, vrij van gevaren.

Tusschen een bijvoegelijk naamwoord en een werkwoord in de onbepaalde wijs voorkomende, heeft het dezelfde beteekenis, als *para*, voor: *es bueno* de *comer*, het is goed om te eten: *facil* de *dijerir*, gemakkelijk te verteeren; *dificil* de *alcanzar*, bezwaarlijk te bereiken.

Het wordt gebezigd vóór namen van landen en volken: *reino* de *España*, het koningrijk Spanje; *la ciudad* de *Sevilla*, de stad Sevilla.

Somtijds heeft het dezelfde beteekenis als *por*, door, als: *lo hizo* de *miedo*, de *lástima*, hij heeft het uit vrees, uit medelijden gedaan; *lloró* de *gozo*, hij heeft uit blijdschap geweend.

Somwijlen als *con*, als: *lo hizo* de *intento*, de *buena*, ó de *mala gana*, hij heeft het met inzigt, goedwillig, met tegenzin gedaan.

Somwijlen als *desde*, van, sedert: de *Madrid pasó á Toledo*, de *España á Itália*, van Madrid is hij naar Toledo gereisd, van Spanje naar Italien.

Somwijlen wordt het gebezigd tusschen twee naamwoorden, welke aan een en hetzelfde ding behooren, dezelven afscheidende en doen voorkomen als of het eene de bezitter is van het andere: bvb. *el ladron* del *ventero*, de diefachtige herbergier; *el bribon* del *criado*, de schelmachtige knecht.

Ook wordt het gebezigd tusschen bijvoegelijke- zelfstandige- en voornaamwoorden een medelijden of beklag uitdrukkende: *¡ pobre* de *mi padre !* mijn ongelukkige vader! *¡ infeliz* de *mi !* ik ongelukkige! *¡ desdichada* de *ella !* hoe ongelukkig is zij!

Desde, *Sedert, van.*

Dient om den aanvang van tijd en plaats uittedrukken: desde

la creacion del mundo, sedert de schepping der wereld ; desde *Madrid á Sevilla*, van Madrid naar Seville. Om deze reden wordt het gevonden in vele bijwoordelijke uitdrukkingen van tijd en plaats, als : desde *ahora*, van nu af aan ; desde *mañana*, van morgen af ; desde *entonces*, sedert toen ; desde *aquí*, van hier ; desde *allí*, van daar.

En, *In*.

Dit voorzetsel duidt aan den tijd en de plaats, waarin iets gemaakt of gedaan wordt, en waarin of waar eene zaak of een persoon zich bevindt ; *estamos* en *la canícula*, wij zijn in de hondsdagen ; en *el mes de Agosto*, in de maand Augustus ; *está* en *casa*, hij is te huis ; *entró* en *la iglésia*, hij is in de kerk gegaan.

Het wordt ook gebezigd om aanteduiden het beroep, hetwelk iemand uitoefent, of eene hoedanigheid, welke men bezit : *es docto* en *la medicina*, hij is kundig in de medicijnen ; *nadie le escede* en *bondad*, niemand overtreft hem in goedheid ; *pasa la vida* en *los estúdios*, hij brengt zijn leven door met studeren.

Somtijds wordt het gesteld vóór bijvoegelijke naamwoorden, welke tot bijwoorden kunnen gevormd worden, als : en *jeneral*, in het algemeen ; en *special*, voornamelijk ; en *particular*, bijzonderlijk.

Somtijds gaat het vóór werkwoorden in de onbepaalde wijs, als : *no hai inconveniente* en *decir esto*, dit kan men vrij zeggen.

Somtijds vóór het tegenwoordige deelwoord : en *diciendo esto, se pasará á otra cosa*, dit gezegd hebbende, zal men tot iets anders overgaan.

Entre, *Tusschen*.

Dit voorzetsel dient om de ligging of toestand tusschen twee of meer zaken of personen aanteduiden : entre *la espada i la pared*, tusschen den degen en den muur ; entre *agradecido i quejoso*, tusschen dank schuldig zijn en te klagen hebben ; entre *hablar i callar*, tusschen spreken en zwijgen ; entre *bien i mal*, tusschen goed en kwaad ; entre *hombres*, onder de menschen.

Hacia, *Jegens*, *naar*.

Dient om met weinig verschil de plaats, waarin iets is of gebeurt of naar welke een persoon of eene zaak gerigt wordt, aanteduiden : hácia *allí está el Escorial*, daaromtrent is het Escuriaal ; hácia *Aranjuez llueve*, omtrent Aranguez regent het ; *mira* hácia *el norte*, zie naar het noorden ; *voi* hácia *mi tierra*, ik ga naar mijn land.

Voorafgegaan van het voorzetsel *de* vormt het eene bijwoordelijke uitdrukking : *venia un hombre* de hácia *el Pardo*, er kwam een man van het koninklijke paleis af ; *vino la nube* de hácia *Alcalá*, de wolk kwam van Alcala af.

Hasta, *Tot.*

Bepaalt de plaats, de handeling, het getal en den tijd: *voi hasta Zaragoza*, ik ga tot Saragossa; *se ha de pelear* hasta *vencer ó morir*, men moet strijden, tot dat men overwint of sterft; *llevaba* hasta *mil soldados*, hij had tot duizend soldaten met zich; *se despidió* hasta *la noche*, hij nam afscheid tot den avond.

Para, *Voor, naar.*

Duidt aan den persoon of de zaak, waaraan iets gerigt wordt: *está carta es* para *Juan*, deze brief is voor Jan; *la honra de la victória es* para *el jeneral*, para *él sera el mal*, de eer der overwinning behoort den opperbevelhebber, hem komt ook al het kwade toe.

Het duidt aan het doel der handeling en het gebruik der zaken: *trabajo* para *ganar*, ik werk om te verdienen; *quiero libros* para *leer*, ik wil boeken hebben om te lezen; ¿ para *qué lo preguntas?* waarom vraagt gij het?

Somtijds duidt het eene beweging aan in dezelfde beteekenis als *á* of *hácia*: *salgo* para *Galicia*, para *Itália*, ik vertrek naar Galicien, naar Italië.

Somtijds duidt het den tijd, of een bepaald tijdstip aan, als: *lo dejaremos* para *mañana*, wij zullen het tot morgen laten; para *San Juan pagaré*, tegen St. Jan zal ik betalen.

Soms om iets betrekkelijks aanteduiden, als: para *principiante no lo ha hecho mal*, als leerling heeft hij niet kwalijk gemaakt; para *el tiempo que hace, no está atrasado el campo*, voor den tegenwoordigen tijd is het veld niet achteruit gegaan; para *ser tan rico, es poco lo que gasta*, voor zijn rijkdom verteert hij weinig; para *lo que él merece, es poca recompensa*, voor zijne verdienste is de belooning weinig.

In andere gevallen duidt het aan de nabijheid van den tijd, waarin iets gedaan zal worden: *estoi* para *partir*, ik sta om te vertrekken; *estaba* para *decirle que callase*, ik stond op het punt om hem het stilzwijgen opteleggen.

Het wordt dikwijls vóór andere voorzetsels gebezigd, als: *el amor del padre* para con *su hijo*, de liefde des vaders jegens zijnen zoon; para entre *amigos es escusado el cumplimiento*, met vrienden maakt men geene complimenten.

Ook wordt het vóór bijwoorden gebezigd, als: para ahora *no lo quiero*, voor als nog wil ik het niet hebben; para cuando *venga*, tegen wanneer hij komt; para dentro *de un mes*, binnen eene maand tijds; para entonces *lo veremos*, als dan zullen wij het zien.

Por, *Door*, *voor*.

Duidt aan dengene, die iets doet, en het doel, waarom iets gedaan wordt: *el mundo fué hecho* por *Dios*, de wereld is door God geschapen; *trabajo* por *mantener mi familia*, ik werk om mijn huisgezin te onderhouden.

Het duidt aan plaats, als: *pasa* por *la calle*, hij gaat over straat; *anda* por *los cerros*, hij zwerft door de bergen.

Tijd, als: *salgo de Madrid* por *un mes*, ik zal uit Madrid voor den tijd van eene maand afwezig zijn; *va á su tierra* por *un año*, hij gaat voor een jaar naar zijn land; por *la mañana están abiertos los tribunales*, des morgens zijn de regtbanken open.

Middel, als: *sirve su empleo* por *teniente*, hij neemt zijn post waar door een plaatsbekleeder; *casarse* por *procurador*, door gevolmagtigde trouwen.

Wijze, als: *lo hace* por *fuerza*, por *bien*, por *temor*, hij doet het door geweld, goedwillig, uit vreeze; *pleitea* por *pobre*, om godswille (prodeo) pleiten.

Prijs, als: *venderá la casa* por *poco dinero*, hij zal het huis voor weinig gelds verkoopen; *la dará* por *mil florines*, hij zal het voor duizend guldens geven.

Gelijkwaardigheid, als: *uno vale* por *muchos*, een is voor velen waardig; *pocos soldados buenos valen* por *un ejército grande*, weinige goede soldaten zijn even veel als een groot leger waardig.

Ten gunste van, als: *hablar ó abogar* por *alguno*, voor iemand spreken; *empeñarse* por *él*, voor hem moeite doen.

In de plaats van, als: *asisto* por *mi amigo*, ik neem voor mijnen vriend waar; *suplo* por *él*, ik ben in zijne plaats.

In ruil van, als: *doi mi vestido* por *el suyo*, *la capa* por *el sombrero*, ik geef mijn kleed voor het uwe, den mantel voor den hoed.

Geacht worden, als: *está tenido* por *bueno*, por *sabio*, hij wordt als een goed, verstandig mensch geacht.

Iets dat nog gedaan moet worden, als: *la casa está* por *barrer*, het huis moet nog geveegd worden; *la carta está* por *escribir*, de brief moet nog geschreven worden.

In de volgende uitdrukkingen: *va* por *leña*, por *pan*, heeft het dezelfde beteekenis, als: *va á traer pan*, *á traer leña*, hij gaat brandhout, brood halen.

Segun, *Volgens*, *zoo*.

Duidt aan gelijkvormigheid of regeling van eene zaak naar eene andere, als: *dió la sentencia* segun *la ley*, hij velde het vonnis ingevolge de wet; *lo cuento* segun *me lo ha contado*, ik vertel het, zoo als men mij verhaald heeft; segun *lo hagas tú con ellos*,

asi lo harán ellos contigo, zoo als hij hen behandelt, zoo zullen zij U behandelen.

SIN, *Zonder*.

Duidt eene ontbering aan, als : *estoi* sin *empleo*, ik ben zonder bediening, *trabajo* sin *comer*, ik werk zonder te eten.

Het kan ook voor *ademas de*, *fuera de*, behalve, gebezigd worden, als : *llevaba muchas joyas de diamantes*, sin *otras alhajas de oro i plata*, hij nam veel juwelen met zich mede, behalve goud en zilverwerk.

SOBRE, *Boven*, *op*.

Dient om eene voorkeur of verhevenheid aanteduiden, als : *la ciudad está* sobre *un monte*, de stad is op eenen berg gelegen ; *la caridad es* sobre *todas las virtudes*, de menschlievendheid is boven alle deugden.

Het duidt aan de zaak, waarover gehandeld wordt, als : *este libro es* sobre *agricultura*, dit boek handelt over den landbouw ; *se disputa* sobre *el sentido de esta cláusula*, men twist over den zin van deze clausule ; *hablamos* sobre *las cosas del tiempo*, wij spreken over de zaken van den tijd.

Het duidt ook aan eene kleine meerderheid boven het getal, als : *él tendrá* sobre *cincuenta años*, hij zal boven vijftig jaren oud zijn ; *habrá aqui* sobre *cien fanegas de trigo*, er zullen hier boven honderd fanegas koren zijn.

Het duidt aan tijd, als : *llegar* sobre *tarde*, tegen den avond aankomen ; *hablar* sobre *mesa*, over tafel spreken.

Het duidt aan zekerheid, waarborg, als : *prestar* sobre *prendas*, op pand leenen.

Het heeft dezelfde beteekenis als *demas* of *á demas*, behalve, als : sobre *ser reo convencido*, *quiere que le premien*, behalve schuldig verklaarde misdadiger te zijn, wil hij nog beloond worden.

TRAS, *Achter*.

Het duidt aan de order, waarin personen of zaken elkander opvolgen, als : *voi* tras *tí*, ik loop achter U ; tras *la fortuna viene la adversidad*, na regen komt zonneschijn ; tras *la primavera el verano*, na de lente volgt de zomer.

Het heeft ook dezelfde beteekenis als *ademas de*, behalve : tras *de ser culpado*, *es el que mas levanta el grito*, behalve schuldig te zyn, is hij het, die het meeste schreeuwt.

OVER DE VOEGWOORDEN.

Het voegwoord is een deel der rede, hetwelk dient om de woorden en de volzinnen aan elkander te verbinden, zy worden in het Spaansch onderscheiden in *copulativas* VERBINDENDE, *disyuntivas* AFZONDERENDE, *adversativas* TEGENSTELLING AANWYZENDE, *condicionales* VOORWAARDELYKE, *causales* REDEN GEVENDE, *continuativas* REDEN VOORTZETTENDE, *comparativas* VERGELYKENDE, *finales* OOGMERK AANDUIDENDE.

De VERBINDENDE voegwoorden zyn *é*, *y*, *ni*, *que*, en, noch, dat, als: *Pedro y Juan vienen*, Pieter en Jan komen; *los niños rien y lloran facilmente*, de kinderen lagchen en huilen ligtelijk. Het voegwoord *é* wordt gebezigd in de plaats van *y*, wanneer het volgend woord met eene *i* begint, als: *sabiduria é ignorancia son cosas opuestas*, wysheid en onkunde zijn tegenstrijdige dingen.

Het voegwoord *ni*, noch, duidt aan eene ontkenning, welke is uitgedrukt, of er onder verstaan, en dient ook om de deelen van het voorstel, welke ontkend worden, te verbinden, als: *no asistieron Pedro* ni *António*, Pieter noch Anton waren er tegenwoordig; ni *reir*, ni *llorar puedo*, ik kan noch lagchen, noch weenen; *no es bueno* ni *para uno*, ni *para otro*, het is noch voor den eene, noch voor den andere goed; *no descansa de dia*, ni *de noche*, hij rust noch bij dag, noch bij nacht. In de voorgaande voorstellen zal men aanmerken, dat het bijwoord *no* de plaats van het eerste voegwoord *ni* inneemt.

Que, dat, dient om datgene, hetwelk door twee werkwoorden uitgedrukt wordt, te verbinden, als: *dicen los hombres* que *no apetecen riquezas*, de menschen zeggen, dat zij geene rijkdommen begeeren; *importa* que *cada uno mire por sí*, het is van belang, dat elk een voor zich zelve zorge. In deze voorbeelden wordt hetgene, dat door de werkwoorden *decir* en *apetecer*, *importar* en *mirar* uitgedrukt wordt, door het voegwoord *que* met elkander verbonden.

De AFSCHEIDENDE voegwoorden duiden aan verdeeling, afwisseling tusschen de zaken, en zijn *ó*, *ú*, of, als: *Juan* ó *Francisco*, Johan of Frans; *entrar* ó *salir*, binnen komen of uitgaan. In de plaats van *ó* wordt de *ú* gebezigd, wanneer het volgend woord met eene *ó* begint.

De TEGENSTELLENDE zijn: *mas* maar, doch, *pero* maar, *cuando* wanneer, *aunque* ofschoon, *bien que* alhoewel, *dado que* ofschoon, *sino*, maar, welks in de volgende voorbeelden opgehelderd worden, als: *quisiera salir*, mas *no puedo*, ik wil uitgaan, maar ik kan niet; *el dinero hace á los hombres ricos*, pero *no dichosos*, het geld maakt de menschen ryk, doch niet gelukkig; *no haria una injusticia*, cuando *le importara un tesoro*, hij zoude geen onregt doen, ofschoon hij er een schat door kon verkrijgen; *el juez*, aunque *severo*, *es*

justo, de regter, ofschoon gestreng, is regtvaardig; *la virtud, bien que perseguida, es amada*, de deugd, alhoewel vervolgd, is beminnelijk; dado que *no sea mui alabada, siempre es digna de la mayor alabanza*, ofschoon niet zeer geprezen, is het altoos de meeste lof waardig; *no se ha de vivir para comer*, sino *comer para vivir*, men leeft niet om te eten, maar men eet om te leven.

De VOORWAARDELYKE voegwoorden, *condicionales*, zijn *si* indien, *como* als, *con tal que* mits, enz. Si *aspiras á ser docto, estúdia*, zoo gij geleerd wilt zijn, oefen U zelve; como *aprendás la leccion, la sabrás*, als gij uwe les leert, zult gij het kennen; *diviértete*, con tal que *cumplas con tu obligacion*, vermaak U zelve, mits gij uwe verpligting nakomt.

De REDEN GEVENDE, *Causales*, zijn die voegwoorden, welke de voorstellen vorafgaan, waarin reden of oorzaak van het voorgaande gegeven wordt, als: *porque, pues*, om dat, *pues que*, want; b. v. *no pudo asistir*, porque *estaba ausente*, hij kon er niet tegenwoordig zijn: om dat hij afwezig was; *sufres la pena*, pues *lo quieres*, gij ondergaat de straf, of lijdt de pijn: om dat gij het wilt; *lo hubrá ecsaminado*, pues que *lo ha resuelto*, men zal hem geexamineerd hebben, want men heeft er toe besloten.

REDEN VOORTZETTENDE, *Continuativas*, als: *pues*, dus, *así que*, daarom, *puesto, supuesto que*, aangezien, als: *digo*, pues, *que salió de aquel peligro*, ik zeg dus, dat hij uit dat gevaar ontkomen is; pues *ha venido á tiempo, veremos estos libros*, gij zijt dus bij tijds gekomen, laat ons de boeken nazien; así que, *como ya queda visto, no tuvo razon para ausentarse*, daarom, zoo als reeds gezegd is, had hij niet noodig zich te verwyderen; puesto *of* supuesto que *te favorecen, muéstrate agradecido*, aangezien, of dewijl men U begunstigt, betoon U erkentelijk.

VERGELYKENDE, *Comparativas*, zijn: *como*, als, *así*, zoo, even als, *así como*, zoo als, b. v. *la imitacion es* como *el alma de la poesia*, de navolging, (nabootsing) is als de ziel der dichtkunst; así como *el alma anima el cuerpo*, así *la imitacion dá alma y vida á las espresiones, é imájenes de la poesia*, even als de ziel het ligchaam leven geeft, zoo geeft de navolging ziel en leven aan de uitdrukkingen en beelden der dichtkunst.

De OOGMERK AANDUIDENDE voegwoorden, *Finales*, *para que, porque*, opdat, *á fin de que*, ten einde, duiden aan het doel en oogmerk der rede, welke zij beginnen, als: *se proponen los prémios de la virtud*, para que *la amemos*, de belooningen der deugd worden uitgeloofd, op dat wij haar beminnen; *el maestro se afana*, porque *adelanten sus discípulos*, de meester beijvert zich, op dat zijne leerlingen vorderingen maken; *les pondera los males de la ociosidad*, á fin de que *huyan de ella*, hij stelt hun de slechte gevolgen der luiheid voor oogen, ten einde zij dezelve vlieden.

De voegwoorden bestaan, gelijk uit het bovenstaande blykt, uit een enkel woord en uit meer woorden. De eerste worden in het spaansch *simples*, eenvoudige, en de andere *compuestas*, zamengestelde, genaamd.

Er zyn andere uitdrukkingen van twee of meer woorden, welke voegwoorden zijn, als: *aun cuando* ofschoon nog, *á menos que* ten zij dat, *con tal que* mits dat, *fuera de que* behalve dat, *entre tanto que* intusschen dat, *mientras que* terwijl dat, *dado que* gegeven dat, *supuesto que* verondersteld dat, *como-quiera que* overmits dat, en dergelijken.

OVER DE TUSSCHENWERPSELS.

Tusschenwerpsels zijn woorden, welke de gewaarwordingen der ziel uitdrukken en zijn in het Spaansch *ah, ay, ce, chito, ea, ha, he, ó, ala, ta, tate. Ah, ay* en *ó*, ha! heisa! ach! helaas! ei! ó! worden onverschillig gebezigd om gewaarwordingen van droefheid, blijdschap, verontwaardiging, gekscheren en verwondering aanteduiden, want men zegt: ¡ ay *qué pena!* ach! welk een smart; ¡ ah *qué desgrácia!* helaas! welk een ongeluk; ¡ ó *desdichado de mí, que!* ach! ongelukkige, die ik ben, als—; ¡ ay *qué gozo!* ¡ ah *qué alegria!* ha! welk eene blijdschap, welk eene vreugde; ¡ ó *felices de nosotros!* ha! hoe gelukkig zijn wij; ¡ ó *cielos!* o! Hemel.— *Ce, ha, he, ola* en *to* dienen om de aandacht optewekken, ofschoon *he* ook gebezigd wordt om aanteduiden, dat men vraagt, hetgeen men niet regt gehoord heeft. *Ola* wordt soms gebezigd om verwondering aanteduiden en *to* inzonderheid om een' hond toe te roepen. *Ha* dient ook om aanteduiden, dat men zich iets te binnen brengt. *Chito* en *chiton* worden gebezigd om het stilzwijgen opteleggen. *Ea* en *sus* dienen om anderen of zich zelven aantemoedigen iets te zeggen of uittevoeren. *Ta* en *tate*, om anderen of zich zelven tegentehouden iets te zeggen of iets te doen, en ook om te kennen te geven, dat men iets vergeten heeft en zich niet te binnen kan brengen, ook zegt men *ta, ta*.

[illegible]

